

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEJAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

TOREK, 14. FEBRUARJA 1995

Ali naj se žrtev opraviči?

VOJKO COLJA

Ganljivo slovo od Palmisana

RIM - Svoji, prijatelji, kolegi, predstavniki vlade in javne radiotelevizijske ustanove so se včeraj poslovili od Marcella Palmisana, televizijskega snemalca, ki so ga ubili v Mogadišu. Po ganljivi žalni svečanosti na sedežu Rai v kraju Saxa Rubra (telefoto AP) so posmrtno ostanke snemalca prenesli na pokopališče Verano. Preiskovalci pa so včeraj celo dopoldne zasliševali novinarko druge televizijske mreže Rai Carmen Lasorella, ki jim je do potankosti opisala tragične dogodke.

Na 2. strani

Lira omogočila marki še en rekord

MILAN - Marka je včeraj dosegla še en rekord nad liro, tokrat sicer ne absolutnega, a kljub temu pomembnega: dosegla je zgodovinsko najvišjo kotacijo po uradnem tečaju lire, ki ga dnevno določa Banka Italije. Nemskemu bankovcu je k ovrednotenju pomagal oslajeni dolar, ki je potegnil za seboj tudi ostale manj trdne valute, med katerimi je največ skode utrpela prav lira. Ta je bila zato lahek plen spekulacije, za nameček pa je prispevala svoje tudi k negativnemu izidu borznega sestanka.

Na 11. strani

VČERAJ V ŽENEVI

SSk opozorila OZN na stanje naše manjšine

ŽENEVA - Vprašanje slovenske manjšine v Italiji je prislo do organizacije Združenih narodov. Včeraj sta se tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj in prof. Ales Lokar udeležila 51. zasedanja Komisije Združenih narodov za človekove pravice v palači narodov v Ženevi in v različnih oblikah skušala opozoriti na neurejen položaj Slovencev v Italiji.

Za zasedanje v Ženevi, ki se odvija od 30. januarja do 10. marca in na katerem je bilo v teh dneh na dnevnem redu tudi vprašanje spoštovanja manjšinskih pravic, je Slovenska skupnost pripravila podrobnejši dokument o slovenski narodnostni skupnosti v Italiji. Dokument je izročila Centru za človekove pravice v Ženevi, na razpolago pa je bil tudi delegatom, ki se udeležujejo sedanjega ženevskega zasedanja. Breclj in Lokar sta poleg tega ob robu zasedanja stopila v stik z različnimi nevladnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z manjšinsko problematiko. Izcrpnejši pogovor sta imela z ravnateljem združenja Minority Rights Group iz Londona Alanom Phillipsonom.

Lisice za bivšega ministra Mannina

PALERMO - Šestkratni minister v nekdanjih demokratskih vladah Calogero Mannino je od včeraj v preventivnem priporu pod obtožbo sodelovanja pri mafijskem združevanju v zločinske namene. Palermsko državno pravdnistvo je očitno zbralo dovolj dokazov za številne obtožbe skesancev, ki sodelujejo s sodniki in ki nekdanjega demokristjanskega veljaka obtožujejo, da je vzdrževal pravo mrežo »poslovnih« odnosov s predstavniki združbe Cosa Nostra, med katerimi je tudi Totò Riina. Prvo jamstveno obvestilo v okviru te preiskave je Mannino prejel že pred letom, se prej pa je bil obtožen korupcije oziroma kršenja zakona o financiranju strank.

Na 3. strani

BOLOGNA / PROFESOR ZASNOVAL VOLILNO KAMPANJO

Grčava in odporna oljka volilni simbol Romana Prodijsa

Neposredni stik z ljudmi orožje proti Silviu Berlusconi

BOLOGNA - Romano Prodi je kot simbol izbral oljko. To drevo je po njegovem mnenju simbol Italije, saj je odporno, ima globoke korenine, a je tudi odraz podjetnosti in prijaznega odnosa do narave.

To so tudi miselni krogi, na katere se Prodi obrača, da bi v demokratičnem taboru ob hrastu Demokratske stranke levice pogladilo se eno krepko drevo, saj »ni mogoče da bi dali verodostojne odgovore, če bi ob drevesu DSL zrasel samo reven grmicek«.

Profesor iz Bologne bo kmalu začel svoj obiskih v starih italijanskih mestih, ki bo zanj priložnost, da bi prisluhne glasu ljudi. Osebni stik in pogovor se zdi torej eno od orožij, s katerim se »Prodi namera boriti proti medijskemu magnatu Silviu Berlusconi«.

Lider Forza Italia je včeraj odgovoril na Prodijsvo potezo z napovedjo, da bo za volitve ponudil italijanskim volilcem neke vrste pogodbo, ki bo vsebovala 10 najnужnejših programskih obvez.

Na 3. strani

OBLETNICA / BOMBARDIRANJE DRESDENA

Svoje krivde Nemci nočejo zmanjševati

DRESDEN - Nemski predsednik Roman Herzog je med včerajšnjo komemoracijo ob 50. obletnici anglo-ameriškega bombardiranja Dresdna poudaril, da se Nemci ne spominjajo teh žrtv, ker bi hoteli zmanjšati svojo krivdo obenem je navedel, da nihče ne sme izkrivljati zgodovinskih dejstev. Herzog je spregovoril številnim gostom, med katerimi so bili zupan Coventryja, ameriški veleposlanik Charles E. Redman in kot predstavnik britanske kraljeve družine tudi kentski vojvoda. Ta je tudi položil venec pred spomenikom žrtvam (Telefoto AP).

Na 20. strani

BLIŽNJI VZHOD

Sporazum med Izraelom in Palestinci proti terorizmu

TEL AVIV - Izrael in palestinske avtonomne oblasti pod vodstvom Jasera Arafata so se v skupni izjavi sporazumele, da je boj proti terorizmu predpogoj za naslednje korake mirovnega procesa.

To izhaja iz locenih poročil, ki sta jih obe strani izdali v zvezi z izjavo zunanjih ministrov Izraela, Egipta in Jordanije ter predstavnikov Palestincev in Združenih držav po njihovem srečanju v Washingtonu, so v ponedeljek poročali izraelski mediji.

Valentin prinaša pramen upanja

Danes, na Valentino, praznujejo zaljubljeni. V današnjem svetu je to kljub vsemu pomemben praznik, saj predstavlja vendarle pram, en upanja sredi vojn, kriz in težav, ki nam jih daje življenje. Kot vedno ob praznikih, se tudi današnjega dneva veselijo predvsem trgovci. Pri nas čveticarji in prodajalci bombonov, v Bruslju prodajalci denarikov (z voščilom: V dvoje pod enim denikom), na Japonskem pa so si tokrat izmislili paket: enoletno nezgodno zavarovanje in voščilo posneto na kompaktni plošči za borih 80.000 lir. (Na sliki AP)

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Kartel svoboščin proti Pivettijevi

Predstavniki Kartela svoboščin so ostro napadli predsednico poslanske zbornice zaradi njenega posega na kongresu Severne lige v Milanu.

Stran 3

Aeroklub proti županu

Vodstvo goriskega aerokluba polemizira z županom Valentijem in potrjuje svoje nasprotovanje gradnji finančarske sole na letališču.

Stran 9

Zaklad se bo še zadolžil

Zakladno ministrstvo je potrdilo razpis petletnega posojila v ekujih za skupno vrednost 10 tisoč milijard lir, ki ga trgi nestrno pričakujejo.

Stran 11

Sapramiška na obisku v Trstu

V okviru nedeljskih prireditev teatra La Contrada za najmlajše je gostovalo Lutkovno gledališče iz Ljubljane s posrečeno Sapramiško Svetlane Makarovič.

Stran 15

»Slovenske« Bolhe v operi

SSG je v koprodukciji s trzaskim gledališčem La Contrada pripravilo otroško igrico Bolhe v operi na besedilo Fulvia Tomizze. Najprej je bila predstavljena italijanska, nato pa se slovenska verzija.

Stran 16

NOVICE

Neapelj: »izmišljeni« kilometri prevoznega podjetja

NEAPELJ - Neapeljsko občinsko prevozno podjetje ATAN je bilo res delavno! V letih od 1984 do lani so njeni mestni avtobusi »prevozili« stiriokrat več kilometrov kot avtobusi vseh prevoznih podjetij iz Lombardije. Povsem normalno je bilo, da so se ob tolikih »prevozenih« kilometrih izrabili in nujno potrebovali res veliko količino rezervnih delov. Tolikšna »delavnost« pa ni preprečila neapeljskih sodnikov, ki so izvedli preiskavo o resničnih poslih podjetja ATAN. Izkazalo se je tako, da avtobusi res niso prevozili vseh kilometrov, ki jih je vodstvo podjetja javilo deželnemu odborništvu za prevoze, da bi prejelo prispevek za porabljeni bencin. Sodniki so ugotovili, da je vodstvo ATAN na ta način ogoljufalo deželo kar za 1.522 (!) milijard lir. A to se ni bilo vse. V skladiscih so našli nad 2 tisoč nikoli rabljenih rezervnih delov. Podjetje jih je kupovalo, da so lahko voditelji prejeli podkupnino prodajalcev. Poleg tega so sodniki ugotovili dokajšnje nepravilnosti pri upravljanju pokojninskega sklada (»neznanci« naj bi si porazdelili kakih 9 milijard lir iz tega sklada), pa tudi pri plačevanju neopravljenega dela (posamezni uslužbenci so bili tudi po 80 dni letno odsotni, a so vseeno prejeli plačo).

Včeraj so preiskovalci potegnili niti preiskave in v njihovi mreži so se znašli dva bivša ravnatelja ATAN (Antonio Aria in Giuseppe Fresca), podjetnik Ernesto Lancellotti in poverjeni upravitelj pokojninskega sklada Giuseppe Scevola. Vsi štirje so v hišnem priporu. Jamstveno obvestilo je prejelo kar 70 osumljenih, medtem ko so 20 prepovedali opravljanje javnih funkcij.

Budini in Travanuti o italijanski manjšini v Istri

TRST - Dezelna svetovalec DSL Travanut in Budini sta vložila vprašanje predsednici deželne sveta Furlanije-Juljske krajine, da bi izvedela, zakaj ni deželni odbor zavzel nobenega stališča do razsodbe hrvaškega ustavnega sodišča, ki je močno okrnilo pravice italijanske manjšine v Istri.

Pordenon: spet smrt na delu

PORDENON - Umrli je med tlakovanjem ceste na odseku med krajema Gorgazzo in Mezomonte v občini Polcenigo. 56-letni Franco Marino iz Maniga je ostal iz se nepojasnjenih vzrokov uklesčen med strojem za asfaltiranje ceste, ki ga je sam upravljal, in tovornjaku, ki je trosil katran na ceste.

Streljal na mačke, zadel je moškega

CENEbola (VIDEM) - Policija je prijavila sodstvu 43-letnega Enoca Conta zaradi povzročitve telesnih poškodb. Moškega je privedlo v spor s pravico... mijavkanje mack pod oknom njegovega stanovanja. Cont se je razjezil nad mackami, vzel v roke karabinko kal. 22, odprl okno, pomeril in ustrelil. Mack ni zadel, pač pa so sibre zadele v stegno 29-letnega Erica Petricha, ki se je takrat nič hudega sluteč sprehajal po ulici. Ranjenca so prepeljali v videmsko bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Ozdravel bo v desetih dneh.

RIM / PRED SREČANJEM D'ALEMA-BERLUSCONI?

Za skupno določitev novih pravil igre

Vse stranke naj bi se dogovorile o najbolj nujnih nalogah parlamenta pred volitvami

RIM - Tajnik Demokratske stranke levice Massimo D'Alema je včeraj poročal vodstvu stranke o svojem predlogu drugim političnim silam - in specifično Berlusconi - da bi skupaj določili nekakšen rokovnik najpomembnejših nalog parlamenta v sedanji fazi, preden bi prišlo do morebitnega predčasnega razpusta zbornic. Glede na to, da ni dovolj časa za določitev novih pravil politike, bi se po mnenju tajnika DSL dogovorili vsaj o nekakšnem vedenjskem kodeksu, ki bi preprečil medsebojno obračunavanje med nasprotujočima si zavezništva. D'Alema je vodstvu tudi predlagal, da bi v zelo kratkem roku sklicali izredni strankin kongres, ki bi se ukvarjal pretežno s problemom strankine identitete. Kot alternativno možnost je tajnik Hrasta omenil sklicanje programske konference, medtem ko naj bi kongres bil po deželnih volitvah, verjetno oktobra letos.

Oba predloga - dogovarjanje tudi z desnico o rokovniku in datumu volitev ter takojšnje sklicanje kongresa - sta sprožila veliko diskusij in različnih ocen, predmet pozornosti pa je bila tudi napoved, ki se je pojavila v številnih časopisih, o skorajšnjem srečanju med D'Alema in Berlusconi. Sicer pa se pri Hrasti vsi strinjajo, da je treba pred morebitnimi predčasnimi volitvami določiti nova pravila igre. Pri tem ne zadoštujejo, kot je dejal Bassanini, »vprašljiva pravila o

Tajnik DSL Massimo D'Alema (telefoto AP)

zagotoviti »par condicio«, ampak so potrebna nova zakonska določila proti monopolom nad informacijo, o financiranju politike ter o obnovi pluralizma v Raiu. Glede samega datuma parlamentarnih volitev pa je treba upoštevati, kot je poudaril predsednik progresističnih poslancev Cesare Salvi, da je ta v pristojnosti predsednika republike in da torej ne more biti predmet pogajanj med strankami. Salvi je tudi zanikal, da bi bilo na vidiku srečanje med D'Alema in Berlusconi, čeprav je po drugi strani potrdil, da bi bili pogovori med vsemi strankami o vprašanjih, ki so vsekakor povezana z določitvijo datuma volitev, umestni in koristni.

Da se bosta D'Alema in Berlusconi kmalu srečala, pa je prepričan pred-

sednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki je včeraj med tiskovno konferenco na Združenju tujih dopisnikov tudi dejal, da bi moral biti predmet pogovora prav datum prihodnjih volilnih preiskusenj. Kartel svoboscin se zavzema za združenje deželnih in parlamentarnih volitev junija, medtem ko levica podpira stališče predsednika vlade Lamberta Dinija, po katerem morajo biti deželne volitve 23. aprila in jih nikakor ni mogoče odložiti. Zelo daleč pa so si stališča tudi glede vprašanj, ki naj bi se jih v kratkem lotil parlament. Fini je na primer včeraj izrazil prepričanje, da sedanji parlament zaradi časovne stiske ne bo mogel izglasovati zakona proti monopolom, ampak le začasna volilna pravila. Prav tako po mnenju predsednika ZN ni bilo v Raiu neke nove lotizacije, ampak samo »se nezadostno uravnoteženje informacije«.

Sicer pa se je za pogovore med vsemi političnimi silami o skorajšnjih volilnih rokih včeraj zavzel tudi tajnik Stranke komunistične prenovne Fausto Bertinotti, ki je pisal tajnikom in koordinatorjem vseh strank. Bertinotti v pismu ugotavlja, da potekajo tace pogovori o teh vprašanjih na številnih ravneh, kar pa ustvarja zmedo in negotovost. Tudi tajnik SKP sicer opozarja, da odločitev glede teh vprašanj pripada državnemu poglavarju, dodaja pa, da bo usmeritev parlamenta vsekakor odločilna.

ZARADI POSLEDIC OPERACIJE

Odšel je Bruno Visentini, »oče« davčne reforme v Italiji

RIM - Zaradi težav s prekrvavitvijo, ki so bile posledica nedavne operacije, je včeraj v neki rimski kliniki v 81. letu starosti umrl senator Bruno Visentini.

Z Visentinijem odhaja se eden od »očetov« Italije, ki so postavili temelje italijanski republiki z bojem proti fašizmu in z delom v ustavodajni skupščini.

Bruno Visentini, ki se je rodil pri Trevisu leta 1914 in ki je vselej ohranil naglas iz Veneta, je bil eden od redkih italijanskih predstavnikov demokratično usmerjene velike buržoazije, angazarinah v politiki in kazipot za demokrate in antifasiste. Bil je skupaj s Ferruccio Parrijem in Ugom La Malfo med ustanovitelji akcijske stranke (kot predstavnik te stranke je sodeloval v CLN), po njenem razpustu pa je pristopil k republikanski stranki. Vse do leta 1992 je bil predsednik te stranke, nato pa odstopil zaradi nesoglasij s tajnikom Giorgiom La Malfo. Na zadnjih volitvah se je skupaj s senatorjem Liberom Gualtierijem pridružil progresističnemu zavezništvu in bil na njegovih listah izvoljen za senatorja.

Po politični izkušnji v prvih povojnih letih se je Bruno Visentini posvetil podjetništvu in se uveljavil kot menedžer (Bil je med drugim predsednik Olivettija), v sedemdesetih letih pa se spet vrnil v

Bruno Visentini (AP)

politiko. Bil je minister za finance in za proračun v številnih vladah in »oče« italijanske finančne reforme. Z davčnimi vprašanji se je ukvarjal do konca, velikokrat v ostri polemiki s svojimi nasledniki.

Med njegovimi zadnjimi posegi v senatu je bil spomin na dolgoletnega političnega sopotnika in bivšega predsednika zgodnjega doma Giovannija Spadolinija, kar je bila za Visentinija tudi prilika, da je postavil na zahtojno klop Kartel svoboscin proti kateremu se je v zadnjem letu odločno boril.

Spominu »velikega buržuja« (s tem vzdevkom je bil znan v političnih krogih) so se včeraj poklonili vsi politični predstavniki. Visentini bo danes ležal v senatu na mrtvaskem odru, jutri pa bodo njegovo truplo prepeljali v Treviso, kjer bo pokopan s svečanostjo v družinskem krogu.

RIM / NA SEDEŽU RAIA

Velika ganjenost na žalni svečanosti za snemalcem Marcellom Palmisanom

Javni tožilec je včeraj celo dopoldne zasliševal novinarko Carmen Lasorella

RIM - Nad dva tisoč oseb se je včeraj popoldne na glavnem trgu in drevoredu sedeža Rai v kraju Saxa Rubra udeležilo pogrebne svečanosti za Marcellom Palmisanom, snemalcem, ki so ga ubili v Mogadišu. Posmrtno ostanke televizijskega snemalca druge mreže Rai so nato odpeljali na rimsko pokopališče Verano. Ob svojih Palmisana, vdovi Marii Cristini, sinu Davidu in hčerki Marii Adelaidi ter bratih, so v prvih vrstah žalnega paviljona sedeli predstavniki vlade in osrednjega vodstva ustanove. Žalne svečanosti pa se je udeležilo tudi izredno veliko število kolegov, ki so tudi predlagali, da bi poslopje, v katerem je nameščena druga televizijska mreža, poimenovali po umrlem snemalcu, sedež tretje mreže pa po novinarki Ilarii Alpi, ki so jo marca lani s snemalcem Miranom Hrovatinom ubili v Mogadišu.

Na žalno slovesnost pa je z zamudo prisla Carmen Lasorella, novinarka, ki je bila z Marcellom Palmisanom v Somaliji. Celo dopoldne jo je namreč zasliševal javni tožilec, ki jo je med drugim obvestil, da v preiskavi o Palmisanovi smr-

ti nastopa kot prizadeta stranka, saj je bil atentat storjen tudi proti njej. Ob zaključku večurnega zaslišanja je novinarka povedala svojim kolegom, da je preiskovalcem natanko opisala celotno dogajanje, predvsem pa je orisala položaj v Somaliji. Po njeni oceni je namreč poglavitnega pomena poznavanje somalskih razmer. Carmen Lasorella je tudi ostro obsodila pisanje nekaterih časopisov, češ da je Palmisano zgorel, ne da bi ga strelno orožje prej ranilo. Glede tega so zdravniki, ki so izvedli avtopsijsko, izredno previdni, rekli so le, da je skoraj nemogoče določiti, kaj se je točno dogodilo, ker je Palmisano truplo skoraj povsem zgorelo v požaru, ki je takoj zajel terensko vozilo ekipe Rai.

Zadnje slovo od Marcella Palmisana, izredno cenjenega televizijskega snemalca, je seveda ponovno sprožilo vprašanje, če je dopustno, da novinarji fotografirajo snemalce umirajo med opravljanjem svojega dela. Gre za tragične dogodke, vendar pa informiranje vseh terja tudi to, je bil nekakšen splošen odgovor.

Žalna svečanost na sedežu Raia v Saxa Rubri (telefoto AP)

V Nici umrl slikar Alberto Burri

NICA - V bolnici Pasteur v Nici je včeraj popoldne umrl slikar Alberto Burri, ki je svojim slikam znal vdihniti poezijo revnih materialov. Vse svoje umetniško življenje je Burri posvetil prav iskanju izraznih možnosti materije, s čimer je izzval tudi burne polemike, v katerih pa ni osebno nikoli sodeloval.

Živel je odmaknjeno skupaj z ženo in v enem od redkih intervjujev izjavil, da se »čutim srečnega, saj sem delal dosledno in povsem svobodno. Moje življenje je moje sporočilo«.

ITALIJA / PROFESOR IZ BOLOGNE PREDSTAVIL SVOJ SIMBOL

Kje se bo zakoreninilo Prodijevo oljčno drevo?

Prodi bo v kratkem začel obisk v italijanskih mestih

BOLOGNA - »Mnogi komentatorji so v teh dneh podčrtali, da mora ob Hrastu Demokratične stranke levice, ki se je že prebil čez nekaj zim, zrasti novo krepko drevo. Ne potrujemo pa se enega hrasta, ampak je treba tudi v demokratični koaliciji cimprej zasaditi se Oljko.« Tako je pojasnil Romano Prodi, ki je včeraj predstavil novinarjem svoj volilni odbor »L'Italia che vogliamo« (Za Italijo, kakršno si želimo), ki bo nastopil s simbolom oljke.

Simbol Prodijevega gibanja se ni bil grafično izoblikovan, osnova pa bo vsekakor oljčno drevo, ki »rodi sadeže, ki jih hrast nima«. »Odlocili smo se za oljko,« je povedal Prodi, »ker je oljka ti-socletno drevo z globokimi koreninami, je odporna proti viharjem in rase-tako na jugu kot na Severu. Oljka je v marsicem simboli Italije, saj je po eni strani simbol miru, po drugi strani tudi podjetnosti.« Dovolj da pomislimo na domiselne nasade in prijaznega odnosa do narave.

Okoli tega simbola bo Romano Prodi, ki je začel svoj maratonski tek za predsedstvo vlade, skušal zbrati kar najbolj široko paleto sil. Obrnil se je k tistim, ki se navdihujejo v laični kulturi in Risorgimentu, h »katolikom, ki so se opredelili za demokracijo in tabor«, k naravovarstvenikom in tistim, ki so se zavzeli, da bi z referendumom spremenili pravila igre, k socializmom in federalizmom. »Zavedamo se, da so

med demokrati prisotne različne vrednote in prav je, da se nobena o teh ne izgubi,« je pojasnil Prodi. Profesor iz Bologne zaek-rat svojega odbora ne predstavlja kot stranko, ampak samo kot »organizacijsko orodje, ki naj podpre nastajajočo politično iniciativo«. Njegova glavna naloga bo zbiranje sredstev, obenem pa organiziranje takih pobud, ki naj bi omogočile sestavo razclenjenega vladnega programa.

Ena od prvih pobud bo obisk v sto italijanskih mestih. Po njegovih besedah ne gre za reklamno domislico ali za volilno popotovanje: soočanje in pogovor z ljudmi sta po njegovem mnenju nujna protiutez v medijski družbi, kajti »Italija se ne bo rešila, če ljudje ne bodo spregovorili«. Skratka moč neposrednega stika in dialoga z ljudmi je eno od orožij, s katerimi se Prodi misli boriti proti medijskemu magnatu Silviu Berlusconi.

Prodija ne skrbi dejstvo, da bi Demokratična stranka levice lahko imela monopolni vpliv nad demokratičnim taborom, pod pogojem seveda, da se oljka krepko zakorenini, »saj ni mogoče dati verodostojnega odgovora, če je protiutez drevesu samo reven grmicek«. Toda po njegovem mnenju je njegov predlog že prispeval k temu, da se je spremenil ton politične diskusije v Italiji.

Profesor iz Bologne je začel tekmo s Silviom Berlusconiem za premierski stol. Čas bo pokazal, kdo od dveh je bolj treniran in ima več sape.

Romano Prodi na sedežu svojega volilnega odbora (Ap)

Bossi bi se hotel zasidrati v centru

MILAN - Umberto Bossi namerava zgraditi krepko centristično silo in zasidrati Ligo tudi na jugu. Tako je po zaključku milan-skega izrednega kongresa povedal tajnik »Lumbardov« v intervjuju za časopisno agencijo Ansa.

Bossi je dejal, da si je po kongresu članstvo Lige oddahnilo, ker se je spet spoznalo v vrednotah Lige. Te vrednote nameravajo »Lumbardi« braniti s centra političnega loka. Zato želijo prepričati male in srednje

podjetnike, da ne smejo nasedati desnici, ki zastopa interese velekapitala. Povezava z desnico bi bilo po Bossijevi oceni za srednji sloj usodna.

Za volitve, ki bodo po njegovem mnenju čez eno leto, bi se Bossi rad povezal z Ljudsko stranko. Liga bi pomagala LS na Severu, Ljudska stranka pa bi v zameno pomagala »Lumbardom«, da se zakoreninijo na jugu.

Glavni kratkoročni cilj pa ostaja zakon proti televizijskim monopolom.

POLEMIKA / PO NASTOPU NA KONGRESU LIGE

Kartel svoboščin proti Pivettijevi

Predsednici poslanske zbornice očita, da je pozabila na svojo nadstrankarsko vlogo

RIM - Neuravnovesene in nekoliko nepremišljene izjave političnih predstavnikov večkrat razburkajo viharno morje italijanske politike. Zadnji vihar je izzvala predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti s svojim nedeljskim nastopom na kongresu Severne lige v Milanu.

Mlada predsednica je med drugim priznala Ligi, da je rešila demokracijo. In kritizirala je tiste, ki so zapustili gibanje ter nasledili Berlusconi. »Nekateri so dovolili, da jih zmedejo in se niso zavedli, da so postali le orodje v rokah prebrisanca, ki zna zelo dobro scititi svoj interes, pa čeprav za ceno demokracije,« je rekla med drugim Pivettijeva. Ta stavek je izzval že v nedeljo prve reakcije predstavnikov Kartela svoboscina, ki so se kot en sam mož postavili v bran do bivšega premiera Silvia Berlusconi.

»Predsednica Pivettijeva se je z nedeljskim nastopom odpovedala svoji nadstrankarski vlogi. Nas to ne moti, če ima pogum, da odstopi,« je dejal koordinator Forza Italia Cesare Previti. In bivši minister za solstvo Francesco D'Onofrio (Krcanski demokratski center) je pripomnil, da je nedeljski govor Pivettije »dejanski začetek vsedravnih volilne kampanje,« saj so besede predsednice »enakovredne privolitvi v razpust parlamenta«. Podpredsednik poslancev Forza Italia Pietro Di Muccio se ni zadovoljil s kritiko, ampak je predlagal

Irene Pivetti med nedeljskim nastopom (Telefoto Ap)

takojšnjo povračilno akcijo. Predstavnik Kartela svoboscina, ki bodo imenovani v posebno komisijo za reformo radiotelevizijskega sistema (za oblikovanje te komisije se je zelo zavzela Pivettijeva), bi po njegovem mnenju morali odstopiti in tako prepričati delo komisiji.

Bolj umirjen je bil predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki je menil, da se mora predsednica poslanske zbornice opustiti poslancem, ali pa odstopiti. Dodal je, da je to vsekakor politična ocena in izključil protestne poteze.

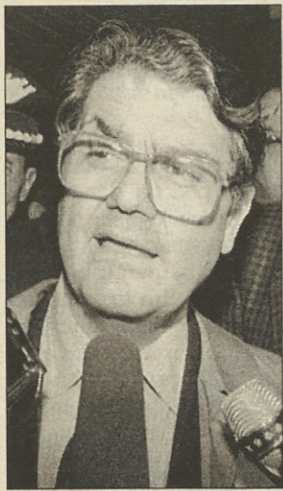
Levosredinski krogi so reagirali zelo previdno na napade proti predsednici zbornice. »Imela je vso pravico, da se udeleži kongresa svoje stranke,« je menila bivša

predsednica spodnjega doma Nilde Iotti, ki je vsekakor ocenila, da je bila razprava Pivettijeve preveč enostranska. Predstavnik Zelenih Edo Ronchi pa je ironično dejal, da »očitki prihajajo z nepravice priznice, saj je Berlusconi spremenil predsedstvo vlade v sedež Forza Italia, ko je sedel na premierskem stolu«. Nekateri drugi predstavniki se niso hoteli izjasniti, čes da niso prebrali njenega govora. Za predsednico pa se je potegnil podpredsednik senata Carlo Rognoni. »Morda bom pristranski, zdi se mi pa, da je ravna-la pravilno,« je menil Rognoni. Tajnik Severne Lige Umberto Bossi pa je kritike na račun predsednice poslanske zbornice odpravil z rezko oceno, da gre le za »poskuse političnega zlorabljanja«.

PALERMO / ZARADI POVEZAV Z MAFIJO

Mannino za rešetkami

PALERMO - Z obtožbo sodelovanja pri mafij-skem združevanju v zločinske namene so karabinjerji včeraj v Palermu aretirali nekdanjega demokristjanskega veljaka in večkratnega ministra Calogera Mannina (na posnetku AP). Nalog za previdnostni pripor temelji na obtožbah številnih skesanec, ki sodelujejo s sodniki, in na gradivu, ki so ga preiskovalni sodniki zbrali s telefonskim prisluškovanjem in z drugimi načini nadzora nad osumljencem. Mannino naj bi kršil zakon z izkoriscanjem svojega osebnega položaja in zvez, ki jih je imel kot glavni predstavnik močne struje svoje stranke na Siciliji, kot deželni sekretar stranke in kot član njenega državnega sveta. Sodniki menijo, da je bivši minister »sistematično in zavestno prispeval k uresničevanju kri-

minalnih namenov zločinskega združenja Cosa Nostra, in sicer prek zlorabljanja svojih političnih dejavnosti kot tudi političnih in upravnih dejavnosti drugih predstavnikov stranke, ki so iz krajevnih centrov oblasti odlocali o razdeljevanju zakupov, koncesij, pooblastil, finansiranja, delovnih mest in drugih koristi tako, da

so privilegirali pripadnike mafije. V zadnjem členu obtožnice sodniki Manninu očitajo, da je »sistematično in zavestno prispeval k dejavnosti združbe Cosa Nostra v pokrajinah Palermo, Trapani in Agrigento«, po neuradnih vesteh pa naj bi imeli tudi dokaze, da je nekdanji minister skušal vplivati na potek preiskovalnih in sodnih dejavnosti.

Za 56-letnega Calogera Mannina, ki je bil kar šestkrat minister v demokristjanskim vladah, obtožbe o sodelovanju z mafijo niso nove, saj je bilo njegovo ime prvič povezano z mafijo že pred petimi leti, februarja lani pa je prejel jamstveno obvestilo. Obtožbe na njegov račun so zelo hude in vključujejo tudi stike z zloglasnim bosom Riino, povrh pa je bil svojčas vpleten tudi v korupcijske afere na Siciliji.

RIM / TEŽAVE TUDI DANES

Letalski promet ohromljen zaradi stavke v pilotov

RIM - Zaradi stavke kontrolorjev leta in pilotov je bil včeraj v Italiji skoraj povsem ohromljen letalski promet. Kot določa zakon, so piloti zagotovili samo letalsko povezavo z otoki. Crtana je bila tudi večina mednarodnih poleto-

Glavni razlog za protestne demonstracije, ki se bodo nadaljevale se danes in jutri, je sklep vodstva italijanske letalske družbe Alitalia, da skrci izdatke z najemanjem letal in posadk avstralske letalske družbe Ansett. Piloti pa se polega tega pogajajo še za obnovev delovne pogo-

Na stotine potnikov je včeraj klicalo na »zele-no številko« Alitalie, da bi se pozanimalo, kako je s poleti. Na letalskih bilo večjih težav, ker so bili potniki v glavnem obveščeni o stavki. Problemom pa se ni-

so mogli izogniti potniki, ki so prileteli v Rim z mednarodnimi poleti in bi morali nadaljevati pot z notranjimi leti.

Uspešen protest pa so uprizorili potniki leta Az-796, ki so bili namenjeni v Kuwait. Vzlet je bil predviden ob 9.25, torej dobro uro pred začetkom stavke pilotov. Vkrčevanje pa se je zavleklo in malo po 10. uri sta poveljnik in so-pilot povabila potnike, naj izstopijo, ker se je začela stavka. Potniki pa so odklonili in z nekajurnim vztrajanjem v letalu dosegli, da je Alitalia poiskala posadko, ki je bila pripravljena leteti.

Za Alitalio bo tudi danes crn dan. Piloti bodo končali stavko opoldne, toda do polnoči bo stavkalo letalsko osebje, medtem ko so kontrolorji letov preklical za jutri napovedano stavko.

RIM / STALIŠČE ZELENIH

Deblokirati pogajanja o vstopu Slovenije v EZ

RIM - Vsedravnih federalni svet Zelenih, ki je zasedal v soboto in nedeljo v Rimu, je med drugim na predlog deželnega svetovalca FJK Paola Ghersine odobril dokument, ki zadeva problematiko manjšin ter odnosov s Slovenijo in Hrvasko. V razpravi o tem dokumentu je prišla predvsem do izraza zaskrbljenost Zelenih zaradi nedavne razsodbe hrvaškega ustavnega sodišča, ki ga ocenjujejo kot pravnici atentat na pravice italijanske manjšine na Hrvaškem. Zaskrbljujoča klima na Hrvaškem v zvezi z vprašanji zascite in avtonomije manjšine pa po drugi strani terja, kot je bilo poudarjeno v razpravi, da se cimprej deblokirajo pogajanja o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski zvezi. V tem pogledu

Zeleni pozivajo italijansko vlado, naj loci bilateralno problematiko od pogajanj na evropski ravni, po drugi strani pa predlagajo, naj bosta predmet pogajanj tudi vprašanji zaprtja zastarele jedrske centrale v Krškem ter dumpinga na prevoze.

Dokument, ki ga je odobril federalni svet Zelenih, na koncu opozarja na težaven položaj slovenskih kulturnih institucij v Italiji ter obtožuje italijansko državo, da ni izpolnila svojih obvez do lastne manjšine in ustavnih določb. Zelenim parlamentarcem so zato dali mandat, naj pritiskajo za odobritev globalnega zakona, ki bi v primeru slovenske manjšine - ugovarjajo Zeleni v resoluciji - imel velik politični pomen za celotno območje Alpe Jadrana.

TRŽAŠKA OBČINA / DEMOGRAFSKI PODATKI 1994

Trst demografsko še pada a manj strmo kot pred leti

Na vsakih 100 otrok je 269 prebivalcev nad 65 letom

Demografski padec Trsta se nadaljuje, čeprav manj strmo kot pred leti: lani je tržaska občina izgubila 1.169 prebivalcev, kar znasa približno pol odstotka celotnega prebivalstva. Demografski saldo med rojenimi in umrlimi je negativen za 2.184 enot, pozitiven za 1.015 med priseljenci in izseljenci.

V zadnjem desetletju se je stevilo občanov zmanjšalo za 18.116 enot: leta 1984 jih je tržaska občina stela 243.654, decembra 1994 pa 225.538. Vendar pa je lanski padec stevila prebivalstva za 0,52 odst. najmanjši negativni pokazatelj v zadnjih desetih letih, če izvezemo izredno leto 1991, ko so azurnirali anagrafske seznane.

Demografski pregled,

ki ga je pripravil statistični urad tržaske občine, kljub vsemu beleži nekaj pozitivnih izgle-
dov. Poleg tega, da prebivalstvo tržaske občine upada manj strmo, kot pred leti, se stevilo rojstev rahlo veča in je že več otrok v starostnem pasu do 4. leta, kot pa od 5. do 9. leta, pa tudi priseljencev je več kot izseljencev, večina le-teh pa se izseli v sosednje občine tržaske in goriske pokrajine in torej nekako se vedno sodi v tkivo tržaske populacije.

V preteklem letu je umrlo 3.588 oseb, se nikoli tako malo od leta 1984, z izjemo leta 1987, ko jih je umrlo 3.560. Starejša populacija z več kot 60 leti je se vedno najštevilčnejša: 31,5 odst. celotnega prebivalst-

va oz. vsak tretji Tržčan je star več kot 60 let. Kot je znano, živijo ženske dlje od moških: na vsakih 100 žensk je v Trstu 87 moških, najštevilčnejši starostni razred pri ženskah je od 70. do 74. leta, pri moških pa od 30. do 34. leta. Dramatično sliko staranja mesta pa prikazuje podatek, po katerem je na vsakih 100 otrok do 14. leta kar 269 prebivalcev, ki so že dopolnili 65. leto.

V tržaski občini se je lani rodilo 1.404 otrok, kar predstavlja drugi dosežek zadnjega desetletja po rekordnem letu 1992, ko se jih je rodilo 1.588. Razlika med rojenimi in umrlimi je torej se vedno negativna: lani se je na račun tega negativnega salda stevilo prebivalcev zmanjšalo za 2.184 enot. Pozitiven pa je obra-

čun med izseljenci in priseljenci. Izselilo se je 3.155 občanov, od tega dobra četrtina v okoliske občine na Trzaskem (204 v devinsko-nabrezinsko občino, 7 v repentabsko, 288 v miljsko, 115 v dolinsko in 32 v zgornjo občino), nadaljna četrtina v druge kraje Furlanije-Juljske krajine (385 v gorisko pokrajino, 212 v videmsko, 58 v pordenonsko), ena tretjina v Italijo, približno 10 odst. pa v druge države. Uradno se je v Trst priselilo 4.170 oseb, polovica iz Italije, skoro tretjina pa iz nekdanje Jugoslavije. Seveda pa je stevilo priseljencev, ki niso uredili uradnega bivalisa, znatno večje.

Skoro polovica, točneje 45 odstotkov vsega prebivalstva živi v dveh okrožjih: Stara Mitnica - Sv. Jakob, ki je s svojimi 51.860 prebivalci najbolj obljudeno okrožje tržaske občine, ter v okrožju Skedenj - Carbola - Valmaura - Naselje S. Sergio, kjer je 48.946 prebivalcev. V šestih od sedmih okrožjih, na katere je razdeljena tržaska občina, stevilo prebivalcev upada: največji primanjkljaj so zabeležili v mestnem središču oz. v okrožju Novo mesto - Nova Mitnica - Sv. Vid - Staro mesto (- 9,4 odst.) in v okrožju Zahodni Kras (- 8,8 odst.). Prirastek pa so zabeležili v okrožju Vzhodni Kras, ki je v letih od 1987 do 1994 naraslo za 2 odstotka in doseglo 10.102 prebivalcev. Skupno živi v obeh kraskih okrožjih tržaske občine 13.997 prebivalcev.

NATEČAJ

Učitelji: pisna naloga 22. t.m.

S predavanjem učitelje Mirjam Antodico la o vzgojnem in učnem načrtovanju učiteljev se bo danes v razstavnih dvorani Hranilnice in posojilnice na Opcinah nadaljeval pripravljalni tečaj za učitelje, ki so se prijavili k natečaju za vstop v stalež. Kandidati imajo sedaj se dober teden časa, da se primerno pripravijo, saj bo pisna naloga načetaja prihodnje sredo, 22. februarja. Udeleženci natečaja bodo pisali nalogo v prostorih nižje srednje šole Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu. Izpit se bo začel ob 9.30, kandidati pa bodo imeli 6 ur na razpolago.

Pred nalogo bodo tečajniki sledili se dvema predavanjem v sklopu pripravljalnega tečaja. V četrti tek jim bo prof. Vera Tuta Ban predavala o slovenski ni kot učnem jeziku in kot učnem predmetu, v petek pa bo učiteljica Majda Mihacik spregovorila o opismenjevanju v dvojezičnem okolju s poudarkom na slovenskem jeziku.

Tečajniki so doslej prisostvovali že petim predavanjem. Prof. Stanko Salvi in prof. Rosana Tul sta jim obrazložila nove oblike ocenjevanja, didaktični ravnanje v pokoji Jožko Basa jih je seznanil o solski zakonodaji s posebnim poudarkom na poverjenih odlokih in zgodovini nasega solstva ter reformi osnovne šole. Predstavnica Sklada Mitje Cuka Martina Ozbič je pretekli teden predavala o didaktični organizaciji pouka z učenci s specifičnimi težavami, včeraj pa je najprej raziskovalka SLORI Norina Bogatec predstavila analizo družbenih pojavov v okviru šole, vzgojiteljica Sara Burolo pa je govorila o vzgojno-učni kontinuiteti.

ŠOLSTVO / KOMISIJA

Šola in zakoni za spoštovanje in boljše sožitje

Pouk vzgoje o zakonih

Splošno predstavlja edino možno jamstvo za zdravo, urejeno in omikano sožitje. Aksiom pravne države gre uresničevati že iz mladih nog, sicer obstaja nevarnost, da bi se - kot se vse bolj pogosto dogaja - nad njim spozabili. Ministrstvo za šolstvo je pred dvema letoma izdalo okrožnico, v kateri je pozvalo solska skrbništva, naj ustanovijo posebne komisije, ki bi sledile vprašanju uveljavljanja in spoštovanja zakonov, ali bolje, naj bi prispevale k vzgoji mladine o zakonih. Pred dnevi so tako komisije ustanovili tudi na Trzaskem, svoj delokrog pa bo imela na solah vseh vrst in stopenj.

Vzgoja o zakonih predstavlja nedvomno veliko

etično in družbeno vrednoto, je v svojem tiskovnem sporočilu ob ustanovitvi komisije zapisal tržaski solski skrbnik Vito Campo. Šola skrbi za formiranje otrok in mu posreduje kulturne informacije. V ta sklop spada vsekakor tudi vzgoja o zakonih, ki jo bo komisija skusala uveljaviti in razširiti po solah. Komisijo sestavljajo ravnatelj nekaterih sol, vodi jo ravnateljstva Deledda prof. Angelo Terrana, pri organizaciji in koordinaciji dela pa mu bo pomagala prof. M.R. Cassella.

Komisija bo sestavila poseben program, ki ga bo predstavila na srečanjih s solniki, solarji in njihovimi starši. V tem sklopu bo priredila tudi informativne konference in razprave.

Risbe in plakati o glasbeni kulturi

Mestni gledališki muzej Schmidl je razpisal natečaj za učenje in dijake sol vseh vrst in stopenj v Furlaniji-Juljski krajini, ki bodo koristili usluge didaktične službe za glasbo in prireditve tržaskega muzeja. Udeleženci (sole ali posamezniki) lahko sodelujejo z risbo, pri čemer imajo na voljo dve izbiri: plakat o prireditvi, na kateri so sami nastopili (nastop je lahko namišljen), ali risbo o nastopu glasbenih izvajalci iz drugih držav na tradicionalnem prazniku.

Organizator bo podelil tri nagrade (po eno za vsako stopnjo sol:

osnovno, nizjo in visjo srednjo solo), risbe in plakate pa bo razobesil na razstavi, ki jo bodo priredili prav v tem okviru. Izdelki naj ne bodo večji od formata 30x42 cm, sicer jih ocenjevalna komisija ne bo vzela v postev. Na hrbtno stran na udeleženci napišejo ime in priimek solajra (ali solarjev), razred, solo, naslov in telefonsko številko.

Vse druge informacije o udeležbi na natečaju posreduje Mestni gledališki muzej Schmidl, Ul. Imbriani 5. Rok za predstavitev izdelkov zapade ob 12. uri dne 13. maja letos.

SOLIDARNOST / OD 2. MARCA DO 4. MAJA

Kmalu tečaj za prostovoljce za pomoč umsko prizadetim

V dvorani Granzotto so včeraj predstavili 4. izobraževalni tečaj psihiatricnega volontariata; predstavili so ga don Simeone Musich, ki je v tržaski škofiji odgovoren za versko pomoč v Centrih za umsko zdravljenje, Gianfranco Cozzolino in Fabio Marchetti, ki bo tečaj tudi vodil; prisoten je bil tudi direktor za socialne stike pri tržaski škofiji don Silvano Latin.

Skofovski konferenca Triveneta se je že leta 1979 soočila s težavami, kompleksnostjo in razsežnostjo vprašanja umsko prizadetih; zato je ustanovila delegacijo, ki proučuje psihično nelagodje posameznikov. Na konferenci so predlagali, da bi v vsaki škofiji oblikovali operativni instrument za ublažitev psihičnega trpljenja. Tudi tržaska škofija se je prilagodila tem navodilom in 6. maja 1992 je škof

Bellomi ustanovil posebno komisijo. Bogastvo volontariata so odnosi s prebivalstvom, s krajevnimi skupnostmi in z institucijami na teritoriju. Prizadeva si za ustanovitev organizacijske mreže služb na teritoriju, posebno pozornost pa posveča preventivi, pojavom nelagodja in emarginacije ter promociji stila življenja ter

socialne, politične in gospodarske kulture, ki se loteva pojavov revščine in nelagodja. Gre za tri cilje, ki povezuje med seboj zagotovitvo volontariatu široko kulturno osnovo, zaradi česar ga ne gre soditi kot "zdravnika" napak družbe, ampak kot graditelja manjših modelov nove družbe.

Psihiatricni volontariat je

sele na začetku svoje poti, zato mu je treba pomagati: tako je podčrtal don Simeone Musich, ki je se dodal, da je treba prisločiti na pomoč tako psihičnemu bolniku kot njegovim družinskim članom. Psihični bolnik je namreč človek kot vsi ostali: od ostalih ga razlikuje le njegova nelagodnost. Potrebna je zato solidarnost in z njim si je treba deliti tegobe življenja; če se to ne uresniči z dejanji, ostanejo te besede brez vsakega pomena.

Tečaj, ki se bo začel 2. marca in se zaključil 4. maja, bo v zupnijski dvorani vikariata Dobrega pastirja v Ul. Guglielmo De Pastrovich 6. Na sporedu bo osem srečanj, na katerih bodo predavali duhovniki, psihiatr, sociologi in psihologi. Vse informacije nudita skofovska Caritas, v Ul. Cavana 15, vsak dan, od 10. do 12. ure ter vikariat Dobrega pastirja.

Ducejeva violina v muzeju Schmidl

Myrta Cambon Fulignot, vdova slikarja Guida Fulignota je podarila tržaskemu gledališkemu muzeju »C. Schmidl« portret dirigenta orkestra Willyja Ferrera. Portret glasbenika je Fulignot narisal v tridesetih letih, ko je Ferrero začel svojo dirigentsko dejavnost v raznih evropskih mestih in je večkrat nastopil tudi v tržaskem Verdiju. Muzej hrani se dva druga Fulignotova portreta.

Poleg dragocenega olja je Fulignotova podarila muzeju Mussolinijev vo violino, ki jo je hranila njena sestra Luisa Feltrinelli v vili v Garganu del Garda, ter čudovite dekoracije, ostanke lutk, ki jih je Duceju poklonil japonski cesar Hirohito. Hranili jih bodo v orientalski zbirki mestnih muzejev.

Primorski dnevnik

Lestnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročniška služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

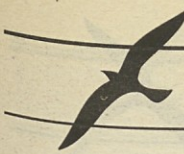
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

SKEDENSKA ŽELEZARNA

Zakaj še čakajo?

Zavlačevanje lahko odvrne Lucchinija in Bolmat

Prodaja skedenjske železarne, od katere je odvisno, ali bo obrat preživel ali pa propadel, je še daleč od pozitivnega zaključka. Tudi zamenjava na vrhu ministristva za industrijo je upočasnila odlocanje o prodaji. Sindikati so predlagali srečanje z novim ministrom, Albertom Clòjem.

Pred vsakršnim sklepom minister Clò čaka na izid cenitve vrednosti železarne, ki jo je zaupal specializiranemu podjetju, da bi ugotovil, zakaj je tako znatna razlika, med ponudbo za nakup, ki sta jo dala jeklar iz Brescia Lucchini in grupa Bolmat (po neuradnih informacijah okrog 40 milijard lir) in izključno ceno preteklih dražb. Prejšnji minister Vito Gnutti je po

prvi neuspeli dražbi začelno izključno ceno 126 milijard lir znižal na sto milijard lir na drugi in na 83 na treji dražbi. Tako na drugi kot na treji dražbi pa se ni oglašil noben ponudnik.

Zastopniki delavcev, pa tudi mestnega gospodarstva nasploh so zaskrbljeni: nadaljnje zavlačevanje pri prodaji bi lahko odvrnilo ponudnika in privedlo do zaprtja železarne. Danes ob 15.30 se bodo na sedežu deželnega odbornistva za industrijo srečali komisariji, ki začasno upravljajo železarno, predstavniki deželnega sindikata, tovarniškega sveta in trzaskе občine, jutri ob 13.30 pa bo v skedenjski železarni skupščina zaposlenih.

OBČINA / ZA PRIBLIŽNO TRI MESECE

Pri Sv. Jakobu izpostava zaprta

Potrebna so nujna obnovitvena dela - Na razpolago uradi izpostave v Ul. Foscolo

Uradi občinske izpostave in službe za socialno skrbstvo v Ul. Caprin 18 pri Sv. Jakobu so od včeraj zaprti. Občinska uprava sporoča, da jih bodo spet odprli čez približno tri mesece. Urade je občinska uprava zaprla, ker jih mora medtem posodobiti; urediti mora prostore, da bodo primernejši za vse večje potrebe služb, predvsem socialnih, za ureditev katerih je med drugim predvidena odprava arhitektonskih zaprek in namestitev dvigala za telesno prizadete osebe. Obnovljena izpostava bo razpolagala s štirimi delovnimi postajami (dve več od sedanjih), ki bodo v čim krajšem času lahko izdajale tudi osebne izkaznice. Prebivalci, ki se navadno poslužujejo

izpostave, se bodo morali sedaj začasno posluževati drugih izpostav v mestu. Izkaznice ACT po znižani ceni za upokojece bodo razdeljevali samo v izpostavi v Ul. Foscolo 7.

Socialne delavke bodo sprejemale vsak dan, od

ponedeljka do petka, od 8.30 do 10.30, v uradih 17. sektorja, v Pasazi Costanzi 2, v III. nadstropju (v sobi št. 327). Rajonski svet pa bo svojo dejavnost opravljal in zasedal na sedežu izpostave v Ul. Foscolo 7.

GLASBA / »CITTA DI TRIESTE«

Mednarodno nagrado so razpisali že štiridesetič

Odbor glasbene nagrade »Città di Trieste« je razpisal natečaj za letošnje leto. To je že 40. razpis nagrade, ki je namenjena skladateljem simfončne glasbe. Kot je povedal generalni tajnik mednarodnega natečaja Adriano Dugulin, bo denarna nagrada letos znašala 10 milijonov lir, najboljše ocenjeno delo pa bodo tudi izvajali v okviru simfončne sezone trzaskе gledališča Verdi. Na letošnji razpis se lahko prijavijo glasbeniki - ni nikakršnih omejitev ne glede na državno pripadnost ne na starost,

izključeni so samo zmagovalci prejšnjih let - s skladbo za veliki orkester s točno določenim sestavom, ni pa predvideno sodelovanje zbora in solistov, ne vokalnih ne instrumentalnih. Rok za predložitev partitur zapade konec aprila letos, razpis natečaja pa lahko zainteresenti dvignejo v tajništvu nagrade v občinski palači. Nagrado, ki so jo leta 1968 sprejeli v mednarodno federacijo glasbenih nagrad, denarno podpirajo trzaska občinska uprava, deželna uprava FJK in vladno predstavništvo v FJK.

RADIO TRST A

V oddajo je šlo 22. leto ob zori

V soboto in nedeljo prvo nadaljevanje igre o Zori Perello

V soboto ob 18. uri in v nedeljo popoldne ob 14.15 je bilo po Radiu Trst A na sporedu prvo od trinajstih nadaljevanj radijske igre s pomenljivim naslovom »Dvaindvajseto leto ob Zori«, ki jo je napisala in priredila dolgoletna urednica kulturnih oddaj na omenjeni radijski postaji Lida Turk.

Ciklus je avtorica posvetila Zori Perello - Mileni, eni najvidnejših trzaskih antifasističnih mladink, zavednih Slovenk, udeleženki osvobodilnega boja, ki je tragično končala svoje življenje prav ob tem času pred 50 leti v zloglasnem nacističnem taborišču Ravensbrück.

Poslušali smo prvo oddajo, v kateri sta v vlogi Zorke in njene matere nastopili igralki Maja Blagović in Miranda Caharija, v vlogi naducitelja pa

Vladimir Jurc; povezovalka je bila Ivana Placer, radijska realizacija in režija pa je bila v rokah Mirjam Koren, ki je oddajo opremila se s pevskimi vložki zbora Jacobus Gallus, ki ga vodi prof. Janko Ban. V prihodnjih sobotah in nedeljah si bodo sledile še druge oddaje, v katerih bodo nastopali v raznih vlogah Vladimir Jurc, Drago Gorup, Alda Sosić, Lučka Počakaj, Bogdana Bratuž in Ales Kolar.

Gre za pomemben ciklus oddaj, ki skozi pričevanja se živčnih prič, pa tudi na podlagi številnih dokumentov in drugega gradiva osvetljuje ne samo življenje Zore, temveč preko nje tudi takratno življenje slovenske mladine pri nas, ki se je množično vključila v boj proti skupnemu sovražniku nacizmu in fašizmu.

Neva Lukes

Solidarnost Mitteleurope slovenski manjšini

Kulturno združenje Mitteleuropa je bilo uradno prisotno na nedeljski proslavi Dneva pravic slovenske kulture v trzaskem Kulturnem domu. Slovenskega praznika se je namreč udeležilo predstavništvo združenja, ki je s tem v zvezi izdalo tudi posebno tiskovno sporočilo. »S tem, je se rečeno v tiskovni noti, je zeletu Kulturno združenje Mitteleuropa izrazilo solidarnost slovenski narodni skupnosti in njenim upravičnim zahtevam, da bi ji bile priznane pravice«.

Z avtobusom po Avstraliji

Knjižnica P. Tomazić in tovariši prireja danes ob 20. uri v Prosvetnem domu zanimivo predavanje o Avstraliji. Gost openske ustanove bo tokrat Magda Sturman, ki bo svoja doživljanja in vtise iz dežele kengurjev pozivila z diapozitivi.

E. BIČIĆ / VERODOSTOJNI DOKAZI?

Iz bihaškega območja tiralici proti Andolini

Včeraj smo zabeležili nove obtožbe v zvezi z delovanjem Marina Andoline, trzaskęga pediatra, ki vodi center za solidarnost z žrtvami vojne v nekdanji Jugoslaviji Asit, katerega sofer Bozzola je že več mesecev v ujetništvu muslimanskih sil v bihaški enklavi. Po nedavnih trditvah sodelavca milanškega Corriere della Sera, Erosa Bičića, naj bi Andolina in Asit sodelovali pri trgovanju z organi ubitih vojnih ujetnikov, predvsem otrok. Kot je znano, je Andolina takoj tožil Bičića zaradi obrekovanja, trzaski zdravniki pa so Andolini izrekli solidarnost. Med drugim tudi zato, ker so podobne operacije mogoče samo v najsoodobnejše organiziranih kliničnih centrih.

Včeraj pa je Bičić prilil olja na ogenj polemik: iz Kopra je posredoval dokumenta, ki naj bi potrjevala njegove izredno hude obtožbe. »Zapovednika«

HVO iz Livnega ter »specialne edinice crnih labudov« iz Hrastnice obtožujeta Andolino trgovanja z orožjem in z organi ubitih ujetnikov, vojninstva in sodelovanja s srbsko stranjo pri aretaciji hrvaskih in muslimanskih borcev. V tiralici, ki jo je podpisal krajevni poveljnik HVO Ante Gotovina, med drugim piše, da je »profesor« trgoval z organi otrok, vendar ne navaja ne kraja ne števila teh primerov. Poveljnik »crnih labudov« Hase Tirić pa se pri obtožbi naslanja na poročila tajne policije.

Andolina je izjavil, da se za obtožbami, ki jih vsekakor še enkrat odločno zavrača, »skriva umazane igre tajnih služb: Bičić me je obtožil, na podlagi Bičićevih obtožb so izdali tiralici, na podlagi tiralic pa Bičić trdi, da so njegove obtožbe utemeljene. Tožil ga bom tudi v Kopru, kot sem ga že tožil v Trstu.«

KRIZ / V SOBOTO V DOMU SIRK

Synthesis 4 za 20 let zbora Vesna

Začele so se prireditve ob 20-letnici dekliskega zbora iz Kriza

Dekliski pevski zbor Vesna iz Kriza uspešno prepeva že dvajset let. Obletnici bodo slovesno proslavili 18. marca, vendar se je niz prireditev ob »rojstnem dnevu« domačega zbora začel v soboto s celovečernim koncertom harmonikarskega ansambla Synthesis 4, ki ga vodi Claudio Furlan (foto KROMA). Gre za uveljavljeni sestav, ki deluje v okviru Glasbene matice, na sobotnem koncertu v kriskem Domu Alberta Sirka pa je predstavil izvirne skladbe za harmonikarski orkester in priredbe iz različnih

glasbenih obdobij.

Kot je v pozdravu udeležencem povedal Bogdan Kralj, dirigent zbora-jubilanta, trenutno v Krizu kulturna dejavnost ni zelo živahna. Zato je uspešno delovanje dekliskega pevskega zbora še toliko pomembnejše, ker je eden izmed redkih nosilcev kvalitetne domače ljubiteljske kulturne dejavnosti. V začetku marca, točneje v nedeljo, 5., pa bo v Krizu prireditev ob dnevu slovenske kulture, ki bo potekala v znamenju gledališke poustvarjalnosti.

NOVICE

Prva seja novega odbora KD Gruden in ŠD Sokol

V četrtek, 9. februarja, se je prvič sestel nov odbor KD Igo Gruden in SD Sokol, ki je bil izvoljen na obcnem zboru. Najprej so določili glavne funkcije. Za predsednika je bil potrjen Niko Pertot, podpredsednica je Marjanka Ban, tajnica Tanja Kosmina, blagajnik Ivan Marusić, gospodar Nevenko Gruden, kulturni referent Maja Lapornik, športni referent Aljoša Terčon. Nadzorni odbor sestavljajo Stanislav Kojanec, Mariza Skerk in Nevenka Pernarčič. Sledila je priprava Prešernove proslave, ki bo 17. februarja ob 20.30 v župnijski dvorani v Nabrezini. Odbor je še razpravljajal o družabnem večeru; kje naj se člani zberejo, ko je društvena dvorana neuporabna?

Zahvala Instituta Rittmeyer za prostovoljne prispevke

Institut za slepce Rittmeyer se toplo zahvaljuje vsem tistim, ki so mu preko našega dnevnika darovali vsote denarja. Obenem zagotavlja, da bo finančna sredstva uporabil za izboljšanje skrbstva in rehabilitacijskih dejavnosti, ki jih nudi slepcem.

»Ženske in mafija« v gledališču Cristallo

»Ženske in mafija« je naslov srečanja, ki bo jutri, ob 18. uri, v gledališču Cristallo, v povezavi z gledališkimi predstavami Roberta Cavosija Rosanero, ki so v teh dneh v Contradi. Gostje srečanja, ki ga vodi Paolo Quazzolo, bodo tokrat režiser predstave Antonio Calenda, podprefekt inspektor Trzaske prefektore dr. Giovanni Volpe in seveda pet izvajalk gledališkega dela. Govor bo o problemu mafije in seveda o novi italijanski dramaturgiji, ki ima prav v Cavosiju enega najbolj obetavnih avtorjev.

SKP pozitivno ocenjuje izvolitev Jacopa Veniera

Pokrajinsko tajništvo SKP pozitivno ocenjuje dejstvo, da je bil z glasovi sedanjice večine (DSL, Ljudske stranke in Zavezništva za Trst) Jacopo Venier izvoljen za predsednika komisije za javna dela v občinskem svetu. To dejstvo, dodaja SKP, potrjuje avtonomno vlogo leve opozicije in nalaga predstavniku SKP institucionalno nalogo v občinskem okviru. To glasovanje, ki je rezultat institucionalnega sporazuma, kaže, da je desnica ponovno pokazala, ugotavlja SKP, da ne zna razločevati med javnimi in institucionalnimi funkcijami znotraj občinskega sveta.

Redni rok izpitov za kapetane in strojne kapetane

Pomorsko ravnateljstvo sporoča, da se bo 4. maja začel redni rok izpitov za dosego poklicnih pomorskih naslovov kepetana pripravnika, strojnega kepetana pripravnika, kepetana in strojnega kepetana. Pogoje za udeležbo na izpitih določajo isti zakonski členi, na osnovi katerih so bili doseženi poklicni naslovi, poleg tega pa so morali kandidati uspešno obiskovati praktični protipožarni tečaj. Prosnje s potrebno dokumentacijo za udeležbo na izpitih je treba vložiti na Pomorskem ravnateljstvu v Trstu, na Nabrezju III. Novembra 13, nepreklicno do 3. aprila.

Pevska zbora Igo Gruden iz Nabrezine v Ilirski Bistrici

Po uspešnem božičnem koncertu sta moški in ženski pevski zbor Igo Gruden iz Nabrezine ponovno nastopila v mešani zasedbi. Tokrat sta pela v Ilirski Bistrici. Ob Dnevu slovenske kulture sta namreč zbora pod mentorstvom prof. Bojane Kralj predstavila pet skladb slovenskih avtorjev. S tem sta poudarila pomen večletnega plodnega sodelovanja, ki veže pobrateni občini Devin-Nabrezina in Ilirska Bistrica.

V imenu devinsko-nabrezinske občinske uprave je spregovorila podzupanja in odbornica za kulturo in sport prof. Vera Tuta Ban. Zahvalila se je za povabilo in poudarila pomen sodelovanja in prijateljskih stikov med obema občinama, ki jih je treba ohraniti in razvijati se zlasti v času velikih sprememb, ki jih doživlja sosednji državi.

Tanja Kosmina

BOLJUNEC / DAN KULTURE

Na proslavi tudi diploma

Učiteljica Ljuba Smotlak prejela priznanje predsednika republike

Petkova proslava dneva slovenske kulture v Boljuncu je bila res slavnostna. Učenci domače celodnevne osnovne šole Frana Venturinja in člani kulturnega društva, ki nosi ime prav po Prešernu, so se oddolžili pesnikovemu spominu, ob tem pa so se proslavili dolgoletno učiteljico na boljunski osnovni šoli Ljubo Smotlak, ki ji je predsednik republike podelil diplomu 1. stopnje z zlato kolajno za zasluge na področju osnovnega solstva. To je najvišje tovrstno priznanje v Italiji.

Učenci so najprej izrekli nekaj misli o kulturi, zapeli so nekaj narodnih pesmi in zaplesali. Tak uvod je bil najbolj pravijski za sprejem slavljenke, učiteljice Ljube Smotlak, po rodu iz Mackolj, ki ji je didaktična ravnateljica Ksenja Dobrila izročila diplomu in zlato kolajno, učenci pa sopek cvetja. Slav-

ljenka je ganjeno povedala, da je bilo vse njeno delo namenjeno otrokom in slovenski šoli v naših krajih. Zato je bila se toliko bolj vesela, ker je podeljevanje potekalo v njej tako domačem okolju, med sedanjimi učenci, nekdanji učenci in številnimi bivšimi učitelji boljunske osnovne šole, ki so se v petek zvečer zbrali v gledališču Franceta Prešerna. Se posebej no pa ji je bil pri srcu pevski nastop osnovnosolcev, saj je Ljuba Smotlakova tudi sama pevovodkinja.

Proslava se je zaključila s splotom recitacij mladih članov boljunskega kulturnega društva. V izboru, ki ga je pripravila Magda Svara, so se prepletale pesmi Franceta Prešerna in Otona Zupanciča, zatem pa so se prisotni zbrali na družabnosti, ki ji slavnostni sarm večera ni odvzel domačnosti.

OPČINE / PROSLAVA DRUŠTVA TABOR

Razstava umetnin Rudolfa Saksida

Umetniški večer dopolnilo petje domačih zborov

Opensko društvo Tabor je svojo proslavo Dneva slovenske kulture povežalo z nastopom svojih dveh pevskih zborov - stebrov društvenega delovanja, in z razstavo del slikarja Rudolfa Saksida, ki je bila tudi lep poklon umetnikovih tržaskih prijateljev ob desetletnici njegove smrti.

Saksida, po značaju zelo skromen in tih človek, ki se nikoli ni rad postavljaj v ospredje, bi bil nad tem večerom navdušen. Pokazal bi mu, da Slovenci v zamejstvu ne pozabljamo svojih umetnikov, da smo jim hvaležni, za kar so na področju umetnosti storili.

Proslave se je udeležilo zelo veliko ljudi, prijateljev in občudovalcev Saksidove umetnosti. Med publiko so bili tudi sorodniki pokojnega slikarja, pa tudi letošnji Prešernov nagrajenec prof. Alojz Rebula.

Prireditve se je pričela z Zdravljico, ki jo je pod vodstvom Sveta Grčica zapel moški pevski zbor, nakar je spregovorila Stanka Hrovatin, ki se je med drugim vprašala »Zakaj se danes vztrajamo pri prazniku, ki ga je pred 50 leti rodila OF slovenskega naroda v enem najtežjih trenutkov slovenske zgodovine, ko je slo za biti, ali ne biti? Praznovanje tega dne je bilo že med vojno daljnovidno dejanje takratnih pokončnih voditeljev partizanskega gibanja, ki so razumeli moč veličine slovenskega ljudstva. Bil je to čas, ko so se slovenske brigade poimenoval po naših pesnikih in pisateljih, saj je bila tukaj takrat kultura edino upanje za prihodnost in

porostvo za nas narodni obstoj.

Umetnika je predstavil Franko Vecchiet, ki se je najprej zahvalil vsem, ki so dali na razpolago slike in omogočili razstavo. Dejal je, da premalo poznamo Saksido ter obdobje, v katerem je ustvarjal. Nekateri umetniki iz njegove generacije so bili že delezni kritične in zgodovinske obdelave. Nasa dolžnost je, da opozorimo sedanje rodove na našo polpreteklost in na umetniško delovanje v njej, kar spada tudi k spoznavanju naše kulture, naše identitete.

Lep večer sta s pesmijo obogatila moški in ženski zbor, ki sta zapela posamezno po dve pesmi, skupno pa zaključila s pesmijo »Samo milijon«. Večer je popestrilo se predvajanje kratkega filma, posvečenega Saksidi z naslovom »Malenkosti, a tudi ne«.

Neva Lukes

Praznovanje v društvu Primorsko

Tudi KD Primorsko iz Mackolj se je s svojo solotno proslavo lepo vključilo v splošno praznovanje dneva slovenske kulture. Vse se je začelo z Zdravljico v priredbi Stanka Premra, ki jo je zapel Mešani pevski zbor Primorsko pod vodstvom Toneta Baloha, zaključilo pa tudi z Vrabčevco Zdravico, ki jo je ob koncu svojega nastopa zapel gostujoči moški zbor Vasilij Mirk z Proseka-Kontovele, pod vodstvom Mirana Zitka.

Skozi vso proslavo se je kot zdeca nit prepletala misel o Prešernu, ne samo kot pesniku, velikemu poznavalcu evropske kulture, temveč tudi kot Slovencu, ki se je zavestno odločil, da bo pisal svoje poezije v slovensčini, ker je smatral, da mora biti vsak narod ponosen na svoj jezik. Kot svobodoljub se je hkrati zavzemal za svobodo misli, za postenost v izražanju misli in idej. Vse to je v svojem govoru dejala Nerina Svab, ki je med drugim poudarila, da so Prešernove besede in misli spremljale in bodrile borce v osvobodilnem boju. Tudi okupirana Ljubljana je bila preplavljena s Prešernovimi besedami, ki so spremljale in vodile borce v težkem boju proti nacifasizmu. S svojim govorom je Svabova zelela približati Prešernove pesmi današnjim časom in današnji problematiki, njene besede pa so se prepletale s Prešernovimi poezijami, ki jih je lepo podala Nevja Smotlak.(N.L)

KULTURNI DOM NA PROSEKU

Preskromen obisk občinstva

Nastop dijakov, dramske skupine, godbe ter deklškega zbora iz Devina

Na Proseku so Dan slovenske kulture praznovali v petek. Na oder so najprej stopili dijaki srednje šole Fr. Levstika,

ki so pod vodstvom prof. Rudice Požar nastudirali in sproščeno podali bogat izbor poezij slovenskih pesnikov. Kot gost

je nastopil deklški pevski zbor iz Devina. Pevke so pod vodstvom Hermana Antoniča lepo odpele pet pesmi domačih in tujih avtorjev. Slavnostni govor je imel Aleksij Pregarc, ki je naglasil predvsem pomen in sporočilnost Prešernovega verza »Ne vrag, le sosed bo mejak«.

S smiselnim izborom Prešernovih pesmi so se predstavili tudi člani amaterskega odra Jaka Stoka, nakar je proslavo zaključilo godbeno društvo Prosek, ki je pod taktirko Aljose Starca zaigralo tri skladbe. Ob tem velja poudariti, da ce so nastopajoči bolj kot dostojno opravili svojo dolžnost, je publika ni. Prevec sedežev je bilo zal praznih. Ce je kultura zrcalo naroda, se morajo Prosecani in Kontovcelci vprašati, ce se v tem zrcalu prepoznajo.

B.R.

TREBČE / PREJŠNJI PETEK

Šaljivi otroški igrice ob Prešernu

Na prireditvi društva Primorec in šole so nastopili osnovnošolčki

S kulturnim programom, ki so ga oblikovali učenci osnovne šole Pinko Tomazič, so v Trebčah prejšnji petek praznovali dan slovenske kulture (foto KROMA). Na pobudo krajevnega kulturnega društva Primorec in osnovne šole so v Ljudskem domu pripravili večer, na katerem sta prišla do izraza predvsem radoživost otrok in poztvovnost učiteljev in kulturnih delavcev.

V imenu organizatorev je številne zbrane pozdravil Danijel Malalan, član mladinske dramske skupine. Podal je

nekaj misli o dnevu slovenske kulture, nakar je predstavil program in nastopajoče. Učenci nižjih razredov so nastopili s šaljivo igrico Zvezdica zaspanka po pravljici Frana Milčinskega, starejši osnovnošolčki pa so predstavili igrico Butalci kupujejo pamet na tekst Marija Cuka. V Ljudskem domu so za to priložnost dali na ogled tudi številne fotografije, s katerimi so se domaci osnovnošolci uspešno udeležili fotografskega natečaja Moj domaci kraj v spomin na Sašo Oto.

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK,
14. februarja 1995
VALENTIN

Sonce vzide ob 7.09 in
zatone ob 17.29 - Dolžina
dneva 10.20 - Luna vzide
ob 16.45 in zatone ob 6.06.

Jutri, SREDA,
15. februarja 1995
JORDAN

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 7,5 stopinje, zračni
tlak 1023,3 mb ustaljen,
brezvetrije, vlaga 97-odstotna,
nebo oblačno, morje
mirno, temperatura morja
8,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Davide
Andrea Navas, Matteo Degrassi,
Cristiano Rossetti, Michele Coral,
Giorgia Vascotto, Anna Crevatin,
Rudi Kante.

UMRLI SO: 56-letni Lio
Gelcich, 80-letna Fernanda
Gradara, 80-letni Antonio
Mastellotta, 87-letna Emilia Zahar, 76-letni
Rodolfo Vodopivec, 78-letni
Francesco Maraschiello, 67-letni
Giovanni Fragiaco, 85-letna Lea
Bormioli, 91-letna Giustina
Mihalic, 90-letna Vittoria
Zamara, 87-letna Maria Mosca,
81-letni Giulio Derossi, 71-letna
Marcella Silvani, 96-letna Anna
Elena Cescon, 74-letni Renato
Scheriani, 87-letna Ersilia
Pezzicar, 97-letna Maria Vilissi,
46-letna Rosa Balzano, 86-letna
Clementina Voivoda.

LEKARNE

Od ponedeljka, 13., do
nedelje, 19. februarja 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Largo Sonino 4 (tel. 660438), Ul. Alpi Giulie 2
(tel. 828428), Mazzinijev
drevored 1 - Milje (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30

Largo Sonino 4, Ul. Alpi
Giulie 2, Trg S. Giovanni
5, Mazzinijev drevored 1
(Milje).

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 - TE-
LEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure -
tel. 573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJEN-
CEV IZ KRIZA prireja v
nedeljo, 5. marca za praz-
nik žena izlet v Spilimbergo
in ogled prsutarne v S.
Daniele del Friuli. Vpiso-
vanje d 26. t. m. - M. Tu-
rel, tel. st. 220266.

SK BRDINA organizira
v nedeljo, 26. t. m. avtobu-
sni izlet v Trbiž. Vpiso-
vanje na sedežu kluba,
Proseka ul. 131 na Opči-
nah vsak ponedeljek od
19. do 21. ure.

Prispevajte za
Sklad
A. Bubniča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

GLOBOKO ZGORAJ

Edvard Kocbek **ALI VISOKO SPODAJ**

Režija: VLADIMIR JURC

Danes, 14. februarja, ob 16. uri - ABONMA RED H

Danes, 14. t. m., na
Valentinovo ob 20. uri
bo v župnijski dvorani
v Nabrezini veseloigra

**KANDIDIRAJ,
LE
KANDIDIRAJ!**

v izvedbi standreske
dramske skupine

KINO

ARISTON - 17.45,
20.00, 22.15 »Vanya
sulla 42. strada«, r.
Louis Malle.

EXCELSIOR - 17.30,
19.50, 22.15 »Rivelazio-
ni«, i. Michael Douglas,
Demi Moore.

**EXCELSIOR AZZUR-
RA** - 17.10, 19.35,
22.00 »Sole ingannato-
re«, r. N. Mikhalkov.

AMBASCIATORI -
16.00, 18.00, 20.05,
22.15 »Stargate«, i.
Kurt Russell.

NAZIONALE 1 -
16.15, 18.15, 20.15,
22.15 »Omicidio nel
vuoto«, i. John
Badham.

NAZIONALE 2 -
16.30, 18.20, 20.15,
22.15 »Time Cop - In-
dagine dal futuro«, i. Jean
Claude Van Damme.

NAZIONALE 3 -
16.15, 18.15, 20.15,
22.15 »Camerieri«, i.
Paolo Villaggio, Diego
Abatantuono.

NAZIONALE 4 -
16.00, 18.00, 20.05,
22.15 »Kika«, r. Pedro
Almodovar, prepovedan
mladini pod 14. letom.

MIGNON - 16.00
22.00 »Signora di gior-
no, amante di notte«,
porn., prepovedan mla-
dini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.30,
19.50, 22.00 »Intervista
con il vampiro«, i. Tom
Cruise, prepovedan
mladini pod 14. letom.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.00 »Die deut-
sche Sprache im Kino:
Alice nelle città«, r.
Wim Venders, v
nemščini.

LUMIERE - 16.00 in
17.30 »Il Re Leone«, ri-
sanka, prod. Walt Di-
sney. 20.00 in 22.10
»Martha«, r. R. W. Fas-
binder.

OBVESTILO
BRALCEM

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritlicje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

TOPLINO
sv. Valentina
občutite v
trgovini
LA MAGLIA

TRŽIČ - Ul. Roma 58
Telefon: (0481) 790074

PRIREDITVE

KNJIZNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI - Prosvetni dom - Opcine. Danes, 14. t. m., ob 20. uri nas bo Magda Sturman s sliko in besedo popeljala Z AVTOBUSOM PO AVSTRALJI.

JAMSKI MEDVED - starodavni prebivalec naših krajev: KD V. Vodnik vabi na poljudno-znanstveno PREDAVANJE O PRAZGODOVINSKIH NAJDBAH V JAMI MEDVEDOV NAD DOLINO jutri, 15. t. m., ob 20.30 v društveni dvorani.

SKD SLAVEC Ricmanje-Log vabi na PROSLAVO DNEVA SLOVENSKE KULTURE, ki bo v četrtek, 16.2.1995, ob 20. uri v kulturnem domu v Ricmanjih. Nastopajo: otroci vrtca iz Ricmanj, učenci c.o.s. I. Trinko-Zamejski, združeni MePZ Slavec-Slovenec in mladinska skupina SKD Primorec z igrice Mestni godci.

KD IVAN GRBEC - Skedenjska ulica 124 vabi na predavanje z diapozitivi Stefana Ravalica PROTOVOLJEC V TANZANIJ V četrtek, 16.2.1995, ob 20.30 v društvenih prostorih. Vabljeni, vabljeni, valjeni!

SLOVENSKI VIOSOKOSOLSKI SKLAD SERGIJ TONCIC vabi na srečanje v petek, 17. t. m., ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani, ob PODELITVI NAGRADE DR. FRANE TONCIC 1994. Večer bo popestril harmonikar Corrado Rojac.

SLAVISTICNO DRUŠTVO TRST vabi na predstavitev monografije Borisa Paternuja FRANCE PRESERNE 1800-1849, ki bo v petek, 17. t. m., ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Sodeluje prof. a. Lojzka Bratuz.

SKD I. GRUDEN iz Nabrezine vabi vse člane in prijatelje na PRESERNOVO PROSLAVO v petek, 17. t. m., ob 20.30 v župnijski dvorani v Nabrezini.

KD LIPA s sodelovanjem bazovskega mladinskega krožka priredi KONCERT ob dnevu slovenske kulture v petek, 17. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu. Gostuje ZPZ I. Grbec iz Skednja. Vabljeni!

SLOVENSKI KULTURNI KLUB (Ul. Donizetti 3) prireja v soboto, 18. t. m., ob 18.30 PREDPUSTNO ZABAVO z družabnostjo in plesom. Vabljeni v velikem številu.

"NE ČAKAJ POMLADI, NE ČAKAJ NA MAJ!" ali kako so nekoč izračunali statiko. Satirično-kabaretni večer s Sergejem Verčem, Borisom Kobalom, Paolom Paolinom in I. Rocciosi v nedeljo, 19. t. m., ob 18. uri na Stadionu 1. maj. Vstop samo z vabili, na razpolago v tajnistvu Bora, openski hranilnici in pri poverjenikih.

SKD TABOR - Po krajšem premoru se ponovno vračajo OPENSKA GLASBENA SREČANJA s koncertom, ki bo v nedeljo, 19. februarja v Prosvetnem domu na Opcinah s pričetkom ob 17. uri. Gost srečanja bo priznani glasbenik Fabian Perez Tedesco, argentinskega porekla, ki bo publiko predstavil spored sodobnih skladb za marimba. Vljudno vabljeni!

KD KRASKI DOM organizira v nedeljo, 19. t. m., ob 17. uri v občinski telovadnici v Repnu koncert ansambla domače glasbe ADRIA KVINTET s pevcem Dusanom KOBALOM; predstavitev nove kasete "Pri nas doma", gostje večera Vanka in Tonca ter carodej Vikij show.

PD MACKOLJE vabi v soboto, 18. februarja na proslavo OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE. Uvodno misel bo podala prof. Nada Pertot, sledil bo koncert vokalnega kvarteta iz Logatca in recital. Pričetek ob 20. uri v srenjski hiši v Mackoljah. Vabljeni!

OBVESTILA

DOLINSKO DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO vabi na predavanje pediatra in psihologa dr. Vilija Scuke na temo OTROK IN TELEVIZIJA, ki bo danes, ob 19.30 v dvorani A. Ukmarja KD. F. Venturini.

GLASBENA SOLA GODBE NA PIHALA IZ RICMANJ sporoča, da poteka na osnovni soli v Ricmanjih predvpis za solsko leto 1995/96 in sicer: do 17. t. m. (izključne srede in sobote) od 16.30 do 19. ure v tečaje glasbene vzgoje za predšolske otroke in otroke od 6. leta dalje z individualnim poukom trobil, pihal, tolkal in komp. klavirja.

SEKCIJA VZPI - ANPI Lonjer - Katinara, Kulturno društvo, KK Adria in Zadruga Lonjer - Katinara sklicujejo sestanek prebivalcev Lonjerja in Katinare, ki bo jutri, 15. t. m., ob 20. uri v prostorih prosvetnega društva. Pogovorili se bomo o programu 50. obletnice napada na partizanski bunker. Svečanost pred spomenikom padlim bo v nedeljo, 26. marca, ob 15.30.

KONZORCIJ DOC vin Kras obvešča, da bo v četrtek, 16. t. m., ob 19.30 v Kraskem muzeju v Repnu srečanje z Bignucolom, vodilnim kleti Castelvechio.

PRIMOTOR KLUB vabi vse člane in simpatizerje na DRUZABNI VEČER in včlanjevanje, ki bo v gostilni Pri Danilotu v Bazovici v četrtek, 16. t. m., ob 20.30.

SINDIKAT SPI-CGIL zahodni Kras vabi upokojenke in upokojenec na PRAZNIK VČLANJEVANJA, ki bo v kraskem Ljudskem domu v petek, 17. t. m., ob 16.30. Sledila bo zakuska.

S I N D I K A T UPOKOJENCEV SPI-CGIL organizira v soboto, 18. t. m., ob 17. uri v hotelu Sistiana PRAZNIK VČLANJEVANJA. Vabljeni.

SKD GRAD obvešča, da bo razstava "Zezezo in kamen" umetnika Maria Sosica odprta v društvenih prostorih do 19. t. m. in sicer: od delavnikov od 17. do 20. ure ter ob praznikih od 16. do 20. ure.

SLOVENSKI DIJASKI DOM - Trst na pustno soboto ob 20. ure dalje DOBRODELNI PLES z bogato večerjo. Mesta so omejena. Vstop samo z vabilom. Rezervacije na tel. 573141.

SLOVENSKI DIJASKI DOM S. KOŠOVEL Trst, Ul. Ginnastica 72, tel. 573141 V skrbi za zdravo vzgojo, življenje v naravi, utrjevanje sožitja, spoznavanje matične domovine in slovenski jezik organizira v letu 1995: poletno središče v Domu od 12.6 do 1.9. Vpišejo se lahko otroci od 3. do 14. leta starosti. Najkrajši čas bivanja je en teden; letovanje na Medvednjem brdu prva izmena od 3.7. do 13.7. za otroke od 6. do 12. leta starosti; druga izmena od 13.7. do 23.7. za otroke od 12. do 17. leta starosti; letovanje v Portorozu od 3.7. do 10.8. za otroke od 6. do 14. leta starosti; zimovanje in silvestrovanje v Kranjski gori od 27.12. 1995 do 3.1.1996 za otroke od 6. do 17. leta starosti.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvešča kandidate, ki so se prijavili k učiteljskemu natečaju na podlagi izpitov in uradnih listin, da bo pisna naloga v sredo, 22. t. m., ob 8. uri na nižji srednji soli I. Cankar, Ul. Frausin 12 (Sv. Jakob). Kandidati naj prinesejo s seboj osebni dokument.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvešča člane, da je solsko skrbništvo v Trstu razpisalo nasledenje natečaje po naslovih za vstop v pokrajinske sezname neučnega državnega osebja: administrativni pomočniki - IV. funkcionalna oznaka, tehnični pomočniki - IV. funkcionalna oznaka ter pomožno osebje III. funkcionalna oznaka. Cas za predstavitev prosenj zapade 3. marca 1995. Vse informacije nudi tajništvo Sindikata slovenske sole, Ul. Carducci 8, tel. 370301 s sledečim urnikom: ponedeljek od 16. do 17.30, torek, od 9. do 10.30, četrtek, od 16. do 17.30 ter petek, od 11. do 12.30.

MALI OGLASI

UDELEZENCA Presernove proslave v Gorici, ki je pomotoma vzel plašč znamke Missoni rjave barve naprošam, naj plašč prinese v pisarno Kulturnega doma.

ISCEN zazidljivo zemljišče v Krizu s pogledom na morje. Tel. st. 662023.

PUBLIEST

Tel. (040) 779611 - Fax 768697
oglasil - obvestila:
8.30 - 12.30
osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

PROFESORICA nudi privatne lekcije iz angleščine. Tel. st. 814550.

STUDENT iz naravoslovnih ved nudi lekcije iz matematike in fizike za vse višje sole. Tel. st. 574931 - Moreno.

INSTRUIRAM italijansko, grščino, latinsko, zgodovino in filozofijo v italijanskem jeziku. Tel. st. 229225 - Mirjam ali 396359 - Giuliana.

PRODAM stare predmete (kolesa od vozov, itd.) Tel. st. 228547.

PRODAM pasje mladiče husky, rjave barve z rodovnikom, cepljeni, brez crevesnih zajedalcev, po ugodni ceni. Tel. st. (0481) 21417.

PRODAM pocitniško prikolico Adria, pet lezisc, po zelo ugodni ceni. Tel. st. 228318.

DOPUSTA ima odprto osmico Pernarcic Boris, Medja vas 7.

OSMICO je odprl Usaj v Nabrezini st. 8. Toci be-
lo in crno.

OSMICO odprli smo, da veselo v družbi bo. Berdon Josip - Pulje pri Domu st. 123.

OSMICO je odprl Lupinc v Praprothu. Toči sortirana vina.

PRISPEVKI

Ob 2. obletnici smrti Karla Rustje darujeta Nada in Emil 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Gabrova.

V spomin na oceta in nonota Ivana - Miceta Malalana darujejo svojci 100.000 lir za Združenje aktivistov in invalidov NOB.

V spomin na starše in brata daruje Oskar Cok 100.000 lir za Gradnjo Kulturnega doma v Lonjerju.

V spomin na Josipa Grudna daruje Sergio Kante z družino 30.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

Za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah sta darovala: Magda Kalc 50.000 lir in N.N. 30.000 lir.

Namesto svetja na grob Miceta Malalana darujeta Cvetka in Sergio 30.000 lir za godbo Viktor Parma.

V spomin na Marijo Segina vd. Briscik darujejo svojci 600.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Marijo Segina vd. Briscik darujeta Edi in Gina Kemperle 20.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk.

Za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah darujejo: L.T. 20.00 lir, Tilko in Miranda Kralj 30.000 lir, prijatelji društvenega bara 123.000.

Namesto cvetja na grob Milke Zahar daruje družina Siskovic 50.000 lir za PD Slovenec Borst-Zabrezec.

Ob predstavitvi starih knjig na planinsko tematiko daruje ptof. Nada Pertot 100.000 lir za SPD Trst.

Nosilci krste Miceta Malalana darujejo 30.000 lir za KD Primorec, 30.000 lir za SD Primorec in 40.000 lir za Godbeno društvo V. Parma.

Namesto cvetja na grob Milke Zahar darujeta Alfredo in Mariza 30.000 lir za župnišče v Trebcah.

V spomin na pok. Marijo Briscik roj. Segina daruje CPZ s Proseka 100.000 lir za prošeško cerkev.

Ob 1. obletnici smrti Petra Cherina daruje zena Dragica 50.000 lir za Krozek KRUT.

Ob 19. obletnici smrti prof. Ivana Savlija daruje Zdenka 50.000 lir za Zadrugi center za socialno dejavnost.

V spomin na mamino prijateljico Marijo Briscik daruje Vartka Puntar 25.000 lir za Sklad Mitja Cuk in 25.000 lir za Skupnost družina Opcine.

Namesto cvetja na grob Miceta Malalana daruje družina B. Kralj (Slivno) 50.000 lir za SKD Primorec in 50.000 lir za Godbeno društvo V. Parma - Trebce.

Namesto cvetja na grob Marije Segina vd. Briscik daruje družina Dusana Radovica 30.000 lir za KD Igo Gruden.

V počastitev spomina pok. Miceta Malalana darujeta Atilij in Miranda Kralj 30.000 lir za KD Primorec - Trebce.

Predraga mama, to dolino solza si zapustila in v naših srcih veliko praznino pustila

Mama in nona

**Milka Zahar
vd. Zobec**

Pogreb bo jutri, 15. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice v Ul. Pietà borstansko cerkev.

Zalostno vest sporočajo hcerki, snaha, zet, njeni preljubljeni vnuki Erika, Aleksander, Michele in Franco, sestre in bratje z družinami

Zabrezec, Katinara,
14.2.1995

Ob izgubi drage Milke Zahar vd. Zobec izreka svojcem iskreno sožalje

družina Siskovic

Po kratki bolezn nas je zapustila nasa draga mama, nona in pranona

**Ida Lupinc
vd. Rojc**

Zalostno vest sporočajo sin Marino in hci Ksenija z družinama ter ostalo sorodstv

Pogreb bo danes, 14. t. m., ob 14.30 v cerkvi Mariano del Friuli (Gorica).

Namesto cvetja darujete v dobrodelne namene.

Mariano del Friuli,
Precnik, 14.2.1995

Po dolgi in mučni bolezn nas je zapustil nas ljubljani

**Milan Grgič -
Gregori**

Pogreb bo v četrtek, 16. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v gropajsko cerkev in nato na bazovisko pokopališče.

Zalostno vest sporočajo zena Delka, sin Marjan, sestra Marija z možem Francem, nečakinja Darja z Lucianom in sinom Aleksandrom ter Marko in Marina z družinama in ostalo sorodstvo

Namesto cvetja darujete v dobrodelne namene.
Gropada, 14.2.1995
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta

Po dolgi in hudi bolezn nas je zapustila nasa ljubljena zena in mama

**Nada Carli
por. Danieli**

Pogreb bo v četrtek, 16. t. m., ob 11. uri v cerkvi v Trebcah.

Zalostno vest sporočajo mož Pino, hcerka Luana ter mož Pier, sin Alexi, brat Bruno z zeno Dino in ostali sorodniki

Trst, 14.2.1995
(Pogrebno podjetje Zimolo)

**Cremcaffè: tako dobra,
da te spravi v dobro voljo.**

Cremcaffè
KAKOVOST PO TRADICII

OBRAT D TRSTU - TEL. 040/380777

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Grižanu in Križu.
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).

* Proga Trst-Videm-Benetke

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
18.57	(D)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Grižanu in Miramaru.
23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu, Nabrežini.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Grižanu Križu.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Grižanu in Križu.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Cakovec (18.05), Budimpešta (22.58).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Cakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

D - Brzovlak R Deželni vlak

PEVMA / POBUDA RAJONSKEGA SVETA

Tečaj o boleznih srca in zdravljenju

Sodelovanje z združenjem "Cuore amico"
V ponedeljek se začne prvi tečaj

Za dobro počutje in zdravje je treba skrbeti že od mladih let. Pomembna je zdrava prehrana, prav tako pomemben pa je tudi zdrav način življenja. Ko se pojavijo prve težave, zlasti na srcu, pa je pomembna hitra in najbolj primerna pomoč. Za to pa je potrebno nekaj osnovnega znanja. In prav s tem ciljem so v rajonskem svetu v Pevmi, v sodelovanju z združenjem "Cuore amico", pričeli z novo pobudo prirejanja predavanj s področja zdravstva s posebnim ozirom na

bolezni srca in ožilja. V petek je bilo v osnovni soli v Pevmi prvo srečanje z zdravnikom dr. Robertom Chiozzom, ki bo vodil tudi prvi tečaj. Začel se bo predvidoma že v ponedeljek, 20. t.m. Stevilo slušateljev je v tej začetni fazi omejeno na deset. In prvo skupino so že sestavili. Kasneje bodo priredili še en tečaj, saj je zanimanje za ustrezno informacijo med krajani precejšnje.

Na sliki (Fotostudio Reportage) dr. Chiozza razlaga pomen tečaja.

KINO

GORICA
VITTORIA 17.40-19.50-22.00 »Stargate«. Igrata Kurt Russel in James Spader. Ozv. Dolby stereo.
CORSO 17.30-19.45-22.00 »Kika, un corpo in prestito«. Prep. ml. pod 18. letom.

GLEDALIŠČE

OBCINSKO GLEDALIŠČE V TRŽICU, danes ob 20.30 nastop gledališke skupine "La Fabbrica" z delom "La sposa di Parigi" (Nevesta iz Pariza). Ob 18. uri bo v dvorani Palazzo Veneto srečanje z igralci.

RAZSTAVE

V GALERIJ KINA VITTORIA je do 21. februarja postavljena razstava instalacij »...Kaj ni bilo jutri?«. Razstavljajo Giuseppe De Cesco, Odinea Pamic, Grupa Topolove, Giovanna Torresin in Giorgio Vazza. Ogled po urniku filmskih predstav.

V KNJIZNICI DAMIR FEIGEL je do 17. t.m. odprta razstava o življenju in delu Ivana Trinko. Ogled ob delavnikih od 10. do 12. in od 13. do 17. ure.

V GALERIJ KATOLISKE KNJIGARNE razstavlja fotograf in grafični oblikovalec Paul D. Redfern. Ogled po urniku knjižarne se do 18. t.m.

OBVESTILA

KD OTON ŽUPANCIJ prireja 4. marca družabnost ob dnevu žena. Prijave pri Marti tel. 21407.
SKUPNOST ARCOBALENO daje v najem pustno oblačila. Interesenti se lahko ogledajo na sedežu v Ul. sv. Mihaela 38 ali po telefonu na št. 22012.

PIRIEDITVE

ZSKD in KD SOVODNJE vabita jutri ob 20.30 v Kulturni dom v Sovodnjah na predstavitev zvezka Tiskana beseda na Goriskem. Avtor zvezka Marko Waltritsch bo spregovoril na temo Kultura v Sovodnjah skozi desetletja.

KD BRIŠKI GRIC prireja v četrtek, 16.t.m., ob 20.30 v dvorani na Bukovju večer v počastitev dneva slovenske kulture. Odprli bodo fotografsko razstavo "Ko ne bi bilo vojne", nastopil bo pevski zbor F.B. Sedej ter zbor recitatorjev.

SPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja 25. t.m. tradicionalno pustovanje v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vabila so na razpolago pri G. Marsonu, Davorinu Peliconu, Igorju Petejanu in Lucotu Fajtu.

KD BRIŠKI GRIC in **STEVEVERJANA** vabi na pustovanje z večerjo, ki bo 18. februarja v domu na Bukovju. Vpisujejo Maja Humar (tel. 884187), Tamara Mizerit (884110) in Emanuela Juretič (81163).

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV ZA GORISKO obvešča, da bo pustovanje 25. februarja v gostišču Al Fogolar v Galianu pri Cedadu. Zazele ne so pustne maske. Prijave na društvenem sedežu in pri poverjenikih semo do jutri, 15. t.m.

KD OTON ŽUPANCIJ vabi na pustno praznovanje "Pridi z nami v dzunglo...", ki bo 24. februarja ob 20.30 v domu Andreja Budala v Standrežu. Nagradili bodo najlepšo masko.

SKPD F.B. SEDEJ iz **STEVEVERJANA** vabi na veselo pustovanje v soboto, 25. t.m., ob 20.30 v telovadnici pri Katoliškem domu. Igral bo ansambel Adria kvintet. Nagradili bo najlepšo masko.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, C. Italia 89, tel. 531443
DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU
OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Danes: 8.00 Carmelo Migliorisi na glavnem pokopališču, 9.30 Michela Krasovec vd. Majorani iz splosne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, 9.45 Pietro Cosaro z glavnega pokopališča v kapucinsko cerkev in v kraj Malò (VI), 10.20 Carmen Calligaris vd. Movia iz bolnišnice Janeza od Boga v Gradisce, 11.00 Vincenzo Auteri iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče, 12.20 Edoardo Furlan iz splosne bolnišnice v Gradisce, 12.30 Branka Vuk vd. Picciulin iz splosne bolnišnice v cerkev v Strazicah in na glavno pokopališče, 13.15 Ida Lupinc vd. Roi iz splosne bolnišnice v Mariano, 14.00 Teodora Simsic por. Venier iz bolnišnice Janeza od Boga v Ločnik.

ZAHVALA

Ob izgubi mame

Rafaele Smrekar
vd. Plesničar

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so pocastili njen spomin.

Posebna zahvala naj gre g. župniku Zbogaru in g. Jericiju za zlati obred.

Hci Helena

Gorica, 14. februarja 1995

FINANCARSKA ŠOLA / MOŽNOST SOŽITJA Z LETALSKIMI DEJAVNOSTMI

Predsednik aerokluba demantiral izjave župana

Valenti odgovarja: ni druge izbire kot na letališču

Ze ob predstavitvi raziskave SWG o mnenju Goricanov glede financerske sole je sen. Darko Bratina obtožil župana Valentija in senatorja Forza Italia Romolija, da sta v zavze-manju za gradnjo na letališču ravnala nekorektno. Težki očitki na župana vodstva aerokluba, ki združuje goriske in trzasko letalce, padalce, modelarje, jadralce itd. Njegov predsednik Sergio Viscovich je napisal daljšo izjavo za tisk, da bi potrdil nasprotovanje gradnji financerske sole na letališču. »Zal smo prisiljeni v to pojasnilo zaradi neresnic in izkrivljenih vesti, ki so se pojavile v časopisju. To je v našem združenju povzročilo zmedo in negotovost med člani in je privedlo do tega, da so se predstavniki vseh sekcij aerokluba jasno izrekli proti gradnji financerske sole na letališčem območju«, piše Viscovich.

Neresnice in izkrivljene vesti naj bi bile tiste, ki jih je po srečanju z Viscovichem dal v javnost prejšnji teden goriski župan. Prav v dneh, ko so prihajale na dan vesti o množicnem nasprotovanju javnosti gradnji financerske sole na letališču, je župan Valenti potrdil svoje zavze-manje za to gradnjo. Svoje stališče je skušal podkrepiti s trditvijo, da tudi aeroklub sprejema gradnjo vojašnice, ki da ne bi ovirala letališča. Viscovich odgovarja, da ni tako in da aeroklub ni nikoli sprejel vojašnice, nasprotno.

Ce je po eni strani res, da nacrt za razvoj letališča ni povsem nekompatibil-

len z gradnjo vojašnice, trdi Viscovich, je pa tudi res, da bi ta gradnja močno okrnila nacrt in zavrla možni razvoj letališča. Odpraviti bi morali eno od dveh pristajalnih stez, prečena bi bila bodoča razširitev letališča in ure-ditev centra civilne zaščite, zmanjkala bi povezava z industrijsko cono in možnost namestitve proizvodnih dejavnosti letalskega značaja, okrnjene bi bile zelene površine in prostor za rekreacijo. Zato sekcije aerokluba nasprotujejo gradnji financerske sole-vojašnice na letališču.

Ob tem pojasnilu Viscovich ponuja sodelovanje občini in drugim ustanovam, ki bi se hotele resnično zavzeti za razvoj letališča. Aeroklub je pri-

pravljen pristopiti v konzorcij, ki bi upravljal letališče, in se bo tudi zavzel za pridobitev potrebnih finančnih sredstev.

Sinoci se je oglašil tudi župan, ki pa le posredno odgovarja na te očitke. Huduje se na vse, ki da se v Gorici delajo, kot da ne razumejo stvari. Valenti trdi, da je gradnja na letališču edina možnost, ce hočemo financersko solo v Gorici. Namestitve v kaki opusce-ni vojašnici ne sprejemata ne obrambno ministrstvo ne poveljstvo financerske straže. Valenti trdi, da se je osebno zavzel za to možnost, a so mu odvrnili, da potrebujejo za financersko solo dosti več prostora, kot ga je v vsaki vojašnici. Zato: ali na letališču ali nič. Seveda je Valenti za prvo

možnost in se jezi na vse, ki jo postavljajo v dvom in se zavzemajo za preureditev že skoraj praznih vojašnic. Toda teh objektov vojska ne izpusti iz rok, kot dokazuje odgovor, ki so ga dali županu tudi v zvezi s selitvijo postaje karabinjerjev v Ul. Sauro: predlog, da bi jo namestili v pol prazni vojašnici v Ul. Duca d'Aosta, je vojska zavrnila. Tako bodo poveljstvo morali namestiti v karabinjerski vojašnici na Trzaski ul. in potrositi 2,5 milijarde lir. V Ul. D'Aosta pa bo se naprej razpadala prazna vojašnica. Župan zaključuje, da je naredil vse, kar je v njegovi moči in da ima mirno vest.

Morda pa bi večja oddolčnost v odnosu do vojaških oblasti ne škodila.

ŠTEVERJAN / DRUŠTVO F. B. SEDEJ OB KULTURNEM PRAZNIKU

Proslavo posvetili Gregorčiču

Dan slovenske kulture so prejšnji večer počastili tudi v Steverjanu na pobudo društva F. B. Sedej. Proslava je bila povezana s 150-letnico rojstva Simona Gregorčiča. Prav goriskemu slavčku, njegovemu življenju in delu, je bil posvečen priložnostni govor, ki ga je imel Josko Kragelj. Govornik je zlasti izpostavil Gregorčičev poudarek slovenstvu in pozval poslušalce, naj čuvajo to vrednoto. Kulturni program je uvedel mešani pevski zbor Sedej z Zdravico, dopolnile pa so ga recitacije mlajših članov društva.

Dnevu slovenske kulture bo posvečen tudi večer, ki ga prireja KD Briski grič v četrtek v domu na Bukovju. Nastopila bosta mešani pevski zbor F.B. Sedej in skupina recitatorjev, odprli pa bodo tudi fotografsko razstavo "Ko ne bi bilo vojne".

ŠOLE / NIZ GLASBENIH SREČANJ ZA UČENCE

V osnovnih šolah v Pevmi in v Štandrežu je nastopil trio godal društva Lipizer

Glasbeno društvo Lipizer nadaljuje z nizom koncertov po osnovnih šolah, katerih namen je približati mlade glasbi in jih spodbuditi k razvijanju lastnih glasbenih nagnjenj. Včeraj je trio Elia Vigolo (violina), Davide Prelaz (viola) in Tullio Zorzet (violončelo) imel koncerta v šoli J. Abrama v Pevmi (prišli so tudi učenci iz Števerjana in Plešiva) in v šoli F. Erjavca v Štandrežu. Prihodnji ponedeljek bodo obiskali še šolo P. Butkoviča v Sovodnjah. Na sliki (Foto Studio Reportage) nastop v Pevmi

ŠPORT / OBJEKT V DOLINI KORNA

Za gimnastiko ali za hokey?

Srečanje Občina-CONI-UGG

Kaksne dejavnosti naj bi se v prihodnje odvijale v telovadnici v dolini Korna? Trenutno se ni jasno, čeprav se o tem razpravlja že lep čas. Hokejisti in kotalkarji bi hoteli še naprej vaditi v tej, doslej njim namenjeni telovadnici, nakazuje pa se tudi možnost, da bi objekt namenili gimnastiki. Za to možnost se ogrevata občina in UGG.

V soboto so se o teh vprašanjih pogovarjali na srečanju med goriskim županom in nekaterimi občinskimi odborniki, predstavniki olimpijskega komiteja CONI in združenja UGG. Na srečanju so predstavniki UGG potrdili, da bodo v okviru njihove dejavnosti obdržali kotalkanje in hokej ter gim-

nastiko. Za gimnastiko se združenje UGG zdaj poslužuje male dvorane na Battistijevem trgu. Ta prostor pa bi raje uporabili v druge namene, za razne kulturne in druge prireditve. Ce bi gimnastiko preselili v telovadnico v dolini Korna, bo treba poskrbeti za primeren prostor za kotalkanje. Omenja se možnost, da bi za to uredili prostor ob športni hali pri Madonnini oziroma, da uporabili halo D na razstavišču.

NOVICE

Skupna kulturna prireditev bo v soboto v Štandrežu

Kulturno društvo Oton Zupancič in Prosvetno društvo Štandrež prirejata v soboto, 18. t.m., ob 20.30 skupno prireditev v počastitev dneva slovenske kulture. Nastopila bosta otroška pevsko zbor, ki delujeta pri obeh združenjih, recitatorji ter mešani pevski zbor "Štandrež" in mešani zbor KD Oton Zupancič. Prireditev bo v domu Andreja Budala.

Smernice za ovrednotenje vloge galerije L. Spazzapan

Ze dalj časa je govor o ovrednotenju vloge galerije sodobne umetnosti L. Spazzapan v Gradiscu, ki je presla v pristojnost pokrajinske uprave. Te dni se je na prvi seji sestel upravni odbor galerije, ki mu predseduje odbornik Claudio Calligaris. Na seji so opredelili glavne smernice delovanja ustanove: prirejanje razstav posebnega znanstvenega pomena, skrb za pridobivanje novih eksponatov, prirejanje odmevnejših stalnih prireditev, iskanje možnosti tesnejšega sodelovanja med galerijo in solami ter med galerijo in mladimi ustvarjalci. Na prihodnji seji, ki bo v začetku marca bodo program se podrobneje opredelili.

V petek občinski svet

Goriski občinski svet bo spet zasedal v petek, 17. t.m. ob 16. uri. Dnevni red predvideva razpravo o trinajstih vprašanjih. Na prvem in drugem mestu sta vprašanji določitve višine odškodnin upraviteljem v letu 1995 in pristop Občine v Konzorcij za univerzo ter odobritev statuta.

Zasedanji rajonskih svetov za mestni center in Madonnino

Jutri ob 20.30 je napovedana seja rajonskega sveta za mestno središče v prostorih zavoda Lenassi. Poleg drugih zadev bo razpravljal o preklicu mandata svetovalcema Cristini Colautti in Enzu Mocchietti. V četrtek, ob 20.30, je sklicana seja rajonskega sveta pri Madonnini. Glavno vprašanje na dnevnem redu je program dejavnosti v letu 1995.

Občina skrbi za čiščenje in vzdrževanje tržnice

Občinska odbornica Fabrisinova in ravnatelj pokrite tržnice Medeot pojasnjujeta, v krajsi izjavi za tisk, da namerava uprava tudi v sodelovanju z zasebniki in trgovci, katerih dejavnost se odvija na tržnici, poskrbeti za sistematično čiščenje strešne konstrukcije in za nekatera druga dela. Pojasnilo je odgovor na kritike, ki jih je te dni objavil italijanski dnevnik. Predstavnika občine pojasnjujeta tudi, da bo občina poskrbela za barvanje hladilnic in za delno preureditev ribarnice v trgovine.

Ogenj v javnem lokalu: poskus ustrahovanja ali izsiljevanja?

V baru Pieffe Pub v ulici Marega 14 je v soboto ponoči zagorelo. K sreči se ogenj s sanko, ki je zagorel, ni razširil na druge dele opreme in pohištva. O dogodku je policijo seznanil upravitelj javnega lokala Paolo De Canis, v nedeljo zjutraj. V teku je preiskava. Po prvih ugotovitvah naj bi namreč ogenj nekdo podtaknil.

POLITIKA / UPRAVNE VOLITVE

DSL polemizira z LS, ki se hoče povezati z desnico

Pokrajinski tajnik DSL Alessandro Maran je včeraj odgovoril na izjave tajnika Ljudske stranke Luiseja, ki je za bližnje upravne volitve v Gradiscu predlagal "koalicijo centra proti DSL". Luise, ki odraza usmeritev tajnika Buttiglioneja, se nasploh zavzema za sodelovanje z desnico. Tako naj bi se na primer v Starancu LS povezala s polom svobosčin, o povezavi z desnico pa se govori tudi v nekaterih drugih krajih.

Maran polemizira zlasti z načinom razmišljanja LS, ki da je vezan se na votle formule nekdanje politike. Zaveznitva niso cilj kot ni cilj ta, proti komu so usmerjena. Cilj, pravi Maran, mora biti konkreten upravni nacrt, zaveznitva pa naj bodo sredstvo za njegovo uresničevanje. Na tej osnovi in s takim pristopom se DSL zavzema za oblikovanje cim širših koalicij okrog programov, ki naj bodo alternativni glede na stališča in vrednote Finijeve in Berlusconijske desnice.

26. FEBRUARJA v Primorskem dnevniku barvna priloga: OBČINA SOVODNJE
Izkoristite priložnost za vaš oglas:
pokličite Publiest tel. (040) 7796688

KANALSKA DOLINA

V Naborjetu bodo v soboto praznovali Dan slovenske kulture

NABORJET - Dejavnost kulturnega društva Planika iz Kanalske doline je vse bolj obsežna in vredna pozornosti. Med pripravami na proslavo ob Dnevu slovenske kulture, ki bo v soboto, 18. februarja ob 19.30 v Naborjetu, so kulturni delavci Planike pripravili srečanje za kakih šestdeset dijakov nižje srednje so-le Ivan Cankar iz Trsta, ki so bili na zimovanju. Peter Gerdol in Salvatore Venosi sta mladim orisala zdajšnji položaj Slovencev v Kanalski dolini, njihovo dejavnost na kulturnem področju, predvsem pa pobude Planike in Glasbene sole. Beseda je tekla tudi o načrtu, da bi na tromeji pripravili zimske olimpijske igre.

Na sobotni osrednji Prešernovi proslavi, ki bo v Beneški palači, bo nastopil mladinski komorni orkester Glasbenega centra Emil Komel iz Gorice, otroci, ki obiskujejo tečaj slovenskega jezika v Zabnicah, pa se bodo predstavili v recitalom. Na sobotni proslavi bodo predstavili tudi zadnjo knjigo Rafka Dolharja, Kanalcana po rodu, Od Trente do Zajze-re. (r.p.)

Gambassini se boji zjamčenega zastopstva Slovencev

TRST - Deželni svetovalec Liste za Trst Gianfranco Gambassini se boji predloga o zjamčenem zastopstvu Slovencev v deželnem svetu, o katerem razpravljajo v svetovalski komisiji, kateri je pred kratkim o tem vprašanju spregovoril jurist prof. Sergio Bartole. Gambassini je v svetovalskem vprašanju opozoril, da so pripadniki manjšine prisotni v številnih strankah, prav zato naj bi morebitni zakonski predlog o zjamčenem zastopanju moral predvideti tudi, da ne bi bilo Slovencev v deželnem svetu preveč. Gambassini pri tem navaja primer trzaskega občinskega sveta, kjer so bili na zadnjih volitvah izvoljeni kar štirje Slovenci, kar je po okusu listarskega predstavnika odločno preveč.

Na današnji dan pred 50 leti je v Mostarju padel Zoran Kralj

Tragična naključja so hercegovsko prestolnico Mostar usodno povezala s Primorsko in Trstom. Dve vojni v presledku petdesetih let sta zahtevali življenja naših ljudi. Lani so pri izvrševanju svojega časnikarsko-reporterskega poklica v njem izgubili življenje trije trzaski namesnenci Raia, Marco Lucchetta, Dario D'Angelo in Sasa Ota. Zadelo jih je granata nezanesljivega izvora sredi najbolj brutalne in najbolj nesmiselne bratomorne vojne. Pred petdesetimi leti so v tem času, predvsem pa prav na današnji dan, sredi istega mesta in v njegovi neposredni okolici v boju proti okupatorju padali ob drugih tudi borci 3. prekomorske udarne brigade, ki so jo v veliki večini sestavljali nasi primorski fantje in dekleta.

V svoji monumentalni knjigi "Brigada bratstva in enotnosti" posvečeni 3. prekomorski, je zgodovinar prekomorskih brigad in sam njihov član, Albert Klun, v podrobnosti in z bogato dokumentacijo opisal tudi boje za osvoboditev Mostarja. Iz nje je tudi ta kratek povzetek.

Po osvoboditvi Knina so se enote 8. korpusa NOV pripravljale za premik proti Liki. Ker pa se je v njegovem zaledju na razmeroma ozkem prostoru na področju Mostarja zadrževala močna sovražna vojska kakih 18.000 ljudi in ker je obstajala nevarnost, da bi vpadla v hrbet enotam 8. korpusa, konkretno enotam 26. divizije, s katero je bila tudi 3. prekomorska brigada, je stab korpusa izdal ukaz, da je treba najprej uničiti te sovražne sile. Splošen napad nanje se je začel 6. februarja. Boji so bili siloviti za vsako ped zemlje, za vsako koto, za vsako vzpetino vse do noči na 14. februar, ko so brigade v sestavi 26. divizije sprožile zadnji in odločilni napad, 3. prekomorska brigada je dobila ukaz, da za vsako ceno zavzame dominantno koto 684 "Planinico". V zori 14. februarja so boji potekali že na razdalji 40 do 50 metrov, izid bitke za Mostar pa je bil izbojevan v popoldanskih urah, ko je 3. prekomorski uspešno vrel Nemce s kote, drugi dve brigadi

26. divizije pa sta se s podporo topništva in tankovske enote prebili čez most na Neretvi na desno stran reke in zasedle zahodni del mesta potem, ko sta skupno s 3. prekomorsko uničili v pouličnih bojih se zadnje sovražnike.

Po navedbah Alberta Kluna so Nemci imeli v teh bojih 4750 mrtvih in ujetih, toda tudi žrtve na partizanski strani so bile hude. Samo 3. prekomorska udarna brigada je imela 184 mrtvih. Mostarska mestna skupščina jim je leta 1981 na skupni grobnici na koti Planinica postavila spominsko ploščo, na kateri piše:

»V težkih bojih za osvoboditev Hercegovine in Mostarja je od 31. januarja do 14. februarja 1945 sodelovala 3. prekomorska udarna brigada NOVJ. V teh bojih je padlo 184 borcev iz slovenskega Primorja in Istre, od katerih jih 73 počiva v tej grobnici skupno z 61 borci NOVJ iz drugih krajev naše domovine.« Na drugi plošči na isti grobnici pa piše: »Vasa življenja so temelj naše sreče. Naj vam bo večna slava in zahvala. Prebivalci občine Mostar.«

Med 184 padlimi v bitki za Mostar je prav na današnji dan

pred 50 leti padel tudi Zoran Kralj iz Trebč, predvojni protifasistični borec in eden od vodilnih organizatorjev prekomorskih brigad v Južni Italiji, v času bojev za Mostar politični komisar 3. bataljona brigade. Rojen 18. oktobra 1901 v Trebčah pri Trstu, se je leta 1925 izselil v Argentino, kjer je nadaljeval svoje protifasistično in revolucionarno dejavnost. Argentinske oblasti so ga zato izgnale in ko se je vrnil v Italijo, je bil pod stalnim policijskim nadzorstvom. Ko so domači fantje leta 1936 v Trebčah izobesili rdečo zastavo, so ga aretirali, obsodili na 20 let ječe in potem internirali na otokih Ventotene in Tremiti. Ob kapitulaciji Italije se je prebil v Taranto

in nato v Carbonaro pri Bariju. Zadolžen je bil za zbiranje iz italijanske vojske prebeglih slovenskih in istrskih fantov. To naloge je decembra 1943 kot član misije NOVJ opravljal tudi na Sardiniji. S 3. prekomorsko je sodeloval v bojih za osvoboditev dalmatinskih otokov, udeležil se je srditih bojev za osvoboditev Knina, v katerih je padlo toliko naših primorskih fantov in deklet, in nazadnje v bojih za Mostar, kjer se je s smrtjo končala njegova borbena pot.

Občina Koper mu je namenila ulico na Semedeli, v njegovih rodnih Trebčah pa se po njem imenuje vaska partijska celica.

Danes je Mostar v ruševinah, se mnogo bolj kot je bil takrat pred petdesetimi leti. Ko smo se pred leti z izletom Primorskega dnevnika mudili v njem, smo obiskali tudi grobnico in spominska obeležja, od katerih je eno posvečeno 3. prekomorski brigadi. Takrat niti slutiti nismo mogli tega, kar se dogaja tam zdaj. In tudi tega ne, da bo nekoč na usodnem kraju sredi mesta ob Neretvi stala tudi plošča v spomin na žrtve Lucchetta, D'Angelo in Sasa Ota.

Jože Koren

ROK ZA VLOŽITEV PROŠENJ ZAPADE 15. T.M.

Skrbstveni odpust SCAU

Kmečki zavarovanci lahko poravnajo neplačane socialne dajatve

TRST - Ob pravcati poplavi raznoraznih inacic skrbstvenega odpusta imajo kmečki zavarovanci do 15. februarja možnost, da poravnajo neplačane socialne dajatve vse do vključno leta 1993 po zelo ugodnih pogojih. Ni jim namreč treba plačati nikakršne globe in obrestne obremenitve, ampak le normalni dolgovani pokojninski oziroma zdravstveni prispevek. V postev pridejo tudi prispevki, ki jih je zavod SCAU že ugotovil in zahteval poravnavo preko izterjevalnice.

Interesanti morajo do 15. februarja vložiti na

pokrajinski sedež SCAU zadevno prošnjo in obenem plačati celoten dolg, ce je nižji od 3 milijonov lir. Za višje zneske je predvideno plačevanje na obroke, in sicer desetino socialnih dajatve do 15. februarja, petino preostalega dolga do 31. marca in zadnjo transo v stirime-sečnih obrokih, začeni z 10. junijem. Kmečka podjetja, ki sploh niso ali so le delno prijavila sezonsko delo, morajo plačati štiri desetine do 15. februarja, do 31. marca se petino razlike, medtem ko bodo preostanek poravnala s petimi trimesečni-

mi obroki od junija dalje. Kmetje, ki se odločijo za skrbstveni odpust, morajo v navedenih rokih plačati vse obroke, kajti v nasprotnem primeru bo SCAU razveljavil to obliko poravnave socialnih dajatve in bo sprožil redni terjatveni postopek.

Skrbstveni odpust SCAU razbremenjuje zavarovance dodatnih obrestnih bremen. Le v primeru izbire plačevanja na obroke mora zavarovavec pristeti odgovarjajoči delež 8-odstotne letne obrestne stopnje (0, 667 odstotka za vsak mesec odlo-ga). (B)

odv. Eno Pascoli) je odobril resolucijo, v kateri očita ministru, da je presegel svoje pristojnosti in da je skušal »uvesti načelo, ki ga ni v nobenem zakonu in ki bi skodovalo korektnemu delovanju pravice« (Primorski dnevnik z dne 4. junija 1991).

MANJSINSKI JEZIK - LINGUA MINORITARIA

To floskulo sveta goriske odvetniške zbornice (ki ga ne gre istovetiti z vsemi goriskimi odvetniki) je treba brati tudi narobe, saj razodeva bojazen in obup naših porazenih nasprotnikov. S členom 109 Kazenskega postopnika je slovenscina zares postala uradni manjšinski jezik (»lingua minoritaria«), zraven italijanščine in enakovredna z njo.

»Člen 109, drugi odstavek, gre precej dlje od preseganja nacionalističnega načrta, ki je navdihoval ustrezni člen 137 kazenskega postopnika iz leta 1930, kajti dviga druge jezike, v okviru 'ozemlja, kjer je ustoličena priznana jezikovna manjšina', na raven procesualnih jezikov, zraven enakovredno z italijanskim jezikom« (»L'art. 109 comma 2° va ben al di là del superamento del disegno nazionalistico che animava il corrispondente art. 137 codice di procedura penale del 1930, perchè eleva, seppure in un ambito circoscritto al 'territorio dove è insediata una minoranza linguistica riconosciuta', altre lingue al rango di lingue del procedimento, accanto e alla pari di quella italiana« (Giovanni Conso-Vittorio Grevi, Profili del nuovo Codice di procedura penale, CEDAM, 1993, stran 91).

RAZSODBA TRŽASKEGA PRIZIVNEGA SODIŠČA ST. 625/92

Trzasko prizivno sodišče (Corte d'Appello di Trieste - predsednik dr. Carmelo Florit, stranska sodnika dr. Franca Gridelli in dr. Carlo Alberto Presta) je v prizivni razsodbi z dne 1.10.1992-26.11.1992 st. 625/92 proglasilo za nično razsodbo goriskega pretorja z dne 17.5.1991 zaradi kršitve jezikovnih pravic slovenskega sovođenjskega župana Vida Primožiča. Trzasko prizivno sodišče, ki je vrhovno sodišče v Deželi Furlaniji-Juljski krajini, je dokončno zavrlo nemogoče stališče goriskega sodstva o delitvi slovenske manjšine po pokrajinah in potrdilo načelo enakega pravnega statusa vseh Slovencev v zamejstvu.

Pomen sodne bitke - in zmage - na Goriskem je presegal okvir samega postopka proti županu Vidu Lavrenčiču in novinarju Marku Marinciču. Načelo delitve Slovencev po ozemlju ni prejelo sodnega blagoslova. Slovenscina je manjšinski uradni jezik (»lingua minoritaria«, jo imenuje bivši pravosodni minister prof. Giovanni Conso) na celotnem ozemlju, kjer prebiva naš rod. Brez sodnega »pečata« bi morala odpasti vsaka ozemeljska diskriminacija na ostalih področjih javnega življenja.

Zamisel o delitvi pravnega stanja Slovencev po ozemeljskem načelu meji na norost. A ta nora zamisel se vedno grozi, grozi celo v svečani obliki izprijenega zakonskega predloga Maccanico. Celu v Ogleju je ta nori predlog dozivel nezasluzeno čast, da so ga imenovali »resno izhodišče«, medtem ko spada samo v smetišče!

(Se nadaljuje)

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

70.

»V pričakovanju izvedbe natečajev za zaposlitev prevajalcev in zapisnikarjev - navaja takratni minister Martelli - se člen 109 kazenskega postopnika lahko izvaja z uporabo osebja VI. in VII. poklicne stopnje, ki ustreza pogojem za sestavljanje zapisnikov tudi v slovenskem jeziku (osebje slovenskega materinega jezika oziroma osebje z diplomom, ki potrjuje znanje slovensčine.)« (»In attesa dell'espletamento dei concorsi per l'assunzione di personale da inquadrare nei profili professionali di traduttore interprete, all'art. 109 c.p.p. può essere data concreta attuazione utilizzando il personale di VI. o VII. qualifica funzionale che sia in possesso dei necessari requisiti per la redazione del verbale anche in lingua slovena (personale di madrelingua slovena, personale in possesso di diploma attestante la conoscenza della lingua slovena)«. V primeru, da ne bi bilo takega osebja na razlopagu, se mora sodišče posluževati prevajalcev.

A Svet goriske odvetniške zbornice (njen predsednik je bil tedaj misovski prvak

PISMO UREDNIŠTVU

Še o Prešernovi proslavi v Ljubljani

Spet smo v času, ko podoživljamo Prešernov dan. Letos je za nas spet zelo slovesen, saj je bil deležen Prešernove nagrade za življenjsko delo naš rojak, prof. Alojz Rebula. Proslavi sem sledila po televiziji in sem bila ganjena in ponosna, da je prof. Rebula dobil to veliko slovensko priznanje. Podobno so občutili vsi, s katerimi sem se pogovarjala naslednji dan. Za to nagrado seveda nimamo nobene zasluge, a velika je naša hvaležnost, ki jo občuti-

mo do prof. Rebule in njegovega dela.

Praznično vzdusje je skalila izjava igralcev, ki so se odpovedali svojemu nastopu. Med njimi je tudi Vladimir Jurc, ki je s svojim ravnanjem potrdil, da se prav nič ni vživel v naše tkivo, pa čeprav je član našega gledališča, ker bi sicer občutil, kako nepri-merno je bilo njegovo ravnanje in ravnanje njegovih ljubljanskih kolegov.

Nada Pertot

Srečanje »mest za mir«

VIDEM - »Nova kultura konkretne solidarnosti« je bila glavna tema mednarodnega srečanja »mest miru«, ki je bila v kraju Motta di Livenza v Venetu na pobudo združenja italijanskih občin ANCI. Njegov deželni predsednik Luciano Del Fre je poudaril, kako so se občine iz FJK konkretno angazirale v pomoč bivše Jugoslavije. Srečanja v Venetu so se udeležili med drugimi predstavniki Sarajeva, Mostarja in Tuzle pa tudi Jeruzalema, Maputa in Jeriha.

TRGI / NESPODBUDEN ZAČETEK TEDNA

Ošibitev lire vplivala tudi na borzni trg

Tokrat je marka (1.062,71 lire) dosegla rekord tudi glede na uradne kotacije Banke Italije

MILAN - Na italijanskem valutnem trgu se je teden začel z moro novega rekorda marke nad ligo. Italijanski bankovec je - v glavnem iz tehničnih vzrokov - utrpel pravi val spekulacije, o čemer priča indikativni tečaj Banke Italije, po katerem je marka veljala 1.062,71 lire. Na zaspalnem trgu, ki caka na ekonomske podatke iz Washingtona, je bilo dovolj že nekaj redkih naročil, da se je lira znašla v težavah, potem ko je že pretekli petek zvečer spustila marko do vrednosti 1.062 lir. Včerajšnji tečaj Banke Italije je za marko sicer najvišja uradna kotacija vseh časov in se močno približuje absolutnemu rekordu 1.065 lir, ki ga je nemški bankovec v razmerju do lire doživel na ameriških trgih v noči 12. januarja, torej tik preden je predsednik republike Scalfaro poveril mandat za sestavo nove vlade Lamberto Diniju.

Zelo blizu zgodovinskega rekorda je bil včeraj tudi eku, ki se je od petkove vrednosti 1.997,59 lire povzpela na 2.003,25 lire, kar je le za las manj od 2.003,30 lire, kolikor je po uradnem tečaju Banke Italije veljal 18. januarja. Kot rečeno, si na trgih razvrednotenje lire razlagajo s tehničnimi razlogi, svoje pa je nedvomno prispevala tudi sibičnost zelenega bankovca. Mednarodni trgi namreč previdno čakajo na najnovejše podatke o ameriških gospodarskih gibanjih, ki so napovedani za ta teden. Gre za podatke o prodaji na drobno, o gibanju cen široke porabe, o poteku industrijske proizvodnje in o trgovinski bilanci, ki so vsi po vrsti nedvomno zelo pomembni za orientacijo menjalnih trgov.

Krepitev nemškega bankovca je torej se enkrat v tesni povezavi s sibičnostjo dolarja, katerega vrednost ni upadla samo v Italiji, ampak tudi v Tokiu in na ostalih evropskih trgih. Markina moč je seveda poleg lire prizadela tudi vse ostale sibičnejše bankovce, med njimi francoski frank, spansko pezeto in britanski sterling, čeprav je prav italijanska valuta utrpela največjo škodo. Na dlani je torej, da liri veliko ne pomaga niti nova vlada, saj marka od Dinijeve umestitve nenehno niha okrog 1.050 lir. Po mnenju izvedencev je to na menjalnih trgih povzročilo precej nezaupanja, ki v trenutku tehnične sibičnosti trga sama in pričakovanja za novi finančni manever ne more obroditi drugega, kot dodatno razvrednotenje lire. To razvrednotenje pa je včeraj ob-

čno vplivalo tudi na borzni trg, kjer se je teden začel v ozračju precejšnje živčnosti.

V zagovor slabega stanja na milanski borzi gre opozoriti, da so včeraj izgubile vse evropske borze, svoje pa je dodala tudi končnica borznega meseca, ki se zaključuje danes. Kazalec Mibtel je ob koncu sestanka zdrsnil za 1,24 odstotka, opazovalci pa znižanje pripisujejo tudi novemu poslabšanju notranje politične stabilnosti.

Galbraithovo »Potovanje po stoletju ekonomije«

RIM - Tisti, ki se bodo podali na pot po stoletju zgodovine, bodo imeli res izjemnega vodnika, Nobelovega nagajenca za ekonomijo Kenneta Galbraitha. Sloviti ameriški ekonomist, predavatelj na univerzi v Harvardu je namreč izdal novo knjigo, ki nosi v italijanskem prevodu naslov »Cose viste, viaggio attraverso un secolo di economia« (Znane stvari - potovanje po stoletju ekonomije) in ki jo bo 24. februarja sam predstavil v Modeni. Ob tej priložnosti mu bo tamkajšnja univerza, ki je skupaj z občinsko upravo prirediteljica predstavitve, podarila svoj zgodovinski pečat »Sigillum Universitatis Mutinensis«.

Seminar zavoda CNEL o strukturi državne bilance

RIM - Delovna skupina, ki se v okviru zavoda CNEL ukvarja z merjenjem upravnega delovanja, je včeraj priredila seminar, v ospredju katerega so bila vprašanja uvajanja kriterijev ekonomskega računovodstva v državno bilanco in istovrstni začetek - pa čeprav postopen - reforme javne uprave. Razprave so se med drugimi udeležili tudi predsednik računskega sodišča Giuseppe Carbone in nekateri drugi predstavniki tega organa, kot tudi splošnega državnega računovodstva. Carbone je v svojem posegu posebej opozoril na trend naraščajoče odgovornosti pri upravljanju različnih področij javne porabe in pohvalil odločitve Dinijeve vlade o združitvi nekaterih ministrskih resorjev.

Antitrust kaznovalgrupo Cecchi Gori

RIM - Amatov organ za boj proti trustom je kinematografski grupi Cecchi Gori naložil denarno kazen 50 milijonov lir, ker pred nakupom družbe Safin Cinematografica (ki ima samo v Rimu kar 19 kinodvoran) ni objavila ustreznega sporočila. Zamenjava lastnika družbe Safin je bila predmet antitrustove pozornosti že od novembra lani, ko se je v finančnih krogih začelo govoriti o locitvi med Cecchi Gorijem in Fininvestom, ki je imel 49 odstotkov Safinove glavnice (ostalih 51 odstotkov jih je bilo v rokah Titanusa iz grupe Acqua Marcia). Kot vse kaže, pa se zadeva ne bo končala samo z globo, saj je antitrust začel tudi preiskavo o morebitnem monopolnem položaju florentinske grupe na kinematografskem trgu prestolnice.

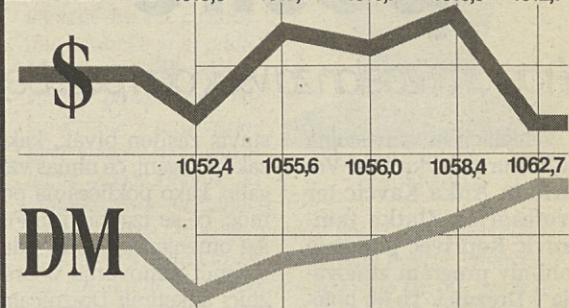
Zaklad napovedal veleposojilo v ekujih

RIM - Svetovna banka je razpisala najem veleposojila v znesku 350 milijard lir, ki bo zapadlo 27. marca 1998. Operacijo vodijo bančne grupe Cariplo, BNL in Swiss Bank Corporation. Obrestna mera na nove vrednotnice v evrolirah znaša 10,625 odstotka, emisijska cena pa dosega 101,115 odstotka. Tudi te zadolžnice bodo v prodaji v najmanjših svežnjih po pet milijonov lir, od 27. marca letos pa bodo kotirane na luksemburški borzi.

Podobno pobudo pripravlja tudi italijansko zakladno ministrstvo, ki napoveduje razpis 5-letnega posojila v ekujih za vrednost 10 tisoč milijard lir. Nepotrjena novica o tem veleposojilu je že konec preteklega tedna pozivila finančne trge, ki so z velikim zanimanjem pričakovali uradno sporočilo o odprtju nove kreditne linije. Italija se je neposredno na mednarodne finančne trge zadnjikrat obrnila novembra lani, vendar je slo takrat za tradicionalne zadolžnice v japonskih jeni in v skupni vrednosti, ki ni preseгла 450 milijard lir. Lani je zakladno ministrstvo izdalo za 17.600 milijard lir vrednotnic v ekujih, za letos pa načrtuje celo serijo obligacijskih posojil v vseh glavnih bankovcih, ki bodo lahko s stalnim ali nihajocim donosom, pač glede na tržne razmere in na želje investitorjev.

LIRA

TOR	SRE	ČET	PET	PON
1613,3	1617,2	1616,7	1618,8	1612,7

Italijani so naklonjeni dvigu posrednih davkov

RIM - Po sondazi raziskovalnega instituta ISPO se 41 odstotkov Italijanov strinja s povišanjem posrednih davkov, kakršen je na primer IVA, ki ga Dinijeva vlada obljublja z novim manevrom. Sondazo je naročilo Združenje kadilcev, usoda pa je hotela, da njeni rezultati govore tudi v prid povišanja davkov na tobak in torej cene cigaret. Med zanimivostmi, ki so izšle iz raziskave, je tudi ta, da samo 2 odstotka vprašanih ve, da gre davkarji kar 73 odstotkov cene zavojčka cigaret, medtem ko 63 odstotkov tistih, ki so s tem seznanjeni, meni, da je tovrstni davčni pritisk pretiran.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. decembra 1994; triletna zapadejo 1. decembra 1997, petletna pa 1. decembra 1999.

■ Obveznice dajejo letno 9,50% bruto obresti, izplačljive po davčnih odbitkih v dveh obrokih 1. junija in 1. decembra za vsako leto trajanja.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.

■ Dejanska čista donosnost prejšnje izdaje triletnih in petletnih BTP je znašala 10,20% oziroma 10,60% letno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 15. februarja.

■ Obveznice BTP se koristijo s 1. decembrom: ob vplačilu (20. februarja) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

SEJMI / PORDENON

Sejem lesnih strojev

V četrtek se začne 10. Samulegno

PORDENON - V četrtek, 16. februarja se bo na sejmišču v Pordenonu začel prvi letošnji sejem, namenjen izključno podjetnikom lesne stroke. Gre za Samulegno, na katerem bo nekaj sto industrijev in trgovcev v osmih paviljonih prikazovalo stroje in naprave za lesno industrijo in obrt, od navadne žage pa vse do tovarne pohistva. Samulegno prireajo vsaki dve leti, tokrat pa bo deseti po vrsti. Zadnjega si je ogledalo cez 15 tisoč obiskovalcev.

Lansko leto za lesno industrio ni bilo med najboljšimi in posebno pohistvena si ni opomogla od krize, ki je bila zajela vse gospodarstvo in še posebej stanovanjsko gradnjo, z njo pa tudi povpraševanje po pohistvu in opremljenosti. Mali industrijec ali obrtnik zato razumljivo dobro premisli, preden se odloči za nakup novih strojev. Vendar je pordenonski sejem pomemben tudi zato, ker poleg domačih privablja tudi obiskovalce iz sosednjih držav, posebno iz tistih, kjer so primorani v prenovi naprav. Mednje sodi tudi Slovenija.

Na sejmu, ki bo odprt do 20. februarja, bodo tudi zastopniki italijanskih finančnih družb, ki podpirajo izvoz strojev, od četrta do sobote pa bo potekala poslovna borza. Med strokovnimi srečanji velja omeniti tisto, ki bo takoj po odprtju sejma in na katerem bodo govorili o lesni industriji in pohistvu v Srednji Evropi. Slovenijo bo zastopala Mirjam Božič z novogoriške gospodarske zbornice. V petek popoldne pa bo govor o internacionalizaciji italijanskih podjetij in o izvozu. Marko Waltritsch

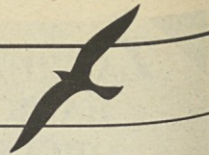
ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPJE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

DREŽNICA / ZIMSKE POČITNICE

Veselo in pestro

Program, izdelan za vsak dan posebej

Učiteljica in samostojna kulturna delavka Dea Volarič in Anka Kavcic ter profesorica Zlatka Jambrovič Koprivec ponujajo zanimiv program zimovanja v Drežnici. To bo potekalo v času zimskih počitnic - od 20. do 25. februarja - in je namenjeno vsem osnovnosolcem.

Program zimovanja je izdelan za vsak dan posebej. Nikakor ni dolgočasen, saj se nobena dejavnost niti enkrat ne ponovi. Oblikovan je tako, da spodbuja udeležence k ustvarjalnosti, obenem pa jim omogoča izražati svoje notranje potrebe. Udeleženci si bodo v tednu dni izoblikovali program dela, seznanili se bodo s krajem in okolico, odšli na izlet v naravo in se naučili raznih spretnosti, na primer kako si lahko po-

stavijo zasilen bivač, kako zakurijo ogenj, če nimas vžgalic, kako poklices na pomoč, če se izgubis itd. Poleg omenjenega bodo udeleženci zimovanja v Drežnici anketirali Drežničane in prebivalce okoliskih vasi ter si zapisovali zgodbe, anekdote in druge zanimivosti, ki jih bodo slisali.

Vse, kar bodo tako zbrali, bodo objavili na stencasu in v svojih glasilih. Program obsega tudi učenje spretnosti za peko kruha in kolačkov. Ker je pust zelo blizu in imajo v Drežnici kaj pokazati na ta dan, si bodo udeleženci zimovanja tik pred odhodom ogledali tudi znamenite drežniške pustarje. Udeleženci zimovanja bodo nastajeni v tamkajšnji soli. Zadnji dan za prijave je jutri, 15. februarja. **Vojko Cuder**

PORTOROŽ / HOTEL BERNARDIN

Bernardin dobiva kongresno središče

Posodobitev naj bi stala 10 milijonov mark

V Grand hotelu Bernardin so se pričele večja adaptacijska dela, ki so bila načrtovana že pred novim letom. Potem, ko je Korzetov sklad prevzel sanacijo našega največjega hotelskega kompleksa, ki je bil obremenjen z dolarskimi krediti izpred dobrih dvajsetih let, so pripravili tudi program prenove in posodabljanja kapacitet. Hotelški kompleks Bernardin je v dobrih 18 letih od dograditve postal že zastarel in zato ga bodo s sedanjo preureditvijo prilagodili sodobnim potrebam.

Bistvena novost bo kongresno središče, ki bo nastalo v 10. in 11. nadstropju hotelskega poslopja. Na mestu dosedanjega bazena bo nastala velika dvorana za prireditve s 550 sedeži, poleg te pa bo se pet manjših dvoran s po 50 sedeži. Seveda hotel ne bo ostal brez pokritega bazena, ki bo na novo zgrajen v prostoru levo od sedanjega. Hkrati iz sedanjice terase nastaja zastekleni kava bar, ki bo pozimi primerno ogrevan, poleti

pa hlajen. Pri vsem investicijskem podvigu gre za dvig bivalnega standarda v hotelskem kompleksu in da se mu doda nove možnosti, s katerimi bodo lahko raztegnili sezono na celo leto.

Na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je v zvezi s pričetkom teh del sklical direktor Hotelov Bernardin Cedomil Vojnič, je bilo seveda zastavljeno tudi vprašanje, če ne bo novi kongresni center na Bernardinu predstavljal nelojalno

konkurenco dosedanjemu portoroškemu kongresnemu centru Avditoriju. Direktor Bernardina meni, da je tržišče dovolj odprto in da je tovrstna konkurenca za Portorož in za naš turizem vsekakor koristna. Vsekakor v Bernardinu nimajo namena, da bi Avditoriju prevzamali prireditve, ki so tam že tradicionalne, kot so na primer oglaševalski festival Zlati boben ali festivali popevk in podobno.

Vrednost investicije na Bernardinu znaša približno 10 milijonov nemških mark. Gradbena dela v GH Emona bodo končana do velikonočnih praznikov, ko bo hotel spet sprejel goste, do jeseni pa bodo dokončno opremlili in usposobili novi kongresni del.

Boris Vuk

IDRIJA / DRUŠTVO UPOKOJENCEV

Dejavni upokojenci

Sodelujejo v kulturnih, športnih in rekreativnih društvih

Idrijsko društvo upokojencev, ki združuje več kot dva tisoč članov, bo imelo danes ob 16. uri v Filmskem gledališču tradicionalno srečanje in redno letno skupščino društva.

Idrijski upokojenci se lahko pohvalijo z izjemno bogatim programom aktivnosti, ki potekajo v okviru različnih sekcij in dejavnosti. Največ pozornosti bodo po besedah predsednika Marijana Beričiča tudi letos namenili spremljanju finančnega položaja upokojencev in uresničevanja njihovih pravic na področju invalidskega, zdravstvenega in socialnega varstva, stanovanjske problematike in drugih vidikov kakovosti življenja starostnikov. S pravico raznih dejavnosti na področju kulture, sporta in rekreacije ter družabnega življenja pa hkrati ohranjajo

svojo aktivnost tudi v poznih letih. Tako se bodo letos njihove ekipe udeležile vseh meddruštvenih športnih srečanj, sami pa bodo organizirali srečanje za prehodni pokal upokojencev, ki bo maja letos v Idriji. V okviru njihovega društva je zelo dejaven ženski zbor, ki bo imel letos več nastopov in samostojni koncert, dobro obiskani pa so tudi izleti, ki jih za svoje člane pripravljajo po domovini in sosednjih deželah. Veliko pozornosti posvečajo družabnemu življenju, sodelovanju s sosednjimi društvi in udeležbi na različnih prireditvah. Tako bodo Idrijčani letos gostitelji srečanja upokojencev Primorske, njihovi člani pa aktivno sodelujejo tudi pri drugih prireditvah v občini in akcijah idrijskega Planinskega društva.

Roman Bric

NOVA GORICA / ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE

Šest programov za zimske počitnice

Novogoriška Zveza prijateljev mladine je za letošnje zimske solske počitnice pripravila šest programov.

Petdnevno smučanje in kopanje v zimskem bazenu z bivanjem v depandansi hotela Cerklje bo potekalo od 22. do 26. februarja in stalo dvajset tisoč tolarjev na osebo. Kdor se bo odločil se za smučarski tecač, bo tej vsoti moral primakniti še šest tisoč. V dnevi od 20. do 24. februarja bodo novogoriške solarje vozili smučat v Cerkljo tudi vsak dan. Cena 2400 tolarjev za otroke in 2800 za odrasle. V ponedeljek, sredo in petek bodo prijavljene peljali tudi v Italijo, na znana smučišča

smučarskega središča Paincavallo. Poseben avtobus bo iz Nove Gorice vsakič odpeljal ob 6.30 in se vrnil ob 19. uri. Cena teh smučarskih izletov je 1200 tolarjev in 16 tisoč lir.

21. in 23. februarja bo ZPM omogočila drsanje na ledu v dvorani na Bledu. V ceno 1700 tolarjev je vstet prevoz z vlakom, drsanje, izposoja drsalk in pizza. V sredo, 22. februarja, pa omogočajo izlet v Benetke. Avtobus bo odpeljal iz Nove Gorice ob 6.30, vrnil pa se bo ob 19. uri. Cena izleta je 2000 tolarjev. Od ponedeljka do petka (od 8.30 do 12.30) bodo na OS Kozara organizirane delavnice za kreativno ustvarjanje. **(V. C.)**

Glasba z vrtov sv. Frančiška

NOVA GORICA - Da postaja naše mesto ob meji čedalje bolj opazno glasbeno središče, pove tudi število glasbenih prireditev, ki jih pripravlja novogoriški Kulturni dom.

Poleg ciklusa koncertov, na katerih nastopajo v glavnem večji glasbeni ansambli in so večinoma na sporedu v Kulturnem domu, imajo ljubitelji glasbene umetnosti možnost prisluhniti tudi drugim koncertom, ki počasi in vztrajno dobivajo svoje mesto v drugih ustanovah zunaj »matisne« hiše. Kdo ne pozna Hitovih muz, ki gostujejo v gradu na Dobrovi, ali orgelskih koncertov v baziliki na Sveti gori.

Ob tem bi radi opozorili se na eno koncertno prizorišče, ki se je »rodilo« lani, ko so v Novi Gorici praznovali 150-letnico rojstva patra Stanislava Skrabca, ki je 42 let živel in delal v samostanu Kostanjevica nad Gorico. V spomin nanj in na pobudo sedanjega priorja Nika Zvoljka pripravlja Kulturni dom koncerte tudi na Kostanjevici. Ti potekajo pod naslovom Glasba z vrtov sv. Frančiška (po mesečniku Cvetje z vrtov sv. Frančiška, na katerega planicah je pater Stanislav Skrabec tiskal svoje znamenite jezikovne zapise). Nocoj ob 19. uri bosta imela izvenabonmajski koncert pesmi in arij basist Franc Javornik in pianist Marjan Fajdiga. **(V. C.)**

LOŠKA DOLINA / OBČINSKA UPRAVA

Bo šel ves denar za plače uradnikov?

Župan predlaga desetčlansko občinsko upravo

Cepprav so člani sveta nove občine Loska dolina na drugi seji le informativno obravnavali predlog o začasnih občinskih upravi, je bilo jasno, da županovega predloga ne bodo podprli. Desetčlanska občinska uprava bi po mnenju večine svetnikov pomenila tratenje denarja davkoplacevalcev.

Ker so gradivo o organizaciji in delovnem področju občinske uprave ter nacrtu delovnih mest loski svetniki dobili sele tik pred sejo, o njem niso hoteli odločiti, češ da so z vsebino preslabo seznanjeni. Župan Jernej Zabukovec je na njihov predlog gradivo le predstavil, o njem pa naj bi odločili na prihodnji seji. Predlog začasnne organizacije občinske uprave predvideva tri enote: oddelek za splošne zadeve,

oddelek za proračun in finance ter oddelek za urejanje prostora. V omenjenih oddelkih naj bi bilo (poleg župana) sistemiziranih deset delovnih mest.

Večina svetnikov je v razpravi poudarila, da takšnega predloga ne bo podprla. Po njihovem mnenju sistemizacija predvideva preveč zaposlenih glede na pričakovani obseg prihodnjega občinskega proračuna. Motilo jih je tudi to, da ob siste-

matizaciji ni bilo okvirnega izračuna sredstev za plače, ki bi pokazal, koliko denarja bi za takšno občinsko upravo mesečno sploh potrebovali. Tako je bilo na seji slišati različne stvilke - od 1,3 milijona do 3 milijone tolarjev. Župan je predlagano število uradnikov opravičeval z obseznim delom, ki čaka občinsko upravo, in s predvolilno obljubo; da bodo v novi občini ljudje lahko hitreje in bolje opravljali potrebne storitve. Ob koncu razprave so se strinjali, da komisija skupaj z županom pripravi nov, razumnejši nacrt občinske uprave.

Mateja Godejša

VIPAVA / OBČINA

Ali se že bliža občinska kriza?

Nesoglasja med županom in svetniki zaradi uprave

Zasedba delovnih mest gotovo predstavlja eno prvih težav za nemoten prevzem del v novih občinskih upravah, kakršna je tudi vipavska. K temu prispevajo tudi nedorečenosti o pristojnostih lokalne samouprave, se neizpeljani dogovori med občinami in državno upravo, materialne možnosti in prostorske razmere ter obremenjenost prihodnjih proračunov.

Na občino že prihaja vrsta predlogov, pobud, vprašanj in vlog za financiranje, pred njo pa so nalozbe in oblikovanje proračuna. Zato je smiselno zastaviti okvirni delokrog občine in ta kot osnovi zasedbo delovnih mest - od tajnika občine do administrativno-tehničnega delavca.

Na zadnji seji občinskega sveta je župan Ivan Princes, ki zeli opravljati delo »nepoklicno, toda profesionalno«, kot je dejal ze med kandidaturjo, predlagal delno sistemizacijo občinske uprave, do zasedbe delo-

vnih mest pa bi prišlo v daljšem časovnem obdobju. Po njegovem predlogu bi občinska uprava pokrivala tri segmente, finance pa bi bile četrti. V delno sistemizacijo gotovo sodita tajnik in administrativno-tehnični delavec, je zapisal v predlogu. Prav pri tajniku pa se je zapletlo. To mesto bi bilo smiselno zasedsti cimprej, da bi občinska uprava lahko začela delovati. Člani občinskega sveta so županu očitali, da uprava se ne deluje, in zahtevali, da opravi pogovor z nekdanjim predsednikom ajdovskega izvršnega

sveta o začasnem (trimesečnem) tajnistvu. Župan pa je menil, naj bi tajnik prevzel funkcijo že od začetka za stalno. Po poklicu naj bi bil pravnik in strankarsko povsem neobremenjen, njegovo delo naj bi bilo izključno strokovno. Po mnenju predsednika občinskega sveta Gorana Kodelje lahko takšno stanje privede do občinske krize, saj mora občinska uprava začeti z delovanjem cimprej; le redne seje sveta so premalo, da bi občina začela delovati v svoji celovitosti. Do naslednje seje bo župan opravil zahtevani pogovor, kmalu pa bo tudi opredelil obseg del in nalog v občinski upravi. Po predlogu delne sistemizacije bi plače zaposlenih obsegale približno desetino proračuna, kar bi proračun močno bremenilo. **Artur Lipovž**

SEŽANA / KULTURA

Novi ljubiteljski kulturni društvi

Poseči želijo v oblikovanje glasbenega življenja v mestu

Pred kratkim sta bili v Sežani ustanovljeni dve ljubiteljski kulturni društvi: Društvo prijateljev glasbe in Kraska pihalna godba. Z njuno ustanovitvijo želijo vplivneje poseci v oblikovanje glasbenega življenja v mestu in njegovi okolici ter na Krasu začeti z novo dejavnostjo.

Društvo prijateljev glasbe naj bi skrbelo za širjenje glasbene dejavnosti med osnovnosolci in srednjošolci, pa tudi med odraslimi, zlasti s prirejanjem kakovostnih koncertov. Prostor za koncerte jim omogoča sežanska Glasbena sola, ki je s preselitvijo v nove prostore - v Kulturni dom Srečka Kosovela - pridobila tudi kakovostno dvorano: v spomin na pokojnega slovenskega skladatelja Ubalda Vrabca so jo poimenovali Vrabčeva

dvorana. Novo društvo bo navezovalo stike tudi z drugimi društvi doma in na tujem, predvsem pa z društvi zamejskih rojakov v Italiji. Za predsednico so izbrali učiteljico klavirja na sežanski glasbeni soli Alenko Miklavc Podgornik.

Kraska pihalna godba je zrasla iz dejavnosti sežanske Glasbene sole. Na nedavnem ustanovnem občnem zboru so za svojega predsednika izvolili Ivana Vodopivca, do nedavnega predsednika sežanske občinske skupščine, ki ima tudi za sluge za nakup novih instrumentov. Kapelnik pihalne godbe v novem društvu je Ivo Basič. Prvi rezultati obeh društev so se pokazali na nedavnem nastopu ob slovenskem kulturnem prazniku v KD Srečka Kosovela. **(O. K. S.)**

NOVICE S PRIMORSKE

Ožvitev zborovskega petja

DOBROVO - V grajski dvorani bo jutri zvečer ob 18. uri proslava ob slovenskem kulturnem prazniku. Posebej bi radi opozorili, da bosta na njej nastopila dva domača zbora, ki jima bo to prvi koncertni nastop. Gre za deklinski zbor Vinika in mlajši mladinski zbor OS Dobrovo. Oba vodi glasbena pedagoginja Valentina Bevcar Stanic. Poleg zborov bo nastopila tudi instrumentalna skupina pod vodstvom Radovana Kokosarja in Orfiova skupina mlajših učencev s tamkajšnje OS.

Šport, glasba, umetnost, ples ...

NOVA GORICA - V diskoteki Odeon bodo v četrtek, 16. februarja, ob 20. uri pripravili prireditev »Večer v Odeonu«. To bo že četrta takšna prireditev, izkupicek od vstopnic gre v celoti za otroški oddelek šempetrske bolnišnice. Na tokratnem večeru bodo predstavili dejavnosti letalskih klubov iz Nove Gorice in drugih krajev ter novi avtomobil audi A4, ki ga prodaja Avtomagazin, d.o.o. Med nakupovalce vstopnic bodo razdelili pet nagrad. Gostje večera bodo humorista France in Janez s Cola ter Deja Musić. Pri večeru kot vedno sodeluje Zavarovalnica Triglav, d.d. Nova Gorica.

Turistični podmladek

NOVA GORICA - Turistična zveza Slovenije je za letos razpisala akcijo, namenjeno turističnemu podmladku. Akcija z naslovom »Turizmu pomaga lastna glava« naj bi že pri najmlajših spodbudila zanimanje in ustvarjanje na turističnem področju. Zlasti naj bi spodbudila iskanje in uresničevanje zanimivih idej v tistih okoljih, od koder mladi prihajajo. Kaže, da je akcija zbudila precej zanimanja, saj se je doslej nanjo prijavilo kar 63 skupin turističnih podmladkarjev. Primorsko regijsko tekmovanje bo predvidoma marca v Kopru. Na lanskem podobnem tekmovanju sta bili zelo dobri ekipi z novogoriške OS Milojke Strukelj in OS Otlica.

Novice zbral Vojko Cuder

»VARNOST«
V
ROKAH
DESNIH
SKRAJNEŽEV

Desničarjem policija ni dovolj

LJUBLJANA, MARIBOR - Medtem ko je prva »trojka«, ki jo je ustanovila Nacionalsocialna zveza pod vodstvom Matjaza Gerlanca z namenom, da bi odkrivala nasilje nad ogroženimi Slovenci, že začela krožiti po mariborskih ulicah, si je Sašo Lap in njegova Slovenska nacionalna desnica omislila svojo organizacijo, imenovano »Slovenski sokoli«.

SND jo je registrirala kot športnorekreativno društvo, ki bo skrbelo tudi za osebno varnost strankinih prvakov, zbirala obveščevalne podatke o delovanju drugih strank, po potrebi pa se bo ukvarjala z zaščito pred »vse bolj nasilnimi juznjaki«, ker policija po Lapovem mnenju pogosto noče ukrepati, dokler ne teče kri.

Potem, ko je Gerlanc napovedal ustanovitev posebnih trojk, ki bodo v Mariboru začele varovati javnih red, ljudi in premoženje, se je oglasilo ministrstvo za notranje zadeve. Napovedalo je, da bo ukrepalo proti vsaki dejavnosti, ki posega v človekove pravice in svoboscine s samovoljnim izvajanjem policijskih pooblastil. V tujini sicer poznajo »sosedske straže«, ki so nastale kot civilna pobuda v bivalnih soseskah, vendar pri njihovem ustanavljanju praviloma ne sodelujejo politične organizacije ali stranke. Sosedske straže nimajo policijskih pooblastil, pač pa obveščajo policijo,

ki ukrepa. Notranje ministrstvo se je vrocemu kostanju izognilo tako, da je posebej opozorilo, kako imajo državljanji ze zdaj »pravico in dolžnost« obveščati policijo o kaznivih dejanjih in preddeliktnih stanjih. »Javnost pozna telefonsko številko 92 in jo tudi uporablja«, je odgovoril Božo Truden, tiskovni predstavnik notranjega ministrstva.

Svoj »delovni čas« si je mariborska trojka določila med 22. in 6. uro, in sicer na Glavnem trgu in avtobusni postaji, pozneje pa bodo »patruljirali« se na Lentu in drugih »ogroženih« predelih Maribora. Matjaz Gerlanc je povedal, da ob narasčajoči kriminaliteti in neučinkovitosti policije ne morejo držati križem rok. Ker zakon o javni varnosti ne vsebuje določila o samoorganiziranju občanov, prav to pa predlaga NSZS vladi, lahko trojke samo kot občani obvestijo policijo bodisi o dogodku, sumljivem početju ali o tem, kar bi zahtevalo policijsko posre-

dovanje. Po izjavah nekaterih uslužbencev na avtobusni postaji v Mariboru bi lahko trojke, če bodo res učinkovite, veliko prispevale k varnosti na postaji. Zadnji avtobus sicer odpelje okrog 22.30, toda veliko lokalov ostaja odprtih se dolgo v noč. Prav tam pa je vir vseh nevsečnosti. Ni dvoma, da v Mariboru cveti organizi-

cija. »Usluzbenci avtobusne postaje se menijo, da bi trojke, če bodo ze delovale, svoj »delavnik« morale priceti ze ob mraku in ne sele ob 22. uri.

Mnenje nekaj uslužbencev seveda ne more biti merilo za to, ali so v Mariboru potrebne trojke ali ne, kažejo pa na to, da si je policija svoj ugled omajala s tem, ko se kljub po-

Sašo Lap: »Mladi bodo lahko organizirano streljali« (Foto: BOBO)

ran kriminal, ki se mu lastniki lokalov sami ne morejo postaviti po robu in so največkrat zrtve grobih izsiljevanj. »Večkrat so bile potrebne policijske intervencije,« je povedal eden od uslužbencev postaje, »toda preden je prišla policija, je preteklo trideset ur. Uniformiranim policistom se ni težko izogniti, zato bi bila na takšnih mestih potrebna civilna poli-

zivom ni pojavila pravocasnoma na kraju dogodka. Varnost mesta pa močno zaskrbljuje tudi mariborskega župana, ki se je trdo spoprijel z načelnikom UNZ, vendar to za sedaj ni pripomoglo k zmanjšanju kriminalnih dejanj.

»Slovenski sokoli«, ki jih je v Trzinu, Kopru in v Mariboru registrirala Slovenska nacionalna desnica, bodo nastopili

na prvi pomladni dan, 21. marca, je napovedal Sašo Lap. »Mi smo že večkrat napovedali, da lahko zaščitimo svoje člane in ogrožene Slovence«, pravi Lap, ki zavrača trditve, da je ustanovil strankarsko milico. »Mi smo ena izmed devetnajstih registriranih strank. Društvo smo organizirali v skladu s statutom stranke, ki je v skladu z zakonom o političnih strankah. Da ne bo nesporazumov: člani društva bodo neoboroženi«. Slovence bi Slovenski sokoli zaščitili v primeru, če bi jim bile kratene pravice, vendar policija, ne bi mogla, upala in hotela posredovati, je razložil Lap.

»Osnovna dejavnost našega društva bo tradicija Sokola. Mladina rada strelja. Zakaj bi streljala kar tako? V okviru društva se to da organizirano početi na že ustanovljenih strelščih. Mladina lahko poka pod nadzorom, kar je prav. S tem bo obvarovana pred alkoholom, drogami in kriminalom na splošno.« Slovenski sokoli bodo zbirali tudi obveščevalne podatke, pomembne za stranko. »Vse stranke zbirajo informacije, notranje podatke o možnih podtaknjencih in krilih, od zunaj pa vse od pouličnih čenc, kuloarjev itd«, pravi Lap.

Odgovor države na ustanavljanje »samoobrambnih« trojk pomeni priznanje njene poraza pri obvladovanju dejanske kriminalitete. V javnosti se je sčasoma pojavilo ozračje psihološke ogroženosti, ki so jih podkrepile afere s kriminalom znotraj policijskih vrst. Kako naj policija zbija zaupanje, če se njeni pripadniki ukvarjajo s sumljivimi posli? Država je s tem dala povod, da so se parastrankarske organizacije »naselile« na področju, ki bi ga morala sama nadzorovati. **Martina Pavšič**
Borut Mesko

KOMENTAR

Vse naše »trojke«

Parlamentarne in izvenparlamentarne strance, ki zivotarijo na robu političnega prostora, so ze začele s predvolilno agitacijo, čeprav sta do naslednjih splošnih volitev slabi dve leti. Za navadne smrtnike je to oddaljena prihodnost, za stranke pa vprašanje časa. Prvi je z nagovarjanjem volilcev začel glavni tajnik Matjaz Gerlanc, ki je preko svoje Nacional-socialne zveze Slovenije na ulice poslal svoje neoborožene trojke, da bi namesto »skorumpirane policije« poskrbele »za red in mir« ter preprečile napade na vse bolj ogroženega in nezasčitenega »malega človeka«. Slovenski nacionalni desničarji so dali sesiti trideset uniform za svoje »športnorekreativsko društvo Slovenski sokol«, ki bo »med mladimi poskrbel za zdravo športno-telovadno življenje, ter tako mlado populacijo odvracal od mamil, kriminala in ostalih stranpoti«. Člani SS bodo mimogrede poskrbeli se za obveščevalno dejavnost stranke. Jelenc si bo za pridobivanje volilnih glasov najbrž izbral kaj izvirnejšega, morda kakšen izlet na ogrožena južna ozemlja. Lokalne volitve, ki so nekakšen barometer volilnega razpoloženja, so strancem pokazale, da je za njihove vodje zmanjkalo volilcev. To, da hodijo po robu političnega prostora, je vse, kar je zanje mogoče ugotoviti, saj jih je nemogoče »uloviti« v tradicionalne sheme desnice in leve. Znašli so se na robu desnice in igrato vloge padlih angelov leve. Edino, kar družji majhne velike vodje je, milo rečeno, poudarjena nenaklonjenost tujim »elementom« na narodovem telesu, ki bi lahko postala nevarna, če ne bi bili pri trenutnem iskanju sovražnikov preveč izbirci. Se o tem, koga najbolj strastno črtijo, se ne morejo zediniti. Gerlanca v prvi vrsti motijo velenjski muslimanski »fundamentalisti«, Lapu za odtenek bolj kot muslimani zrejo živce pravoslavni krogi. Jelenc pa, če je treba, obcuje tudi s tako ortodoksnimi tipi kot je Zirinovski, in si v boju za južne meje isče zaveznike proti katoliškim Hrvatim. Združena v eno osebo predstavlja trojka idealno podobo slovenskega sovinita. Ta je v povprečju enako sovražna do vseh »manjvrednih« tujcev, razcepljen na »Gerlance«, »Lape« in »Jelence« pa zmanjša osnovo za enotno politično delovanje. Tako kot so neenotni pri izboru tujerodnih nasprotnikov, jim ne kaže nič bolje pri iskanju slovenskih »izrodov«. Medtem ko Jelenc na vsakem koraku psuje »ta bele« in »kler« ter jih pošilja v bodoča brezna, je prvovrstna grešnica za Lapa »udbomafija«, velenjski samorastnik pa isče protistrup za člane predsednikove loze. Se bolj kot njihove izbire so zabavne razlage, kdo je komu podtaknil te diverzante velikih strank. Po teh teorijah zarote naj bi Jelencovo SNS pred zadnjimi splošnimi volitvami lansirala »udbomafija«, da bi v svojo mrežo prestregla nacionalistične glasove strank, ki sebe dojemajo kot edine prave botre državne osamosvojitve in parlamentarne demokracije. Podobno vlogo naj bi imel na prvih volitvah pokojni Kramberger, ki naj bi za nagrado dobil kroglo v glavo, ker je, nepredvidljiv kot je bil, pred zadnjimi splošnimi volitvami okrepileno pljuval po komunistih. Derivat udbofije bi bil po tej logiki tudi Lap, ki je izšel iz SNS, če mu ne bi obzorij pravocasnoma razširil dosje o domnevem udbovskem poreklu Jelencica. Trojka je proizvod in slaba vest velikih strank, ki si zaradi politične korektnosti na glas ne upajo povedati tega, kar potihem mislijo.

Borut Mesko

Thaler danes pri nemškem kolegu Kinklu

LJUBLJANA - Slovenski minister za zunanje zadeve Zoran Thaler je danes odpotoval na enodnevni delovni obisk v Bonnu, kjer se bo pogovarjal z nemškim zunanjim ministrom Klausom Kinklom in predsednikom parlamentarnega odbora za mednarodne odnose Karlom-Heinzom Hornhusom. Kot so sporočili z ministrstva za zunanje zadeve RS, obisk sodi v okvir odnosov Slovenije z Evropsko unijo, zvezo NATO in Zahodnoevropsko unijo. Srečanje z nemškim zunanjim ministrom je v tem trenutku toliko pomembnejše, saj bo zunanji minister Kinkel ze v četrtek gostil italijansko zunanjo ministrico Susanno Agnelli. (C.R.)

SLOVENIJA IN HRVAŠKA / PO SESTANKU FINANČNIH MINISTROV

Dosegli dogovor, ki naj bi pomenil korak naprej v odnosih med državama

Hrvaška je za Slovenijo zelo pomemben trgovinski partner, saj gre tja skoraj 11 odstotkov izvoza

OTOCEC - Po včerajšnjem pogovoru slovenskega finančnega ministra Gasparija in hrvaskega ministra Prke, sta obe strani dosegli novi dogovor o reševanju odprtih vprašanj hrvaških varčevalcev Ljubljanske banke. Minister Prka je med drugim povedal, da na včerajšnjih pogovorih ni imel mandata za pogovore o delu dolga - 560 milijonov nemških mark - ki so jih hrvaški varčevalci prenesli na hrvaske banke, hrvaška država pa v javni dolg.

Glede tega vprašanja sta obe strani ostali na svojih dotedanjih stališčih. Prka je tudi povedal, da so se dogovorili glede reproducitete v delu podružnic Nove Ljubljanske banke v Zagrebu oz. hrvaških bank v Sloveniji v skladu z zakoni držav v katerih delujejo. Slovenski minister Gaspari je na novinarski konferenci tudi dejal, da Slovenija meni, da je vprašanje 560 milijonov nemških mark potrebno reševati skupaj s vprašanjem sukcesije nekdanje SFRJ, meni pa tudi, da mora hrvaška vlada

ukiniti odločitev o zamrznitvi lastništva slovenskih podjetij na Hrvaškem in da je potrebno zagotoviti svobodno razpolaganje s temi sredstvi. Povedal je tudi, da so se dogovorili, da se bo del sporazuma nanašal tudi na zaščito investicij, s katerimi bo omogočeno boljše poslovanje med hrvaškimi in slovenskimi podjetji. Na koncu je minister Prka tudi povedal, da bodo delovne skupine do konca tedna definirale vsebino delovnega osnutka tistega dela sporazuma, ki se nanaša na sredstva hrvaških

varčevalcev. Potem, ko bodo dosegli dogovor glede vseh teh vprašanj, pa bo sledil podpis sporazuma, ki ga bosta morala ratificirati parlamenta obeh držav.

Sosednja Hrvaška je za slovensko gospodarstvo se vedno zelo pomemben trg. To kaže ze podatek, da je Hrvaška se vedno slovenski tretji izvozni partner. Tja smo lani izvozili sicer za 1,8 odstotka manj blaga kot v letu 1993, kljub temu pa se vedno 10,7 odstotka celotnega slovenskega izvoza (ali za 752 milijonov dolarjev blaga). Uvoz iz Hrvaske (ta je po velikosti naš peti uvozni partner) je bil lani kar za 17,4 odstotka nižji kot v letu 1993, kar pomeni, da je imela Slovenija v trgovanju z južno sosedo kar za 233 milijonov dolarjev presežka.

Neurejeni gospodarski odnosi med državama (od visokih carin in dodatnih uvoznih dajatev ter kontingentov na Hrvaškem, neresenih lastninskih razmerij in terjatev, vse do problema hrvaških deviznih varčevalcev in jedrske elektrarne Krsko) zagotovo vplivajo na zniževanje ravni medsebojnega trgovanja in siceršnjega gospodarskega sodelovanja. V prihodnjih mesecih bomo tudi videli, kako bo na obseg trgovanja vplivala sprememba plačilnega režima med državama, ki je začela veljati letos. Namesto dosedanjih nerezidenčnih računov, ki so omogočali plačevanje bodisi v dolarjih bodisi v kunah, potekajo od 1. januarja vsa plačila v konvertibilnih valutah, podjetja, ki so imela v hrvaških bankah nerezidenčne

račune, pa so jih morala zapreti in z dovoljenjem Banke Slovenije odpreti nove devizne račune. Ze podatki za lanski december, ko so se podjetja zavedela spremembe plačilnega režima, kažejo, da se je menjava v primerjavi z novembrom precej znižala.

Na Hrvaško slovenska podjetja izvažajo predvsem zdravila, nafto, motorno olje, elektriko, papir in karton, gumarske izdelke, montažne hiše, embalažo, mesne izdelke, higienske potrebščine, belo tehniko, brezalkoholne pijače in podobno, medtem ko so na slovenski trg prihajali hrvaški izdelki, kot so nafta in olja, zdravila, steklena in kartonska embalaža, sladice, piskoti, čokolada, gnojila, obutev, plačilna embalaža, tekstil in les.

Andreja Rednak in STA

Druga stran v slovenskem zamejstvu

LJUBLJANA - Slovenska gospodarsko prosvetna skupnost (SGPS), po besedah njenega predsednika dr. Borisa Gombača tretja krovna organizacija Slovencev v Italiji, je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila svoj pogled na težave manjšinskega gospodarstva. Gombač je povedal, da so se za tiskovno konferenco v Sloveniji odločili zato, »da bi matici mediji končno seznanili slovensko javnost z dogodki v zamejstvu, saj morajo Slovenci v Italiji prebirati italijanske časopise, če želijo biti dobro obveščeni«. Manjšina niso le Safti, SKGZ in SSO, pač pa tudi druge organizacije, ki so organizirane na svobodnih in demokratičnih podlagah, je dejal Gombač in napovedal, da bodo v kratkem predstavili svoj, alternativni gospodarski model Slovencev v Italiji. SGPS odločno podpira načrt za izgradnjo obrtne cone v bližini Sesslanskega zaliva. Kot je povedal Stanislav Svara, predsednik obrtniške zbornice v občini Devin - Nabrezina, gre za območje 45 tisoč kvadratnih metrov, na katerih bi zgradili 16 poslopij in organizirali celoten spekter obrtniške dejavnosti. To bi omogočilo zaposlitev 150 Slovencev, celoten projekt pa bi veljal kakšnih 10 milijard lir. Svara je poudaril, da pri projektu sodelujejo izključno Slovenci, zato ga čudi nasprotovanje nekaterih manjšincev, ki organizirajo celo peticije proti gradnji obrtne cone v Sesslanu. Svara je omenjeni projekt označil za zadnjo priložnost, da Slovenci v Italiji utrdijo svoj obstoj, saj se na nekdanjem povsem slovenskem območju vse bolj veča številoma Italijanov. Kot je dejal dr. Gombač bodo v kratkem dostavili vso potrebno dokumentacijo ministrstvu in vladi v Sloveniji, od katere pričakujejo ustrezno razumevanje. **Bostjan Lajovic**

ZSO/STURM

»Konec politike merjenja moči?«

Prva ocena

CELOVEC - Predsednik ZSO Marjan Sturm je kot gost občnega zbora dejal, da so delegati NSKS s sklepom o obnovi NSKS sprejeli tudi važno naložo, namreč da NSKS »akceptira vse svetovnonazorske opredelitve, česar v peteklosti ni bilo«.

»Upam, da pomeni ta občni zbor konec politike merjenja moči in da koroski Slovenci lahko končno ustvarimo tisto politično klimo odprtosti in liberalnosti, ki bo v perspektivi tudi lahko omogočila, da bomo dobili eno organizacijo«.

»Jaz to ne izključujem«, je delegatom občnega zbora NSKS dejal predsednik ZSO.

NOVICE

Kancler Franz Vranitzky na uradnem obisku v Kanadi

DUNAJ/QUEBEC - Avstrijski zvezni kancler Franz Vranitzky se mudi na štiridnevem uradnem obisku v Kanadi. Včeraj se je sestal s premierjem Chretienom ter drugimi člani vlade, cilj Vranitzkyevega obiska pa je Avstrijo predstaviti kot novo članico Evropske zveze (EZ). Avstrijskega kanclerja spremlja močna delegacija gospodarstvenikov, njihov cilj pa je prikazati Avstrijo kot »gospodarska vrata na vzhod«. Vranitzky je prvi avstrijski kancler, ki po letu 1954 uradno obišče Kanado.

Eksplozija v prostorih avstrijsko-ruskega društva

DUNAJ - V včerajšnjih popoldanskih urah je v prostorih Avstrijsko-ruskega medicinskega društva na Dunaju prislo do eksplozije, pri kateri je bila huje ranjena ena nameščenka. Storilec, ki je iz osebnega avtomobila vrget ročno granato v prostore društva, se je na begu z avtom smrtno ponesrečil. Državna policija poročila je sporočila, da incident nima nikakršnih povezav z atentati desnih teroristov na Gradiscanskem, ki so terjali življenje starih Romov.

KOROŠKA / IZREDNI OBČNI ZBOR NARODNEGA SVETA KOROŠKIH SLOVENCEV

NSKS: nova pobuda za skupno zastopstvo

Grilc napovedal svoj odhod - Neposredne volitve predsednika in ostalih zastopnikov

IVAN LUKAN

Grilc je na včerajšnji tiskovni konferenci menil, da je zanj ustanovitev skupnega manjšinskega zastopstva le še vprašanje časa, (soglasen) sklep o reorganizaciji in demokratizaciji struktur NSKS (»od organizacije bo preostalo le še ime«) v nadstrankarsko in ideološko pluralistično organizacijo pa je treba razumeti kot »pospeševanje tega procesa«.

Svojo napoved, da pri prvih neposrednih volitvah ne bo več kandidiral za predsednika »novega NSKS«, pa je utemeljil s tem, da hoče dokazati, da ne gre za osebno obarvan boj za oblast med predsednikoma obeh osrednjih organizacij koroskih Slovencev oz. za boj za oblast med desnico in levico, temveč za pobudo za strnjenje moči znotraj manjšine. »Ce se Slovenci ne bodo odzvali temu našemu povabilu za ob-

novo manjšinskih struktur, potem to pomeni tudi konec za manjšino«, je dramatično zaključil Matevž Grilc.

Kot smo poročali, so delegati izrednega občnega zbora s soglasnim sprejetjem spremembe pravil NSKS ter pravilnika za volitve dali zeleno luč za izvedbo volitev, katerih se bodo lahko udeležili ne le člani NSKS, temveč vsi pripadniki manjšine, ce se kot taki priznavajo. Volilci - Grilc pričakuje na prvih takih volitvah približno 2000 - bodo v dveh volilnih krogih izvolili »Zbor narodnih predstavnikov«, najvišji organ NSKS, ki bo imel 60 članov, hkrati bo neposredno izvoljen tudi novi predsednik NSKS.

Prvi krog volitev bo potekal od 14. do 24. maja, drugi krog pa od 11. do 21. junija. Reorganizacija in obnova NSKS bo po besedah predsednika

Predsednik Narodnega sveta Matevž Grilc je napovedal, da na volitvah ne bo več kandidiral za predsednika.

zaključena začetek julija s z ustanovno sejo Zbora narodnih predstavnikov

in predsedstva, ter formalni potrditvi od volilcev neposredno izvoljenega novega predsednika NSKS.

Izrednemu občnemu zboru so prisostovali številni častni gosti, med njimi državni sekretar za Slovence po Svetu pri MZZ Peter Vencelj, predstavnik Slovencev v Italiji Carlo Devetak (SKGZ), predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroskem in soseda za koroske Slovence pri Uradu zveznega kanclerja Marjan Sturm, predsednik Centra avstrijskih narodnosti (CAN) na Dunaju Karel Smolle ter zastopniki kulturnih in gospodarskih organizacij koroskih Slovencev.

Izrednega občnega zbora NSKS so se udeležili tudi številni častni gosti. slike: M. Fera

DEJNI TEROR / PREDSTAVNIKI NARODNOSTNIH SKUPNOSTI IN DRUGIH MANJŠIN ZAHTEVAJO:

»Besedam morajo slediti dejanja«

Franci Zwitter: Fraze o potrebi »preprečevanja novega prebujanja rjavih tendenc« smo slišali že pred dvajsetimi leti pri napadu na dvojezične table na Južnem Koroskem - Ostra kritika nad Löschnakom

DUNAJ - »Morajo res sele desnoekstremistični teroristi Avstrijo opozorjati na dejstvo, da v Avstriji živijo manjšine?« - S tem značilnim vprašanjem je Ursula Hemetek, predstavnica avstrijskega združenja »Iniciativa manjšine«, otvorila tiskovno konferenco predstavnikov avstrijskih manjšin, katere povod sta bila krvava bombna atentata na romsko in hrvasko narodno skupnost v Gornji Borti (Oberwart) in Stinacu (Stinatz) na Gradiscanskem.

K valu desnega terorja, ki se je začel z atentati s pisemskimi bombami decembra leta 1993, nadaljeval z bombnim napadom na dvojezično ljudsko solo v Celovcu in drugo serijo pisemskih

Predstavnica Zveze slovenskih organizacij Franci Zwitter.

bomb poleti in jesni lani ter dosegel svoj krvavi višek 5. februarja z zahrbt-

nim umorom starih Romov, so zavzeli stališče zastopniki Romov, Hrvatov, Slovencev, Židov, telesno prizadetih ter angazirani umetniki.

Kot sramoto za Avstrijo in Evropo je pisateljica Celja Stoika (pripadnica Romov) označila dejstvo, da morajo pripadniki njene narodne skupnosti danes - prav tako kot za časa 3. rajha - spet imeti strah za svoje življenje in da se otroci bojijo iti v šolo. Avstrijsko vlado je pozvala, naj poskrvi za ustrezno zaščito Romov.

Ilja Jovanovic, predstavnik v Avstriji živečih Romov brez avstrijskega državljanstva, vir vsega zla vidi v splosni diskriminaciji Romov in Sintov. »Kje je država, ki se nas ne želi znebiti?«, je

dejal in menil, da »zato tudi za nikogar ni presejeto, da so prav Romi najbolj trdo prizadeti od desnoradikalnega terorja.« Kljub nedavnemu uradnemu priznanju Romov in Sintov kot manjšinske narodne skupnosti Jovanovic ne vidi pozitivnih sprememb. Največji problem da je brezposelnost mladine, pospeševanje šolske integracije otrok je nujna potreba.

Manjšinska referentka zelenih v parlamentu Tezija Stojsic (kot gradiscanska Hrvatica tudi sama cilj desnega terorja) je posvarila pred nevarnostjo pozabljanja: grobo ubitih Romov bi utegnili dobesedno prerasti trava, danes se sokirano javnost grozi zajeti vsakdanja brezbriznost. Kljub

někaterim napredkom, tako Stojsic, Avstrija napram svojim manjšinam se vedno ne izpolnjuje vse ustavnopravno zagajenih pravic, zane-marja dvojezičnost ter narodnostnim skupnostim ne daje ustrezne prisotnosti v javnih medijih.

Podpredsednik zveze slovenskih organizacij (ZSO) Franci Zwitter pa se je zoperstavil sprenevanju politikov in medijev, ki vse preveč ponavljajo frazo o »preprečevanju novega prebujanja« rjavih tendenc.

Dejansko, tako Zwitter, so deloma isti mediji in politiki podajali taka svara, da pred več kot 20 leti, ko so nemskonacionalni in rjavi aktivisti uprizorili na južnem Koroskem pogrom nad dvo-

jezičnim krajevnim napadom, pogostokrat ob pasivnem opazovanju ali celo aktivnem sodelovanju policijskih organov.

»Ze takrat bi morali z ustavit val nestrpnosti, sovinitizma in sovraštva.« »Nasilje, ki je takrat bilo usmerjeno le proti predmetom, danes odkrito ogroža življenje ljudi«, je poudaril podpredsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroskem Franci Zwitter.

Pred nadaljnjo eskalacijo terorja in nestrpnosti sta svarila tudi telesno prizadeti pesnik Sigi Maron in predstavnica homoseksualnih mož in žena Waltraud Riegler. Kot naslednje - »življenja ne vredne« - žrtve nestrpnosti in nasilja bi lahko jutri ze bili na vrsti pri-

padniki njunih družbenih manjšin.

Najbolj jasen je postal zvezdnik med avstrijskimi umetniki, Andre Heller. Navezujoč na notranjega ministra Löschnaka, ki je pred kratkim kritična vprašanja novinarjev zavrnil z jeznim »Zdaj mi je pa dovolj« je dejal, »da je nam prizadetim že dolgo dovolj vsega«. Notranji minister naj bi - zaradi skandaloznega ravnanja s tujci in neuspešnega zasledovanja neonacistov - končno uslišal poziv k odstopu. Prizadete manjšine pa naj ne predajo samo - pomilovanju. Umetnikov poziv: Avstrija potrebuje močan in aktiven lobi demokratov; - samo z njim bi utegnili zatreti desno nasilje. Igor Schellander

Slepična bomba v centru Dunaja

DUNAJ - Medtem ko avstrijski varnostni organi mrzlično iščejo storilce krvavih bombnih atentatov v Oberwartu (Gornja Borta) ter v Stinacu, se je včeraj v centru avstrijske metropole pojavila nova bomba - k sreči slepična. Nasli so jo v javni telefonski celici, imela pa je podobno cevne bombe.

Glede izsledovanj storilcev je notranje ministrstvo uvedlo skoraj totalno informacijsko blokado. Razen sporočila o prstem odstu na ostankih razstreljivne pasti, ki je terjala življenje starih pripadnikov narodnostne skupnosti Romov, ter sledi voznika osebnega avtomobila rdece barve s korosko registracijo iz okraja Sentvid bo Glini, ni bilo objavljenih novih rezultatov.

Izvedelo se je le, da so na Dunaju in na Gradiscanskem se izvedli stiri hisne preiskave.

Kritika na racun varnostnih organov se medtem nadaljuje in stopnjuje. Organizatorji častne straže v spomin na žrtve desnega terorja v nedeljo na Dunaju so policiji očitaji, da leta ni scitila prireditve proti militantnim skinheadom, ki so poteptali gorece svece, ter zmerjali in celo fizicno napadli vec udelezence prireditve. Ivan Lukani

Z A N A J M L A J Š E

Prigode Sapramiške za dvojezično tržaško občinstvo

V nedeljo je v tržaški dvorani Cristallo gostovalo Lutkovno gledališče iz Ljubljane z uspešno igrico o navihani Sapramiški (foto KROMA). Predstava je zaključila niz desetih nedeljskih predstav "povem ti pravljico", ki ga teater La Contrada posveča svojemu najmlajšemu občinstvu. Niz poteka ob redni sezoni otroškega in mladinskega gledališča s predstavami med tednom.

Igre iz niza "Povem ti pravljico" gostujejo na odru, ki je navadno zaseden s scenami popoldanske predstave za odrasle, zato mora gledališče po sili razmer izbirati "žepne" predstave, ki ne zahtevajo velikega prizorišča. Otrokom pa se kljub vsemu vse, saj se jih vsakič nabere se kar lepo število v spremstvu mamic, ockov, babic ali dedkov. V nedeljo pa jih je bilo se veliko več, saj so se italijanskim vrstnikom pridružili se slovenski malčki, ki so tako imeli priložnost, da si ogledajo eno najuspešnejših predstav Lutkovnega gledališča iz Ljubljane, ki je gostovala širom po svetu, v Trst pa se ni prišla. Ni kaj, meja, pa naj si bo se tako odprta, je marsikdaj ovira, če drugega ne, lahko povzroci zamudo, kot se je zgodilo prav v nedeljo. Predstava se je tako začela več kot pol ure po napovedanem času, kar je vsekakor več od tega, kar lahko prenese otroška potrpežljivost. Kljub vsemu so malčki se kar zbrano sledili prigodam navihane miske Sapramiške, prve miske na svetu, ki je bila pri zobozdrav-

niku, da ji je znova zalepil zlomljeni zob, ter njene prijateljice zabe Regice, doktorja Detla, zobnega zdravnika, poredne Veverice in dobrosrčnega Misjega strahca. Italijanskim otrokom je slovenske dialoge prevajala Irena Zubalič, tako da so tudi oni z lahkoto sledili dogajanju.

Slovenski pa so imeli se priložnost, da se zabavajo ob svezem, prijetnem jeziku polnem duhovitih besednih iger, kar je sploh značilno za avtorico Svetlano Makarovič, ki je glavni junakinji tudi po-

sodila svoj glas, poleg tega pa je se avtorica glasbe. V igri nastopajo od zgoraj vodene lutke, z animatorji, ki se ne skrivajo, ampak so stalno na obeh, kot nekakšen most med stvarnostjo in domislijskim svetom, ki ga ustvarjajo. Tak most med otroci in izmišljenimi junaki iz zgodbe je tudi Teta Grizelda, ki jo igra Nadja Vidmar.

(bov)

P R I Č E V A N J E

Preganjanje židov v izrednih stripih Arta Spiegelmana

V tržaški Rizarni je do 26. februarja na ogled razstava »Maus- My father bleeds history« (Moj oče krvavi zgodovino) znane umetnika Arta Spiegelmana (foto KROMA). Maus je roman v stripih, v katerem avtor rekonstruira zgodbo svojih staršev, poljskih Židov, ki so do leta '44 uspeli zbežati nacističnim izsledovanjem pripadnikov vseh nemških ras, potem pa koncali v Auschwitzu, kjer so sicer dočakali osvoboditev. Art- misla povojne generacije izprašuje svojega očeta, ki predstavlja v stripu pripovedno nit. Ta se začneja razmotavati v predvojni Poljski, ko Vladek in Anja živita v svoji uspešni buržujski družini, vse do takrat ko se začne ustrahovanje in preganjanje. Mladi misli se nekaj časa uspešno skrivata, dokler ju mačja policija Gestapo ne iztakne in odvede v Auschwitz. Pod maskami se skrivajo Židje, pod mačjimi maskami Nemci, prasičji obraz so dobili Poljaki.

Spiegelman se je odločil, da z umetniškimi instrumenti, katere ima sam na razpolago, pripomore k sirsemu seznanjanju javnosti o nacističnem načrtu genocida židovskega naroda. Umetniška izbira, ki ga je pripeljala do papirja in peresa, skriva v sebi tudi moralno dilemo. Oprekali so mu, da strip ni primeren za tako bolee teme, sicer pa ga je bodrila podobnost usode Mikey Mause, kateremu so

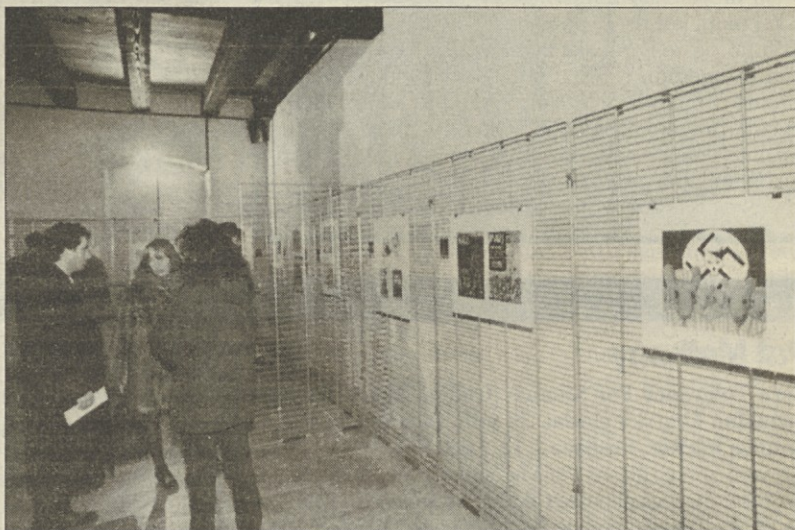

oblasti nasprotovale, čes da ne more taka siromasna zival predstavljati idealno zivalico, kot vemo pa je kasneje Mikey Mause postal najbolj priljubljen protagonist risank vseh časov.

Kot ustanovitelj mednarodne revije Raw avandgardne grafike je Spiegel-

man s svojim delom cartoonista zagotovil stripom ugled in upoštevanje tudi pri odrasli publiki. Po začetnih oklevanjih večine založniških hiš se je leta 1986 Pantheon Book le odločila za poskus in natisnila Spiegelov roman v stripih: nemudoma je postala uspešnica, sledili so ji prevodi v 17 jezikih.

td

Vznemirljiva privlačnost Pripovedi južnoameriškega pisca Cortazarja

Priznam, da je sto tisoč lir precej za eno knjigo. Res pa je, da niso vse knjige enake. Knjiga, ki stane 20.000 lir, včasih ni vredna naložbe. Včasih pa je bankovec za sto tisoč (toda vsaka knjigarna vam bo naredila popust) dobro, celo odlično naložen. Kot v primeru knjige Pripovedi (Racconti) Julia Cortazarja, ki je izšla v krasni zbirki Pleiade založbe Einaudi-Gallimard.

Ce zaenkrat preložimo analizo vsebine in se zaustavimo na predmetu, naj povemo, da šteje knjiga 1407 strani. Bralec, ki doseže hitrost 30 strani na uro, bo potreboval 47 ur, da jo konča, torej bo plačal 2127 lir na uro. Se spomnimo, da tudi za najslabši film v kinodvorani plačamo 10.000 lir? Za trenutek pogledimo tudi materialni predmet. Knjige zbirke Pleiade so natisnjene na posebnem papirju, ki pomeni ob dotiku pravi užitek, vezane v usnje z zlatimi naslovnimi crkami, skratka krasen predmet, ki ga z veseljem držimo v rokah, prelistavamo, vohamo (in darujemo).

Toda resnični in osnovni vzrok, da Cortazarjeve Pripovedi veljajo svojo ceno, je seveda drugi: gre za krasno knjigo, eno najlepših zbirk pripovedi tega stoletja.

Začnimo od začetka: kdo je bil Julio Cortazar? Datumi kot vedno, ne povedo veliko: rojen 26. avgusta 1914, umrl 12. februarja 1984. Nekaj več povesta o njem, Argentincu, kraja rojstva in smrti: Bruselj in Pariz. Se več povedo poklici, ki jih je opravljal, preden se je posvetil pisanju: mornar, profesor, izdelovalec zavojev, javni prevajalec, literarni prevajalec, funkcionar Unesca. Se več lahko povejo o njegovih tako neobičajnih pripovednih temah nekatere okoliščine: rodil se je v Bruslju med nemško zasedbo ob začetku prve svetovne vojne, ker je bil oče zaposlen na argentinskem veleposlaništvu v Belgiji. Domo vino je spoznal pri starih letih in zapustil pri

37-ih kot nasprotnik peronističnega populizma. Po duhu je bil Francoz, tako da mu je predsednik Mitterand leta 1981 podelil castno državljanstvo.

Po njegovih knjigah je bilo posnetih kakih deset filmov, od Antonioničevega »Blow up« do Comenciničevega »L'ingorgo«. Objavil je deset zbirk pripovedi, štiri romane, številne eseje, vrsto poezij in potopisov. Za nekatere slavne bralce je Cortazar eden največjih pisateljev tega stoletja in njegovih 112 pripovedi so neusahen vir veselja in vznemirjenja.

Vzemimo kot primer enega njegovih najlepših in najbolj znanih tekstov, »L'autostada del sud« (Južna avtocesta). V predmestju Pariza se več tisoč avtomobilov znajde v ogromnem prometnem zastoju. Ure minevajo in med vozniki se pojavljajo solidarnost in tekmovalnost, razumevanje in nestrpnost. Zacenjajo se oblikovati majhne skupnosti. Z minevanjem dnevoev se med žrtvami zastoja rojevajo ljubezni, prijateljstva, tragedije. Na 24-ih straneh (ena ura branja, 2.000 lir) Cortazar ustvari privlačno in stilistično izredno bogato zgodbo, ki je tudi kompleksna metafora o preživetju in o rahlosti družbenih vezi.

Ali pa zgodba »Le Menadi« deset strani o ocarljivi moči glasbe, o histeriji množice in ljudožrstvu napram zvezdam. Ali se »La note supina« (Noč vznak), kjer je nesreča z motorjem povod za postopno in pretresljivo sprejemanje realnosti. Ali »La fine del gioco« (Konec igre), nežna in kruta zgodba o otroških ljubeznih. Sreča in vznemirjenje, torej.

Vznemirljive so teme, ki jih Cortazar izbira. Teme so vedno zelo napete, kjer se moški in ženska najdeta na razpotju dveh različnih in čisto nasprotnih izbir, dveh različnih eksistenc in nasprotnih realnosti.

V njegovih zgodbah se čisto pojavljajo duhovi. Toda ne gre za prikazni z belo rjuho in

rozljanjem z verigami: prej gre za tesnobne pojave, ki pretresajo vsakodnevno dogajanje in silijo v sprejemanje dejstva, da je normalnost le tanka skorja, pod katero vre nepredvidljivost.

Sreča izhaja iz lepote pripovednega ustroja, drobnih, toda perfektnih umetniških organizmov, ki jih oživlja mojstrovski stil. Med dvema velikanoma južnoameriške literature, Borgesom in Marquezom, se Cortazar postavlja na ekscentrično in povsem originalno mesto. Intelktualnim geometrizmom Borgesovih pripovedi Cortazar dodaja raznolikost okolij, likov in situacij. Hladni brezspolnosti Borgesa postavlja nasproti močan občutek za erotizem. Aristokratski apolitičnosti Borgesa odgovarja s toplo svobodnjasko vnmemo. Ce se Marquez pogosto zateka v pravljicnost in mitologijo, Cortazar izhaja vedno iz jasne in točno določene, prepričljive realnosti. Ce se Marquez včasih prepusca učinkom retorike, se Cortazar vedno zadržuje, tudi v trenutkih največje emotivne napetosti.

Nekoc je zapisal, da »ima vsak pisatelj bralce, ki si jih zasluži«. Njega izberejo zelo pozorni bralci, ki podoživljajo pripoved. Čeprav so iskrivo berljivi, so Cortazarjevi teksti tudi kompleksni in zahtevajo poseben način branja, kjer postane bralec včasih kar soavtor dela. Včasih je dovolj, da bralec prezre del enega stavka in sprevrže celoten smisel zgodbe. Zato mnogokrat drugo banje predstavi povsem drugo zgodbo, v kateri je že znana podrobnost ključ različne interpretacije. Tudi površnemu bralcu Cortazar vsekakor zagotavlja odlične pripovedne zasnove, vendar sele prebiranje v drugo in tudi v tretje odkriva nove razsežnosti, ki se skrivajo na hrbtni strani slike. Kot da bi izdelovalec preproge pravo zamisel izdelal zadaj in jo odkril le tistemu, ki ima potrpljenje in intuicijo, da jo obrne,

Luciano Comida

Zbirka obsega knjige:

Bestiario (Zverinjak)

Fine del del gioco (Konec igre)

Le armi segrete (Tajno orožje)

Storie di Cronopios e di Famas (Cronopio-

sove in Famasove zgodbe)

Tutti i fuochi il fuoco (Vsi ognji ogenj)

Otteadro (Okteader)

Uno qualunque (Kdorkoli)

Un tal Lucas (Neki Lucas)

Tanto amor eper Glenda (Veliko ljubezni

za Glendo)

Disincontri (Razsrečanja)

Nekaj pripovedi, ki so izšle v časopisju ali se niso bile objavljene ter dva eseja o pripovedništvu.

Esej urednika Ernesta Franca »Okrog dneva

v osemdesetih svetovih«

Življenjepis

Bibliografija

50 strani opomb

Berlinala v znamenju družinskih tem

BERLIN - Družinske kronologije, družinski portreti in odnosi med zakonskimi pari so bile središčne teme filmov, ki so se ta vikend zvrstili na 45. mednarodnem filmskem festivalu v Berlinu.

V petek je Panorama otvoril ameriski film The Shawshank Redemption režiserja Franka Darabonta, ki ga je posnel po svobodni adaptaciji uspešnice Stephena Kinga, v glavnih vlogah pa igrata Tim Robins in Morgan Freeman. Na Forumu so predvajali nemski dokumentarni film Horsta Seemanna Fremdsein in Deutschland in litvanski Koridor Sarunas Bartasa. V tekmovalnem delu programa so v soboto predvajali film Nobody's Fool, družinsko kroniko Roberta Bentona, v kateri z nostalgijo in toplino odslkava življenje v vasici pod snegom z ostarelimi prebivalci, v katerem je ob Paulu Newmanu, Brucu Willisu in Melanie Griffith svojo zadnjo vlogo odigrala Jessica Tandy. Drugi film tekmovalnega programa je bil film Stanleyja Kwana Red Rose, White Rose o »večni« temo dvojnega odnosa moškega do ženske, ženske kot simbola matere in razvratnice. Edini skandinavski film v tekmovalnem programu Cross my Heart and Hope to Die Mariusa Holsta pa pripoveduje s perspektive 13-letnega Otta o njegovem poletju, polnem skrivnosti. V nedeljo so ob edinem izraelskem filmu v tekmovalnem delu Sc'hur Shmuela Hasfarija, družinski kronologiji, za katero je napisala scenarij in odigrala glavno vlogo njegova žena, v tekmovalnem delu predvajali tudi filma, posvečena 100-letnici filma. Film Agnes Varde Tisoc in ena noč in film Edgarja Reitza Noč režiserja. V filmu Agnes Varde se v zabavnih prizorih iz zgodovine filma izmenjujejo filmske zvezde - od Michela Piccolli do Roberta de Nira, Catherine Daneuve, Hanne Schygulle in Gine Lollobrigide. V filmu Reitza pa govorijo nemski režiserji o nemškem filmu - med njimi tudi Wim Wenders, Leni Riefenstahl in Alexander Kluge.

Ob projekcijah filmov, ki jih bo do 20. februarja nekaj manj kot tisoč, pa je bilo v nedeljo še posebej živahno, saj je Evropska zveza režiserjev v avdio-vizualnih medijih (FERA) izdala resolucijo, v kateri zahteva ohranitev deleža evropske produkcije na televiziji, prav tako pa oblikovanje posebnega evropskega sklada za avdio-vizualne medije, ki bi podprl nekomercialne projekte.

(AFP, Reuter, dpa, V. R.)

GLEDALIŠČE / RECENZIJA BOLH V OPERI V SSG TRST Z LA CONTRADO

V čem sta predstavi dvojčici in v čem nista

TRST - Slovensko stalno gledališče v sodelovanju z gledališčem La Contrada: Fulvio Tomizza, Bolhe v operi (Anche le pulci hanno la tosse). Odrska priredba Ugo Vicic, prevod Marko Kravos, režija Boris Kobal, scena Marjan Kravos, kostumi Fabio Bergamo, koreografija Luciano Pasini, glasba Carlo Moser, glasbeni svetovalec Aleksander Rojc. Igrajo Sara Baldè, Franko Korošec, Stojan Colja, Ales Kolar.

Prizor iz slovenske inačice Tomizzovih Bolh v operi v postavitvi SSG (Foto KROMA)

V petek (3. febr.) je bila v trzaskem Kulturnem domu premiera otroške gledališke predstave Bolhe v operi, ki jo je Slovensko stalno gledališče pripravilo za svoje najmlajše občinstvo v okviru sezone 1994-95. Igra slo ni na pripovedki Fulvia

Tomizze, italijanskega pisatelja istrskega rodu, ki že od mladih let živi v Trstu. Sploh je letošnja otroška predstava SSG zanimiv projekt, saj sloni na sodelovanju s trzasko zasebno gledališko ustanovo La Contrada, ki v okviru redne dejavnosti posveča izredno pozornost otrokom in mladini z vzporedno sezono predstav in gledališkimi tečaji. Tako sta ansambla obeh gledaliških hiš postavila predstavo v dvojni verziji, slovenski in italijanski, z različnimi igralci, a z istimi umetniškimi oblikovalci. Nastali sta predstavi dvojčici, v katerih razlike pogojuje le značaj igralcev in seveda jezik, ki bodisi fonetsko bodisi v prepletanju smisla besed neizogibno sili k poudarjanju tega ali onega vidika izrečenega. Premiera italijanske je bila na začetku leta v dvorani Cristallo, le nekaj korakov stran od Kulturnega doma.

Za svoj skupni projekt sta gledališči izbrali delo Fulvia Tomizze, ki se sicer ne posveča pisanju za otroke, vendar pa je izrazit predstavnik kulturnega življenja na meji, v katerem se nezdružljivo prepletajo italijanske in slovanske prvine, ki se tega prepletanja zaveda in ga sprejema kot pozitivno vrednoto, zato njegovo delo postaja tudi simbol strpnega sožitja med različnimi narodi in kulturami.

Zgodbe o bolhi Saltellini, ki se navdušuje nad opero, je Tomizza spisal za hčerkico. Za oder jih je priredil Ugo Vicic, ki jim je dodal se libreto za miniaturno komično opero Bolha v usesu, Carlo Moser pa ga je uglasbil v rossinijevskem stilu. Odrsko priredbo je v prijetno in sočno pogovorno slovenscino prevedel Marko Kravos, ki je pred kratkim v Kekcu že objavil prevod Tomizzovega izvirnika.

Predstava pravzaprav nima prave zgodbe. V njej nastopajo bolha Skokica, komar Žužnik, pajek Mrežnik in stonoga Drdra. Vsi stirje dokaj složno živijo v skupnem stanovanju in se navdušujejo nad opero zlasti po zaslugi Skokice, ki je prava melomanka. Ko bolhica obupuje zaradi kaslja, ki ga je staknila njena naj-

ljubša pevka, postavijo tudi pravo operno predstavo.

Na tej osnovi je režiser Boris Kobal ustvaril varijsko zasnovano predstavo, v kateri se prepletajo različni gledališki elementi: dialogi med nastopajočimi osebami, petje in ples v različnih stilih, od opere do sodobne lahke glasbe in od italijanskih poskočnih ljudskih plesov do broadwayjskega muzikala. Vmes je natrosil se zvrhan kup duhovitih domislic, ki dodatno opredeljujejo značaj nastopajočih. Tako je nastala živahna predstava s hitrim ritmom, ki ima v slovenski verziji poudarek na razposajenosti, v italijanski pa je nekoliko bolj prefinjeno elegantna: vzrok za to tiči verjetno v različni igralski zasedbi: v italijanski nastopajo tri dekleta in moski, v slovenski pa tri moski in dekle.

Sara Baldè je prikupna in snobovska Skokica, ki v operi igra razumevajočo mamo. Franko Korošec je rahlo zbadljivi komar Žužnik, ki je nadvse smešen v vlogi neubogljive hčere iz opere. Stojan Colja je spravljeni pajek Mrežnik, v operi pa strogi oče. Ales Kolar je naivna in dobrodusna stonoga Drdra, medtem ko ima v operi duhovito vlogo v teto Sofijo preoblečenega hčerinega skrivnega moža.

Sceno, ki se z malo preprostim posegov iz soobe spremeni v gledališče z odrom in občinstvom (in ki jo je mogoče spraviti v vsako dvorano), si je zamislil Marjan Kravos. Domiselne kostume z nadihom romantičnosti je ustvaril Fabio Bergamo. Avtor glasbe, ki je bistveni element v predstavi, je Carlo Moser. Stevilne in stilno zelo različne plesne točke pa je postavil Luciano Pasini.

Petkovo premiero in ponovitev v soboto (4. febr.), ki je potekala vzporedno z italijansko v gornjem nadstropju, si je zacuda ogledalo skoraj samo odraslo občinstvo, ki se je po pravici povedano nadvse zabavalo. Sicer pa je to predstava, ki bo najbolj vsem otrokom, ki že nekaj vedo o operi in o drugih gledaliških in glasbenih zvrsteh ter bodo zato znali ceniti številne namige.

Bojana Vatovec

PRISLUHnite

Pat Metheny

Zero Tolerance For Silence (Geffen, 1994) eksperimentalna kitarska glasba, 39 min. Distribucija NIKA, prodaja RecRec, Resljeva 2, Lj. 2.600 SIT.

Ce vam je vsec glasba Pat Metheny Group, boste ob solo plošči njenega glavnega akterja presenečeni. Komade na plošči Zero Tolerance For Silence je Thornton Moore, kitarist Sonic Youth, označil za najbolj radikalne posnetke tega desetletja, za mejnik v električni kitarski glasbi, izziv izzivalcem. To pa že nekaj pomeni. Predvsem vse prej kot vsečne zvoke za razvajena ušesa. Na plošči je pet skladb, naslovljenih od Part 1 do Part 5. Začetek je sokanten, osemnajst minut dolgo kitarsko rohnenje, ena sama dolga struktura hrupa in bolečine. Po njej se Pat Metheny nekoliko umiri ter odigra stiri bolj strukturirane skladbe, ki so se vedno globoko zakoreninjenje v eksperimentiranju. Morda se bo plošča marsikomu zdela samo glasbeni eksces, ampak taki zvoki prinasajo tudi nekaj drugega: pogled onstran, cez rob utečenega in vsakdanjega v popularni galsbi. Se posebej zato, ker gre pri tem za električno kitaro, ta tako utrni in razširjeni rockovski instrument, za katerega bi mislili, da maneverski prostor za kaj drugega ne obstaja več. Pa ni tako. Resda je drugačno v tem primeru tudi veliko manj sprejemljivo, vendar pomenijo zvoki na plošči pravi izziv vsem, ki jim je vsaj malo mar za razvoj in originalnost glasbe.

(D. C.)

Edie Brickell

Picture Perfect Morning: pop/rock, 41 minut, distributer: NIKA, prodajajo vse trgovine s ploščami, 2800 SIT.

Tretji album ameriske pevke in kitaristke Edie Brickell Picture Perfect Morning je prijeten izdelek, ki popolnoma izpolnjuje poslušalceva pričakovanja. Najprej zato, ker je vsak, ki posluša Edie Brickell, že dodobra seznanjen z njenim opusom in mu je ta vsec. Ploščo je produciral Paul Simon, širok glasbeni um, ki je hkrati tudi Ediejn moz. Naslov daje slutiti, da je avtorica romantična duša. Večni nezadovoljnost si bo težko poskušal zamisliti popolno jutro z zgolenjem slavčkov, nadihom jutranje rose na listih in vzhajajočim soncem, ki objublja srecen in pozitivnih čustev poln dan. Tak tip ne bi izpolnil pričakovanj publike, medtem ko to Edie Brickell zmoro z levo roko Prijetno odigrana glasba, sestavljena iz Ediejne melanholije, cepljene s Paul Simonovim svetovljanstvom, je prava stvar za nezahtevne poslušalce, ki pa verjame, da mora biti glasba proti koncu tisočletja kvalitetna v svojem okviru in da morajo biti prisotne transgresije v smeri »svetovne glasbe«, seveda v dostojanstveni in pokončni drži, omejene z oliko in dobrim okusom.

(M. P.)

Sparks

Gratuitous Sax & Senseless Violins (Logic Records, 1994) CD, pop, 45 min. Distribucija Nika, prodajajo vse boljše trgovine z glasbo, 2.600 SIT.

Stiriindvajst let je tega, kar je art-rock kvintet Halfnelson posnel istoimensko ploščo. Se isto leto sta od kvinteta ostala samo dva člana, ki sta ploščo predelala ter ponovno izdala pod imenom Sparks. Tako se je začela kariera ene najmanj predvidljivih skupin popularne glasbe sedemdesetih in osemdesetih let. Ron in Russell Mael sta presla različne faze razvoja, se iz Los Angelesa preselila v London in nazaj ter pri tem izdajala odlične in prav povprečne plošče. Od leta 1971 do 1988 je diskografija Sparks narasla na šestnajst plošč, izmed katerih lahko izbiramo med odličnimi izdajami začetnega obdobja in precej praznimi ploščami kasnejšega časa, na katerih se duo od zanimivih vzorcev kitarskega popa obraca k plesni glasbi in disku. Po večletnem premoru se je duo na svoji novi plošči vrnil prav k plesni glasbi. Glasba »novih« Sparks je nekakšna vzporednica dance glasbi, ki jo »motijo« dolga in precej čudna besedila. Ne glede na vrsto glasbe, s katero se v določenem času ukvarjata, Ron in Russell Mael v besedilih vedno ohranjata svojo bolj ali manj uspešno zunajredno duhovitost. Tako je tudi nova plošča Sparks mešanica bizarnih besedil in glasbe, ki ponuja kakšen bolj uspešen glasbeni poskus, vendar tudi manj zanimive zvoke, kot da bi hotela simbolizirati izrazito neenotno kariero dua.

(D. C.)

KONCERTI

Od speedmetalcev do ljudskih pesmi

LJUBLJANA - V mali dvorani Slovenske filharmonije bo nocoj ob 19.30. uri komorni koncert, ki ga prireja Akademija za glasbo. V celjskem Narodnem domu bosta ob 19.30. uri nastopila violinista Crtomir Siskovic in Vera Belic ob klavirski spremljavi Vladimirja Mlinarica. V Franciskanskem samostanu v Kostanjevici bo ob 19. uri Glasba z vrhov Franciška z basbaritonistom Francom Javornikom. V Galeriji Tivoli pa bo gost torkovega kulturnega večera dirigent Marko Letonja. V sredo, 15. februarja, in v četrtek, 16. februarja, bo ob 18. uri v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma Sprehod skozi zgodovino jazza, ki ga bo s pomočjo Big banda RTV Slovenija vodil Jani Kovacic. Isti večer bo ob 19. uri na velikem odru Lutkovnega gledališča Ljubljana dobredeln koncert za Sarajevo, na katerem bodo nastopili Neca Falk, Vita Mavric, Vlado Kreslin in Tomaž Pengov. V MGLC na gradu Tivoli pa bo ob 18. uri koncert Kvarteta flavt Akademije za glasbo. V okviru Nedeljskih matinej bo v Slovenski filharmoniji ob 11. uri koncert iz sveta otroške glasbe z orkestrom Slovenicum, posvečen J. Haydnu. Kudovski oder v Ljubljani pa bo za ljubitelje popa nocoj ob 20. uri ječal pod »glavnim glom« zaliskih speedmetalcev Interceptor. V portoroškem Avditoriju bo prav tako nocoj ob 20.30. uri koncert slovenskih ljudskih ljubezenskih pesmi s triom Trutamora slovenica.

(T. F.)

Jimmy Page & Robert Plant

No Quarter, etno/rock, Phonogram 1994, uvaza Multimedia, prodajajo vse večje trgovine s ploščami, 2.600 SIT.

Urok se traja, bi lahko rekli za tale srebrni disk. Robert Plant in Jimmy Page, ustanovna člana Led Zeppelin, prvič sodelujeta pred očmi svetovne javnosti v CD formatu. Mojštra psihadelicnih etno-balad, težkega bluesa in nepremakljivih rifov sta v studio privlekla dva svernoafriška ansambla in enega londonskega metropolitanskega, potem ko sta podobno kot Bill Laswell pred leti na svoji kozi doživela trans po neprespanih nočeh igranja z Jojouka Music of Marrakesh in izkusila »tarab« z egiptovskimi ljudskimi glasbeniki. Plošča je izšla malo pred prelomom letnic in dala pecat dokončnosti na petletno MTV-jevo prakso snemanja »izstankanih« ali akustičnih seans. Krivico bi bilo trditi, da sta se zicam odpovedala, saj sta k temu resno nagnjena že več desetletij, če pa bi v njunem svetu magijskih simbolov sonce kdaj posijalo izzva molovskih oblakov, bi vsa ta desetletja tudi sama metala senco etno glasbenikov. Poleg neoporečnih novodobnih izvedb starih Zeppelinovskih komadov na plošči blestijo se tri nove skladbe, v katerih stopa v ospredje predvsem zlitje mentalitet starih kultur z dveh kontinentov. Vseh stirinajst skladb skupaj je celota, nad katero se lahko navdušujejo in zamislijo vsi; od mlinarja na Muri preko MTV-ja do budiščnega meniha, ki meditira sredi kasmirskih nemirov. Priporočamo.

(M. P.)

Specialist nominiran za več zlatih malin

LOS ANGELES - Tako kot podelitev so tudi nominacije za najslabše filmske dosežke v lanskem letu - zlate maline - znane dan pred objavo nominacij za najprestižnejšo ameriško filmsko nagrado oskar.

Organizator nagrad publicist John Wilson je nominacije objavil včeraj, nagrade - zlate maline na kolutu filma - pa bodo podelili dan pred podelitvijo oskarjev - 26. marca. Za najslabši film leta 1994 so nominirani Barva noci (Color of Night), Sever (North), V smrtni nevarnosti (On Deadly Ground), Specialist in Wyatt Earp. Za najslabše glavne moske vloge so nominirani Kevin Costner (Wyatt Earp), Macaulay Culkin (The Page Master, Richie Rich, Sam z ocetom), Steven Seagal (V smrtni nevarnosti) in Bruce Willis (Barva noci). Za najslabše glavne ženske vloge pa Kim Basinger (The Getaway), Joan Chen (V smrtni nevarnosti), Jane March (Barva noci), Sharon Stone (Specialist, Intersection) in Uma Thurman za vlogo v filmu Kravji blues. Največ zanimanja pa je vzbudila nominacija za najslabšo stransko mosko vlogo za O.J. Simpsona v filmu Gola pistola 33 1/3., saj je medijske pozornosti deležen že s sojenjem za dvojni umor.

(Reuter, V. R.)

Turandot - dokaz, da opera ni mrtva

LJUBLJANA - Končno smo docakali čisto pravo glasbeno gledališče, teater, ki nam ga že vrsto let omogoča tehnika novega in največjega gledališko-glasbenega odra, v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Prav to, tehnika in pa sposobnost CD-ja, je bil prav gotovo edini izziv in pa tudi možnost, da je do realizacije koprodukcijske predstave zadnje, pa zato nedokoncane Puccinijeve opere Turandot, sploh prislo.

Prislo je torej vse to po nekaj letih, ko smo že prav preroko - če ne kot prosičenje - mole-dovali o tem, kajti v naših operno-baletnih razmerah kaj podobnega ni bilo pričakovati povsem korektno. Tudi kriza vođenja ene kakor druge operne hiše (Ljubljana in Maribor) je na vse to vplivala negativno, zato je tale zadnji koprodukcijski impulz sele privedel do tega, da lahko sedaj gledamo enako predstavo opere Turandot tako v Salzburgu kot Nici in tudi v Ljubljani. Se več, naše spogledovanje z Bayreuthom, Dunajem ..., pa morda se s totaliziranim »Pandurjevim« dramatskim gledališčem v Mariboru, s številnimi ljubljanskimi (dramskimi) predstavami plesnih skupin, Mladinskega gledališča... se je torej uresnicilo. S Puccinijevo Turandot smo v vseh pogledih, glasbenem in gledališkem, doživeli torej neke vrste totalizirani glasbeni teater sredi Ljubljane.

Lirčno glasbeno dramo v treh dejanjih na besedilo Giuseppeja Adamija in Renata Simonija, opero Turandot (Milano, 1926) italijanskega operista Giacoma Puccinija (1859-1924), je dokoncal eden njegovih nadaljevalcev - Franco Alfano, ljubljansko postavitve pa so v ze omenjeni koprodukcijski ljubljanskega CD-ja in Opere in baleta SNG ter Deželne gledališča v Salzburgu in Opere iz Nice, pripravili in v soboto premierno izvedli: dirigent Andrea Licita, režiser, scenograf in kostumograf Pet Halmen, nedvomno najbolj zaslužna moza za naso-ljubljansko postavitve, realizator režije Eric Vigie, zborovodja Kristijan Ukmar, pevski solisti in igralci: sopranistka Sophia Larson (Turandot; v alternaciji z Martine Surais), tenorist Bruno Sebastian (Kalaf; Alberto Cupido in Jure Kusar), sopranistka Norina Radovan (Liù), basist Franc Javornik (Timur; Ivan Urbas), baritonist Robert Vrcon (Ping), tenorista Jože Kores in Andrej Debevec (Pong in Pang), bas-baritonist Juan Vasle (Mandarin; Ivan Urbas) in tenorist Vladimir Lebaric (Altoum); nastopili so se pevski solisti in solistke iz zbora in se najmanj za celo tipkano stran izpisanih umetniških in tehničnih sodelavcev. Kajti v primeru te ljubljanske postavitve Puccinijeve Turandot gre res za pravi glasbo-gledališki spektakel. V njem niso manjkali Orkester in Zbor Opere in baleta iz Ljubljane, člani zborov HNK Zagreb in Glasbene matice iz Ljubljane, Otroški zbor Opere in baleta SNG Ljubljana... Vsi po vrsti pa so svoje delo opravili zgledno, razen morda kaksne obrobne vloge.

Ponovitve premiernie predstave Puccinijeve Turandot v Ljubljani (Gallusova dvorana CD): 13., 26. in 28. februar; 25. in 27. april; 20. in 22. junij.

Veseli smo lahko, da smo vsaj z začetnim - premierskim udarcem Puccinijeve opere Turandot dokazali, da opera ni mrtva, da pa potrebuje v naših glasbeno-gledaliških razmerah se ogromno impulsov, ki ji bodo pomagali na raven, enaki tujim gledališko-glasbenim razmeram. Cetudi v tem primeru Salzburg in Nica nista nikakršni veličini na tem področju, pa so bili navedeni izvajalci ravno dovolj, da sta »upanje in kri postali Turandot.«

Franc Kriznar

LITERATURA / POGOVOR S FERIJEM LAINŠČKOM

Zavezanost Prekmurju

LJUBLJANA - Prekmurski pisatelj Feri Lainšček je eden najplodnejših in vidnih slovenskih avtorjev zadnjega desetletja. O njegovi izjemni ustvarjalnosti smo govorili z njim kot nagrajenem Prešernovega sklada za literaturo.

Kako je nastajal vaš zadnji roman Cernelc in Agasi, ki je tudi prvi slovenski gasilski roman in je nastal na pobudo Slovenskih novic?

Gre seveda za besedilo »po naročilu« z dovolj intrigantnim izhodiščem, da ga nisem razumel zgolj kot popoldansko opravilo. Če bi bilo tako, ga namreč sploh ne bi sprejel. Sicer pa mi je bila nadvse zanimiva udeležba v igri s srečo in potem srečevanje z naključno izbranimi literarnimi osebam, ki so svojo dramo že doživle, zdaj pa jih je silno zanimalo, kake so videti v ogledalu, ki je drugačno, od tistega, ki ga imajo doma v kopalnici.

V nekaterih romanih (npr. Vankostanc) ozivljate realizem slovenske kmečke proze. Ste se zgledovali pri tem po kaksnem očetu slovenske literature?

Kot ste že sami ugotovili, gre za znanstveno besedilo - skratka za pisanje, za katerega se ponavadi odločam tudi zaradi ohranjanja pisateljske kondicije. V tem primeru seveda ne gre za vpliv kakega pisateljskega očeta, temveč za soočanje z velikansko tradicijo slovenske kmečke povesti kot našega edinega res izvirnega žanra. Zdelo se mi je, preprosto, zanimivo povprašati, ali je mogoče v tem času ta obrazec kakorkoli izpolniti ali dopolniti.

Zakaj so junaki vaših romanov pogosto posebneži - boemi, cigani, ljudje z obrobja, ki so za-

znamovani v svojem okolju.

V tem okolju najverjetneje najlajze najdevam tiste posebne lege in mejne situacije, ki mi omogočijo, da se lahko sprašujem in razmišljam tudi o bolj zavezujočih vprašanjih. Malce me včasih zamoti, da kaka hitra branja zacutijo predvsem socialno noto mojega pisanja - a tudi tu je krivda zagotovo lahko deljena.

Pomemben element vašega pisanja so dialogi, prek katerih se izrišujejo medčloveški odnosi. Zdi se, kot da moški in ženska tudi v erosu ne presežeta svoje samote.

Ta nezadostnost erosa, ki je zaznamovala kar nekaj mojih junakov in ki sem jo navsezadnje res velikokrat literarno

podčrtoval, je seveda pravila tudi, da je za, če hocete, preseganje svoje samote, potrebno se kaj drugega. To spoznanje ni seveda samo posebi nič

kaj izjemnega in posebej novega.

V pisanju se vračate tudi k prednikom in na sploh je vaša vezanost

dah, ki jih doslej niso dosegali. Na drugi strani pa: glede na duhovno izpraznjenost filmske in video produkcije, ki ogroža pisano besedo in ki osvaja svet predvsem s svojimi najbolj infantilnimi produkti, vidim v besedi in literaturi zanesljivo konstantno, ki - če morda zdaj ni tako zelo prisotna - zagotovo potrepežljivo in dejavno čaka.

Po vašem romanu Namesto koga roža cveti je posnet tudi film Halgato. Torej se vendarle spogledujete tudi z filmom.

Ce sva ze maloprej omenjala film, je prav da se tudi to receva. V mislih sem imel seveda t. i. ameriski film in njegova po svetu raztresena, seveda se bolj banalna semena. To pa brzcas tudi zato, ker sem se ob tem svojem drobncem spogledovanju s filmom tu in zdaj nehote soocil prav z znacilnimi primerki. Gre namrec za ljudi, ki so ze povsem nasedli videzu, ki jim je ta klise edini kriterij in ki so ocitno ze povsem neusposobljeni za drugo in drugačno. To se mi sicer zdi v prvi vrsti smesno, je pa gotovo lahko tudi tragicno. Posebej seveda, ce skusa na razno razne nacine onemogociti tudi ta film Andreja Mlakarja, ki je pac izdelale male kinematografije in njej razpolozljive tehnike in ki se obenem legitimira z avtorsko naracijo in izpovedno ambicijo.

Andreja Paljevca
Foto: N. Juhnov
in L. Bagarij

Feri Lainšček
NAMESTO KOGA
ROŽA CVETI

odgovoril s spoznanjem mojega velikega ucitelja Markeza, ki mi je s primerom pokazal, da je ni na tem nasem svetu reci, ki se ne bi lahko zgodila v njegovem znamenitem makundu. Manj prakticno uporabno, zato pa veliko bolj zvezujoce je seveda tako sprasevanje v tistih notranjih krogih - se pravi tudi v polju nezavednega.

Zdi se, kot da klasicni roman vse bolj izgublja svoje bralce. Priljubljenost in berljivost vaših romanov pa prica o nasprotnem.

Trditve o zdajnji drugotnosti literature, ali recimo o neustreznosti romana kot forme, so plod populisticnih teoremov in deloma tudi papirnatih filozofskih sistemov. V praksi pa se kajpada dogaja vse kaj drugega. Kot sopotniki takemu razmisljanju potujejo po svetu romani v nakla-

na prekmursko okolje zelo velika. Je to najmočnejše vplivalo na vašo svojstveno poetiko?

Vsekakor. V zunanjem krogu bi vam lahko

OSEBNA IZKAZNICA DRUŠTEV / DRUŠTVO FOTOGRAFSKIH DELAVCEV SLOVENIJE (2)

Društvo fotografskih delavcev Slovenije, ki je bilo ustanovljeno 1973. leta v Ljubljani, združuje slovenske poklicne fotografe z namenom, da bi ohranili fotografsko kulturno dediscino na Slovenskem.

O njegovi zgodovini: Društvo je sprva nastalo na pobudo takratnega združenja poklicnih fotografov Jugoslavije. Sprejeli so zelo ambiciozen program in članstvo se je iz leta v leto povečevalo. Zaradi neusklajenih programov in smernic dela pa se je društvo 1980. leta ločilo od jugoslovanske zveze društev. Kljub velikim političnim težavam so uspeli postati samostoj-

no Društvo fotografskih delavcev Slovenije, ki danes združuje že nad 400 poklicnih fotografov.

Splosne in redne dejavnosti: Med glavne dejavnosti društva sodijo, kot je pojasnil njegov predsednik Ferucio Hrvatin, izobraževanje članov, ohranjanje fotografske dediscine na Slovenskem, popularizacija poklicne fotografije v Sloveniji in usklajevanje interesov članov društva v okviru poklicne fotografije. Prirejajo redna mesečna predavanja, razne foto seminarje in razstave, ki jih izmenjujejo tudi z združenjem foto portretistov iz Nemčije. Ze osemnajst let pa

so organizatorji prireditel Fotoantika v ljubljanskih Krizankah (letošnja bo 11. junija). V sodelovanju z ljubljanskim sejmom pa so v letu 1994 uspeli organizirati prvi Fototisk. Na sejmu je sodelovalo devet držav in vec domacih razstavljalcev. Drugi Fototisk bo v okviru aprilskega sejma Alpe Adria - Svoboda bivanja. Tako kot pri vseh poklicnih nastajajo razni problemi tudi v poklicni fotografiji. Društvo jih skuša reševati po svoji moči in v okviru zakonodaje. Vsak mesec izide tudi Bilten DFS z informacijami s področja fotografije in delovanja društva.

Pripravlja: Tanja Fajon

Ferucio Hrvatin

Ferucio Hrvatin, predsednik DFS:

Glede na dvaindvajsetletno delo, ki smo ga vložili v delovanje Društva fotografskih delavcev Slovenije, moramo nadaljevati z ustaljenim programom. Glavna naloga društva je predvsem vključevanje mladih, ambicioznih fotografov v naše delo. Zlasti moramo nadaljevati z odkrivanjem in ohranjanjem fotografske kulturne dediscine na Slovenskem. To nalogo uresnicujemo tudi s prireditvijo Fotoantika, katere namen je prav v odkrivanju in ohranjanju fotografske dediscine na Slovenskem. Ob vsaki prireditvi zato izdamo tudi bilten Fotoantika, neke vrste pisan zgodovinski dokument, ki bo pustil sled tistim, ki prihajajo za nami. Danasnji trend življenja in dela pa se zal oddaljuje od prostovoljnega dela, ki je pogoj za delovanje društva. Problemi se pojavljajo zlasti pri mladih, toda mi smo kljub temu prepričani, da bomo našli mlade navdušence, ki bodo nadaljevali naše delo. Pri oblikovanju učnih programov s področja fotografije uspešno sodelujemo s Srednjo solo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani. Letos so naša prizadevanja usmerjena tudi v to, da bi fotografsko solo organizirali se na 6. stopnji izobraževanja. Nova zakonodaja ne bo bistveno vplivala na delo društva. Potrebno se bo prilagoditi zakonskim določilom in delati naprej, saj vsi poklicni fotografi živimo za fotografijo in od nje.

MAKEDONIJA

Grška blokada hromi in spreminja življenje

Georges Soros opozarja na nevarnost tretje balkanske vojne

SKOPJE - Makedonija se čedalje globlje pogreza v gospodarsko krizo, v katero jo je pahnila Grčija z gospodarsko blokado in jo s tem prisilila k spremembi njenih trgovinskih tokov. Te spremembe so močno vplivale tudi na dvomilijonsko prebivalstvo. Kljub temu pa odločitev Grčije, ki je 16. februarja 1994 uvedla gospodarske sankcije zoper svojo gospodarsko sosedo, ki jo obtožuje zlorahe imena in simbolov njene izključne dediscine, ni spremenila makedonske politike.

Kot ugotavlja Dimitar Berčev, direktor gospodarskega oddelka pri makedonskem zunanjem ministrstvu, so se letni stroški gospodarske blokade povzpeli že na pol milijarde dolarjev - vsoto, ki so jo navedli tudi v memorandumu Evropski komisiji kot gradivo za tožbo, ki so jo vložili proti Grčiji na Evropskem sodišču.

Neposredna posledica gospodarskega embarga je bila prekinitev prometne povezave med Skopjem in

Solunom, ki je mesti povezovala kot popkovina. S tem se je prekinil dotok energentov, prav tako pa je bila pretrgana tudi edina železniska povezava.

Ta ukrep je se posebej prizadel Makedonijo zato, ker so njeno strateško prometno os, ki poteka od severa na jug, že prej pretrgale mednarodne sankcije, ki so jih uvedli proti Srbiji, poglavitnemu trgovskemu partnerju Makedonije pred osamosvojitvijo. Tako so vsi kazalci obstali na

rdeči črti ali pod njo. Industrijska proizvodnja se je v letu 1994 zmanjšala za 9,5 odstotka, dve tretjini tovarn obratuje z manj kot 40 odstotki zmogljivosti, inflacija se je na letni ravni povzpela na 123,9 odstotka, brezposelnost je s 185 tisoč nezaposlenimi dosegla 38,3 odstotni delež aktivnega prebivalstva. Makedonija je bila prisiljena svoje trgovinske tokove preusmeriti z vzhoda na zahod. Trgovina si je utrla slabe vzporedne poti, ki potekajo čez Albanijo in Bolgarijo.

Nekdanje izdelke, ki so prihajali iz Grčije, so nadomestili turski, italijanski in slovenski proizvodi. Cena te preusmeritve pa je veljanska. Prevoz tone nafte iz Soluna je nekoč stal 19 dolarjev. S potjo čez Bur-

gas v Bolgariji pa se je ta cena povzpela na 57 dolarjev. Tudi prevoz hladilnikov Frinko se je povečal s 125 na 187 dolarjev za točno. Velikanske stroške povzročajo tudi zastoji na mejnih prehodih: povprečna čakalna doba na meji z Bolgarijo je v Gjuševu petnajst ur, v Zlatarevu tri dni, za preobremenjen prehod med Bolgarijo in Romunijo Giurgu pa je treba čakati ves teden.

Medtem ko je leta 1994 prihodek na posameznega prebivalca padel z nekdanjih 1078 dolarjev, kolikor je znesel leta 1990, na 640 dolarjev, se je moralo tudi prebivalstvo prilagoditi čedalje manj obetavnim perspektivam vsakdanjega življenja. Okrepile so se vezi med meščani in njihovimi sorodniki, ki živijo na de-

Hušja je blokada, bolj cveti črni trg

zeli, mnogi pa so se iz mest preselili na deželo. Makedonija, ki je nekdanj k bogastvu nekdanje Jugoslavije prispevala le pet odstotkov, je se zmeraj agrarna država, ki sama pokriva svoje potrebe. Hkrati pa se je razvil velik trg svega in črnega gospodarstva, ki se ukvarja s prometom vsakovrstnega blaga, zlasti pa z raznimi krsitvami, kot

poročajo tamkajšnji evropski opazovalci. Nekoliko večji pa so obeti za mednarodno pomoč, saj Makedonija pričakuje posojilo Mednarodnega denarnega sklada v višini 50 milijonov dolarjev, prav tako pa je lani Evropska komisija, v okviru programa Phare, odobrila pomoč v višini 23 milijonov ekujev. Najbolj odmeven zago-

vornik Makedonije pa je mednarodni finančnik Georges Soros, ki je pred komisijo ameriskega kongresa izjavil, »da se utegne makedonsko gospodarstvo sesuti pod težo grške blokade; če pa se bo zgodilo, da bo prišlo v Makedoniji do zloma, bo izbruhnila tretja balkanska vojna«.

Alain Navarro / AFP

BOSNA IN HERCEGOVINA

Tuja pomoč na sarajevskem letališču (Telefoto: AP)

Vsak dan gre »čez mejo« tri tisoč Sarajevčanov

Gorivo je na »drugi strani« vsaj petkrat cenejše kot v že več kot tisoč dni oblegani prestolnici

SARAJEVO - Približno tri tisoč prebivalcev Sarajeva se je pod varstvom francoskih pripadnikov modrih celad podalo čez »prehode«, ki pomenijo razpoke v obroču oblegane bosanske prestolnice.

Na Butmiru, bosanskem območju, ki ga v Sarajevu deli na dvojne letališče - nevtrarno ozemlje pod nadzorom sil ZN - čakajo trije gimnazijci na mopedih, skupaj s približno desetimi drugimi vozili, da jim francoski pripadniki modrih celad prizgejo zeleno luč. Potem se bodo podali na pot, ki obkroža letališko stezo, in se vrnili v Sarajevo. Mesto so zapustili že zjutraj, da so si napolnili bencinske rezervoarje. »Splaca se: liter je po marko, v Sarajevu pa po pet mark,« pojasni eden od njih. Konvoj mora počakati se na druga vozila, obložena z živili, s prenapolnjenimi prtljajniki, na dva avtobusa in na rešilec, katerega nosila so do vrha polna skatel s konzervami.

»Konvoji so sestavljeni iz 15 vozil, ki jih spremljamo,« pojasnjuje polkovnik Jean-Louis Franceschi iz prvega konjeniskega polka (REC), ki nadzoruje območje letališča. Približno 15 pripadnikov

francoskih modrih celad spremlja to vsakodnevno operacijo; z njimi so tudi stirije oficirji za zvezo - dva Srba in dva Bosanca. Unproforjevci na hitro preiščejo eno ali dve vozili, iščejo seveda orožje, ki ga je prepovedano vnasati, razen tistih, ki imajo pravico, da so oboroženi s pistolami. Ti prehodi, ki so jih odprli prejšnji ponedeljek, so bili zaradi Srbov zaprti vse od lanskega julija. Ti obtožujejo bosansko vlado, da jih uporablja za tihotapljenje orožja v Sarajevo. Zdaj sta okrog letališča odprti dve poti. Po prvi je mogoče priti v Sarajevo in iz njega med Dobrinjo - blizu nekdanjega olimpijskega mesta - in Butmirom na bosanskem ozemlju.

Druga pot pa povezuje srbska območja, ki obkrožajo mesto, od enega konca na drugi konec letališča in omogoča po okoljskih poteh priti okrog Sarajeva že v pol dneva. Na obeh prometnicah se promet nenehno povečuje, prejšnji teden ze z gostoto 250 do 300 vozil, v katerih se je prepeľalo približno tri tisoč ljudi. Medtem ko Sarajevo uživa premirje o prenehanju sovražnosti, ki so ga sklenili 1. januarja in

ki naj bi ga obe strani spoštovali do 31. aprila, je odprtje teh poti omogočilo številnim družinam, da so se srečale. Prejšnji ponedeljek je neki profesor pravič po letu 1992 obiskal svoje starše in prijatelje. Čakanje v vrstah za prehod meje že stejejo v urah. Potem se več kot dva kilometra dolga kolona vozil počasi, drugo za drugim, napoti po slabi cesti med porusenimi poslopji proti Dobrinji. Prejšnji torek je pri Butmiru eden od voznikov svojo nestrpnost skoraj plačal z življenjem. Na svojo pest se je podal po bližnjici, kjer je naletel na protitankovsko mino, ki so jo tja položile bosanske čete. Pravi čudež je bil, da jo je odnesel le z lažimi poškodbami, pojasnjuje polkovnik Franceschi. Pred odprtjem prehodov so prebivalci Sarajeva lahko prišli iz obroča zgolj skozi predor, izkopen pod letališko stezo. Ta podzemni prehod, dolg 1500 metrov, pa je bil namenjen zgolj pescem, ki so lahko svoj tovor nosili v nahrbtnikih ali ga prevzali z majhnimi vozički, poleg tega pa so morali za vsak prehod odšteti 50 do 80 mark.

Michel Sailhan / AFP

HRVAŠKA

»Razuzdana mladina« v primežu varuhov morale

ZORAN RADOSAVLJEVIĆ / REUTER

ZAGREB - Na Hrvaskem je začelo kmalu po tem, ko je prevzela oblast HDZ, pod pokroviteljstvom vlade delovati javno gibanje za varovanje morale, ki naj bi poskrbelo, da se med Hrvati znova zakoreninijo tradicionalne katoliške vrednote. Vendar pa večina ljudi, zlasti mladih, ni pretirano navdušenih nad to zamislijo, saj vidijo v pobudi povsem nepotreben dodatni pritisk na povprečnega posameznika, ki se mora na Hrvaskem iz dneva v dan boriti za ekonomsko preživetje in se v teh dneh soočati se s strahom pred vnovičnim izbruhom spopadov z upornimi Srbi.

»Res ne vem, zakaj nam je tega treba,« pravi devetnajstletna studentka Ana-Marija. »Naša morala je povsem v redu, se sploh, če jo primerjamo z zahodnjasko. Morebitne probleme pa je treba reševati doma, v okviru družine, ne pa da se v to vmesava država.«

Vplivni konservativni krogi so že leta 1990 sprožili kampanjo za zakonsko prepoved umetne prekinitve nosečnosti in uvedbo posebnih davkov za samske osebe brez otrok, vendar je vojna kmalu potisnila ta vprašanja na stran-

ski tir. Odtlej so se gospodarske in politične razmere precej spremenile; večina Hrvatov se je znašla na robu revščine, zato se je veliko mladih odpravilo iskat srečo v tujino, namesto da bi si doma ustvarili družine. Torej razlog več za preplah med nazadnjaškimi in nacionalističnimi strujami.

Predsednik Franjo Tuđman je v enem od svojih govorov dejal, da vztrajno upadanje števila novorojenčkov ogroža prihodnost hrvatskega naroda in države. Neokonservativci so brz pograbil priložnost in ustanovili skupino s pomenljivim imenom En otrok več. Mimo so prezrli dejstvo, da njihovi sodržavljani že tako komaj nahranijo svoje družine, in razglasili, da bi moral imeti vsak hrvatski par vsaj še enega otroka. Duhovnik Ante Baković, ki stoji za skupino, je dejal, da tisti, ki nimajo potomcev, ravna v nasprotju s temeljnimi vrednotami krščanstva. »Pripravljamo posebna srečanja, na katerih se lahko mladi med seboj spoznavajo in zaljubijo,« ponosno izjavlja Baković.

Na vsakem koraku je mogoče opaziti, da se hrvatska rimskokatoliška cerkev, ki obstaja že 1300 let, po polstoletnem premoru vrača v javno in zase-

bno življenje Hrvatov.

Cedalje več ljudi, med katerimi so tudi nekdanji zagrizeni komunisti, redno obiskuje verske obrede. Vodilne osebnosti vladajoče HDZ skušajo krepiti svojo priljubljenost tudi tako, da se pogosto družijo z duhovščino. Svojestven vrhunec pa je hrvatska verska efvorijska doseglja med lanskim obiskom papeža Janeza Pavla II., na katerega se je tudi državni vrh se posebej pozorno pripravil.

Hrvatska cerkev se sicer načelno ne vpleta v uradno politiko, zato pa je skrb za katoliško »osveščenje« ljudstva prevzela kar vladajoča elita. Omenjeno Bakovićev gibanje sicer nima širokega kroga pristašev, je pa nedvomno odraz čedalje bolj razširjene miselnosti, ki zahteva vrnitev k vsemu »izvirno hrvatskemu« in svari pred nekritičnim sprejemanjem navad z Zahoda. »Od zgoraj« spodbujane pritožbe zaradi premočnega vpliva »izrojene« zahodnjaške kulture so postale del vsakdana.

Pred nedavnim je dnevnik Slobodna Dalmacija, ki je pod neposrednim nadzorom države, objavil prispevek, v katerem avtor ugotavlja, da rockerji predstavljajo za hrvatsko državo večjo nevarnost kot

knjinski Srbi. »Drogirajo se, poslušajo glasno glasbo, govorijo in pojejo v angleščini in se nočejo boriti za Hrvaško,« je zapisal splitski časopis.

Ko je Ljiljana Vokić, vodja resorja za kulturo in izobraževanje, zasedla ministrski stolček, je nemudoma sokirala demokracijo javnost z grožnjami učiteljem, da na delovnem mestu ne bodo smele nositi hlač. Nadaljevala je v podobnem slogu in izjavila, da »dostojna zenska ne bi smela nikoli sama vstopiti v lokal«. »Odrasla sem v družini, kjer je v navadi, da ženske vselej vstanejo, kadar v sobo vstopi moški,« je nekoč pomoderovala.

Nekdanji prvi mož hrvatske državne televizije Antun Vrdoljak je med neko razpravo ugotovil, da je jedro propada moralnih vrednot neprimeren obratovalni čas diskotek in nočnih klubov.

»Taki lokali ne bi smeli biti odprti do četrte ure zjutraj. Če je nasi mladini dovoljeno ponočevati, kako naj potem dovolj zgodaj vstane, da ne zamudi nedeljske mase?« se je spraševal eden najozgijih Tuđmanovih sodelavcev. Njegova zaskrbljenost je kmalu dobila tudi uradni odgovor z osnutkom novega zakona, imenovanega »zaščita mladine«, ki naj bi

rešil mlado generacijo »pred nevarnostmi, ki ogrožajo duhovni, socialni in moralni razvoj«. V skladu s tem zakonom bi moral biti mladoletnim osebam po polnoči prepovedan vstop v vse javne lokale, prodajo alkoholnih pijač pa bi omejili.

Domagoj Margetić, ki je zakon zasnoval, se zaveda, da so bili podobni odloki sicer že večkrat uvedeni, vendar pa jih nihče ni spoštoval. Zato je predlagal oblikovanje posebnih policijskih patrolj, ki bi nadzorovale, kaj počne mladina, in poskrbele za uresničevanje zakonskih dolocil. V zadnjem času so se hrvatski mladoletniki že večkrat pritožili, da policija nadzira priljubljena zbirališča in po dvanajsti uri s silo odstranjuje mladoletnike.

Upravičeno je mogoče pričakovati, da bo ta zakon, ko bo stopil v veljavo, močno vznejevoljil številne mlade Hrvate, ki jih pesti kopica ekonomsko-socialnih težav in prav nič ne verjamejo uradnim obljubam o blizajočih se boljših casih.

»Ta zakon je bedarija. Kot da se nima mo dovolj omejitev na vseh koncih in krajih,« se jezi sedemnajstletni Velimir. »Nazadnjastvo je prestopilo vse meje. Mislim, da bi raje živel kje drugje...«

MEHIKA / VOLITVE GUVERNERJEV

Opozicija se krepi

Vse večje nezadovoljstvo ob politiki predsednika Zedilla

GUADALAJARA, CIUDAD DE MEXICO (Reuter) - Mehika opozicijska Stranka narodne akcije (PAN) trdi, da je prepričljivo zmaga la na guvernerskih volitvah v severni državi Jalisco. Če bodo takšne izide volitev skupaj z že končanimi zasebnimi raziskavami javnega mnenja potrdile se oblasti, bo to dokaz hudega nezadovoljstva v državi z novim predsednikom Ernestom Zedillom in njegovo Institucionalno revolucionarno stranko (PRI), ki Mehiki neprekinjeno vlada že 65 let.

»Ljudje se več ne bojijo sprememb,« se veseli Alberto Cardenas, kandidat za guvernerja iz desnosredinske stranke PAN na območju, kjer leži tudi drugo največje mehiško mesto Guadalajara. Če je to res, čakajo Mehiko velike politične spremembe, kajti ljudje so zelo nezadovoljni z gospodarsko politiko predsednika Zedilla, ki je decembra devalvirал nacionalno valuto in s tem sprožil mednarodni finančni pretres.

Zaradi petdeset milijard dolarjev vredne finančne injekcije, ki jo je skupaj z Mednarodnim denarnim skladom in nekaterimi drugimi ustanovami pripravil ameriški predsednik Clinton, pa so je znani tudi v Evropi in v številnih bankah. Ameriški dnevniki Wall Street Journal poročajo, da so nekatere med njimi že zavrnile ameriški banki Citicorp in J.P.Morgan, ki zbirata teh petdeset milijard dolarjev. Stevilne banke imajo namreč z Mehiko slabe izkušnje iz osemdesetih let, ko je ta država prenehala plačevati svoje dolge.

Medtem pa se mehiški predsednik Zedillo ukvarja z vojno. V preteklih dneh je obnovil spopade na jugu države, da bi ujel Marcosa, gverilkega poveljnika upornih Majev. A videti je, da Zedillo tudi tu nima sreče. V nedeljski raziskavi mnenja je kar 56 odstotkov od štiristo vprašanih zatrjalo, da Rafael Sebastian Guillen iz vzhodnega mesta Tampico zanje ni zločinec, ampak politični voditelj.

Vladne čete proti upornikom

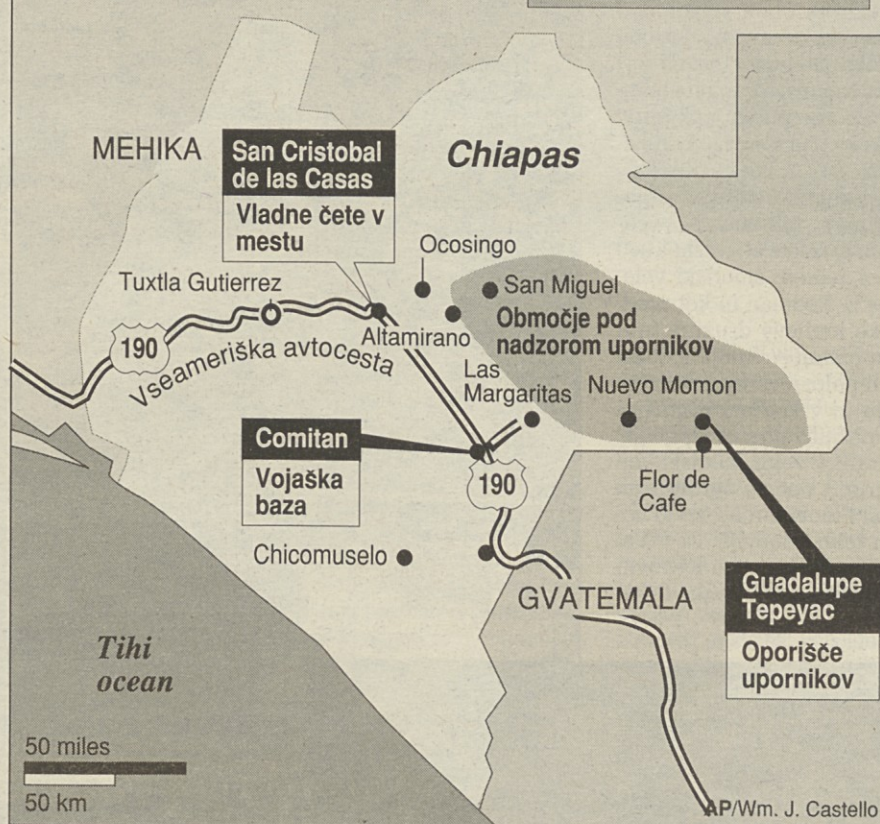
Potem ko je vlada gverilske voditelje obtožila, da načrtujejo napade po vsej Mehiki, je v uporna območja Chiapasa poslala močne vojaške enote z nalogo, da naj izsledijo in aretirajo voditelje upora.

Podpoveljnik Marcos
37-letni Rafael Sebastian Guillen Vicente je uradni predstavnik uporniške Zapatistične narodnoosvobodilne vojske.

Zgodovina upora v Chiapasu:

1. januarja 1994 je več tisoč upornikov, ki so se proglasili za člane Zapatistične narodnoosvobodilne vojske, ter revnih in zapostavljenih Indijancev iz plemena Majev, zasedlo mesto San Cristobal in nekatere druge kraje v južnomehiški državi Chiapas. Po prihodu vladnih sil so se umaknili v pragozd. V spopadih od 12. januarja 1994, ko je vlada oklicala premirje, je bilo ubitih več kot sto ljudi.

NOVICE

Negotova usoda carinske unije med Turčijo in EZ

PARIZ, ANKARA - Grčija zahteva le »nekaj drobnih sprememb« v besedilu, ki naj bi ga podpisali Turčija in Evropska zveza ter tako sklenili carinsko unijo. Grčija je to odločitev Bruslja blokirala z vetom, sprememba besedila pa bi pomenila tudi umik veta. Glavni pomislek Aten se nanasa na začetek pogajanj o članstvu Cipra, je dejal Evangelos Venizelos, tiskovni predstavnik grške vlade. Kompromis, ki ga je pretekli teden ponudil Bruselj, Atene pa zavrnile, predvideva, da bo Evropska zveza pogajanja s Ciprom »lahko začela« šest mesecev po medvladni konferenci, predvideni za prihodnje leto. V besedilu pa bi po mnenju Aten morali zapisati, da se pogajanja »bodo začela«. Turčija pa ne bo sprejela carinske unije z EZ »za vsako ceno in pod vsakim pogojem«, je v ponedeljek izjavil turški zunanji minister Murat Karayalcin. Karayalcin je prepričan, da demokratizacija v Turčiji ali resitev ciprskega turško-grškega spora ne sme biti pogoj za sklenitev carinske unije. Zunanji ministri EZ bodo o carinski uniji s Turčijo razpravljali 6. marca. (AFP, dpa)

Sojenje vojnim zločincem

HAAG, PRISTINA - Mednarodno sodišče za vojne zločine v Haagu je včeraj izdalo obtožnico proti 21 Srbom, ki so leta 1992 v taborišču Omarska zagrešili številne zločine. Poveljnik Zeljko Meakić in 20 paznikov ter obiskovalcev taborišča je obtoženih izvajanja genocida, nečloveškega ravnanja z zaporniki in drugih zločinov proti človestvu. Prvi proces naj bi se začel to pomlad. Richard Goldston, glavni tožilec omenjenega sodišča pa je v intervjuju za kosovski tednik Zëri izjavil, da so »za zločine odgovorne predvsem vlade in voditelji, ki so nactovali vojno v nekdanji Jugoslaviji« in da bo »roka pravice najtrdnje zgrabila prav tek«. Na vprašanje, ali bo hasko sodišče sodilo tudi Slobodanu Miloševiću, Radovanu Karadžiću in Ratku Mladiću, je Goldston odgovoril, da sodišče po dveh letih nerazumljivega zastojanja zdaj intenzivneje išče dokazno gradivo in da bo javno objavilo vsa imena zločincev, ne glede na njihov družbeno-politični položaj. (Reuter, Blerim Shala)

Politična strategija staroselcev

PARIZ - Včeraj se je v Parizu na posvetu o skupni politični strategiji sestalo približno 60 predstavnikov različnih staroselskih ljudstev sveta - od Južne Amerike preko Kanade in Norveške do Filipinov. Osrednje teme srečanja bodo zagotavljanje pravic tem manjšinam, večje spoštovanje njihovih jezikov in ohranjanje kulture. Udeleženci petdnevnega srečanja se bodo pogovarjali tudi o prireditvah ob desetletju 1995 - 2004, ki ga je OZN posvetila tem ljudstvom. Drugo tovrstno srečanje je organizirala in finančno podprla Organizacija ZN za izobraževanje, znanost in kulturo (Unesco). Pobudnica združenja staroselskih ljudstev je nobelova nagajenka za mir Rigoberta Manchu, ki je v otvoritvenem govoru opozorila predvsem na nespoštovanje človekovih pravic nekaterih svetovnih vlad. (dpa)

KITAJSKA

Ta teden se bo rodil Kitajec številka 1200000000!

Nova kampanja za zmanjšanje števila rojstev

PEKING - Kitajska bo ta teden z novo križarsko vojno proti kmečkim in delavskim družinam z več otroki »proslavila« rojstvo milijardo-dvestomilijontega državljanca. Državni svet je včeraj blagoslovil program državne komisije za nactovanje družine, ki naj bi poskrbel, da število prebivalstva do leta 2000 ne bo preseglo milijarde in tristo tisoč ljudi, stopnja rojevanja pa naj bi se znižala pod deset otrok na tisoč ljudi.

Kitajci se lahko pohvalijo s pomembnimi uspehi. V sedemdesetih letih, se pred uvedbo politike »ena družina, en otrok«, se je na tisoč ljudi rodilo petindvajset otrok, danes se jih samo enajst. Toda vlada v Pekingu je se daleč od svojega cilja za leto 2040, ko naj bi se rodilo samo toliko ljudi, kolikor jih umre. A cetudi jim bo uspelo, bo takrat Kitajcev ze za poldrugo milijardo.

Kitajska namerava vztrajati pri svojem odločnem programu

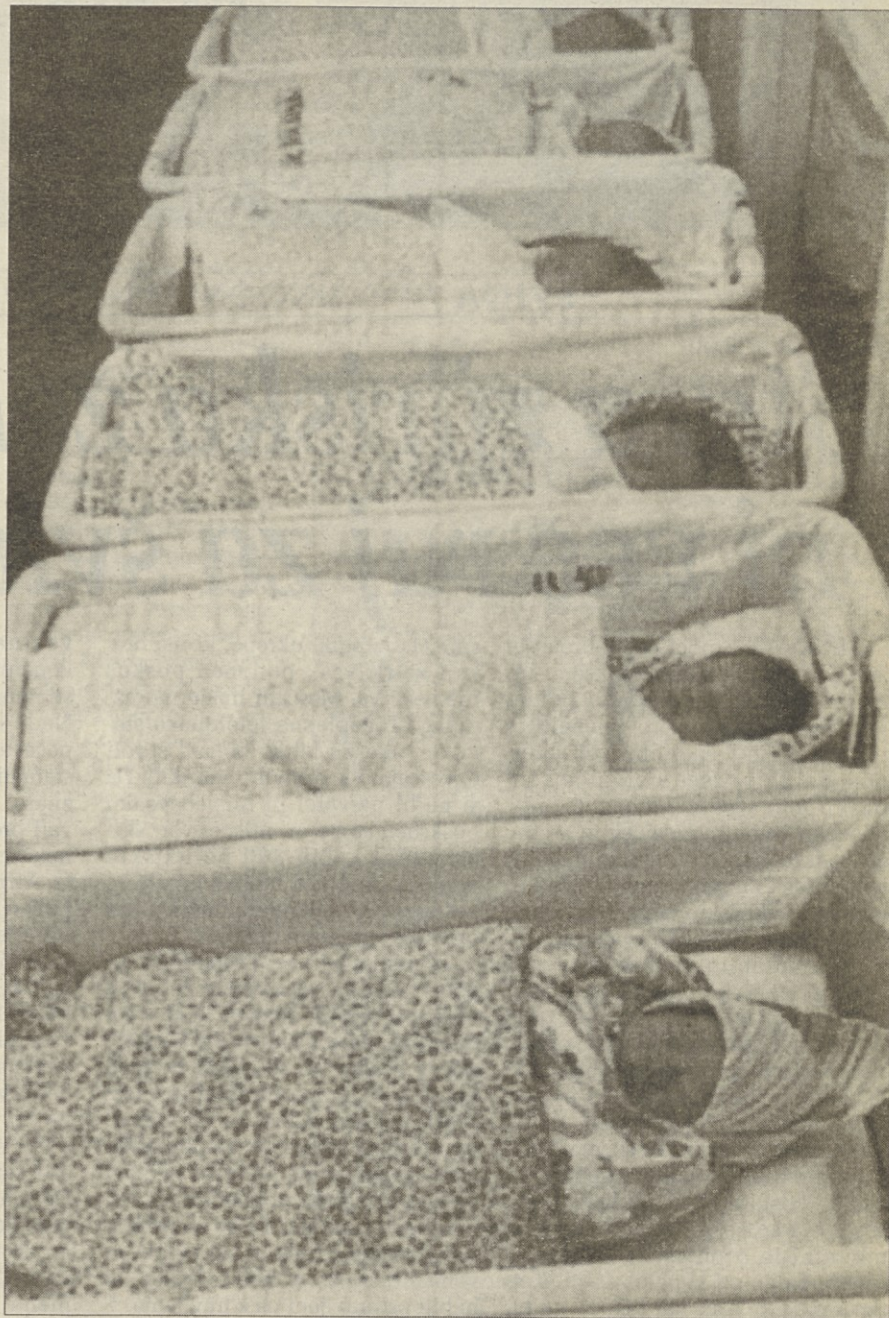
zmanjševanja števila rojstev, kljub temu, da ji kritiki očitajo prisilne abortuse, sterilizacije in druga krsenja človekovih pravic. Oblasti trdijo, da to ni res. Nova vsedržavna kampanja proti povečevanju števila rojstev, ki jo bodo danes s slovesnostjo v parlamentu sprožili visoki državni politiki, naj bi preprečila preveliko rojevanje otrok med kmečkim prebivalstvom, ki se se vedno drži tradicije velikih družin. Od slej bodo pomoč revnim družinam povezali z njeno velikostjo oziroma majhnostjo.

Peng Peiyun, voditelj komisije za nactovanje družine, je tiskovni agenciji Xinhua dejal, da je finančna in materialna kampanja »pot upanja za nactovanje družine v kmečkih predelih«. Peiyun je izjavil, da se je leta 1993 vsak dan rodilo 58 tisoč dojenčkov ali drugače - štirideset na minuto. 21 milijonov mladih Kitajcev, ki so se rodili to leto, je kar za trinajst milijonov preseglo število smrti.

Nacrti, ki so jih Kitajci sestavljali v osemdesetih letih, niso predvidevali, da se bo ta teden rodil Kitajček s številko milijarda dvesto tisoč milijonov. Bili so prepričani, da se bo to zgodilo šele v naslednjem stoletju.

Komisija za nactovanje družine se bo se posebej posvetila tridesetim milijonom emigrantskih delavcev, ki so zdaj večinoma izven njenega dosega. Ironično je, da je prav gospodarski napredek, ki ga ze šestnajst let spodbuja kitajska komunistična partija, omogočil številnim delavskim parom, da se izognejo nadzorstvu neusmiljene komisije. Na podeželju pa se mnogi raje odločijo za kazen. V skladu s tradicijo je namreč družina srečnejša in bolj spoštovana, če ima veliko sinov. Komisija za nactovanje družine bi zdaj rada spremenila takšno prepričanje tako, da bodo imele ekonomske prednosti družine z majhnim številom otrok. Če se jim ne bo posrečilo, bo Kitajska v velikih težavah. Ze zdaj mora država na sedmih odstotkih površine planeta Zemlja nahraniti petino vseh ljudi.

Jeffrey Parker / Reuter

Preveč dojenčkov na Kitajskem

O čem pišejo drugje po svetu

O Borisu Jelcinu

»Tokrat se potrjuje nevarna teza, da Moskvo čaka nova politična kriza. Washington, Pariz, London in Bonn se ne bodo vmesali, dokler si ne ustvarijo jasne slike o dogajanju. Nastaja videz, da se vsi pripravljajo na velik pretres. Če želi Jelcin znova pridobiti svoj mednarodni ugled, mora zdaj dokazati svojo avtoriteto v vlogi ruskega predsednika. Vprašanje pa je, ali je tega sploh se zmožen.« (Le Figaro, Pariz)

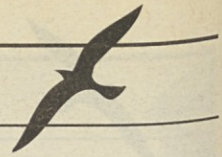
O Johnu Majorju

»Človek, ki skuša voditi britansko konzervativno stranko, ki je na vladi in je obenem neobvladljiva, mora res imeti jeklene živce. John Major ima to prednost, da izhaja iz družine artistov. Major mora imeti sposobnosti univerzalnega umetnika, da ostane na oblasti. Premier se spopada s problemi Severne Irske, obenem pa mu njegovi strankarski kolegi delajo preglavice glede evropske integracijske politike. Zdi se, da imajo vsi en poglavitni cilj: padec Majorja.« (Der Standard, Dunaj)

»Problemi britanskih konzervativcev v zvezi s politiko do Evrope imajo svojo osnovo v drzi Johna Majorja, ki očitno skuša vsem ustreči. Če bi imel John Major jasne notranjepolitične cilje in bi se odločil za neko določeno politiko do Evrope, številnih današnjih problemov sploh ne bi bilo ... Toda prav vse se ne da razložiti kot taktična napaka. Za nekatere konzervativce enostavno ni sprejemljivo, da Velika Britanija na račun Evrope izgubi se več nacionalne suverenosti ... Konzervativci imajo politično kulturo, ki ne dopušča praznih fraz za reševanje političnih problemov. Slednje metode se poslužujejo marsikje po Evropi. Zato so se konzervativci približali pomembni politični sili, ki je po svoji pomembnosti primerljiva z debato o levo-desni dimenziji 20. stoletja in z debato o prostotgovinski coni v 19. stoletju. Če želimo spremljati usodo torijcev, se moramo pripraviti na prihodnost.« (Svenska Dagbladet, Stockholm)

O 50. obletnici zavezniškega bombardiranja Dresdna

»Spominske slovesnosti niso najbolj primeren trenutek za izvajanje zaključkov. Tovrstne slovesnosti utrjujejo spomin na to, kar se je zgodilo in obenem služijo resnici. Tudi Amerika se ne more izogniti moralni odgovornosti za jedrski napad na Japonsko s trditvijo, da so na ta način skrajšali vojno in zmanjšali trpljenje, ki je povezano z njo. Nihče ne more zanikati, da so Britanci mesto Dresden dvakrat napadli brez jasne strateškega cilja in da je bilo zavezniško bombardiranje Dresdna v bistvu golo mascevanje. Ne smemo pa pozabiti, kdo je v največji meri odgovoren za take dogodke. Dresden in Hirošima sta vojna zločina. Auschwitz pa bo za vse večne case ostal simbol za zločine proti človestvu.« (Frankfurter Rundschau, Frankfurt)

OBLETNICA / NEMŠKI PREDSEDNIK ROMAN HERZOG NA KOMEMORACIJI 50-LETNICE BOMBARDIRANJA DRESDNA

Nemci se ne spominjajo teh žrtev, ker bi hoteli zmanjšati svojo krivdo

Na včerajšnji komemoraciji med drugimi tudi coventryjski župan in kentski vojvoda

DRESDEN - Nemski predsednik Roman Herzog se je včeraj spomnil dresdenskih žrtev ob 50. obletnici anglo-ameriškega bombardiranja tega saskega mesta z govorom, v katerem je bila prisotna misel, da nihče ne sme izkrivljati tega, kar uči zgodovina.

V skoraj spomladanskem dnevu se je Dresden, v katerem so se vidni sledovi zadnje vojne, umirjeno poklonil spominu na žrtve tiste tragicne noči, ko je življenje izgubilo 35 tisoč ljudi. Zbranosti niso zmotili posmezni protesti in transparenti z napisi »Nemški zločinci niso žrtve«. Predsednik Herzog je v svojem govoru odgovoril tudi na taka gesla, ko je poudaril, da nihče noče postaviti na tehtnico zločinov, ki so jih zagrešili Nemci in nacistična Nemčija, in zločine drugih. Nemski predsednik je se zagotovil, da Nemci ne zmanjšujejo svojih bremen v primerjavi z bremenami drugih, tako da dresdenska komemoracija noče nobenega obsojati, ker bi bilo knjigovodstvo »med mrtvimi, ranjenimi in prizadetimi iz vrst raznih narodov« nesmiselno. Te besede

je Herzog spregovoril tudi v opomin tistim zgodovinarjem, ki se danes razpravljajo o žrtvah na obeh straneh in skušajo zmanjševati krivdo nacistične Nemčije. Prav tako je Herzog ocenil kot nesmiselno razpravljanje, ali so bila bombardiranja s pravnega vidika zakonita. Poudaril je le, da so bila vsa taka bombardiranja nečloveška.

Herzog je spregovoril številnim gostom, med katerimi so bili župan Coventryja, ki ga je nemsko letalstvo leta 1940 skoraj zravnalo z zemljo, ameriški veleposlanik Charles E. Redman in kot predstavnik britanske kraljeve družine tudi kentski vojvoda, bratranec kraljice Elizabete II. Ta je tudi položil venec pred spomenikom žrtvam in v krajšem nagovoru izrazil globoko obžalovanje za trpljenje, ki so ga vsi občutili v vojni. Kentski vojvoda je tudi izročil načrte ogromnega kriza, ki bo krasil Frauenkirche, ko jo bodo v prihodnjih letih obnovili. Ta v Veliki Britaniji izdelan kriz bo po njegovih besedah simbol sprave med Veliko Britanijo in Nemčijo.

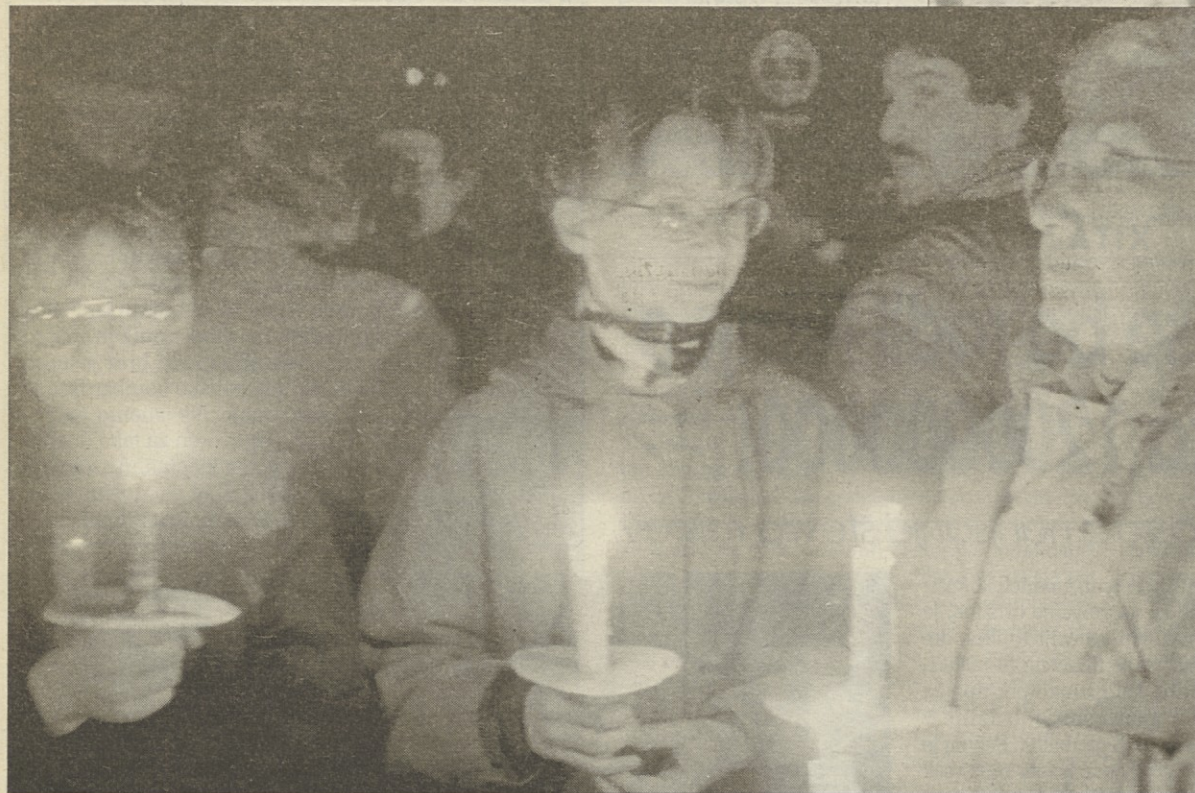

Nacistom ne bodo vrnili zaplenjenih nepremičnin

»BERLIN - Nemčija ne bo nekdanjim lastnikom in njihovim potomcem vrnila nepremičnin, ki so jih sovjetske okupacijske sile odvzele vojnim zločincem in nacističnim veljakom« in ki so vredne 40 milijard mark. To je včeraj dokončno sklenilo berlinsko upravno sodišče, ki je zavrnilo zahtevo potomcev nekdanjih lastnikov o vračanju zaplenjene imovine. Ti so namreč trdili, da so zadnji seznam o zaplembi objavili 2. decembra 1949, in sicer osem tednov po ustanovitvi Nemske demokratične republike, tako da ukrep ni bil v sklopu denacionalizacije, temveč vzhodnonemška nacionalizacija. Sodišče pa je bilo mnenja, da so sovjetske sile začele sestavljati tako imenovani »seznam 3« že leta 1945, takoj po koncu vojne

in so ga sproti izpopolnjevale. Nemčija ne more torej vrniti teh nepremičnin, ker to izrecno prepoveduje sporazum »dva plus štiri«, ki je omogočil združitve obeh Nemcij.

Sodniki seveda niso dali ocen o domnevni krivdi. Vsekakor pa je vsem jasno, da so bila na sovjetskem seznamu ob nacističnih zločincih tudi imena nedolžnih, vključno zidovskih trgovcev. Tem bodo baje dali simbolično odškodnino, medtem ko je ne bodo dali potomcem nacističnih industrijcev in veljakov. Med razpravo so se slišali vzkliki proti industrijski družbi IG Farben, ki je že desetletja v likvidaciji in ki je prav tako na sovjetskem seznamu, ker je proizvajala Zyklon B za plinske celice uničevalnih taborišč.

ŠVICA / PO SINOČNEM NAPOVEDANEM IN SKRBNO PRIPRAVLJENEM »ČIŠČANJU«

Stara züriška železniška postaja Letten ni več raj za švicarske uživalce mamil

ZENEVA - Sinoci ob polnoci je züriška policija s širokopotezno in ze pred dnevi napovedano akcijo »očistila« Letten, staro železniško postajo, ki je v zadnjih dveh letih postala zbirališče uživalcev in prekupevalcev mamil. Po sinočnjem izgonu uživalcev in aretaciji redkih razpečevalcev so se lotili temeljitga čiščenja smeti, kondomov in injekcijskih brizgalk, s katerimi je bilo dobesedno posutih 15 tisoč kvadratnih metrov stare zürške železniške postaje in njene bližnje okolice.

Ze pred sinočno akcijo so zürške oblasti sprejele vse potrebno, da se ne bi izgnani uživalci in poskriti razpečevalci pojavili v kaki drugi mestni četrti. Konec leta 1992 so namreč po nenapovedani likvidaciji Platspiza oblasti v bistvu dosegle, da so so se razpečevalci in uživalci le premestili v Letten, pojava pa jim ni uspelo zatreti. Kot rečeno, se tokrat, kaj takega ne bi smelo zgoditi. Policija je namreč

sprejela izredne ukrepe, ki naj bi v kali zatrli vsak podoben poskus prenestitve. Mestani imajo na razpolago brezplačne telefonske številke, tako da lahko oblasti sproti obveščajo o sumljivih premikih. Da si ne bi uživalci in razpečevalci poskrbeli novo »svetišče«, bo skrbelo tudi kakih 300 policijskih agentov, ki bodo budno pazili na potencialno rizična območja in na premike sumljivih ljudi.

To pa se ni vse. Oblasti so sinočno akcijo pripravljale že nekaj tednov. Socialni delavci, ki so v zameno za stare dajali nove injekcijske brizgalko, so se začeli že pred dnevi postopoma umikati z železniške postaje. Kaze, da so oblasti napravile podroben seznam vseh uživalcev, tako da jih bodo lahko v prihodnjih dneh dokončno izgnali v njihove kantone. Tu so že pripravili zbirna središča in celo zdravstvene strukture za tiste uživalce, ki bi bili pripravljeni na zdravljenje.

Težje bo s tujci, saj se je sinoci

večina poskrila, tako da bodo končni sklep o njihovi usodi oblasti sprejele šele v prihodnjih dneh. Nedvomno pa bo se težje z razpečevalci. Ze sinoci se je začel sistematični lov, rezultati pa niso še znani. Letten so z mamili oskrbovali predvsem mali razpečevalci iz nekdanje Jugoslavije, Libanona in iz Afrike. Policija jih bo brzkone polovila in izročila sodnim oblastem, a za temi malimi razpečevalci stoji brzkone organiziran kriminal, ki bo že poskrbel za zamenjavo aretiranih razpečevalcev. Prav zato so zürške oblasti vso skrb posvetile predvsem uživalcem. Ce bodo večino teh spravile iz mesta, ne bo več povpraševanja, tako da bodo morali tudi razpečevalci po sili razmer prej ali slej zapustiti Zürich. Prav to pa nekateri kritizirajo, ker obstaja upravičen sum, da bo zürška mestna uprava v bistvu naprtla problem uživalcev na ramena drugih švicarskih občinskih uprav.

Arhivski posnetek postaje Letten, ko je še bila zbirališče uživalcev in razpečevalcev. (AP)

PREMIER PREDSTAVIL SVOJ PROGRAM

Verjeti v Francijo in Balladurja

Enake možnosti, svoboda in Evropa

PARIZ (dpa) - Francoski premier Edouard Balladur bo s številnimi reformami deželo pripravil na 21. stoletje, če ga bodo francoski volilci konec aprila in v začetku maja letos izbrali za predsednika države. V naslednjih petih letih bi lahko stevilo brezposelnih - teh je trenutno 3,33 milijona - zmanjšal za dvesto tisoč na leto, je napovedal neogolistični politik, ki je včeraj v nekem imenitnem pariškem hotelu predstavil program svoje predvolilne kampanje. Opozicijski socialisti pa so ponedeljkov nastop neogolističnega premiera in njegovo metodo označili kot »zdravljenje z narkozo«. Balladur naj ne bi postregel z novostmi: zavzel se je za vse, kar njegova vlada že počne.

S podrobnejšo predstavitev njegove volilnega programa na tiskovni konferenci je Balladur, ki bi lahko - če sklepamo po raziskavah javnega mnenja - 23. aprila in 7. maja zbral večino glasov, začel svojo predvolilno kampanjo, ki nosi naslov: »Verjeti v Francijo«. Balladur želi Francozom vrniti upanje, je več kot 300 novinarjem zatrdil konservativni politik. Ze v prvih šestih mesecih naj bi z referendumom prisla jasneje do izraza volja državlja-

nov. Poleg enakih možnosti naj bi bila najpomembnejša naloga njegovega predsednikovanja boj proti brezposelnosti. Podjetja je treba motivirati, je dejal francoski premier, ki vidi rešitev tega vprašanja v davčni reformi. Francoska mladina, ki se ni dopolnila dvajset let in ki ne more najti zaposlitve, naj bi odslej imela možnost, da se izobrazi ali dopolni svojo izobrazbo. Balladur je včeraj spregovoril tudi o dolžini predsedniškega mandata, saj je fran-

coski najdaljši v Evropi. Premier sicer soglasja s sedanjim sedemletnim, prav tako dopušča možnost vnovične kandidature, vendar se je načelno zavzel, da o tem vprašanju odločijo francoski volilci na referendumu. Posameznim državljanom bi Balladur kot predsednik dal možnost, da se obrnejo na ustavno sodišče, če se jim zdi potrebno.

Balladur je moral predstaviti tudi svoje poglede na zunanjo politiko, saj je v Franciji predsednik države tisti, ki odloča o teh vprašanjih. Neogolistični premier se je tako zavzel za izgradnjo Evrope, vendar Evrope, ki bo upoštevala francoske interese. Prav tako se je zavzel za uvedbo enotne evropske valute, če je le mogoče že leta 1997. »To je v interesu Francije, to je v interesu Francozov,« je dejal Balladur. Preden pa Evropska

Eduard Balladur (Telefoto: AP)

zveza med svoje članice sprejme srednje- in vzhodnoevropske države, mora tej sicer potrebni siritvi članstva prilagoditi tudi svoje institucije. Varovanje francoske kulture v uvajanju kvot pa je po Balladurjevem mnenju moral biti bolj v ospredju francoskega učnega programa tako za osnovne kot za srednje šole. Za srednje šole je pripravil tudi zanimiv predlog: dopolne umsko-zahtevnejši predmeti, popoldne umetnost in šport.

Francija naj bi se tudi pod Balladurjevo vladavino zavzemala za svetovno trdnost in zagotavljanje miru. Umetnost in kultura bi po Balladurjevem mnenju morali biti bolj v ospredju francoskega učnega programa tako za osnovne kot za srednje šole. Za srednje šole je pripravil tudi zanimiv predlog: dopolne umsko-zahtevnejši predmeti, popoldne umetnost in šport.

MIROVNI PROCES NA S. IRSKEM

Unionisti grozijo premieru Majorju

BELFAST - Danes se o naslednji stopnji severnoirskega mirovnega sporazuma, ki lahko pripelje celo do padca Majorjeve vlade, v Belfastu pogovarjajo britanski in irski ministri. Severnoirski protestantski politiki - unionisti, ki se bojijo vsakega koraka, ki bi znal ogroziti britansko nadoblast v provinci - grozijo, da bodo pritisnili na Majorja v primeru, če se z načrtom ne bodo strinjali.

Načrt, imenovan tudi okvirni dokument, je vroča tema vse od dne, ko sta Ira in njeni protestantski sovražniki lani končali 25-letno gverilsko vojno in se dogovorili za politično reševanje spora. Sir Patrick Mayhew, britanski sekretar za Severno Irsko, in irski zunanji minister Dick Spring skusata v Belfastu izoblikovati dokument tako, da bo zadosteno osnovnim zahtevam sprtih strani. Če bo na današnjem srečanju dokončno izoblikovan, bosta Major in njegov irski sogovornik John Bruton v prihodnjih dveh tednih sklicala konferenco na vrhu.

V petek naj bi se sestali tudi delegaciji, ki bi dokončno izoblikovali sporazum, s katerim naj bi z novimi ustavnimi in diplomatskimi pobudami okrepili mir na Severnem Irskem. Predstavniki Sinn Féina, političnega krila Ire, ki se zavzemajo za združitev z Irsko, bodo skrbno pazili, da dokument ne bi »popuscal« unionistom. Sir Patrick Mayhew je na srečanju mladih konservativcev v Southportu v nedeljo izjavil, da bo okvirni dokument se predmet razprav in da Britanci ne bodo predlagali sprejema točk, ki bi bile nesprejemljive za protestante in za irsko katoliško manjšino.

Unionisti se bojijo, da bi bilo v dokumentu določeno delovanje obmejnih teles, ki bi lahko provinco oddaljili od južne sosedje, in da bi napovedoval začetek združevanja. Irski predstavniki pa poudarjajo, da je bojazen protestantov neutemeljena, saj bo dokument vseboval britansko zagotovilo, po katerem bo o vsaki spremembi odločal izid referenduma. Po drugi strani se irski nacionalisti bojijo, da bi britansko nasprotovanje združitvi z Irsko, če bi jo podprla večina, ogrozilo mirovni proces, zato Britance pozivajo, naj protestante prepričajo o nujnosti priključitve province k Irski. **Andrew Hill / Reuter**

ŠPANJA / BOJ PROTI MAFIJI IN PREKUPČEVALCEM MAMIL

Galicija noče postati Sicilija

LA CORUNA - »Nočemo postati španska Sicilija,« vpijejo številni prebivalci Galicije na severozahodu Španije, ki so se začeli boriti proti mafiji, ki trguje z mamili, saj je ta prav ta del Španije spremenila v eno glavnih poti kokaina v Evropo. Starejši prebivalci imenujejo to provinco »Božji prsti«, več kot desetletje pa tu divjajo klani, povezani z razpečevalci kokaina iz Latinske Amerike, ki so tu nasli pravi trg za svoje blago.

Konec januarja so sredi Atlantskega oceana na tankerju Archangelus zaplenili dve toni in pol kokaina, avgusta lani na antilski ladji Zwanet toni in julija na gvajanskem Remundialu poldrugo tona.

»Galicijci trgovci so zelo dobro organizirani, saj imajo v lasti pravo ladjeve hitrih ladij,« je povedal Hermelino Alonso, vodja galicijskega oddelka obmejne policije (SVA), ki je vodil operacijo Archangelus.

Tihotapljenje tobaka, ki ima v Galiciji že dolgo tradicijo, je v osemdesetih letih zamenjalo tihotapljenje ma-

mil. »Organizacije so ostale iste, dobčki so se pomnožili, zamenjali so le blago,« pravi Alfonso.

V majhni ribiški vasici Vilanova de Arousa je Xerardo, po videzu stari morski maček, priznal, da je v sedemdesetih letih sodeloval pri tihotapljenju tobaka. Prepričan je, da nikoli ni prevajal mamil, saj so mu vselej zagotavljali, da vozi tobak.

Prevajanje tobaka je SVA v Galiciji dopuščala, nato pa so sefi klanov - Sito Minanco, Laureano Oubina, Antonio Carballa - začeli poslovati z mamili. Nekateri med njimi so zaslužili milijarde, v sosesčini pa jih imajo za dobričine. Minanco je finančno podprl neki nogometni klub v Cambadosu, ki si je z njegovo pomočjo lahko privoščil turnejo po Panami. »Bil je prav simpatičen moški, ki se je v vas vozil s ferrarijem testarossa,« je o njem povedal neki vaščan. Oubina je na svoji posesti Pazo de Bayon, kjer ima palačo in 30 hektarjev vinogrdov, zaposlil več sto ljudi.

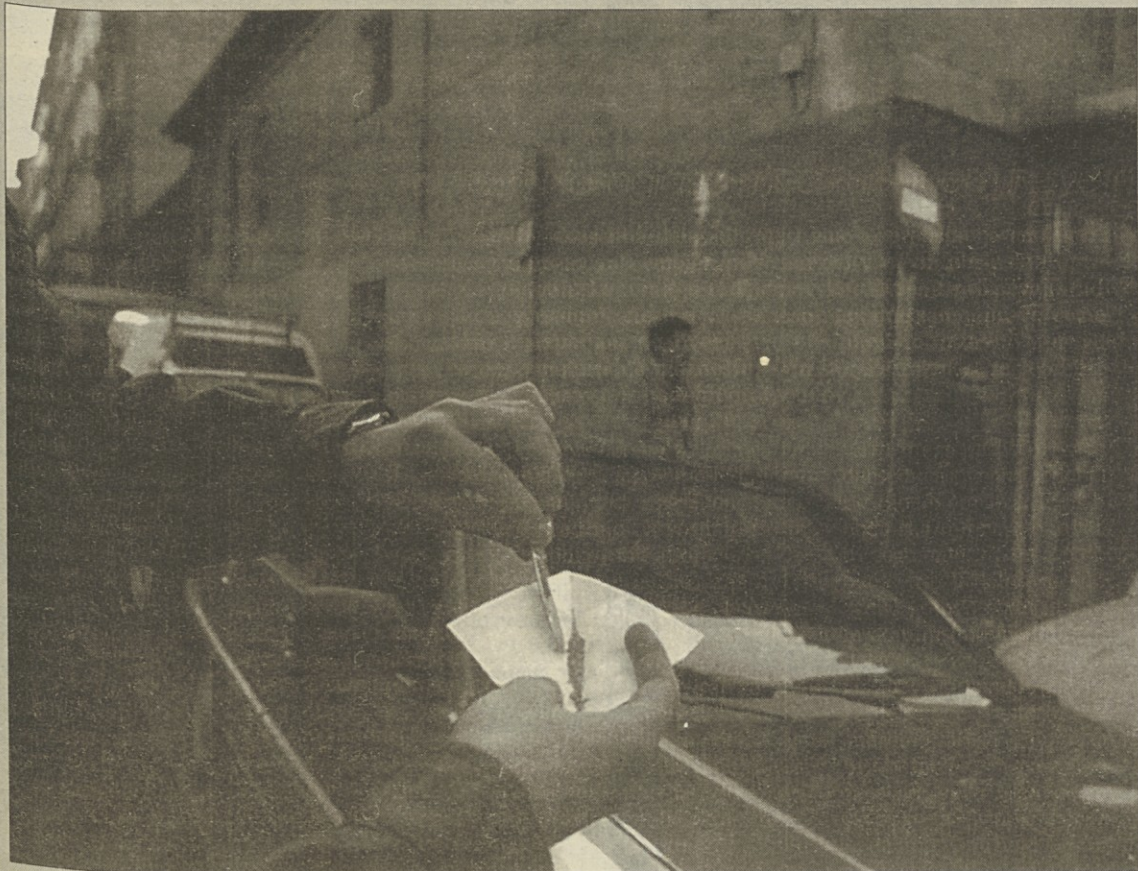
Kljub njihovi radodarnosti jim v

Galiciji nasprotuje čedalje več ljudi. Carmen Avendano, predsednica združenja tridesetih galicijskih organizacij, ki pomagajo zasvojenecem z mamili, je ovadila že veliko razpečevalcev. »Menili so, da sem nora, grozili so mi, vendar gre zahvala tudi nam, če so danes izsledili glavne krivce,« je povedala Avendanova.

Do preobrata je prišlo leta 1990 s policijsko operacijo Necora, ko so priprli in obsodili več kot petdeset ljudi, med katerimi so bili tudi najvišji pripadniki galicijskih klanov. Danes so te nadomestile bolj diskretne in hkrati nevarnejše organizacije, v katere so vključeni mladi profesionalci, pripravljeni na spopad.

Da bi Galicija postala druga Sicilija Maricarmen Duran, učiteljica v Cambadosu, ne verjame, saj so se tamkajšnji prebivalci mafiji že postavili po robu. Stari ribič Xerardo pa je drugačnega mnenja: »Ce ribolov ne bo zadostoval za preživetje, bodo ljudje pripravljeni na vse«.

Miguel Enesco / AFP

Prebivalci španske province Galicije bi se radi znebili nečastnega slovesa in mafije

PORTUGALSKA / GOSPODARSTVO

Stare, bogate dinastije se vračajo

Mladih poslovnežev, ki bi lahko izzvali družinske klane, je premalo

LIZBONA - Veliko družin, ki so pred revolucijo leta 1974 nadzorovale portugalsko industrijo in finance, se zdaj vrača, odkupuje svoje nekdane tovarne in preoblikuje bančni sektor.

Novembra lani je industrijski veteran Antonio Champalimaud kupil svojo nekdanjo Banko Pinto e Sotto, ki je bila nacionalizirana pred dvajsetimi leti. Dva meseca kasneje je sklenil dogovor, da bo za 153 milijard eskudov odkupil petdeset odstotkov Banke Totta e Acores, kar pomeni - če bodo oblasti to dovolile - da bo banka prešla iz španske v portugalsko last. Champalimaud je z nacionalizacijo leta 1975, leto po revoluciji, ki je opravila skoraj polstoletno desnosmerjeno diktaturo, izgubil svoji industriji jekla in cementa in z njima tudi veliko denarja. Znova se je postavil na noge z verigo tovarn v Braziliji in tako postal najbogatejši Portugalac.

»Smo na začetku novega obdobja za evropsko trgovino. Kot kaže, imajo omenjene družine dober nos za slovanje,« je dejal Abel Mateus, ekonomist pri Banco de Portugal. Champalimaudovi, Mellosovi in Espírito Santosi so začeli kupovati pred petimi leti, ko je premier Anibal Cavaco Silva začel s procesom privatizacije. Prva se je pojavila družina Espírito Santos, ki je leta 1990 kupila nekdanjo zavarovalnico Tranquilidade in banko Banco Espírito Santo e comercial de Lisboa. Champalimaud je svojo zavarovalnico Mundial kupil leta 1992, dve leti kasneje se banko, izogiba pa se vlaganju v industrijo jekla in cementa, ki sta tudi v procesu privatizacije. Leta 1992 so tudi Mellosi znova postali lastniki zavarovalnice Imperio, nato pa so začeli investirati v ladijsko in prehransko industrijo.

Diktator Antonio Oliviera Salazar, ki je bil na oblasti od leta 1926 pa skoraj do svoje smrti leta 1970, je varoval in-

terese teh industrijskih dinastij tako doma kot tudi v portugalskih kolonijah v Afriki.

»V letih 1974 in 1975 so ljudje mislili, da diktatura brani interese teh ljudi v Afriki. Matere vojakov so se sprasevale, zakaj je to potrebno. Navzoce je bilo tudi mnenje, da so te družine s temi bankami financirale svoje industrijske koncerne, kar pa je škodilo razvoju države. Zdi se, da je imela manjšina v rokah preveč gospodarske moči,« je dejal neki profesor ekonomije.

Razporeženje pa se je spreminjalo in stare mogote so si rokrosčno sprejeli v danes stabilno, demokratično družbo. Kljub temu pa nekatere skrbi dejstvo, da Portugalska nima nove generacije dovolj močnih poslovnežev, ki bi izzivala stare dinastije.

Država se je sele pred kratkim stabilizirala in ustvarila možnosti za nove poslovneže. Nekateri so se pojavili, ko je Cavaco Silva prišel na oblast leta 1985 in je Portugalska leto kasneje pristopila k EZ. Med temi poslovneži je tudi Belmiro de Azevedo, sin tapetarja, ki upravlja trgovino na drobno in industrijo Sonae, ki se je uveljavila s pomočjo supermarketov in velikih nakupovalnih centrov. Nov obraz je tudi Americo Amorim, ki je ustanovil največjo industrijo plute na svetu. Jorge Jardim Gonçalves, ki vodi razširjeni projekt banke Banco Comercial Portugues, je prav tako eden od dobičkarjev nove generacije, kljub temu pa nima dovolj sposobnosti, da bi izzval in premagal stare dinastije.

David Brough / Reuter

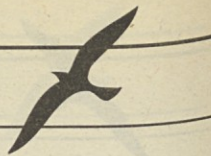
Spomin na generala Delgada

LIZBONA (Reuter) - Portugalski predsednik Mario Soares je včeraj skupaj s predstavniki španske vlade v kraju Villa Nuevo del Fresco v Španiji navzoč na komemoraciji v spomin na tridesetletnico atentata na generala Humberta Delgada, ki ga je izvedla politična policija diktatorja Antonia Salazarja.

Soares je slovesno odkril spomenik v spomin na vodjo demokratične opozicije Salazarjevega režima, ki je izgubil na predsedniških volitvah leta 1958. Spomenik so postavili na istem mestu, kjer so Delgada, ko je 13. februarja leta 1965 s ponarejenim potnim listom na ime Lorenzo Ibanez prihajal iz Alžirije, skupaj s tajnico ujeli v past in ubili. Delgado, ki so ga imenovali neustrašni general, je šest let živel v izgnanstvu v Italiji, Franciji in nazadnje v Alžiriji, od koder se je boril proti Salazarjevemu režimu.

Predsednik Soares je v petek Delgadu ob navzočnosti njegove vdove izkazal vso cast in izrazil veselje, ker se Španija pridružuje komemoraciji. Soares, ki je bil odvetnik civilne stranke v procesu proti generalovim morilcem, ki je bilo najdaljše, kar jih pozna portugalska zgodovina, je dejal, da predsednik Salazar ni bil seznanjen z namero, da Delgada ujamejo v Španiji in ga nato prepleejo na Portugalsko. Proces so zaključili 27. julija leta 1981, sedem let po revoluciji, ki je znova vpeljala demokracijo, in šestnajst let po umoru.

Edina dva priprta obtožnica sta bila izpuščena po razsodbi vojskega sodišča v Lizboni, glavni krivci dvojnega umora pa so bili obsojeni v odsotnosti. Silva Pais, sef politične policije, ki je umrl na začetku osemdesetih let, je tako usel pravici. Na Portugalskem se bo v teh dneh dogajalo se veliko stvari, po generalu Humbertu Delgadu pa bodo imenovali tudi nekaj ulic.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.30	Videostrani
09.45	Zverinice iz Režije, 6/13 del lutkovne serije
10.05	Indijanske legende, 3/10 del kanadske nanizanke
10.30	Prostor na soncu, pon. ameriskega (cb) filma
12.30	Svetovni poslovni utrip, ameriska poslovna oddaja, pon.
13.00	Porocila
13.05	Sedma steza, ponovitev
13.50	Video strani
14.05	Sobotna noč, pon.
16.15	Mostovi
16.45	Podarim - dobim, pon.
17.00	Tv dnevnik 1
Otroški program	
17.10	Sest ta pravih in cirkus, 6., zadnji del nemske nanizanke
17.35	P. Golia: Srce igrac, 1/3 del mladinske gledališke igre
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Lingo, tv igrlica
19.13	Risanka
19.30	Tv dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Moj dobri prijatelj, 1/7 del angleske humoristične serije
20.30	Gospod Kohn: Z vlakom na Dunaj, ceska humoristična oddaja
21.00	Osmi dan
22.00	Tv dnevnik 3, tema dneva, vreme, sport VPS 2210
22.40	Poslovna borza
Sova	
22.55	Z eno nogo v grobu, 10/12 del angleske nanizanke
Sorodstvene vezi	
23.35	Smrtonosna ljubezen, 2/4 del ameriske nadaljevanke
Debbie že kuje nov umor	

SLOVENIJA 2

12.50	Video strani
13.00	Euronews
15.00	Video strani
15.15	SP v biatlonu: : 10 km (M), posnetek iz Anterselve
16.00	Brez, dokumentarna oddaja
16.25	Karaoke, razvedrilna oddaja TV koper - Capodistria, pon.
Sova, ponovitev	
17.25	Murphy Brown, 8. del ameriske nanizanke
Senzacija	
17.55	Smrtonosna ljubezen, 1/4 del ameriske nadaljevanke
18.45	Iz življenja za življenje
Prisluhnimo tišini	
19.10	Podarim - dobim
19.20	Videošpon
20.05	Po sledih napredka
20.55	Roka rocka
21.45	B. Stevens: Dnevnik Evelyn Lau, 2., zadnji del kanadske drame
22.35	Svet poroča
23.10	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
12.00	Spot tedna
12.05	Na velikem platnu
12.25	Luc svetlobe, ponovitev 361. dela ameriske nadaljevanke
13.15	Alica v glasbeni deželi, ponovitev kontaktne glasbene oddaje
13.55	Video igralnica, oddaja o računalniških igricah
14.25	Spot tedna
14.30	CMT
16.30	Spot tedna
16.35	Na velikem platnu
16.55	Dežurna lekarna, ponovitev 12. dela spanske humoristične nanizanke
17.25	Nic svetega, ponovitev filma
18.45	Tv prodaja
19.00	Porocila
19.05	Risanka
19.10	Luc svetlobe, 362. del ameriske nadaljevanke
20.00	Rodeo, kontaktna glasbena oddaja
20.40	Divje palme, 5. del ameriske nanizanke
21.30	Porocila
21.35	Karma, oddaja o duhovnosti
22.25	Upravljanje, 18. del dokumentarne nanizanke o managementu
22.55	Spot fedna
23.00	Na velikem platnu
23.20	CMT
01.00	Video strani

MMTV (62. kanal)

12.00	MMTV shop, televizijska prodaja
13.30	Video strani - panorama
15.00	MMTV shop, televizijska prodaja
16.00	Vesela nedelja, glasbeno razvedrilna oddaja, pon.
19.10	Risanka
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.10	Poslanski večer dr. Cirila Ribičiča in dr. Zdravka Toca, neposredni prenos iz Lutkovnega gledališča v Ljubljani (gosta bosta dr. Nedeljko Mihanović in Jozef Kolc)
22.10	I Confess, film
23.40	MMTV shop, televizijska prodaja
00.00	Video strani
01.00	Deutsche Welle

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomatina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35	Nan.: Cuori senza età
10.05	Film: Sissi la favorita dello zar (kom., Nem. '59, i. R. Schneider), vmes (11.00) dnevnik
11.40	Oddaja koristnih nasvetov Utile Futile
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualno: TG1 Motori
14.20	Kviz: Sala giochi
14.50	Nan.: Spazio 1999
15.45	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.20	Neverjetne zgodbe
18.50	Variete: Luna Park (vodi Fabrizio Frizzi)
19.35	Vreme in dnevnik
20.30	Aktualna tema: Il fatto
20.40	Variete: Speciale San Valentino (vodi M. Venier)
23.05	Dnevnik
23.15	Variete: Seconda serata (vodi Alessandra Casella)
0.05	Dnevnik in vreme
0.15	Danes v Parlamentu
0.25	Videosapere: Storia di un conflitto (2. del)
0.55	Aktualno: Sottovoce

RAI 2

7.00	Variete za otroke, risanke
7.50	Nan.: Doogie Howser, 8.15 Lassie
8.40	Nad.: Beautiful
10.30	Aktualno: Lo sportello del cittadino, 11.00 Fra le righe
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.45	Variete: Quante storie ragazzi, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40	Kronika v živo (vodi A. Cecchi Paone), vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.05	Iz Parlamenta, sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Su e giù per Beverly Hills (kom., ZDA '86, i. N. Nolte, R. Dreyfuss, B. Midler)
22.30	Aktualno: Italija sprašuje
23.30	Dnevnik
24.00	Pregled drugega tiska, vreme
0.15	Dok.: Anna Magnani

RAI 3

6.30	Pregled tiska
6.45	L'altra edicola
7.00	Oddaje DSE: Filozofija, angleščina, D. Sciamia, Ženske in glasba, Euronews, Enciklopedija
9.50	SP v smučanju: tek
11.15	Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo
12.30	Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	TGR Bellitalia
15.15	Sport: rtenis, SP v smučanju - tek 7,5 km Z, kolesarstvo
17.00	Aktualno: Parlato sem-plice, 18.00 dok. Geo
18.30	Sport, Insieme in vreme
19.00	Dnevnik, Deželne vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Aktualno: Chi l'ha visto? (vodi G. Milella)
22.30	Dnevnik
22.45	Aktualno: Speciale 3
23.50	Resnične zgodbe
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.00	Nan.: Tre cuori in affitto
7.30	Nad.: Diritto di nascere, 8.00 Manuela, 9.05 Guadalupe, 9.30 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes 10.00 Grandi Magazzini, 10.55 nad. Febbre d'amore, 11.55 Rubi vmes (11.25) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepooti
14.20	Nad.: Sentieri, 15.20 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.00	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: La gatta e la volpe (kom., ZDA '92, i. J. Nicholson, E. Barkin)
22.45	Film: Ritratto in nero (dram., ZDA '60, i. L. Turner, A. Quinn), vmes (23.45) dnevnik

CANALE 5

6.30	Na prvi strani, 8.45 Iz Parlamenta
9.00	Variete: Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
15.20	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroski variete
17.55	TG5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	TV film: Una piccola vita da salvare (dram., ZDA '93, i. N.P. Harris)
22.45	Nan.: Casa Vianello
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odprti studio
12.30	Aktualno: Fatti e misfatti
12.40	Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odprti studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.00	Variete: Smile
16.05	Nan.: Star Trek
17.10	Variete: Talk Radio
17.25	Nan.: Wings, 18.10 Superboy, 18.45 Village, 18.50 Tutti al college
19.30	Odprti studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Nan.: Cobra investigazioni (i. M. Dudikoff)
22.40	Fatti e misfatti
22.45	Sport: Torkov priziv
0.45	Italia 1 sport
1.45	Sgarbi quotidiani
2.00	Nan.: Star Trek

TELE 4

13.30	19.30, 22.25, 0.05 Dogodki in odmevi
20.30	Nadaljevalka

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Il coraggio di amare (kom., ZDA '81)
20.00	The Lion Trophy Show
20.35	Film: Sfida al OK Corral
23.15	Variete: Tappeto volante

Koper

16.00	Euronews
16.10	Ponedeljkov sportni pregled, ponovitev
17.10	Globus
18.00	Slovenski program
Studio 2 - pogovor	
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Tv sola
20.00	Euronews
20.30	Vsedanes - aktualnosti
21.00	Rhythm & News - vodi Andrea F.
22.00	Tierras de Espana: Balearski otoki
22.15	Vsedanes - Tv dnevnik
22.30	Sportel - oddaja o zamejskem sportu in sportnikih

Avstrija 1

09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Porocila iz parlamenta, pon.
10.30	Glasbena skrinja
10.45	Smrtonosni denar, pon. am. vesterna
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi, pon.
13.35	Pravica do ljubezni
14.00	Blagoslovljena dvojica
14.45	Pogled od strani
15.00	Otroski program
17.00	Mini cas v sliki
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.05	Trije prijatelji
19.00	Nas hrupni dom
19.30	Cas v sliki, vreme, sport
20.15	Hunter, am. serija
20.45	Rada ima bankirje
21.05	Pogledi od strani
21.15	Dosmrtna kazen, 1/2 francoskega filma iz leta 1993
22.45	Fantastično popotovanje , am. zf film, 1965
Režija: Richard Fleischer	
00.20	Rop v San Franciscu, am. kriminalka, 1965
Igrajo: Alain Delon, Van Heflin, Jack Palance in drugi	
02.00	Video strani

Avstrija 2

13.15	NLP
14.00	Ocarljiva Jeannie
14.25	Stirideset milijonov isce moza, am. kom., 1962
16.15	Moc strasti, serija
Igra brez zastavka	
17.00	Rastline in ljudje, dokumentarni film
Rzeni rožički	
17.30	Orientacija
18.00	Cas v sliki
18.05	Sport
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Hladen ogenj - dragulji, 1/2 del
21.15	Zunanje-politično poročilo
22.00	Večerni studio
22.30	Ambo terna
22.40	Klub 2
00.00	Eleni, am. film, 1985
Igrajo: Kate Nelligan, John Malkovich in drugi	
01.50	Videostrani
Tisoc mojstrov in	

Hrvatska 1

08.00	Dobro jutro
10.00	Porocila
Solski program:	
10.05	Matematika: Krog in krožnica
10.30	Ekologija: Tla in zascita tal
11.00	Mehanično veselje: Harmonično gibanje
11.30	Deklica iz prihodnosti, 16/24 del serija
12.00	Porocila
12.05	Cesarica, 97. del serije
12.50	Dva v mestu , francoski film
Solski program, pon.	
14.30	Matematika
14.55	Mehanično veselje
15.30	Otroski program: Igrajmo se
Risanke	
Mali kuhar, risanka	
Mali veliki svet	
16.30	Porocila
16.40	Tretji božic, dokumentarna oddaja
17.10	Pogled skozi okno
17.45	Hrvatska danes
18.00	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 933. del ameriske serije
19.30	Dnevnik, vreme, sport
20.10	Zate, ljubezen moja
21.15	Parlament
23.05	Slika na sliko
23.45	Prekleti v Ameriki, dokumentarni film
00.45	Porocila
00.50	Sanje brez meja

Hrvatska 2

17.00	Video strani
17.15	Tv-koledar
17.25	Middlemarch, pon. 5/7 dela nadaljevanke
18.15	Arena, oddaja o sportu
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.10	Popolna tujca, 2/22, del ameriske humoristične serije
20.40	Middlemarch, 6/7 del nadaljevanke
Igrajo: Douglas Hedge, Juliet Aubrey, Caroline Harkey in drugi	
21.30	Zametna taca, 1/7 del dokumentarne serije
22.05	Sestre, 15/22 del serije
22.50	HR TOP 20, zabavnoglasbena oddaja
23.35	Video strani

Madžarska

09.00	Mejno mesto
09.30	Dopoldne, Igra, Panoptikum mesta Prage
12.00	Zvon
12.05	Posel
15.00	Sotrpini, rehabilitacijski magazin
15.15	Naravno zdravilstvo
15.30	Fizika za solarje
16.00	Porocila
16.05	Analiza pesmi
16.25	Gospodična, serija
17.00	Dimenzije, rezultati znanstvenih raziskav
17.40	Za boljši jezik
17.55	Katoliška kronika
18.15	Posel
18.30	Maček v zaklju, kviz
19.00	Pravljica
19.10	Muza, novice iz kulture
19.30	Dnevnik
20.20	Zakaj ravno Aljaska
21.10	Studio '95
22.00	Vsi sodobro, italijanski film
24.00	Drugače misleci, razgovor
00.30	Dnevnik BBC

TV SLOVENIJA / STUDIO MARIBOR

Nogomet ali poskakovanje v vreči

Konkurenca javne in komercialne tv

Novi predsednik postaje ARD Albert Scharf in direktor postaje SAT1 Juergen Doetz sta razpravljala o konkurenci televizijskih sistemov. Pogovor sta vodila urednika Focusa Uli Martin in Uli Pechner.

Focus: Gospod Scharf, v javnosti zastopate cilj publicistične osnovne oskrbe ljudstva s strani ARD. Vi, gospod Doetz, pa cilj doseganja cim večjega dobička s televizijo, ki je usmerjena v zabavo in ki se financira iz reklam. Ali nam lahko pojasnite neoprijemljiv pojem osnovne oskrbe?

Doetz: To je že obrabljena bojna parola. Razprava o osnovni oskrbi bo osrednja tema prihodnjih let, kajti vplivala bo tudi na vprašanje, kdo bo smel v prihodnje ponujati nove digitalne usluge, kot sta na primer »placaj, kar gledas« in »video po želji«. Zvezno ustavno sodišče ali zakonodajalec mora končno pojasniti, kaj je osnovna oskrba.

Scharf: Tega pojma v razpravo nista vpeljali ARD in ZDF. Izraz je prvo uporabilo zvezno ustavno sodišče. V več sodbah, nazadnje v odločbi februarja 1994, je izhajalo iz pojma osnovne oskrbe, da mora javnopravna radiotelevizija obstajati in se razvijati ob konkurenci zasebnih postaj. To je tudi pobuda za bodoče financiranje postaj ARD in ZDF. Nasa naloga je, da ponudimo program za vsakogar, za večino in za manjšino.

Doetz: Če ste naš tekmelec, morate biti komercialen tekmelec. Pri tem gre za gledanost in sprejemljivost. Če pa zagotavljate osnovno oskrbo, potem ste ne glede na gledanost zavezani določeni programski zasnovi. Pravzaprav bi morale zdaj zasebne postaje poskrbeti, da se javnopravnim zavodom ne bi bilo treba pogotovati za cim večjo gledanost.

Focus: Ali si ARD pojem osnovne oskrbe razlaga tako, da boste leta 1997 spet sodelovali na dražbi za pridobitev pravic do prenosa nogometnih tekem zvezne lige? Takrat bo to verjetno stalo že milijardo mark.

Scharf: Ali je neprimerno, če se javnopravna televizija zanima za to, da bi spet imela na svojem sporedu tekme zvezne nogometne lige, kot je že bilo nekoč? Seveda ima vsaka cena svoje meje, ki so za javnopravne zavode drugačne kot pri komercialnih televizijah. Ali prenos nogometnih tekem pokrije stroške, morate vprašati gospoda Doetza. Ni pa mogoče oporekati mnenju, da bi tovrstne informacije in sportna ponudba morale spadati v

program javne televizije.

Doetz: Takšno predrznost, da bi na mizo položili milijardo mark za nogomet in potem stekli k politikom ter jim rekli: »To je osnovna oskrba«, vam bi seveda takoj pripisal. Današnji nogomet izrazito komercialno podjetje in v tej obliki ne sodi na spored, ki bi ga vi lahko zahtevali v okviru osnovne oskrbe. Področje tako komercialnega sporta, kot je zvezna liga, je nase lovišče, ne vaše.

Scharf: Mi pa naj medtem predvajamo poskakovanje v vreči?

Doetz: Saj imate dovolj drugih možnosti. Ne teknujete z nami, saj lahko preživite le, če ponudite drugačen program. Konkurenčni boj poteka med zasebnimi postajami. Gledanost oddaj je merilni pripomoček zasebnega gospodarstva.

Scharf: Gledanost je kazalec, kako oddajo sprejme občinstvo. Mi si ne dopuščamo tekmovanja za cim večjo gledanost za vsako ceno.

Doetz: Kaj pa počnete potem z dnevnimi limonadami, ki jih zdaj predvajate dvakrat na dan?

Scharf: Tudi zabavni program sodi v naš spored. Gledanost ima tudi pri nas svojo vlogo, vendar je ta drugačna. Ponosni smo, kadar prenos opere gleda pet odstotkov gledalcev. Za vas to ne pride v poštev. Vi želite biti privlačni samo za široko množico, mi pa tudi zanje.

Doetz: Nikoli nisem razumel, da javnopravna televizija vedno več vlaga v zabavo, medtem ko na področju informiranja, kjer nas se danes močno prekasate, niste preveč napadalni. Zdaj se mi usmerjamo na to področje, kamor ste nas sami povabili s tem, ko ste začeli molsti kravo zabave.

Scharf: Z vsakodnevnimi limonadami nismo uvedli ničesar novega. Že od nekdaj smo ponujali zabavni program, ki pa nikakor ne prevladuje. Pogledajte si ponudbo poljubnega dneva, pa boste že opazili razliko.

Doetz: Pozabili ste opozoriti na to, da z vsakodnevnimi limonadami v predvečernem programu želite povečati gledanost, da bi privabili cim več strank za reklame.

Scharf: Vsekakor, tudi zato.

Doetz: To je povsem komercialen cilj.

Scharf: To je posledica našega mesanega financiranja - iz naročnine in reklam.

Doetz: To je zelo drzna razlaga osnovne oskrbe.

Panožni programi ne sodijo v vas programske kos.

Scharf: Zakaj pa ne?

Doetz: Zato, ker to nasprotuje dolžnosti splosne osnovne oskrbe. Potem bi vodili svoje podjetje v smisel zasebne konkurence.

Scharf: Publicistične konkurence!

Doetz: To ne more pomeniti širitve na škodo zasebne televizije.

Scharf: Ne na škodo, ampak za preživetje javne televizije ob konkurenci zasebne.

Doetz: Zakaj bi se morali z nami boriti za preživetje? Saj imate vsako leto zagotovljenih sedem milijard mark od naročnin.

In kaj je »osnovna oskrba«, ki nam jo nudi RTV Slovenija? Verjetno se niti na svetu RTV niti vsi vodstveni delavci tega zavoda niso še do dandanes zedinili o tem, kakšen naj bi bil nacionalni program slovenske radiotelevizije. Po statutu naj bi RTV Slovenija svojim gledalcem in poslušalcem sicer zagotavljala »kakovostne, raznovrstne in uravnotežene informativne, kulturne, izobraževalne in razvedrilne vsebine«, kaj pa to pomeni konkretno, ostaja v presoji in pristojnosti posameznih urednikov. In tako kot v življenju tudi tukaj neguje vsak svoj vrtnice. Informativni program zagovarja pomembnost informacije, sportni sportnega dogodka, oba pa na račun kulture in umetnosti, ki očitno vedno manj sodi na male zaslone, saj nadaljevali ali film mimogrede potisnejo v pozne večerne ure, še raje pa ju kar ukinejo, ker je pomembnejši prenos nogometne tekme. Koliko torej »informativne, kulturne, izobraževalne in razvedrilne vsebine« na slovenski televiziji, koliko domače in koliko tuje produkcije, natančno ni določeno. Na jutrišnji seji Sveta RTV bodo ali naj bi imenovali tudi direktorja televizijskih in radijskih programov. In morda bo kdaj prišel na to mesto tudi kdo, ki bo razmišljal vsaj malo tudi o programu, ki bo natančneje domislil, kaj je to nacionalni program in ne nazadnje, do katere mere lahko javna televizija posega na področje komercialnih, kar v nekaterih programih TV Slovenija postaja že kar preveč očitno. Vendar zadržaj je to iluzija, saj bosta imela programska direktorja pomembnejše naloge: »predlagata imenovanja in razrešitve odgovornih urednikov«, ki že zdaj niso vsi vsem po duši (prepričanju).

BUCIKA

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmevi; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled slov. tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Podoknica; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Radio most; 8.50 Koledar prireditve; 11.30 SP v smučanju; 12.00 Opoldne; 13.00 Val 202 popoldan; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Šport; 18.15 Fiesta latina; 19.30 Štos - še v torek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Človek in zdravje; 13.05 Enajsta šola; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esee; 17.45 Sodobna umetnost; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arije in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 Koncert; 22.25 Nizozemski festival 93; 23.55 Utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

6.00 Otvoritev; 8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.05 Gospodarski prepadi; 12.15 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večerni pr. Modrega Vala; 22.30 Torkov koncert.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbi-rail ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single fea-

na; 15.00 Zoo station; 16.00 Modri val- glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.45 Borza; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 18.15 Hit iz...; 23.00 Egostyle; 24.00 Hits; 2.00 Satelit.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.20, 11.20, 16.20, 18.20 Valentinove čestitke; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Na vrtljaku z Romano; 19.30 Večerni pr. - Popoln zvok.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske iniciature; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtice, obvestila; 18.00 Študij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Jajčkova lestvica; 12.00 Kondicija dvojiškega sistema; 14.00 OF (24 ur in-fo); 15.00 Recenzije & Napovedi + Radio Metelkova; 17.00 Joculator; 19.00 TB: G. Love & Special Sauce; 20.00 Undergorund International.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Cigani, večni potniki; 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.15 Odprta knjiga: Ettore Mangialupi (prip. A. Rustja, 2. odd.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje: MePZ Rupa-Pec; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Igra: Scrambleman Scardalo (Z. Kovac, r. J. Babič); 18.30 Revival; 18.40 Za smeh in dobro voljo; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroški vrtljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magazin - Potopis: Raj olin pekel (M. Bogataj).

IZBOR S SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 The Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Popoldanski mix; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 CineMatic; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.30 Beavis & Buttthead; 00.00 The End?

SKY ONE

11.00 Koncentracija; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 St. Elsewhere; 15.00 Manhattan bo moj; 16.00 Oprah Winfrey Show; 16.50 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 The Gold Heart Day Sky Telethon; 01.00 Ponovitev

PRO 7

04.50 Serije; 11.55 Nelzproсна, a priscna; 13.00 Charlijevi angelčki; 14.00 Arabella Kiesbauer; 15.00 Colbyjevi; 16.00 Hliscia v prenji; 17.55 Kremenčkovi; 18.25 Rock 'n' roll očka; 18.55 Roseanne; 19.25 Alf; 19.55 Poročila; 20.15 Vse razen umora: Marion St. 5, nemški triler; 23.05 Kung Fu - v znamenju zmaja; 0.05 Vojna svetov; 01.00 Poročila; 01.10 Ponovitev

PREMIERE

14.00 Corentinove fantastične pustolovščine; 14.50 Kralj severnih medvedov; 16.25 Obiskovalci, francoska komedija, 1993; 18.10 Premiere, napoved programa; 18.25 Ninja želve III, ameriška akcijska komedija; 20.00 Program; 20.15 Čisto normalno nora družina, am. komedija, 1992; 23.00 Begunec, ameriški triler, 1993; 01.05 Harrison Ford, portret

SAT 1

07.30 Dopoldanski program; 12.30 Pod kalifornijskim soncem; 13.25 Falcon Crest, 14.25 White Fang; 14.55 Pustolovščine mladega Indiane Jonesa; 15.55 Macgyver; 17.00 Tvega! 18.00 Pojdi na vse! 19.00 Poročila; 19.15 Sport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Past, nem. melodrama

EUROSPORT

08.30 Evrogolf, posnetek; 09.30 Biatlon, posn. iz Antholza; 12.00 Evrogolf; 13.00 Biatlon, posnetek; 15.30 Tenis, posn. ATP turnirja iz San Joseja; 17.00 Biatlon; 17.30 Plavanje, prenos; 19.30 Športna poročila; 20.00 Evrotenis; 21.00 Evroski; 22.00 Boks; 01.00 Snooker; 01.00 Športna poročila

RTL

05.30 Jutranji program; 12.30 Springfieldova zgodba; 13.15 Kalifornijski klan; 15.00 Ilona Christen; 16.00 Hans Meiser; 17.00 Jeopardy!; 17.30 Med nami, 56. del; 18.00 Bogati in lepi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 20.15 Hart To Hart, ameriška kriminalka; 22.05 Quincy; 23.10 Gottschalk

RTL 2

05.55 - 17.00 Ponovitve; 17.00 Mož za sedem milijonov dolarjev; 17.55 Umik; 18.25 Nasmehnite se, prosim; 19.00 Ženska za sedem milijonov dolarjev; 20.00 Poročila; 20.15 Dvoboj z usodo, kanadska melodrama, 1986; 22.00 Madam X, ameriška melodrama

SKY MOVIES

13.00 The Salzburg Connection; 15.00 Bonanza; 17.00 We Joined The Navy; 18.55 Elvis And The Colonel; 20.30 Close Up: In The Line Of Fire; 21.00 It's Nothin Personal; 23.05 Nowhere To Run

MOVIE CHANNEL

13.05 The Black Orchid; 14.50 The ex - Mrs. Bradford; 18.05 Don Quixote; 19.00 Remote; 21.00 The Public Eye; 23.00 Knight Moves

FILMNET +

12.00 Pardon Cupidon; 13.55 Sneakers; 16.00 K-TV; 18.00 Paper Hearts; 20.00 Julia Has Two Lovers; 22.00 Cliffhanger

SUPER CHANNEL

05.30 Novice; Gospodarstvo; Market Wrap; 14.00 Kolo denarja; 17.30 Poročilo Financial Times; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Življenski slog; 20.00 Entertainment X Press; 20.30 Dateline; 21.30 Inside Edition; 22.00 Poročila; 22.30 Jay Leno Show; 23.30 Res osebnost

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 Moneyline; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Morning; 15.00 Larry King Live; 17.30 Business Asia; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 International Hour; 00.45 World Sport; 01.30 Showbiz Today

2/5 **TV SLOVENIJA 1** **17.35**

SRCE IGRAČ, mladinska igra

SRCE IGRAČ je prikupna gledališka mladinska igra Pavla Golie, ki sta jo na novo priredila dramatik Tone Partljič in mlada režiserka Eva Maurer-Skofič, ki jo je v Šentjakobskem gledališču (v sezoni 1992/93) tudi postavila na oder. Zgodba o neustrašnem, bistrem, a revnem Andrejčku, smešni gospe Žaburi in njenih dveh nerodnih sinovih, o kraljici ter princesi Maji bo gotovo razveselila mlade gledalce. Ne manjkata, seveda, gledališki ravnatelj in nepogrešljivi Spiritus, ki dajeta osnovni ton vsemu dogajanju. Veselje do življenja, kaznovana napuh in pohlep ter nagrajena dobrota so osrednja sporočila zabavne igrice. Za televizijo je predstavo režiral Zoran Lesič.

TV SLOVENIJA 1 **20.05**

MOJ DOBRI PRIJATELJ, angleška humoristična serija

Pred kratkim ovdoveli Peter Banks (Georg Cole) živi v predmestju pri hčerki Betty (Matilda Ziegler) in zetu Brianu (Michael Lumsden), vendar je odločen, da bo še naprej ostal neodvisen. Upira se Bettyjinim poskusom, da bi po materinsko skrbela zanj. Pot ga zanese v bližnji bife, kjer spozna upokojenca Harryja Kinga (Richard Pearson). Ko ga pospremi domov, se takoj počuti kot doma v rahlo zanemarjeni in neurejeni hiši mlade Ellie, ki odaja sobe. Izmisli si zgodbo, da bi ugotovil, če ima Ellie (Minnie Driver) še kakšno prasto sobo zanj.

KANAL A **20.40**

DIVJE PALME, ameriška nanizanka

Režija: Keith Gordon
Igrajo: Jamem Belushi, Dana Delany, Robert Loggia, Kim Cattral
Senemator Tony Kreutzer se neusmiljeno približuje svojemu cilju. Elektronsko vezje, ki bo v njegovem sistemu sinteonske televizije povzročilo pravo revolucijo, se po naključju znajde v rokah njegovih političnih nasprotnikov, med katerimi je tudi nesrečni Harry Wychoff. Ženo Grace mu ubijejo, hčerko ugrabijo, njegov rejenec Caty pa stopi na čelo religioznega gibanja sinteotov.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V četrtek, 16. februarja, ob 20. uri: Sinja Ozbolt - ZRCALJENJE (DP). Predstava bo se v petek, 17. februarja, ob isti uri.
V petek, 17., in v soboto, 18. februarja, ob 20. uri: S. Berkoff - DEKADENCA. Gostovanje Teatra Exit iz Zagreba.

SNG DRAMA

tel.: 061/ 221-511
Danes, 14. februarja, ob 19.30: D. Zajc - GR-MACE, za abonma torek in izven.
V sredo, 15. februarja, ob 19.30: A. P. Čehov - ČESNJEV VRT. Gostovanje TEATRA GARAGE iz Zagreba.
V četrtek, 16. februarja, ob 19.30: D. Jovanović - UGANKA KORAJZE, za abonma studentski tretji in izven.

MALA DRAMA

tel.: 061/ 221-511
V sredo, 15. februarja, ob 20. uri: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM. Razprodano!
V četrtek, 16. februarja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven.
V petek, 17. februarja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.

MGL

tel.: 061/ 210-852
Danes, 14. februarja, ob 19.30: E. Flisar - STRIC IZ AMERIKE, za izven. Predstava bo se v petek, 17. februarja, ob isti uri, za izven.

V sredo, 15. februarja, ob 19.30: E. Ionesco - PLESASTA PEVKA, za izven. Gostovanje gledališča ZATO iz Ptuja.

V četrtek, 16. februarja, ob 19.30: J. Godber - NA SMUCISCU, za izven.
V soboto, 18. februarja, ob 16. uri: S. Makarović - SHOW STRAHOV, za izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

V sredo, 15. februarja, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTE, za abonma red E. Predstava bo se v petek, 17. februarja, ob isti uri, za izven.

KRIZANKE

V sredo, 15., in v četrtek, 16. februarja, Viteška dvorana ob 20. uri: M. Kmecl - ANDREJ SMOLE - ZNAMENITI SLOVENEK.

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/ 25-332

DNEVI KOMEDIJE do 26. februarja

V petek, 17. februarja, ob 19.30: I. Lovrić - AFE-RA POUHN KUFR.
V soboto, 18. februarja, ob 19.30: J. Godber - NA SMUCISCU.
V nedeljo, 19. februarja, ob 17. uri: M. Jesih - LJUBITI.

Danes, 14. februarja, ob 10. uri: A. Wendt - TICEV JAKA, za abonma čebelica 3 in ob 15.30, za abonma 4. solski in izven.

JESENICE GLEDALIŠČE TONETA CUFARJA

tel.: 064/ 81-260
V četrtek, 16. februarja, ob 19.30: R. Cooney - POKVARJENO.

KAMNIK KULTURNI DOM DUPLICA

V petek, 17. februarja, ob 20. uri: I. Torkar - VSTAJENJE JOZETA SVEJKA.

KRANJ

PGK, tel.: 064/ 222-681

V petek, 17. februarja, ob 19.30: Ray Cooney - ZBEZI OD ZENE, za izven. Predstava bo se v soboto, 18. februarja, ob isti uri, za izven in konto.

LJUTOMER

V petek, 17. februarja, ob 19.30: M. Frayn - HRUP ZA ODROM, premiera. Predstava bo se v nedeljo, 19. februarja, ob 15. uri in v petek, 24. februarja, ob 19.30.

MARIBOR

LGM, tel.: 062/ 26-748

V nedeljo, 19. februarja, ob 11. uri: B. Gregorić - PORCELANASTA MUCA.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

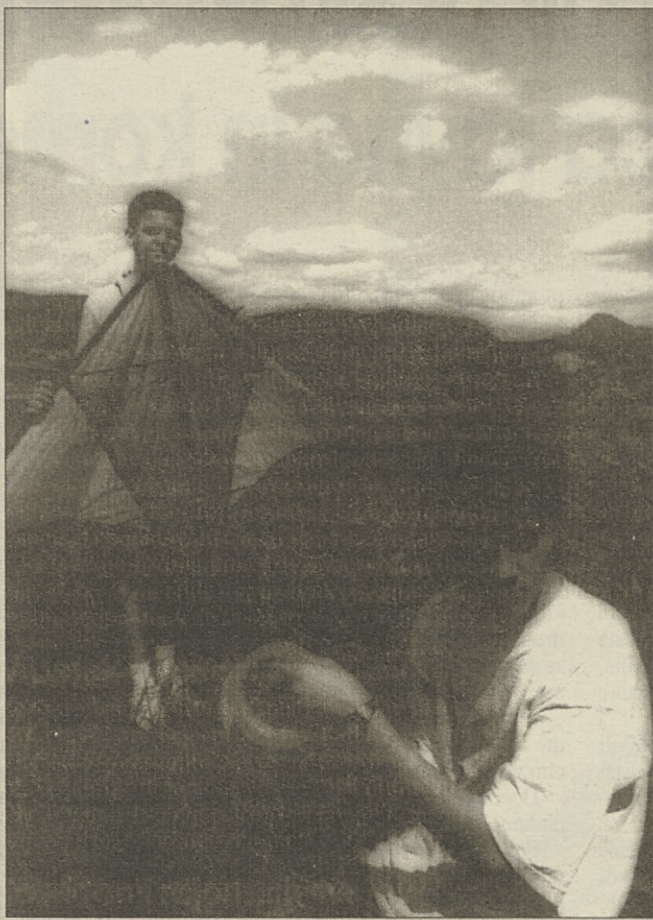
V petek, 17. februarja, ob 20.30: A. Strindberg - GOSPODICNA JULIJA.

SEŽANA

KC SREČKA KOSOVELA, tel.: 067/ 73-255

Danes, 14. februarja, ob 9. in 10.30: plesna pravljica TRNULJČICA.

V sredo, 15. februarja, bo v Mali galeriji Cankarjevega doma v Ljubljani ob 20. uri otvoritev razstave fotografij BARBARE JAKŠE

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10

V sredo, 15. februarja, bo v Mali galeriji ob 20. uri otvoritev razstave fotografij BARBARE JAKŠE. Razstava skulptur in risb DRAGA TRSARJA je na ogled do 20. marca.

V prvem predverju je do 5. marca na ogled razstava SLOVENIJA IN DUNAJ.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. februarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SEDEJA.

V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 12. marca na ogled razstava WILLIAMA HENRYJA FOX TALBOTA.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava del IVA PRANČICA je na ogled do 26. februarja.

GALERIJA ARS, Cevlarska 2

V četrtek, 16. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik BRANKA SIMČICA. Razstava bo na ogled do 9. marca.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava slik MAJE POGACNIK je na ogled do 23. februarja.

GALERIJA KAPELICA SOU

Razstava del ROBERTA SIMRAKA je na ogled do 10. marca.

GALERIJA CZP KMEČKI GLAS, Železna 14

Razstava akvarelov in pastelov PLESTENJAK - BAHAR je na ogled do 7. marca.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3

Razstava grafičnih listov BOGDANA BORČICA je na ogled do 19. marca.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Razstava akvarelov MIHE PIRNATA ml. je na ogled do 28. februarja.

ARHITEKTURNI MUZEJ - JAKOPIČEVA GALERIJA

V sredo, 15. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave grafik DIMITRA MALIDANOVA. Razstava bo na ogled do 28. februarja.

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER

KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7
Arheološka razstava AMFORA je na ogled do 26. februarja.

KNJIZNICA SISKI, Cesta komandanta Staneta 10

Danes, 14. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave

slik IRENE POLANEC. Razstava bo na ogled do 7. marca.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Razstava grafik ZORE STANČIC - Album je na ogled do 25. februarja.

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE, Trg Celjskih knezov 11

Pregledna razstava slik AVGUSTA LAVRENCICA je na ogled do 31. marca.

CERKNICA

GALERIJA KRPAN

Razstava ilustracij BOZIDARJA STRMANA-MISO-TA.

ILIRSKA BISTRICA

GALERIJA NA VIDMU, Gregorčičeva 2

Razstava slik PATRIZIE DEVIDE je na ogled do 25. februarja.

KAMNIK

RAZSTAVISCE VERONIKA

Razstava slik CENETA GRILJCA je na ogled do 21. februarja.

MARIBOR

SALON ROTOVZ, Trg Borisa Kraigherja 3

Danes, 14. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave tapiserij IRENE E. CONRAD.

PIRAN

MESTNA GALERIJA, Tartinijev trg 3

Razstava litografij MARCA CHAGALLA je na ogled do 20. februarja.

SLOVENJ GRADEC

GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI

Razstava VORTEX Ona B je na ogled do 23. februarja.

SKOJKA LOKA

GALERIJA FARA, Cesta talcev 2

Razstava fotografij BOSTJANA GUNCARJA.

TRZIC

GALERIJA KURNIKOVA HISA

Razstava risb Slike stare Ljubljane BORISA TROBČA je na ogled do 5. marca.

ZALEC

SAVINOV LIKOVNI SALON

Razstava likovnih del LEONA KOPORCA je na ogled do 24. februarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 14. t. m., ob 16. uri (red H) ponovitev recitala E. Kocbeka »Globoko zgoraj ali visoko spodaj«. Režija Vladimir Jurc.

Ponovitev jutri, 15. t. m. ob 12. uri (za sole).

Gledališče Rossetti

Danes, 14. t. m., ob 20.30 (red premiere)- Paolo Poli in Ida Omboni predstavljata »L'asino d'oro«. V glavni vlogi Paolo Poli. Predstava 7A - Vstopnice so na prodaj pri blagajni gledališča 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

V gledališču je na ogled razstava »40 stagioni in mostra«. Urnik od 16.00-19.00.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 14. t. m., ob 16.30 gostovanje gledališke skupine E.A.O. iz Rima z delom »Rosanero«. Režija Antonio Calenda.

KOROŠKA

CELOVEC

Kapucinski samostan, Waaggasse: jutri, 15. t. m., ob 17.30 - Slovenscina za napredujoče, vodi mag. Silvija Borovnik.

TINJE

Dom: Danes, 14. t. m., ob 19.30 - T. Pavček

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

Danes, 14. februarja, ob 18. uri: predstavitev knjige HELENE BIZJAK - Telo govori (E7). Ob 19. uri: Bodo krivice, storjene cerkvi, ostale neporavnane? Verska kulturna dediščina - dr. BORUT KOSIR (E3). V četrtek, 16. februarja, ob 12. uri: Alkoholi in njegovo mesto v življenju mladostnika. Strokovni nosilec seminarja: dr. SLAVKO V. ZIHERL (SD).

KLUB CD

Danes, 14. februarja, ob 19. uri: etnovečer - ženske studije pri nas. Gostji: dr. DARJA ZAVIRSEK in NATALIJA VREČAR.

NARODNA GALERIJA, Puharjeva ulica 9

V sredo, 15. februarja, ob 18. uri: predavanje RENATE VIDRIH - Potresi v svetu in pri nas.

GALERIJA TIVOLI

Danes, 14. februarja, ob 19. uri: gost torkovega večera dirigent MARKO LETONJA.

DOM SPANSKIH BORCEV

V petek, 17. februarja, ob 18. uri: modna revija butika MOZAMO.

CELJE

OSREDNJA KNJIZNICA CELJE, Muzejski trg 1

V četrtek, 16. februarja, ob 18. uri: VEČER POLJSKE

LIRIKE 20. STOLETJA.

MARIBOR

MALI ODER SNG MARIBOR, tel.: 062/ 224-421

V četrtek, 16. februarja, ob 17. uri: kabinet prof. Sedmaka. Gost bo TONE PARTIČIČ.

KNJIZNICA NOVA VAS

Danes, 14. februarja, ob 17. uri: predavanje mag. MAJE GODINA-GOLJA - O ZANIMIVOSTIH IZ DRUŽABNEGA ŽIVLJENJA MARIBORČANOV.

NOVO MESTO

DOLENJSKI MUZEJ, Muzejska 7

V petek, 17. februarja, ob 18. uri: otvoritev razstave stripa in risanega filma MIKIJA MUSTRA. Razstava bo na ogled do 27. marca.

ŠKOFJA LOKA

KNJIZNICA I. TAVCAR JA, tel.: 064/ 620-200

Danes, 14. februarja, ob 17. uri: ura pravljic - MATJAZ ERZEN. V sredo, 15. februarja, ob 18. uri: večer z diapozitivi - JANEZ AHACIČ o NARODNIH PARKIH SEVERNE AMERIKE.

ZALEC

OBCINSKA KNJIZNICA ZALEC

V sredo, 15. februarja, ob 18. uri: pogovor z ministrom SERGIJEM PELHANOM.

Grillo bo nastopil tudi v Pordenonu in sicer v petek, 17. t. m., ob 21. uri v Palasportu. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti (tel. 630063).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Sportna palača

V soboto, 18. t. m., ob 21. uri nastop komika Beppe Grilla.

t.m. vsak dan (rezen srede) od 16.00 do 20.00.

ŠPETER

Beneška galerija: do 2. marca je od 17. do 19. ure na ogled slikarska razstava Jasne Merku.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Carinthia: do 4.3. razstavlja Ludwig Gerstakker.

BV galerija: do 15.2. »Kleinformate«.

Galerija U: do 17.2. razstavlja Gertrude Kresse.

TINJE

Dom: Danes, 14. t. m., ob 18.30 odprtje razstave fotografij Ivana Klarica.

BOROVLE

Galerija Rieser: razstava 50 koroških umetnikov.

RADIŠE

Kulturni dom: na ogled je razstava del G. Loiskandla.

BEGUNJE

Galerija Avsenik: Do 13.2. bo na ogled razstava »Trofeje iz Nambije«.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CD, tel.: 061/ 222-815

V sredo, 15. februarja, ob 18. uri in v četrtek, 16. februarja, ob 10. uri: SPREHOD SKOZO ZGODOVINO JAZZA - BIG BAND RTV SLOVENIJA. Na koncertih bo zgodovino jazza predstavil JANI KOVACIČ (LD).

V četrtek, 16. in v petek, 17. februarja, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za oranžni abonma I in II.

LGL, tel.: 061/ 314-789

V sredo, 15. februarja, ob 19. uri: dobrodelni koncert za Sarajevo. Nastopili bodo: NECA FALK, VI-TA MAVRIC, VLADO KRESLIN in TOMAZ PENGOV.

SLOVENSKA FILHARMONIJA, tel.: 061/ 226-544

V nedeljo, 19. februarja, ob 11. uri: nedeljska matineja posvečena Haydnu - KOMORNI ORKESTER SLOVENICUM.

KUD FRANCE PRESEREN

tel.: 061/ 332-288

Danes, 14. februarja, ob 20. uri: koncert INTERSEPTOR.

KLUB CHANNEL ZERO

NA METELKOVI

V četrtek, 16. februarja, ob 22. uri: koncert skupine ANA PUPE-DAN s predskupino MUD FISH.

ILIRSKA BISTRICA

MKNZ

V soboto, 18. februarja, ob 22. uri: koncert skupin TODAY IS THE DAY (ZDA) in HA DET BRA (Zagreb).

JESENICE

KOSOVA GRASCINA

V sredo, 15. februarja, ob 19.30: koncert PIHALNEGA KVINTETA LJUBLJANSKE AKADEMIIJE ZA GLASBO.

KOSTANJEVICA

FRANCISKANSKI

SAMOSTAN

Danes, 14. februarja, ob 19. uri: koncert pesmi in arij. Nastopata: FRANE JAVORNIK (bas) in MARIJAN FAJDIGA (klavir).

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncert na abonmajski sezona 1994/95

V torek, 21. t. m., ob 20.30 koncert harmonikasa Corrada Rojaca.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevih

13. februar 1995

Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: * *
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lah

13. FEBRUAR 1995

13. FEBRUAR 19ARANKA P.D. LJUBLJANA

po pogojih iz ponudbe Abanke z dne 13.2.1995

Tečajna lista št. 029 z dne 13. 2. 1995 - Tečaji veljajo od 14. 2. 1995 od 00.00 ure dalje

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

hkrati kupil in prodal isti papir za različni razredi: S - suspendirano trajanje; Z - zadržano trajanje; $^+$ - dosegla 10-odstotna člena sprememba teže; $^{++}$ - dosegla 30-odstotna členitev - trajanje je zadržano. Oblevenci z amnitiem odpladajo glavnice: RS01, RS08, RS11, SKZ1, OZG, PCG, PGO, PJ1, RGST; ez: kupon - stevika kupona in datum zapladi le-tega; (3) - obveznica kotirana na 3 mesece, vključno 4 delovne dni pred zapladi- sto le-tega; (4) - dospele obveznice od vključno kupona, ki je zapadal 13. 8. 93 dalje in bile izplačane; (5) - od 12.4.94 sklopa kotirna brez kupona za 193 (-6) - od 26.5.94 delnica kotirna brez kupona za 193 in 92; (7) - izplačilo akcionarij dividend za 194; obr: m - obrestna mera (obveznice); div - dividenda (delnice) v STI, on: ni navedeno drugace; max - najvišji točki dolgovrednega papirja; min - najnižji točki dolgovrednega papirja

Tečaji veljajo od 14. februarja 1995 od 00.00 ure dalje

Opomba: Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

Tečajna lista za odkup in prodajo deviz podjetij
Tečaj velja dne 14. februarja 1995 od 00.00 do 24. ure

13. FEBRUAR 1995	v LIRAH
------------------	----------------

14. FEBRUAR 1995	v ŠILINGIH
------------------	-------------------

Tečaj velja za 100 enot, pri prvih treh pa za 1 enoto valute.

KMEČKA BANKA - GORICA

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

NOVICE

Agassi v finalu premagal Changa

SAN JOSE (STA/AP) - Prvi nosilec American Andre Agassi je v finalu turnirja v San Joseju z nagradnim skladom 328.000 dolarjev premagal rojaka in drugega nosilca Michaela Changa s 6:2, 1:6, 6:3. Agassi je tako v dvoboju s Changom osemkrat zmagal in dvakrat izgubil, nazadnje leta 1993 v Cincinnatiju. Stiriindvajsetletni Agassi je že drugič letos zmagal na turnirju ATP. Od septembra lani pa je slavil v 34 dvobojih, le dva pa je izgubil.

Letos ima razmerje zmag in porazov 12:0. Agassi je v prvem nizu gladko zmagal in drugega prav tako gladko izgubil. Toda v tretjem ni pustil, da bi ga rojak presenetil. Povedel je s 5:2, nato je Chang rešil tri zaključne žogice in na koncu tudi dobil osmo igro. Agassi je v deveti igri niza povedel s 40:15, Chang pa je znova rešil zaključno žogico za zmago Agassija. Po dolgi izmenjavi udarcev je Chang v naslednji točki popustil in žogica je končala v mreži. Rezultat finala: Andre Agassi (ZDA/1) - Michael Chang (ZDA/2) 6:2, 1:6, 6:3.

Malejevi turnir v Chicagu

CHICAGO (STA/AP) - Bolgarka Magdalena Malejeva je v finalu turnirja WTA v Chicagu z nagradnim skladom 340.000 dolarjev s 7:5 in 7:6 (7:2) premagala Američanko Liso Raymond. Malejeva sprva ni načrtovala, da bi se udeležila tega turnirja, po svoji četrti zmagi na turnirjih WTA pa svoje odločitve ni obžalovala. Potem ko je zaradi bolezni Mary Joe Fernandez odpovedala sodelovanje, je Malejeva iz Bolgarije poletela v ZDA in v Chicagu prisla, ko se je turnir že začel.

»Najprej sem dolgo oklevala, da bi se odpravila v ZDA. Dva meseca nisem bila doma. Po pogovoru s trenerjem pa sem v Chicagu kljub vsemu odšla,« je dejala 19-letna Malejeva, ki je v Tokiju po zmagi nad Mary Pierce igrala v polfinalu. V začetku minulega tedna je že presegla mejo milijona dolarjev zaslužka v svoji dosedanjih teniški poti. Raymondova je po dvoboju dejala, da je bila njena nasprotnica po zmagi nad Argentinko Gabrielo Sabatini zelo samozavestna in da ni imela možnosti za kaj več. Rezultat finala: Magdalena Malejeva (Bolgarija/3) - Lisa Raymond (ZDA) 7:5, 7:6 (7:2).

Agassi še bliže Samprasu

MONTE CARLO (STA/APA) - Američan Andre Agassi se je po zmagi v San Joseju se bolj približal vodilnemu na teniški lestvici ATP rojaku Petu Samprasu. Nemec Boris Becker je ostal na tretjem mestu, Hrvat Goran Ivanišević pa je napredoval za mesto in je sedaj četrti. Lestvica ATP: 1. (1.) Sampras (ZDA) 4.725, 2. (2.) Agassi (ZDA) 4.082, 3. (3.) Becker (Nem) 3.054, 4. (5.) Ivanišević (Hrv) 2.805, 5. (6.) Chang (ZDA) 2.803, 6. (4.) Bruguera (Spa) 2.779, 7. (7.) Berasategui (Spa) 2.470, 8. (8.) Stich (Nem) 2.395, 9. (9.) Edberg (Sve) 2.277, 10. (10.) Kafelnikov (Rus) 2.139, 11. (12.) Ferreira (JAR) 2.070, 12. (11.) Courier (ZDA) 1.928, 13. (14.) Medvejedev (Ukr) 1.815, 14. (15.) Larsson (Sve) 1.587, 15. (16.) Krajčevič (Niz) 1.569.

45. NBA ALL STARS GAME / MITCH RICHMOND »TOP SCORER« IN MVP TEKME

V tekmi zvezd NBA Zahod potopil Vzhod

Selekcija Zahoda zmagala z izidom 139:112
Miner zmagal v zabijanju, Rice kralj 3 točk

Vzhod - Zahod 112:139
(28:31, 56:72, 81:104)

VZHOD: Pippen 12 (5:15 iz igre, - pm), G.Hill 10 (5:8, 0:4), O'Neal 22 (9:16, 4:7), A.Hardaway 12 (4:9, 4:6), R.Miller 9 (3:9, -), Dumars 11 (5:8, -), Ewing 10 (4:7, 2:2), Barros 5 (2:5, -), L.Johnson 7 (2:3, 2:2), Mourning 10 (4:9, 2:3), Baker 2 (0:2, 2:4), T.Hill 2 (1:1, -); trener B.Hill.

Met za 2 - 36:70, met za 3 - 8:22, skupno - 44:92 (48%), pm - 16:28. Zgubljene žoge: 20. Pridobljene žoge: 10. Skoki: 41 (Mourning 8, Pippen 7, O'Neal 7). Asistence: 33 (A.Hardaway 11, Dumars 6, Pippen 3). Blokada: 8. 3T: Miller 3:6, Pippen 2:6, L.Johnson 1:1, Dumars 1:2, Baker 1:3.

ZAHOD: Barkley 15 (7:12, -), Kemp 13 (4:6, 5:6), Olajuwon 13 (6:13, 0:2), Majerle 10 (4:12, -), Sprewell 9 (4:9, 1:1), Payton 6 (3:10, -), Richmond 23 (10:13, -), Robinson 10 (3:5, 4:6), Schrempf 9 (4:11, -), Mutombo 12 (6:8, -), K.Malone 15 (6:6, 3:4), Stockton 4 (2:6, -); trener Westphal.

Met za 2 - 51:84, met za 3 - 8:27, skupno - 59:111 (53%), pm - 13:19. Zgubljene žoge: 15. Pridobljene žoge: 15. Skoki: 59 (Olajuwon 11, Barkley 9, Mutombo 8). Asistence: 44 (Payton 15, Stockton 6, Schrempf 5). Blokada: 7. 3T: Richmond 3:3, Majerle 2:7, Olajuwon 1:1, Barkley 1:4, Schrempf 1:4.

Gledalcev: 18.755.

PHOENIX - Tekma največjih zvezd NBA se je zaključila s predvidenim uspehom selekcije iz Zahoda, ki je ze po tretji četrtini vodila s prednostjo 17 točk in v zadnjih 12 minutah igre razliko se povečala.

Treba je priznati, da letošnji All Stars Game ni opravičil velikega pričakovanja, saj je bilo napak in nerodno izgubljenih žog na obeh straneh precej, predvsem v obrambi pa se ni nihče posteno potrudil. Kljub temu tudi odstotki pri metu niso bili navdušujoči in le nekaj lepih potez in efektnih zabijanj je ogrelo občinstvo. Tekma je bila izenačena vse do šeste minute v tretji četrtini, ko je Vzhod s košem O'Neala znižal razliko na 8 točk (71:79), zatem pa sta Richmond in Schrempf dosegla nekaj zaporednih trojk in z delnim izidom 25:10 so zahodnjaki odločili tekmo. V zadnjem delu ni nihče več igral »za-res«, Barkley je med »time outom« celo skušal posnemati Sunsovo gorilo, ki je z vzmetni zabavala gledalce

z letječimi zabijanj, a sta ga Majerle in Westphal pravočasno ustavila in le Mitch Richmond (Sacramento) je nadaljeval z izvrstno igro, tako da je bil tudi proglašen za najboljšega igralca tekme. Ob njem sta se dobro odrezala tudi dva »rezervna« igralca, in sicer Alonzo Mourning in Karl Malone, ki je dosegel 15 točk brez zgrešenega meta. Tudi nova mlada zvezda Grant Hill ni pokazal nič posebnega, boljše od njega pa sta se odrezala playmaker Orlando Anfernee Hardaway in center Denverja Dikembe Mutombo, ki je v zadnjem hipu zamenjal poškodovanega Cedrica Ceballosa.

ROOKIES: V srečanju med najboljšimi novinci NBA so Beli tesno in po podaljšku premagali Zeleno z izidom 83:79. Najvec

Mitch Richmond - MVP 45. izvedbe All Stars Game (AP)

točk sta dosegla Glenn Robinson (21) in Eddie Jones (25), ki je bil tudi MVP tekme.

3 TOCKE: Osem ostrostrelcev je po izločilnem sistemu preverilo svoje sposobnosti pri metu za 3 točke, prvo mesto in 20.000 dolarjev pa je pospravil Glen Rice, branilec Miami.

»SLAM DUNKS«: V spektakularnem tekmovanju v zabijanju je občinstvo in žirijo najbolj navdušil Harold Miner, ki je tako ponovil uspeh iz leta 1993 v Salt Lake Cityju. Tako kot Rice, je tudi Miner član Miami in tudi njemu se je denarnica odebela za 20.000 zelencev.

Vanja Jogan

V Avstriji favoriti za hokejski naslov spei uspešni

CELOVEC - V četrtfinalnih tekmah za naslov avstrijskega prvaka v hokeju na ledu so ponovno zmagali favoriti - Lanskoletni prvak Feldkirch, celovski KAC, beljaski VSV ter EC Gradec so po uspehu v prvi tekmi serije na tri zmagane tekme dobili tudi drugo, tako da bodo po vsej verjetnosti polfinalisti znani že to sredo, ko bo odigrano tretje kolo. Rezultati 2. kola: CE Dunaj 0:6, Kapfenberg - KAC 4:6, Lustenau - VSV 1:3, EHC Ehrwald - EC Gradec 2:4. (I.L.)

PO HUDI POŠKODBI

Za Thomasa Fogdöja konec športne kariere

STOCKHOLM (STA/dpa/AP) - Za švedskega slalomskega specialista Thomasa Fogdöja, ki se je minuli torek težje ponesrečil, ko ga je na smukaski progi v Aareju spodneslo in se je zaletel v drevo v Aareju, je športna pot po prvih zdravniških ocenah verjetno končana.

Stiriindvajsetletni smučar je trenutno delno hrom in se bo po terapiji poškodovane hrbtenice verjetno lahko pozdravil, »vendar bo moral najti drugačen način življenja v prihodnje,« je povedal dr. Olle Andren v univerzitetni bolnišnici v Umeu, kjer so Fogdöja operirali. »Zdaj je se v invalidskem vozičku. Nekatere poškodbe hrbteničnih vretenc bo mogoče odpraviti z vajami, nekatere druge poškodbe hrbta pa le z umetnimi nadomestki.«

»Psihično je ta nesreča za Fogdöja zelo boleca. Prej se je boril za zmago proti Albertu Tombi in drugim najboljšim smučarjem, zdaj pa se mora s poškodbo, ki mu lahko povsem spremeni življenje,« je menil zdravnik švedske reprezentance Göran Skog.

Hokejisti v NHL ne poznajo počitka

NEW YORK (STA/AP) - V severnoameriški poklicni hokejski ligi ne poznajo počitka. Tokrat je bilo srečanje sicer nekaj manj, kljub temu pa so gledalci povsod prisli na svoj račun. Največ golov je padlo v Los Angelesu, kjer je gostoval Detroit.

Rezultati nedeljskih tekem: Edmonton - Anaheim 2:0, New Jersey - Florida 4:2, Boston - Buffalo 2:1, Los Angeles - Detroit 4:4.

TUJA NOGOMETNA PRVENSTVA / »VROČE« V ANGLIJI, REAL MADRID ŽE PRVAK?

»Navijači« Chelseaja pretepli igralce nasprotne enajsterice

LONDON - Ob zanimivem razpletu v prvenstvu je bilo že med tednom zelo vroče na pokalni tekmi med Chelsea in Millwallom, katerega navijači trdno držijo v rokah rekord nerodov. Tokrat pa so se »izkazali« nasprotniki. »Lionsi«, ki glasno držijo za Chelsea, so namreč po porazu svoje ekipe vdrli na igrišče in pretepli igralce Millwalla. Na stadionu Stanford Bridge so nekoc bile dvojne pregrade med tribunami in igriščem, skozi drugo je namreč v slogu nemških tabornic tekli elektricni tok. Toda po tragediji na Hillsboroughu, kjer je pred šestimi leti umrlo 96 navijačev Liverpoola, ki so jih dobesedno zmečkali ob ograji, so v Angliji ograje odstranili in ta poteza se je po Cantonajevem napadu na nekega gledalca za nogometase končala slabo. »Gverila« se je nato nadaljevala tudi izven stadiona in silam javnega reda so morali priskociiti na pomoč ko-

legi na konjih.

V 28. kolu »Premiershipa« ni manjkalo zanimivosti, a na srečo samo kar se golega nogometa tice. Manchester United je z goli Incea, Kancelskisa in Colea dobil mestni derbi proti Manchester Cityju. Po pekočem porazu proti Tottenhamu pa si je še pred kratkim izvelela iz nevarnega položaja, se je tokrat razpisotila in solidnemu Wimbledonu nasula nič manj kot sedem (proti enemu) golov. Newcastle je osvojil »big-match« z Nottinghamom in opravil lep korak naprej k uvrstitvi v pokal UEFA. Ponovno je razocaral Arsenal, ki je doma igral neodločeno s slabim Leicesterom: za »gunnerse« je do-

bro le to, da je po hudih težavah (alkohol, droga) pot do gola našel Paul Merson. VRSTNI RED: Blackburn 62, Manchester Utd 60, Newcastle 51, Liverpool* 48, Nottingham 46, Leeds** in Wednesday 39.

Real Madrid, se enkrat Real Madrid in spet Real Madrid. Po komaj enainvajsetih kolih ni treba posebnega poguma za trditev, da bo Real po petih letih suše spet prvak. Vikend je bil za »merenguese« sladek kot ze dolgo ne. V soboto ponoči je večni tekmelec (kdo drug kot Barcelona!) z neverjetnim 5:0 izgubil v Santanderju proti Racingu, predzadnjemu na lestvici. V nedeljo popoldne je Deportivo položil orožje v Gijonu. H koncemu 3:1 je veliko prispeval Pier, 22-letni španski reprezentant italijanskega rodu - pravo ime je namreč Pierluigi Cherubino. Real je nato v nedeljo ponoči brez težav odpravil Logroñes: 4:1 in pet točk naskoka (zaradi odločno boljše

gol-razlike pa jih je dejansko že šest) je tu. Nasploh pa so bile slabše uvrščene ekipe zelo uspešne. Mostva iz druge polovice lestvice so namreč osvojila 13 od 20 razpoložljivih točk. VRSTNI RED: Real Madrid 33, Deportivo 28, Barcelona 27, Zaragoza 26, R. Betis 25, Ath. Bilbao 23.

Tudi drugod ni manjkalo pomembnih dogodkov ali celo odločitev. V Franciji se je Lyon vodecemu Nantesu približal »samo« na pet točk, toda s pomočjo tekme več. Na Portugalskem je vodilni Porto igral brez golov, toda drugouvršeni Sporting je celo doma izgubil s poprečno Amadbro. Spodrsjlaja je izkoristila Benfica, ki je v mesecu dni zaostanek za prvim mestom zmanjšala s sedmih na tri točke. Besedo konec je nizozemskemu prvenstvu postavil Ajax. S pravim »showom« Nijerijca Finidija je s 4:1 potopil (kar v Rotterdamu) Feyenoord. (dk)

NOGOMET

Trapattonija bo na Bayernovi klopi julija zamenjal trener Werderja Rehagel

BONN - Sedanji trener Werderja iz Bremna Otto Rehagel bo s prvim julijem na Bayernovi trenerski klopi zamenjal Italijana Giovannijs Trapattonija. Vest je včeraj potrdil predsednik bavarskega kluba Franz Beckenbauer v intervjuju za dnevnik »Bild«, potem ko so bile govorice o Trapattonijevem povratku v Italijo vse bolj glasne.

Rehagelovo odločitev je potrdil tudi sportni vodja Werderja Willy Lemke. »Do zadnjega smo upali, da si bo Rehagel premislil, a zdaj se moramo sprijazniti z njegovim odhodom«, je povedal Lemke. Z Werderjem je Rehagel dvakrat osvojil naslov nemškega prvaka (leta 1988 in 1993), leta 1992 pa je osvojil tudi pokal pokalnih zmagovalcev. Pri Bayernu bo Rehagel letno zaslužil poldrugi milijon mark.

Svetovni rekord Blairove

CALGARY (STA/dpa) - Sestkratna olimpijska prvakinja v hitrostnem drsanju Američanka Bonnie Blair je na tekmi za svetovni pokal v Calgaryju postavila nov svetovni rekord na 500-metrski razdalji. Progo je predrsala v zares izjemnih 38.69 sekunde in izboljšala star svetovni rekord, ki je bil prav tako v njeni lasti, za natanko tri desetinke sekunde. Tudi drugouvrščena Kanadčanka Susan Auch jedrsala hitreje od prejšnjega svetovnega rekorda, in sicer za pet stotink sekunde.

KOŠARKA / FINAL FOUR

Izredno zanimanje za zaključni turnir najboljših četverice

Veliko povpraševanje po vstopnicah

MILAN - Čeprav na finalni fazi italijanskega košarkarskega pokala 2. in 3. marca v Casalecchiu ne bo nastopilo nobeno bolonjsko moštvo, je povpraševanje po vstopnicah izredno - doslej jih je bilo rezerviranih že stiri tisoč, tako da računajo, da bo na dvodnevem tekmovanju, na katerem bodo nastopili trzaski Illy, Scavolini iz Pesara, Benetton iz Trevisa in Stefanel iz Milana, dvorana pretežna, da bi lahko sprejela vse ljubitelje kosarke.

Na včerajšnji uradni predstavitvi v Milanu je bilo rečeno, da prihodnje leto finala ne bodo priredili v Emiliji Romagni do priredili v kakem drugem kraju, najverjetneje v Rimu.

Trenerji moštev včeraj niso hoteli dajati napovedi. Za Bogdana Tanjevića bo to že četrti nastop v »final fouru«, upa pa,

da bo tokrat z milanskim Stefanelom končno nastopil v finalu za 1. mesto, kar mu doslej se ni uspelo, in da bo nato uspešen tudi v finalnem srečanju. Trener Scavolinija Valerio Bianchini pravi, da o pokalu se ne razmišlja, upa pa, da bo American Gaines, ki je v središču kritik zaradi slabih nastopov, prav takrat pokazal svoje pravo lice. Glede na prvenstvene rezultate imata za uvrstitev v finale manj možnosti Benetton in Illycaffè.

Dvodnevno tekmovanje v Casalecchiu bo neposredno prenašala zasebna postaja s kodificiranim signalom tele +2, po Rai pa bodo na sporedu krajsani posnetki polfinalov in finala.

SPORED
2. marca: 18.00 Scavolini - Illy; 20.00 Benetton - Stefanel; 3. marca: 18.00 tekma za 3. mesto; 20.00 finale za 1. mesto.

HOKEJ NA KOTALKAH / C LIGA

Polet proti Ferrari dosegele letošnjo prvo zmago Zdaj derbi z UGG

Polet - Ferrari 9:6 (3:0)
POLET: Biasizzo, Maruzzi 1, S. Kokorovec, Stilli, Mo. Kokorovec, Mi. Kokorovec 4, Martellani 2, Zotti, Russo 2, Rados.

Poletovci so dosegli svojo prvo prvenstveno zmago in to na račun Ferrare, ki ne skriva svoje želje, da bi se takoj vrnila v B ligo, iz katere je izpadla v letošnji sezoni. Poletovci so tokrat zaigrali res dobro in povedli celo z 8:0, popustili so le v zadnjih minutah (pri 9:3), ko je sodnik izključil standardnega vratarja Radosa.

Potem ko so zaman zahtevali od sodnika, naj prekine tekmo zaradi spolzkega igrišča, so gostom povsem popustili

živci. Začeli so igrati grobo, nesportno pa so se obnašali tudi njihovi številni navijači, ki so v Trstu prispeli s posebnim avtobusom, zato pa je bilo zadoščenje ob zmagi za poletovce se toliko večje.

V prihodnjem kolu čaka Polet v Gorici derbi z UGG, ki ima na lestvici prav tako dve točki. »Mi proti njim se nismo izgubili, zato bodo oni napeli vse sile, da zmagajo. Doslej v prvenstvu nismo imeli sreče in smo zamudili nekaj priložnosti, v povratnem delu pa se lahko mariskomu odločimo za poraz. Razen Breganz ni za nas nobeno moštvo nepremagljivo«, pravi poletovec Mojmir Kokorovec.

NOVICE

Pred tekmo Napoli - Cremonese z nožem ranjen navijač Napolija

NEAPELJ - Sele včeraj se je zvedelo, da je bil pred nedeljskim srečanjem Napoli - Cremonese z nožem ranjen 31-letni Giovanni Puzone iz Neaplja. Kot je sporočila policija, je bil Puzone v vrsti pred blagajno na stadionu San Paolo, kjer so prodajali vstopnice za tekmo. Pri tem se je sprl z dvema mladenicema, ki sta trdila, da sta bila v vrsti pred njim. Eden od njiju je izvlekel nož in ranil Puzoneja v levo stegno. Takoj po napadu je pobežnil z motornim kolesom. Puzoneju so nudili prvo pomoč, ozdravel pa bo v 7 dneh. Njegova poškodba ni huda, saj so ga takoj odpustili iz bolnišnice. Kasneje so ugotovili, da naj bi Puzone najprej napadalcu primazal zausnico, ta se je nato oddaljil in vrnil z nožem ter nato po napadu pobežnil.

Trije italijanski nogometaši ne bodo igrali v četrtfinalu evropskih pokalov

ZENEVA - V četrtfinalnih nogometnih tekmah v vseh treh evropskih pokalih, ki so na sporedu 28. februarja in 1., ter 2. marca ne bodo mogli igrali Marco Simone (Milan) v pokalu prvakov, Diego Fuser (Lazio) in Dino Baggio (Parma) v pokalu Uefa. Tudi nasprotniki italijanskih ekip ne bodo popolni. Porto, ki bo igral s Sampdorijem v pokalu pokalnih zmagovalcev, zaradi kazni ne bo mogel računati na Fernanda Barbosa, Odense pa booti Parmi igral brez Michaela Schönberga in Carstena Hemmingstena.

Danes kolesarska dirka za 32. trofejo Laigueglia

LAIGUEGLIA (Savona) - Današnja 32. trofeja Laigueglia bo prva letošnja dirka v Italiji za poklicne kolesarje. Na njej bo nastopilo preko 200 kolesarjev, med njimi ne bo manjkalo mnogo domačih in tujih asov. Nedeljski zmagovalac dirke po Sredozemlju Gianni Bugno bo moči meril z rojaki Chiappuccijem, Findriestom, Furlanom, Bortolamijem, Petitom in Cipollinijem ter s Dancem Sorensonom, Rusoma Koniševom in Cerkaosovom, Ukrajincem Oucakom in mladim Avstrijcem Luttenbergerjem. Od boljših bodo manjkali le Indurain, Rominger in Berzin. Dirka meri 158 km, kolesarji pa se bodo dvakrat povzpeli na vrh Testica (470 m), šest kilometrov pred ciljem pa jih čaka kratak, a zahteven vzpon na Capo Mele.

Trofeja Laigueglia je že po tradiciji generalka za slovito dirko od Milana do Sanrema, prvo preizkušnjo za svetovni pokal, ki bo 18. marca.

Tekma med Udinesejem in Dinamom iz Bukarešte bo na sporedu že jutri

VIDEM - Prijateljska tekma med videmskim drugoligašem in romunskim prvoligašem Dinamom iz Bukarešte bo na sporedu že jutri zvečer ob 20.30. Po prvotnem programu bi moralo srečanje biti na sporedu v četrtek ob 15. uri. Vodstvo Udineseja je sporočilo, da je vstop za imetnike sezonskih vstopnic prost, za ostale pa je cena vstopnic 10.000 lir.

ODBOJKA / PRVENSTVO DEKLIC NA TRŽAŠKEM

Bor Friulexport in Koimpex sta se že uvrstila v play-off

Slogašice v derbiju z Bregom sedmič zapored zmagale s 3:0 - »Silovit« začetak Kontovelovih naraščajnic

MLADINKE
Koimpex - NPT 3:0 (15:2, 15:11, 15:4)

KOIMPEX: Babudri, Ban, Blazina, Criti, Furlan, Kalc, Kocjancic, Kufersin, Molassi, Sossi, Tensi, Vidali.

S tem zaostalim srečanjem se je za Koimpex zaključilo prvenstvo mladink. Trzaska sesterka je v prvem delu prvenstva nudila nasi veliko večji odpor kot tokrat. Izredno žilavo se je sicer borila v obrambi, to je bilo pa tudi vse, saj so na mreži absolutno prevladovala slogašice. Trener Peterlin je na igrišče poslal vse razporozljive igralke in ceprav so nastopile v različnih vlogah se ucinke v igri ni nič spremenil. S to novo zmago je Koimpex zaključil prvenstvo na tretjem mestu na lestvici. Ta položaj pa je nadvse spodbuden, se posebej ob dejstvu, da bo večina igralke se dve leti lahko nastopala v tej starostni kategoriji. (Inka)

Vrstni red: Bor Friulexport 22, Pallavolo Trieste 20, Koimpex 14, Sokol 12, Npt in Sgt 6, S. Andrea 0. (Bor Friulexport, Sokol, Sgt in S. Andrea imajo tekmo manj)

DECKI

Tekme med Koimpexom in Pallavolom niso odigrali, tako da je slogase na vrhu lestvice (brzkone samo začasno) dohitel Volley club.

Bor - Volley Club 1:3 (15:8, 2:15, 11:15, 1:15)

BOR: (točke in menjave) Bosari (1+1), Jančar (3+7), Krmec, Lunazzi (1+0) Mikolj (0+2), Pecar (0+0), Pipan, Pussini (9+2), Savarin (6+3).

Borovi fantje so proti drugouvrščenemu Volley Clubu doživeli poraz, z igro pa niso ravno blesteli, saj so po res dobrem prvem setu, v katerem so z učinkovitimi servisi in borbeno igro slavili, v nadaljevanju zaigrali dokaj slabše. Spet je bilo v

igri vse preveč napak, tudi borbenost je po prvem nizu splahnela. Bolje so nasi zaigrali v tretjem setu, ko so reagirali, se enakovredno kosali z nasprotnikom, a na koncu so morali zal položiti orožje.

Četrti set pa je bil spet monolog gostov. Nasi fantje pa so z naivnimi napakami ponudili Volley Clubu zmago na zlato krozniku. Naj omenimo se, da je pri borovcih manjkala Mauri, kar se je v igri tudi poznalo. (Dejan)

Ostala izida 9. kola: Pallavolo Trieste - Sloga odlozena, Virtus - Ricreatori 0:3.

Vrstni red: Koimpex in Volley club 12, Pallavolo Trieste 6, Bor in Ricreatori 4, Virtus 0. (Sloga in Pallavolo imata tekmo manj)

Prihodnje kolo: Ricreatori - Pallavolo Trieste, Sloga - Bor, Volley club - Volley 80.

DEKLICE

Skupina A
Bor Friulexport - SGT 3:0 (15:7, 15:13, 15:2)

BOR: Flego, Macio, Rogelja, Sadlovski, Orel, Milicevic, Bogatec.

Borovke so si z zmago nad vrstnicami SGT ze matematicno zagotovile vsaj drugo mesto v skupini in s tem tudi nastop v play offu, ki bo odločal o pokrajinskem naslovu. Tokrat so varovanke trenerja Kalca (ob njegovi odsotnosti je svoj trenerski debut odpravil Coloni) zaigrale nekoliko slabše, to pa zato, ker en teden niso trenirale, saj so bile s solo na smučanju. Kljub temu pa so osvojile novo zmago. SGT je predvsem v drugem setu zaigral zagrizeno, razpolaga pa tudi z nekaterimi perspektivnimi igralkami, vendar pa tehnično zaostaja za našimi odbojkaricami. Le drugi set je bil izenačen. Nasprotnice so našim nudile močan odpor, toda v končnici so bile bo-

rovke prisebnejše. V nadaljevanju pa niso imele več težav. (Dejan)

Sloga - Ricreatori 0:3 (4:15, 8:15, 12:15)

SLOGA: Alessio, Canziani, Dagostini, Ferluga, Krizman, Kriznic, Milic, Tanja in Tina Sosic.

Mlade slogašice so tudi v povratni tekmi podlegle Ricreatoriju. Tokrat niso zaigrale najbolje in tako niso pokazale vsega, kar znajo. Se najbližje delnemu uspehu so bile v zadnjem setu, ko so vseskozi vodile, a se jim je set prav v končnici izmuznil iz rok. (Inka)

Vrstni red: Pallavolo Trieste 10, Bor Friulexport 8, Ricreatori 4, Sloga 2, Sgt 0.

Prihodnje kolo: Bor Friulexport - Sloga, Ricreatori - Pallavolo Trieste.

Skupina B
Koimpex - Breg 3:0 (15:3, 15:3, 15:4)

KOIMPEX: Babudri, Ban, Criti, Furlan, Kalc, Kocjancic, Molassi, Sossi.

BREG: Mauro, Irina in Jelka Sancin, Karboni, Bet, Rodella.

Tudi povratni derbi med našima dvema sesterkama je potekal povsem enosmerno. Mlajše Brezanki, ki so za nameček nastopile z zelo okrnjeno postavo so sicer na tekmi dale vse od sebe, vendar so bile proti izkušnejšim slogašicam, brez moči. Za Koimpex je to že sedma zaporedna zmaga s 3:0, kar pa tudi pomeni, da je prvo mesto v tej skupini praktično že oddano. (Inka)

Breg - Oma 0:3 (7:15, 1:15, 9:15)

BREG: Mauro, Sancin, Rodella, Tercon, Sancin, Bet, Zerjali, Ferossio.

Brezanke so se v prvem setu kar dostojno upirale gostjam, ki pa so kljub vsemu osvojile set. V drugem pa je Oma ze s servisom osvojila skoraj vse točke. V tretjem setu so plave le pokazale nekaj dobrih akcij,

Borovca Jančar in Pussini v sprejemu (Foto Kroma)

vendar je zmaga pripadla nasprotnicam. Treba je povedati, da je bilo na igrišču nekaj mlajših igralke, ki po navadi manj igrajo. (S.M.)

Ostala izida 7. kola: Kontovel - Koimpex 0:3 (odigrana prejšnji teden), Virtus - Altura 0:3.

Vrstni red: Koimpex 12, Kontovel in Altura 8, Oma 6, Virtus 2, Breg 0.

Prihodnje kolo: Altura - Breg, Oma - Kontovel, Virtus - Koimpex.

NARASČAJNICE

Skupina A
S. Andrea - Kontovel 0:3 (2:15, 0:15, 4:15)

KONTOVEL: Stoka, Obad, Strekelj, Kante, Battigelli, Milic, Starc, Furlan, Milkovic, Bukavec, Gollia, Emili.

Prva prvenstvena tekma je bila za Kontovel le laži trening, potrdila pa je, da Kontovelke letos v tem prvenstvu ne bodo odigrale podrejene vloge. Trener Kušar je na igrišče poslal vse igralke, ki so zadovoljivo opravile svojo nalogo, čeprav je bil nasprotnik presibek, da bi lahko bolje ocenili vrednost nastopa naših odbojkaric.

Ostali izidi 1. kola: Sloga - Virtus neodigrana, Oma - Pallavolo Trieste 2:1.

Vrstni red: Kontovel 3, Oma 2, Pallavolo Trieste 1, S. Andrea, Sloga in Virtus 0.

ODBOJKA / 1. ŽENSKA DIVIZIJA NA TRŽAŠKEM

Sloga do prvih točk po hudem boju

V tem tednu se je na Trzaskem začelo tudi prvenstvo 1. divizije, v katerem Sloga ne skriva svojih ambicij po visoki uvrstitvi. V prvenstvu nastopata tudi Breg in Kontovel, ki se bosta v derbiju med sabo pomerila v četrtek. Njun cilj je obstanek v ligi.

San'Andrea - Sloga 1:3 (13:15, 12:15, 16:14, 11:15)

SLOGA: Ferluga, Kosmina, Perini, Spacal, Starc, Tensi, Vidali, Zivec.

Uvodno tekmo so naša dekleta odigrala v gosteh in zmagala po kar dveh urah trdega boja. San'Andrea razpolaga z odlično obrambo, ki prestraže se tako težke zoge, slogašice pa odlikujeta oster napad in agresiven blok. V tej optiki se je tudi odvijala vsa tekma, v kateri so si dolge akcije sledile kot na tekočem traku. Naj omenimo, da je četrti set trajal kar 40 minut, kar je nekaj res neobičajnega. Čeprav je bila vsa tekma izenačena sta bila najboljša vsekakor prva dva seta, v katerih so igrake obeh ekip večkrat zaigrale na ravni visje lige. Ključ Sloginega uspeha je vsekakor večja izkušnost njenih igralke in oster servis, ki je bil v kritičnih trenutkih odločujoč. (Inka)

Ostali izidi 2. kola: Breg - Kontovel bo 16.2., Virtus - Killjoy 3:0, Pallavolo Trieste - Prevenire 3:0.

Vrstni red: Virtus, Pallavolo Trieste in Sloga 2, S. Andrea, Killjoy, Prevenire, Breg in Kontovel 0.

Prihodnje kolo: Prevenire - Sloga, Killjoy - Pallavolo trieste, Kontovel - Virtus, Breg - S.Andrea.

1. MOSKA DIVIZIJA

Združena ekipa Körting bo tekmo s Prevenirejem odigrala sele prihodnji teden. Vse bolj jasno pa postaja, da na napredovanje poleg Pallavola trdno računa tudi Nuova Pallavolo, ki je prav tako se nepremagan.

Izidi 4. kola: Nuova Pallavolo - S. Andrea 3:0, Le Volpi - Old Cats 3:0, Pallavolo Trieste - Volley club 3:0, Körting - Prevenire bo 21.2, Volley 80 je bil prost.

Vrstni red: Nuova Pallavolo in Pallavolo Trieste 6, Le Volpi 4, Körting, Volley club in Old Cats 2, Prevenire, Volley 80 in S. Andrea 0.

Prihodnje kolo: Volley club - Prevenire, Old Cats - Pallavolo Trieste, S. Andrea - Le Volpi, Volley 80 - Körting.

KOŠARKA / PRVENSTVO DEČKOV

Sokolu derbi z Jadranom

Visok poraz Bora Ediauto proti drugi ekipi Don Bosca

Sokol - Jadran 102:98 (53:43)

SOKOL: Grilanc 4, Pavletic 37, Sustersic 13, Rebula 20, Doglia 13, Semec 5, Bogatec 10, Bukavec

JADRAN: Brce, Spacapan 30, Kalc 6, Sibelja, Lakovic 28, Tavcer 10, Kocjancic 17, Malalan, Zagar 2, Gregori 5.

PON: Kocjancic (40); METI ZA 3 TOCKE: Doglia, Sustersic, Semec, Spacapan, Gregori po 1.

Kljub nekoliko okrnjeni postavi si je Sokol zagotovil derbi z Jadranom, ceprav zmaga Nabrežincev ni bila lahka. Tekma se je pričela v znamenju Sokolove premoči, ki si je takoj priigral prednost desetih točk, se zlasti po zaslugi Robija Pavletica in Kristjana Rebule. V prvem delu tekme pa je bil pri Jadranu najbolj učinkovit Erik Lakovic. Podobna igra se je ponovila tudi v nadaljevanju, ko se je med domačini izkazal Ravel Bogatec, ki je pripomogel, da se je prednost njegovega moštva se povečala na 20 točk, 85:65 v 30. minuti.

Povsem drugačni tekmi pa smo bili priča v zadnji četrtini, ko je Jadran s Tomazem Spacapanom in Vasilijem Kocjancicem na celu iz minute v minuto manjšal zaostanek. Srečanje je doseglo višek, ko so se gostje minuto pred koncem sodnikovim zvizgom približali na sami dve točki razlike. Tedaj pa je Alen Semec dosegel nadvse pomembno trojko, ki je zagotovila zmago Sokolu, kljub Gregorjevi trojki v naslednji akciji.

Gledalci in trenerja so bili zadovoljni s predvajano igro obeh ekip, saj je Jadran veroval v preobrat vse do zadnje sekunde, Sokolu pa je po dobrem začetku uspelo odločno reagirati prav takrat, ko je že kazalo, da bo zapravil vso priigrano prednost. (A.T.)

Bor Ediauto - Don Bosco B 78:112 (35:56)

BOR: Kafol 1 (1:2), Zobec 8 (0:1), Verri 0 (0:2), Smilovic 13 (3:10), Gaburro, Stokelj 20 (10:12), Opelli, Santi 2, Bosari 20 (0:3), Lombardo 2 (0:2), Krčalić, Lovriha 12 (2:8); trener: Krecic

PM: 16:40, SON: 31; PON: Santi, Zobec in Bosari

Proti drugi ekipi Don Bosca so borovci kljub odličnemu začetku

Pavletic (Sokol) in Lakovic (Jadran) zelo učinkovita (F. Kroma)

(26:19) visoko izgubili. Za naše je bila usodna druga četrtina, ko so nasprotniki z odlično obrambo in pridobljenimi zogami ob polcasu povedli kar za 21 točk. V drugem polcasu se stanje ni spremenilo, tako da

sta obe ekipi dali možnost vsem igralcem, da si naberejo nove izkušnje. Tokrat bi med posamezniki omenili Danila Bosarija, ki je bil odličen v napadu in soliden tudi v skoku.

(Niko Stokelj)

NAMIZNI TENIS / PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Kras v boju za napredovanje

O uvrstitvi v finalni del bo odločalo zadnje srečanje s Chiadinom

Promocijska liga moskega D1 prvenstva se s hitrimi koraki približuje h koncu. Pri tem se Krasovi ekipi, ki je od lani precej napredovala, ponuja možnost, da se poteguje za napredovanje. O tem bo v veliki meri odločala zadnja tekma proti Chiadinu. Zaostala tekma četrtega povratnega kola bo na sporedu prihodnjo nedeljo. Za Krasovo moštvo bo odločilna, ker je stanje v skupini B zelo izenačeno in le prvi dve bosta igrali finale z enakouvrščenima iz A skupine.

Po nedeljski zmagi nad San Giustom s 5:2 si Kras sedaj deli drugo mesto z gorisko Azzurro (oba imata 5 zmag), 3. in 4. mesto s štirimi zmagami pa si delita Chiadino in Fincantieri. San Giusto je odigral vse tekme in Krasa ne ogroža, saj ni dosegel nobene zmage v letošnjem prvenstvu. Zadnjo lekcijo so mu zadali prav mladi Krasovi igralci v nedeljskem srečanju, kjer so Tržani igrali z veteransko ekipo. K prepričljivi

zmagi je zopet največ prispeval Andrea Radini s tremi točkami, dvakrat pa je bil uspešen tudi Peter Santini. Skoda da je Gorazd Milic izgubil obe srečanja, zlasti, ker je dobro igral v otvoritveni tekmi proti Sainu.

San Giusto - Kras 2:5

Sain - Milic 2:0 (21:19, 22:20), Sommariva - Radini 0:2 (18:21, 16:21), Della Volpe - Santini 0:2 (12:21, 19:21), Sain - Radini 0:2 (16:21, 7:21), Della Volpe - Milic 2:0 (21:8, 21:19), Sommariva - Santini 1:2 (21:17, 18:21, 15:21), Della Volpe - Radini 0:2 (18:21, 15:21).

Fincantieri je z visoko zmago nad Chiadinom (5:0) v redni tekmi 5. povratnega kola napravil veliko uslugo zgoniskim namiznoteniskim igralcem. Prihodnjo nedeljo bodo srečanja med Fincantierjem in Azzurro ter Krasom in Chiadinom odločala o finalistu.

J.J.

KOŠARKA / PROPAGANDA

Domovci kljub slabi igri petič zapored zmagali

Uspeh Jadrana proti SGT

Proti Poggiju prvi poraz Borove A ekipe - Druga ekipa borovcev izgubila s Santosom

Jadran Farco - SGT 69:39 (26:11)

JADRAN FARCO: Peric 6 (2:2), Mitja Suhadolc 2, Grilanc 6, Piccini 23 (1:6), Ferluga 6, Svab 2, Pavat 4 (2:4), Jevnikar 2, Berdon 2, Beličić 2, trener Vremec.

Jadranovci so proti vrstnikom SGT v višji skupini dokazali, da so znatno boljši bodisi fizično kot tehnično, in zaslužno zmagali. Domačini so vodili vse štiri četrtine. Ob visoki zmagi so pokazali tudi lepo in zanimivo igro. Vremčevi varovanci so tako osvojili prvi dve točki v prvenstvu, za dobro igro pa zaslužijo pohvalo vsi igralci. (Martin Gustin)

Poggi - Bor Ediauto A 116:49 (47:22)

BOR: Kafol 8 (4:8), Verri 1 (1:2), Gaburro 9 (1:3), Stokelj 13 (5:6), Kosuta 6 (0:2), Krmec (0:2), Lombardo, Lovriha 10 (6:10), Romano 2, Glavina; trener: Krecic

PM: 17:33; SON: 26; PON: Kafol.

Proti vodilnemu Poggiju so Borovi košarkarji prvič letos zapustili igrišče premagani in to z visoko razliko. Po prikazani igri so bili domačini mnogo boljši. V naslednjem kolu čaka nase se ena zelo težka preizkušnja in to z Don Boscom na domačih tleh. (Niko Stokelj)

Zaostala tekma Ginnastica Triestina - Bor Ediauto A 31:129 (20:64)

BOR: Kafol 14, Gaburro 26, Stokelj 20 (4:5), Kosuta 19 (1:2), Krmec 6 (0:2), Lombardo 9 (1:4), Tolentino 6 (2:4), Lovriha 21 (1:9), Glavina 8; trener: Krecic

PM: 24

Proti verjetno najslabši ekipi prvenstva so borovci v zaostalem srečanju z dobro igro tretje zmagali. Rezultat tekme ni bil nikoli vprašljiv, tako da so tokrat vsi igralci

dali večje število točk. Pohvaliti pa gre posebno Denisa Kosuto in Marka Glavino, ki je sele letos začel resneje trenirati. (Niko Stokelj)

Santos - Bor Autocarozzeria Boris B 45:37 (20:22)

BOR: Merceta 4, Pison 4 (0:2), Kodric (0:2), Milosevic 4, Derganc 4 (0:2), Pitacco 7 (1:8), Sadlowski, Floridan 10, Sunegera 4; trener: Canciani

PM: 1:14

Borova B ekipa je po izenačenem boju prvič izgubila. Cancianijevi varovanci so do konca tretje četrtine stalno rahlo vodili. V zadnjem delu pa so popustili in tekmo izgubili. V napadu se tokrat nihče ni izkazal, v obrambi pa je zelo dobro igral Marko Sadlowski. (Niko Stokelj)

Italmonfalcone - Dom La Goriziana 32:43 (10:23)

DOM: Bensa, Klajnscek 4 (0:2), Gravner 4 (0:2), Figel 2 (0:4), Gergolet, Golob 8, Radikon 14, Pahor 6 (2:4), Zuljan 4, Spacal 1 (1:4), SON: 3:16, ON: 15.

Proti solidnemu Italmonfalconeju so domovci odigrali svojo najslabšo tekmo sezone. Slabo so igrali v obrambi in popolnoma odpovedali v napadu. Kljub temu pa so tudi tokrat zmagali predvsem po zaslugi visokega Radikona, ki je polovil veliko število odbitih zog in bil tudi najboljši strelec. Tekma se je pričela slabo za belo-rdece, saj so prvo četrtino zaključili 6:8 s katastrofalnim odstotkom v metu. Odločilna pa je bila druga četrtina, ko so belo-rdeči nekoliko uredili svojo igro in zaključili polcas z zadovoljivo prednostjo 23:10. V nadaljevanju tekme ni bilo večjih sprememb, tako da so domovci uspeli obdržati to prednost do konca srečanja in tako petič zapored zmagati. Poleg že omenjenega Sase Radikona tokrat zasluži pohvalo tudi Dejan Klajnscek, ki je odigral svojo dosedaj najboljšo tekmo.

KOŠARKA / NARAŠČAJNIKI

Dom v zadnjih minutah do precej težke zmage

Dom - Servolana Latte Carso 102:99 (50:49)

DOM: Stefancic 18 (8:13), Hrovatin 33 (4:4), Bogatec 2, Krisetig, Gustin 14 (4:6), Puntar, Valente (0:2), Zobin 23 (3:4), Bukavec 2, Mura 2, Grilanc, Pavletic 5 (1:2), trener Vremec.

PON: Valente (25); 3T: Hrovatin 1

Domovci so tekmo začeli dokaj slabo. Ceprav so gostje nastopili samo z osmimi igralci, so v prvih minutah povedli in domovci so ves prvi polcas zaostajali za štiri točke. Ob koncu polcasa pa so razliko zmanjšali na eno samo točko.

Začetek drugega polclada je bil precej izenačen. Prava tekma pa se je pričela pet minut pred koncem, ko so domovci zaostajali celo za deset točk. Tedaj so domači pokazali izredno voljo in dokazali, da do boljši od Servolane, in so z dobro igro tudi zaslužno zmagali. Pohvaliti moramo celo ekipo, ker se je zelo trudila in osvojila tretje mesto v prvenstvu, medtem ko so lani odločilno tekmo za tretje mesto izgubili. (Martin Gustin)

NOGOMET

Deželni mladinci

IZIDI 18. KOLA: Itala San Marco - Cormonese 0:2, Juventina - Ronchi 2:1, Lucinico - San Canzian 0:4, Ponziana - Fortitudo 3:0, Portuale - Gradese 1:2, San Giovanni - San Sergio 0:2, Staranzano - San Luigi 2:1. VRSTNI RED: Ronchi 30, S. Sergi, Ponziana 26, Cormonese 25, Itala, Juventina 20, S. Canzian, Staranzano 18, S. Giovanni 17, Fortitudo 15, Lucinico 11, Gradese 10, S. Luigi 9, Portuale 5. PRIHODNJE KOLO: Gradese - Juventina

Pokrajinski mladinci

IZIDI 16. KOLA: Opicina - Olimpia 1:1, Costalunga - Zaula 3:0, Sant'Andrea - San Marco 3:1, Primorje - Domio 1:2, Montebello D. Bosco - Edile Adriatica 1:2, Vesna - Chiabola 3:4, Muggesana prosta. VRSTNI RED: Domio in Opicina 26, Costalunga 21, Olimpia 19, Sant'Andrea 16, S. Marco in Muggesana 15, Edile Adriatica in Chiabola 13, Zaula in Primorje 12, Montebello D. B. 11, Vesna 1. PRIHODNJE KOLO: Costalunga - Domio, Montebello D. B. - Chiabola, Opicina - Muggesana, Primorje - Olimpia, Sant'Andrea - Edile Adriatica, Zaula - San Marco, Vesna prosta.

Obvestila

DRUSTVO SLOVENCEV MILJSKE OBCINE obvešča, da poteka rekreativna telovadba v mali telovadnici italijanske srednje sole N. Sauro - Ul. D'Annunzio 48 - Milje dvakrat tedensko in sicer ob sredah in petkih od 17. do 18. ure.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 26. t. m. avtobusni izlet v Trbiz. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.

NOGOMET / PRVENSTVO NARAŠČAJNIKOV IN NAJMLAJŠIH NA GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM

Mladost uspešno začela drugi del

V Trstu megla glavni protagonist

NARASČAJNIKI

NA GORIŠKEM

Mladost - Como 6:0 (3:0)

STRELCI: Peric, Florenin (4), Zanier (11m).

MLADOST: D. Devetak, Jarc, Moro, Petean, Zanier, Gorjan, Rosano, Cernic (v 41. min. M. Ferletic), Devetak, Peric, Florenin (v 75. min. Cotić).

Združena naraščajniška ekipa Mladosti je uspešno začela povratno del prvenstva. S prepričljivim 6:0 so namreč igralci trenerja Frandolice premagali Como in dokazali, da bodo tudi v drugem delu igrali uspešno in se ptegovali za visoko uvrstitev. Na nedeljskem srečanju v Doberdobu so naši pokazali boljše tehnično in fizično pripravljenost, četudi sta zaradi diskvalifikacije manjkala dva stebra ekipe: D. Ferletic in Jelen. Tekma se je odločila že v uvodnih minutah, ko sta Peric in Florenin zatresla nasprotnikovo mrežo. Tudi v drugem polcasu je bila premoc Mladosti očitna, tako da je Florenin dal se dva gola, Zanier pa je postavil končni izid iz 11-metrovke. Naj omenimo,

da so tudi gostje nekajkrat zaposlili Devetaka, a je bil tokrat zares nepremagljiv. (A.F.)

NA TRŽASKEM

Sant'Andrea - Zaraja Adriaimpex odložena

Tekme derbi kola med prvouvrščeno ekipo Sant'Andrea in Zarjo Adriaimpex tokrat niso igrali zaradi pregoste megle.

IZIDI 19. KOLA: Chiabola - Esperia 2:1, Fortitudo - Domio 5:0, Sant'Andrea - Zarja Adriaimpex odložena, Olimpia - Opicina odložena, Costalunga - San Sergio odložena, CGS - J. Aurisina 13:1, Montebello D. Bosco - Altura Muggesana odložena, Portuale - Ponziana odložena.

VRSTNI RED: Fortitudo 35, Sant'Andrea 34, Zarja Adriaimpex 29, Opicina 28, Muggesana 23, Domio 21, Chiabola in Costalunga 19, Olimpia 18, San Sergio 15, Montebello D. Bosco, CGS in Portuale 13, Ponziana 8, Esperia 6, Junior Aurisina 0.

PRIHODNJE KOLO: A. Muggesana - CGS, Domio, Chiabola, Esperia - Portuale, J. Aurisina - Costalunga, Opicina - Sant'Andrea, Ponziana -

Montebello D. Bosco, San Sergio - Olimpia, Zarja Adriaimpex - Fortitudo.

NAJMLAJSI

NA GORIŠKEM

Sanrocchese - Sovodnje 3:1 (1:0)

STRELEC ZA SOVODNJE: Pavsic SOVODNJE: Simsic, Mauri, Cotić, Pavsic, Tomsic D., Figelj, Faganel, Valle, Bagon, Tomsic S., Todde (Masetić).

V prvem srečanju povratnega dela prvenstva najmlajših so Sovodenjci nerodno izgubili v Gorici. Prvi zadelek za Sanrocchese je bil namreč rezultat nerodnosti vratarja, drugi zadelek, potem ko so gostje izenačili, pa je prišel iz 11-metrovke.

Povedati velja, da je sovođenjska enajsterica igrala v nepopolni postavi. Igralo pa se je na blatnem igrišču in ob stalnem deževju. (Pavsic Aljosa)

NA TRŽASKEM

Bor Farco - Sant'Andrea 1:0 (prekinjena v 9. minuti)

BOR FARCO: Hrovatin, Skabar, Battic, Berce, Grgic, Primosi, Zornada, Pahor, Zottich, Cernjava, Giralidi,

(Jas Gregori, Tul, Martini, Longo, Gabrovce).

Kljub gosti megli so tekmo med Borom Farcom in Sant'Andrea začeli, toda po devetih minutah, ko so sicer »plavci«² vodili z golom Cernjave, je sodnik tekmo prekinil, saj se na bazovskem igrišču zaradi goste megle ni videlo skoraj ničesar. (d.gr.)

IZIDI 17. KOLA: Chiabola - Montebello D. Bosco odložena, Fortitudo - CGS 3:0, San Sergio - Costalunga odložena, Opicina - Fani Olimpia odložena, Bor Farco - Sant'Andrea odložena, Domio - San Luigi 1:1, Esperia - Muggesana 2:4, Ponziana prosta.

VRSTNI RED: Fani Olimpia 33, San Sergio 30, Montebello D. Bosco 27, Bor Farco 25, Opicina 22, Alt. Muggesana 21, Fortitudo 16, Domio 14, Esperia 13, Costalunga 11, Chiabola in CGS 10, Sant'Andrea 9, Ponziana 8, San Luigi 7.

PRIHODNJE KOLO: Alt. Muggesana - Domio, CGS - Chiabola, Costalunga - Fortitudo, F. Olimpia - San Sergio, Ponziana - Esperia, Sant'Andrea - Opicina, San Luigi - Bor Farco, M. D. Bosco prosta.

SPOR O VLOGI POVELJNIKA SOŠKE FRONTE

Je Borojević branil Slovenijo?

Slovenski politiki so se prepirali tudi o tem, kaj in koga je v resnici branil slavni feldmaršal

Svetozar Borojević von Bojna

Slovenski narod je 7. avgusta leta 1921 objavil članek z naslovom »Da se ne pozabi«. Pisec je v njem zavračal trditve, češ da dr. Ivan Tavčar in dr. Karel Triller nista niti s prstom mignila za Ivana Hribarja, ko ga je avstrijska vlada ob izbruhu vojne internirala. Nasprotno, s pomočjo pokojnega avstroogrškega feldmaršala in poveljnika avstroogrških čet na soski fronti Svetozarja Borojevića sta dosegla, da Hribarja niso vrgli v jeco, temveč so ga - upoštevaje njegovo zdravstveno stanje - zgolj konfinirali v zdrav gorski kraj. Hribar je v svojih spominih ogorčeno zavrnil takšno obrambo, češ »prav Borojević von Bojna je bil tisti, ki mi je leta 1917 prepovedal vrnitev v Ljubljano«.

Ta navidez nepomembna polemika nas je vodila v case, ko sta se v Sloveniji po razpadu Avstro-Ogrske izoblikovala dva pogleda na Borojevićevo vlogo v prvi svetovni vojni. Prvi v soski fronti ni videl samo obrambe avstroogrške monarhije, temveč predvsem obrambo Slovenije. Avstro-Ogrska namreč sploh ni bila pripravljena, da ji bo »nevtralna« Italija zabodla nož v hrbet, saj je, kot bi dejal Churchill, napadla krokodila tam, kjer je najbolj ranljiv, se pravi v trebuh. Trikrat do stirikrat močnejša italijanska vojska (336 bataljonov s 1370 topovi) bi lahko kot deroča voda pridrvela do Ljubljane, saj je mejo varovalo le osem slabo oboroženih avstro-ogrskih črnovojniških divizij z nezadostnim topništvom.

Nacelnik generalstaba Hoetzendorf je medtem, ko je živčno premikal del vojaštva z vzhodne na italijansko fronto, v naglici izdelal taktični nacrt, po katerem bi Italijanom dovolil zasesti (in uničiti) vso Slovenijo, da bi jih tako dobil v klesce in nato unčil.

Fronta na Soči - »slovenska fronta«

General Borojević (po Spominih na Slovence Jozeta Javorskega »veliki junak in humanist... najbolj miren in spokojen človek v vsej avstro-ogrski armadi«) je, nasprotno, zagovarjal postavitev fronte na Soči in ne kje pri Zidanem Mostu ali celo na Dravi. Glavni stab je prepričeval, da je tudi z državnega vidika nemogoče pustiti Italijane na ozemlje Avstro-Ogrske, saj bi to pomenilo, da jim dr-

saj antanta od tega ni imela kaj prida koristi. Italijanska vojska je v enajstih soških ofenzivah zavzela samo Gorico in nekaj obmejnih krajev, čeprav se je poveljnik general grof Luigi Cadorna že aprila v rimskem senatu bahal, da bo v enem mesecu v Trstu. Cadorna je nameraval prodreti v dolino Drave na Koroskem, hkrati pa čez Vrsic v Zgornjesavsko dolino in Ljubljansko kotlino,

venci in Hrvatje. Francozom so ocitali, ces, zakaj ne dajo Italijanom Azurne obale in Provanse. Najtežje je bilo članom Jugoslovanskega odbora, ki so se na strani antante zavzemali za jugoslovansko stvar. Hrvatski politik Franjo Supilo je iz protesta celo zapustil Jugoslovanski odbor ter se predal obupu in razočaranju. Vedel je, da bo Italija dobila vse, kar si je z Londonskim sporazumom

je tistikrat bil v takih velikih casteh v slovenskih krogih ljubljanskih... Mož je v Postojni neki slovenski deputaciji, ki se mu je prišla poklonit, kot najimenitnejše sredstvo za srečnejšo bodočnost priporočal učenje nemškega jezika... In vendar je bilo naivnih Slovencev, ki so mislili, da se gospod von Bojna cuti Slovana in da brani slovensko zemljo pred Lahom. Da, branil jo je; pa ne za Slovence...«

Toda tudi Hribar ni mogel zanikati izjav verodostojnih prič, predvsem hrvaskega kiparja Ivana Mestrovica, ki so povedale, da so se v imenu Jugoslovanskega odbora z Borojevićem pogajale o tem, da bi prestopil na stran antantnih sil. Rektor zagrebske univerze dr. Barac, dober znanec generala Svetozarja Borojevića, je dosegel, da so Borojevića sprejeli za častnega doktorja. To mu je omogočilo, da mu je v njegov stab na fronti odnesel častno diplomu. Barac je na slovesnosti skrivaj namignil generalu, da se mora z njim nujno in skrivaj pogovoriti. Ta je uslišal njegovo prošnjo in ga kot svojega starega znanca zadržal v gosteh tisto noč in naslednji dan.

»Kaj pa moja prisega, da bom zvest cesarju?«

»Mar niso cesarji prelomili svoje prislege do nas?«

Borojević si je vzel noč za premislek. Zjutraj je povedal Baracu besedo za besedo takole:

»Sporočite Jugoslovanskemu odboru, da jih imamo za iskrene in postene rodoljube, vendar jim povejte, da se mi tukaj borimo za isto stvar kot oni, in naj povedo tudi Pašiću, da se borimo za isto stvar. Kar mi sporočajo, sem pripravljen storiti pod dvema pogoje: prvič: odbor in srbska vlada naj dosežeta pri zaveznikih, da se razveljavi Londonska pogodba in nam priznajo naše etnografske meje; drugič: ko s sto tisoč možmi prestopim na drugo stran, naj nas nimajo za ujetnike, temveč za vojskujočo se stranko, tako da se lahko takoj obrnemo v boj proti Nemcem.«

Borojević je svojemu sosolcu dejal, da bi prestopil na stran pod pogojem, da bi antanta preklcala Londonski sporazum in zelo jasno določila slovenske in hrvaske nacionalne meje. S svojo vojsko pa se je pripravljen pridružiti izključno poveljstvu francoskega generala Joffreja, pod katerega sodi ita-

Hribar v svojih spominih piše takole:

»... oni Borojević von Bojna, ki je tistikrat bil v takih velikih casteh v slovenskih krogih ljubljanskih... Mož je v Postojni neki slovenski deputaciji, ki se mu je prišla poklonit, kot najimenitnejše sredstvo za srečnejšo bodočnost priporočal učenje nemškega jezika... In vendar je bilo naivnih Slovencev, ki so mislili, da se gospod von Bojna cuti Slovana in da brani slovensko zemljo pred Lahom. Da, branil jo je; pa ne za Slovence...«

vendar so bile njegove ofenzive »podobne morskim valovom, ki pridivjajo s pretečo silo, nato pa se raztreščijo in razpenijo ob skalah in se vrnejo kot nov val, ki prihaja in ga čaka ista usoda«.

Poincare: Italijanom »niti čolna«

Ko so združene nemške in avstroogrške sile jeseni 1917 z ofenzivo ob Soci pri Kobaridu prebile italijansko fronto, je samo naglo posredovanje dvanajstih angleških in francoskih divizij ter številnih tankov preprečilo, da ni prislo do popolnega razkroja italijanske fronte. Italija do konca vojne ni mogla izvesti nobene resnejše vojaške operacije več, imela pa je izgube, »s kakršnimi je Napoleon zasedel pol Evrope«. Sele 24. oktobra leta 1918, ko se je svetovna vojna blizala koncu, je italijanska vojska na Piavi s podporo francoskega topništva začela veliko ofenzivo pri Vittorio Venetu.

Toda leta 1915 svet se ni mogel vedeti, kaksna je dejanska moč italijanske vojske. Londonski sporazum je vzbujal strah tudi med nekaterimi slovenskimi narodnjaki, ki so si sicer želeli zmage antantnih sil. Jezili so se na Angleže, češ da trgujejo z ozemljem, kjer živijo pretežno Slo-

primesetarila. Predsednik francoske republike Raymond Poincare je ob vpitju italijanskih nacionalistov, češ »Hočemo vse italijanske dezele! Na Jadranu ni druge zastave kot italijanske! Hočemo vse, do zadnjega colna!« menda dejal: »Italijanom ne bomo dali niti colna, ker si tega niso zaslužili...« Vseeno je Italija dobila vse, kar ji je bilo obljubljeno, in se več, tudi Reko, ki je bila po sporazumu »dodeljena« Hrvaski.

Hribar ni verjel v »smešno legendo« o Borojeviću

Hribarjev pogled je bil povsem drugačen, čeprav tudi on ni zanikal Borojevićevih vojaških uspehov na soski fronti, vendar pa je nasprotoval poveljevanju njegovih zaslug za Slovenijo. Pisanje o Borojeviću kot rešitelju Slovenije je imel za »smešno legendo«. Ni verjel v pripovedi o tem, da je Borojević preprečil zasedbo italijanske Ljubljane, potem ko je zavrnil predlog, po katerem naj bi iz taktičnih razlogov umaknil fronto do Zidanega Mosta. Nasprotno, trdil je, da je »mož doživljal dogodek, pa jih ni razumel, in videl znamenja, ki jih ni spoznal...«

Hribar v svojih spominih piše takole:

»... oni Borojević von Bojna, ki

General Borojević je zagovarjal postavitev fronte na Soci in ne kje pri Zidanem Mostu ali celo na Dravi. Glavni stab je prepričeval, da je tudi z državnega vidika nemogoče pustiti Italijane na ozemlje Avstro-Ogrske, saj bi to pomenilo, da jim državo kratko malo prepušča, pa čeprav zgolj iz taktičnih razlogov. Državo je treba braniti na njenih mejah, s fronto na Soci, ki bo izrazita slovenska fronta, fronta, ki bo varovala Slovence pred nacionalno katastrofo.

Neuspešna pogajanja z Jugoslovanskim odborom

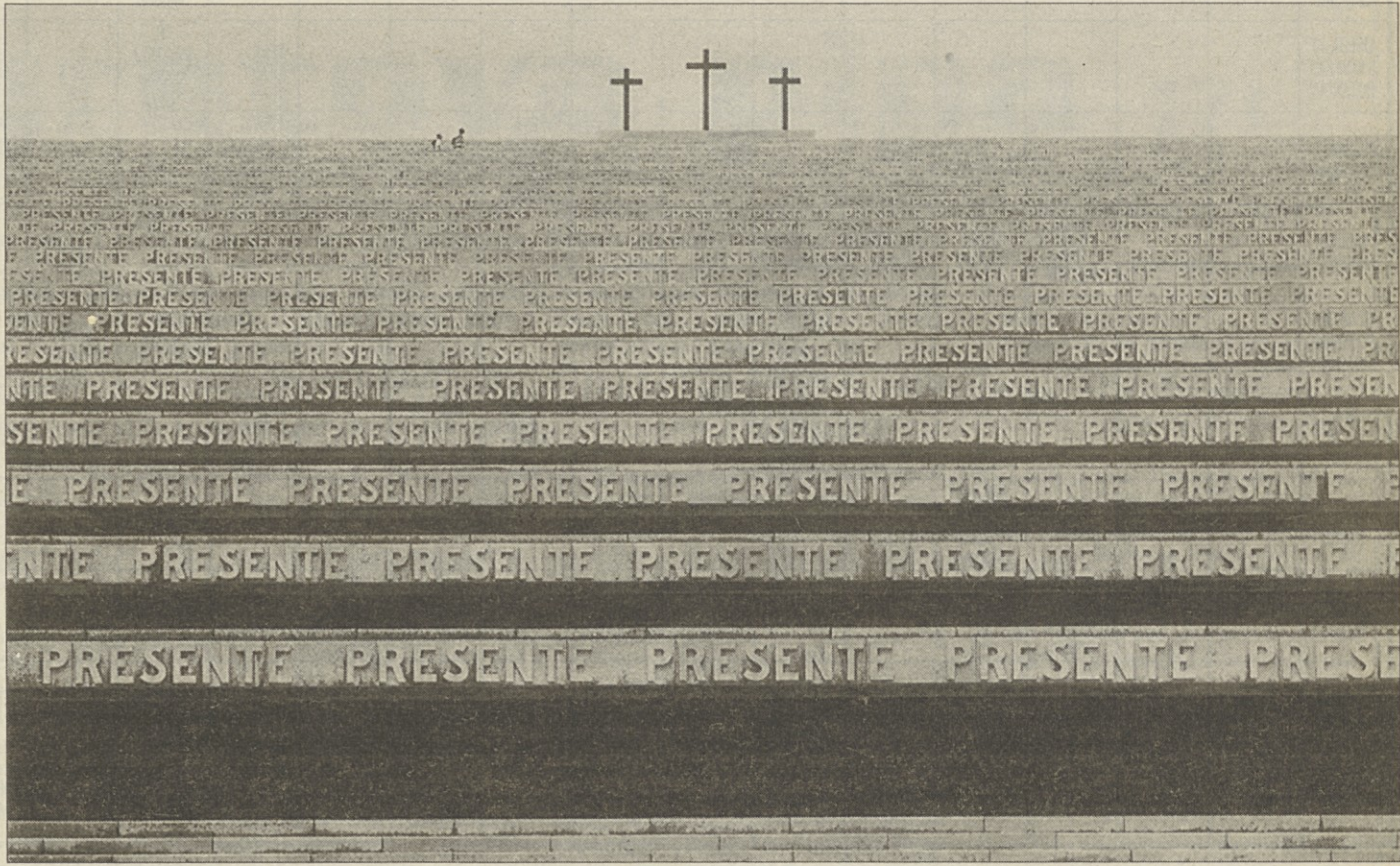
Ko mu je Barac sporočil pozdrave hrvaskega zastopstva in mu polaskal, da ga imajo ljudje v Zagrebu za svojega Jelačića, mu je brez ovinkarjenja povedal, da mu Jugoslovanski odbor predlaga, naj bi on, Borojević, z večjimi enotami prestopil na italijansko stran, v imenu antante zasedel Slovenijo in Hrvasko, s tem pa neposredno povzročil konec vojne.

Borojević se je namrščil in rekel:

lijanski del antantne strategije.

Odbor seveda ni mogel izpolniti nobenega od Borojevićevih pogojev. »Če bi bili Slovenci pаметni,« razglablja eden od Javorskovih junakov v Spominih na Slovence, »bi Svetozarju Borojeviću ponudili komando nad svojimi četami s prošnjo, naj zadrži napredovanje italijanske vojske ter reši Slovensko primorje s Trstom in Gorico za Slovence... Bil je svobodno in bi poveljstvo slovenskih čet lahko mirne duše sprejel...«

France Trebčan

Grobišče italijanskih vojakov v Redipulji, v katerem so kosti kar 100 tisoč padlih

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Vase počutje bo nalezljivo kot gripa. Ne umikajte se, saj bodo vaši virusi nad vse prijetni - tako zelo, da si bo nekdo zaželel, da se jih naučijo naravnost z vaših ustnic.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Polna denarnica vas bo spomnila na projekt, ki ste ga zaradi pomanjkanja finančnih sredstev že zdavnaj pokopali. Ozivili ga boste in ga izdatno zalili. Uspeh je vaš.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Ojicali boste moč nastopa, zato vam bo uspelo tudi tisto, kar sploh niste pričakovali. Vaša moč naj se ne prevesi v premoč, sicer boste tamali se dolgo v noč.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Izbrusili boste svoja estetska merila, zato se vam bo večina stvari zdela ne vredna vašega pogleda. Ampak stvari niso niti lepe niti grde; bistvo tiči v vašem počutju.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Dolgo v noč boste premlevali poslovno zanko. Zaspali boste brez rešitve. Zbudili se boste s prepričanjem, da ste jo sanjali, vendar jo boste med spominjanjem pozabili.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Optimistični boste in radoživi, zato se bo v vaše telo začelo vračati zdravje, v duha pa radost. Že knalu se jima bo pridružila še ustvarjalnost, tej pa bo sledil uspeh.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vašo zadržanost si bo večina razlagala narobe: prvi bodo mislili, da prikrivate resnico, drugi pa, da vas je popadla sramežljivost. Odgovor boste poznali samo vi.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Glasno boste opozarjali na napake, pred katerimi si odgovorni iz vso neodgovornostjo zatiskajo oči. Ampak ne pretiravajte, sicer bodo se ogluseli.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Moč vaše sugestivnosti bo danes tolikšna, da vam pri izražanju vaših želja ne bo treba niti odpirati ust. Navsezadnje bodo ljudje začeli prehitevat, se vaše misli.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Priznali si boste, da so vaši umski horizonti preskromni, zato se boste pogumno podali v osvajanje novih področij. Začnite z malim, pa boste končali z velikim.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: V skrbeh zaradi ljubezenskih problemčkov boste prezrli marsikako priložnost za povečanje bančnega računa. Nič hudega; srčni račun je vrednejši.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Odkreli se boste vrtoglavemu dirjanju ter spoznali, da je največji uspeh v preseganju slepe gonje za uspehom. Odslej bo vse vaše življenje en sam velik uspeh.

Polna Luna bo v opoziciji s Soncem, zato bomo neodločni

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

15. februarja ob 12. uri in 12 minut bo nastopila polna Luna, in sicer na 26 stopinj in 21 minut Leva.

Hkrati bo tvorila opozicijo s Soncem, kar se bo kazalo na več področjih bivanja. Energetske presežke, ki jih praviloma vzpodbuja Luna v fazi svoje polnosti, bo opozicija Sonca tokrat pogosto zavrla že v osnovi. Tako se nam bo na primer dogajalo, da si bomo želeli družbe in prave bližine, hkrati pa se bomo ljudi nehoti izogibali. Prihajalo bo torej do delovanja dveh zelo nasprotujočih si sil, kar nas utegne pripeljati v neugodne položaje.

Do polnega razmaha bo prišla naša neodločnost, seveda pa s tem tudi priložnost, da se je lotimo in razpletemo njeno pretesno mrežo. Vsekakor bo naše glavno delo ravno trezna poglobitev v sistem našega vrednotenja, po katerem se vede ali nevede

odločamo za smer naših vsakodnevnih zamisli in dejanj.

16. februarja bo Merkur zopet prešel v direktno gibanje. Gibal se bo po znamenju Vodnarja, kar daje njegovemu delovanju pridih humanosti in sposobnosti vzvičanja v globlje sfere človeškega bivanja. Taksna pomoč nam bo glede na protislovno delovanje Lune in Sonca prav gotovo zelo dobrodošla.

20. februarja nam bo nebo spet postreglo s težavno situacijo. Med Saturnom in Uranom bo prislo do polkvadrata, kar bo marsikoga povleklo v pritirane oblike individualizma. Taksno vzdusje bo vsekakor pačilo Merkurjevo dobrohotnost, zato se bomo morali potruditi sami in prevesti smer dogodkov na pozitivno stran. Sonce bo 20. februarja prestopilo v znamenje Rib. To bo ugoden dogodek. (A.O.)

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani. Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izžrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaz Srsen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

	TOR	SRE	CET	PET	SOB	NED	PON
POČUTJE, ZDRAVJE							
sprostitev	✓	✓	○	○	○	×	×
sport	○	×	×	×	○	○	○
post, dieta	○	✓	○	○	×	×	×
težja fizična dela	×	×	○	○	✓	✓	○
izlet	○	○	✓	✓	✓	○	○
DRUŽBA, ODNOSI							
obisk znancev	○	×	×	○	○	○	✓
domaća zabava	○	○	○	○	✓	✓	○
družinski posvet	×	×	○	○	○	✓	✓
družabne igre	✓	✓	○	○	✓	✓	✓
urejanje uradnih zadev	×	○	○	○	×	×	×
POSEL, DENAR							
poslovno srečanje	✓	✓	○	○	○	○	×
naložbe in nakupi	○	○	✓	✓	✓	○	○
zamenjava službe	×	×	○	○	○	×	×
izposoja denarja	✓	✓	○	○	○	○	✓
igre na srečo	○	○	×	×	×	×	○
LJUBEZEN, SPOLNOST							
osvajanje	✓	✓	✓	○	○	○	✓
iskren pogovor	○	○	✓	✓	○	○	○
zmenek	○	×	×	○	○	✓	✓
ljubljenje	✓	○	○	○	✓	✓	✓
prekinitev zveze	×	×	×	○	○	○	✓
UMSKE DEJAVNOSTI							
branje	○	×	×	○	○	✓	✓
učenje, sirjenje obzorja ...	×	×	○	○	○	○	✓
raziskovanje	○	✓	✓	✓	○	○	○
umetniško ustvarjanje ...	×	○	○	✓	✓	✓	✓
reševanje težav	○	○	✓	✓	✓	○	○
LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, × neugoden dan							

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

200	POMOČNICA	CAS NA DOLOČENEM PODROČJU	PREBIVALEC JIJNE AFRIKE	GRSKA BOGINJA USODE	RADIO-TELEVIZIJA	POČELO TAOZMA	PROSTOR ZUNAJ STVARNOSTI	NEKD. SL. KABARETNI TEATER	OTAKA VAVRA	GRSKA MATI MUZ	BISERKA	ANTON KOLAR	AVTOR: LUKA PIBER	JARIN, VRTINEC	PRIVRZENEC UNIJ	RDECA BARVA	VERDUJEVA OPERA	OBZA-LOVANJE	OLGA GRACELJ	SVINCENO ZRNO	ZANESENJA-KINJA	JAVNO PONUJANJE
IT. ALPSKI SMUCAR													SL. ALPSKI SMUCAR									
OSEBA, KI S KOM KAJ USTANOV													FR. PISATELJ KLAVDIJ TUTTA									
OKUZENOST Z IKRAMI								EVA SRSEN LOUZE HERZOG				SVIC. MESTO NICK NOLTE							OBRAVB. IGRALEC LONCENA PISCAL			
SLAVKO AVSENIK			GRSKI BOG VETROV	SILVO TERSEK	GLASBENI ZBOR	IT. REKA TAGLIAMENTO								DED				STARA POVR. MERA				
GLAS OB PLOSKEM UDARCU						JUŽNA KONICVA JUŽNE AMERIKE							FR. SLIKAR (YVES)	KRAJ PRI ZADRU LISASTA ZIVAL				POSO-DOVKA KUMBA-TOVIC				
DEL VEČJE CELOTE						ANTON EBERL EDVARD GRIEG		SIMON ASIC GRAFIC. DELO				BOLNIS-NICA IT. VULKAN								IVO MOJZER SL. POET (FRANCE)		
REKA V KAIRU				RIM. HIS. BOGOVI PESEM ZA APOLONA							PRO-PELER						SVIC. MESTO MAKED. KOLO					
TONE CUFAR			MESTO V SRBIJI RENATA TEBALDI								PREIZ-KUS LOUZE GORJANC						ST. GRŠ. MESTO BRANKO MIKLAVC					ANTON NANUT
SKLADATELJ PAHOR						APARAT ZA SESANJE PRAHU									LETNICA PRI LESU							
NADUHA						TRCENJE				AFRISKA DRZAVA						PREBIVALEC MONAKA						

ZNAMENITI PRAŽAN

Po sledih humorista Jaroslava Haška (1)

V svojem kratkem življenju je zamenjal nešteto poklicev

Sledi se izgubljajo

Naslov obeta veliko več, kot je mogoče uresničiti. Po stopinjah velikega pisatelja in humorista so sli mnogi, tako njegovi sodobniki kot današnji haskoslovci. Vsekakor bi bilo prepotentno skušati tekmovati tako s prvimi kot z drugimi.

Današnja Praga je preživela toliko sprememb, da bi nekatere dele mesta avtor Dobrega vojaka Svejka komaj se spoznal. Kar pa spet ne drži povsem, saj je stara Praga ostala isto zlato mesto, z vsemi monumentalnimi spomeniki in lepotami preteklosti. Hasek je s svojimi veselimi pajdasi obiskoval majhne

in zakotne lokale, kjer danes stojijo picerije, prodajalne kola pijac, hot dogov, butiki in podobne ustanove. Ali pa jih že zdavnaj ni več!

Vysehrad je bil naseljen že pred letom 2000 pred Kristusom. Prvo predromansko zgradbo cerkev sv. Marije je dal postaviti na Hradcanih že kralj Borivoj I. V XIV. stoletju, v času vladavine Karla IV. iz rodbine Luksemburzanov, je bila Praga eno najlepših in največjih mest Evrope, eden glavnih središč kulture in znanosti ter prestolnica ene največjih in najpomembnejših držav sveta.

Jaroslav Hasek je v svo-

Hašek je znal biti eleganten gospod (Foto: R. Pytlík)

jem kratkem življenju (1893-1923) zamenjal toliko poklicev in se ukvarjal s tako različnimi dejavnostmi, da niti najpodrobnejši raziskovalci niso mogli ugotoviti vseh. Obiskoval je tako številne lokale, da si niti njegovi sodobniki niso upali pomisliti, da jim je uspelo nasteti vse.

Bil je sinko dobrih staršev, oče je bil gimnazijski profesor, Jaroslav pa je že kot nagajiv otrok počel marsikaj nenavadnega. Nato je postal boem, potepuh, huligan, anarhist, novinar, kabaretist, pisatelj, urednik, popotnik, trgovec s psi, politik, vmes je dokončal solo, se poročil, pil pivo, vino, likerje in žgane pijače vseh vrst. Nekateri ga imajo za alkoholika, poznavalci vedo, da je bil dokaj zmeren pivec, kadar je delal, in nebrzdán, kadar je z veselo družino popival. Bil je tudi politik ali

pa »politik«.

Nato je bil vojak, dezerter, vojni ujetnik, revolucionar, rdeči komisar, politglot, vojni poveljnik mesta Bugulma, končno pa razočaran odpadnik boljsevizma.

Nazadnje je bil hudo bolan človek, ki je želel dokončati svojo knjigo, a mu to ni uspelo. Tako bi lahko naštevati se in se, toda Jaroslav je bil vedno še nekaj več. Včasih je bil zaljubljen poet, pa ciničen satirik, antimilitarist, ljubitelj narave, češke preteklosti in se kaj.

Vsi površni obiskovalci Prage povezujejo Haska in Svejka z dvema lokaloma, s skoraj petsto let staro pivovarno - pivnico Pri Fleku - in skromnejšo Pri keľihu. Svejk pri Fleku ni sedel nikoli, Hasek pa prav gotovo je.

Borivoj Repe
(Se nadaljuje)

MARIJA DEMŠAR

Java, otok starih kultur (3)

Skozi nepopisno gnečo se od nekod prerine prodajalec živopisanih papir, ki se, tako kot ljudje na vlaku, stiskajo v premajhni kletki. Ne morem si zamisliti posledic, če bi katera izmed njih dobila kupca. Z velikimi pladnji in kosarami prodajalci krožijo sem ter tja po vagonih, vse dokler niso zadovoljni z izkupickom ali pa utrjeni obcepjo v kaksnem kotu natrpanega vagona.

Nikoli mi ni bilo čisto jasno, kje živijo vsi ti ljudje, saj so s svojimi kosarami pogosto vztrajali na vlaku po sto in sto kilometrov daleč.

Velikanski lokvanji

Juzno od indonezijske prestolnice Dzakarte leži prijetno mestce Bogor. Mesto na Javi je postalo pomembna postojanka nizozemskih guvernerjev že v 18. stoletju. Za svojo rezidenco si ga je leta 1811 izbral tudi sir Stanford Raffles, znan predvsem kot najbolj zaslužen človek za nastanek Singapura. S pomočjo sodelavcev je v Bogorju uredil edinstven botanični vrt, ki se danes razprostira kar na sto hektarih in se ponasa z več kot 15 tisoč rastlinskimi vrstami.

Urejene sprehajalne poti so speljane pod mogočnim tropskim drevjem

in med eksotičnim rastlinjem, ki je se posebno privlačno za Evropejce. Na velikih deblih in zverženih vejah v sopih rastejo rastline zajedalke in ovi-jalke, katerih zračne korenine, skozi katere srkajo zračno vlago, pogosto segajo vse do tal.

Sredi parka med bambusovimi vrhovi leži jezero, v katerem plavajo številni lokvanji. Med njimi so tudi posebna privlačnost botaničnega vrta - velikanski amazonski lokvanji (*Victoria cruciana*), katerih ogromni listi lahko na gladini obdržijo celo manjše otroke! Druga posebnost parka pa je največja roza na svetu, raflezija, ki je dobila ime po ustanovitelju parka, Rafflesu.

Raflezija v naravi raste le na Javi, Malajskem polotoku in Borneu. Vsako leto cveti le teden dni, običajno med avgustom in novembrom. Temno rdeči cvetovi v premeru merijo tudi več kot meter in tehtajo več kot sedem kilogramov. Okoli njih se siri močan vonj, ki privablja roje muh in insektov.

V posebnem rastlinjaku si lahko obiskovalci ogledajo tudi pisano paleto orhidej, ki v tropskem podnebjju uspevajo brez težav.

(Se nadaljuje)

Vulkansko gorovje Bromo (Foto: Marija Demšar)

MOJSTRI DETEKTIVI

Georges
Simenon

Maigretova pipa (7)

Preden so odsli s Quai des Orfèvres, je nekemu inspektorju naročil, naj telefonira v Orléans in se prepriča, da poročena hči zadnje čas res ni bila v Parizu. Ni bilo nobene sledi.

Ali si je Joseph morda za materinim hrbtom dal narediti svoj ključ? Toda če je hotel tisto noč oditi, zakaj si ni zavezal kravate in, predvsem, zakaj ni obul cevľjev?

Maigret je zdaj vedel, približno kaksne so tiste slavne copate. Iz varčnosti jih je madame Leroy sama sesila iz ostankov blaga, podplate pa urezala iz kosa klobučevine.

Vse je bilo borno, in ta bornost je bila še toliko bolj mučna, se toliko težja, ker je madame Leroy ni hotela priznati.

Nekdanji podnajemniki? Madame Leroy je že prejšnji dan pripovedovala o njih. Prvi, ki je prisel kmalu po tistem, ko je na okno pritrdila napis, je bil star samski uslužbenec pri vinskem trgovcu Soustellu; Maigret je njegovo skladišče videl že s Quai

de Bercy.

«Spodoben moski lepega vedenja, gospod komisar. Se pravi, ali lahko rečemo, da je spodoben nekdo, ki vsepovsod iztrkava svojo pipo? Za povrh pa je bil obseden od tega, da je ponoči vstajal, hodil naokoli in si kuhal čaj. Neke noči sem vstala in ga srečala na stopnicah; bil je v nočni srajci in spodnjih hlačah. Vendar je bil izobražen moz.»

V drugi sobi je najprej prebival neki zidar; rekla je »polir«, toda njen sin mu je ta naziv odločno odrekel. Zidar ji je dvoril in se je hotel na vsak način z njo poročiti.

«Vedno mi je pripovedoval o svojih prihrankih, o hiši, ki jo ima blizu Montlucona in kamor me bo odpeljal, ko se bova poročila. Moram reči, da mu ne morem očitati niti ene besede, niti enega nespodobnega giba. Vsakic, ko je prisel domov, sem mu rekla:

«Umijte si roke, monsieur Germain!»

In umil si jih je pod vodovodno

pipo. Nekaj nedelj je betoniral dvorišče, in morala sem ga prisiliti, da sem jaz placala cement.»

Potem se je zidar odselil, morda iz razočaranja, in namesto njega je prisel neki gospod Bleustein.

«Tujec. Zelo dobro je govoril francosko, vendar z rahlim naglasom. Bil je trgovski potnik in je tukaj prenočil samo po enkrat ali dvakrat na teden.»

«So imeli vasi podnajemniki ključ?»

«Ne, gospod komisar, kajti takrat sem bila vedno doma. Če sem morala zdoma, sem ključ potisnila v spranjo na fasadi za zlebo, in oni so vedeli, kje ga najdejo. Potem pa nekega dne gospoda Bleustaina ni bilo več. V njegovi sobi sem našla samo zlomljen glavnik, star vžigalnik in popolnoma raztrgano perilo.»

«Ali vam ni ničesar sporočil?»

«Ne. Pa je bil vendar človek, ki se je znal vesti.»

Na sivalnem stroju, ki je stal v ko-

tu jedilnice, je ležalo nekaj knjig. Maigret je bežno listal po njih. Bile so poceni izdaje, predvsem pustolovski romani. Tu pa tam sta bili na robovih zdaj s svinčnikom, zdaj s crnilom izrisani prepleteni crki J in M. M je bila skoraj vedno večja in bolj umetelno narisana.

«Ali poznate koga, katerega ime se začne z M, madame Leroy?» je zaklical na stopnišče.

«Z M? ... Ne, ne morem se domisliti. Cakajte ... Sva kinji mojega moza je bilo sicer ime Marcelle, vendar je umrla pri porodu.»

Ko sta Lucas in Maigret odšla iz hise, je bilo poldne.

«Greva enega spit, sef?»

In sedla sta k mizi v majhnem rdecem bistroju na voglu. Obema je bilo enako pri dusi. Lucas je bil precej slabe volje.

«Kaksna bajta!» je zavzdihnil. «Sicer pa sem odkril ta kos papirja. In veste kje? V fantovem zavojčku cigarete. Ta se mora matere hudicevo ba-

ti, da ljubezenska pisma skriva med cigarete!»

Res je bilo ljubezensko pismo.

Moj ljubi Joseph!

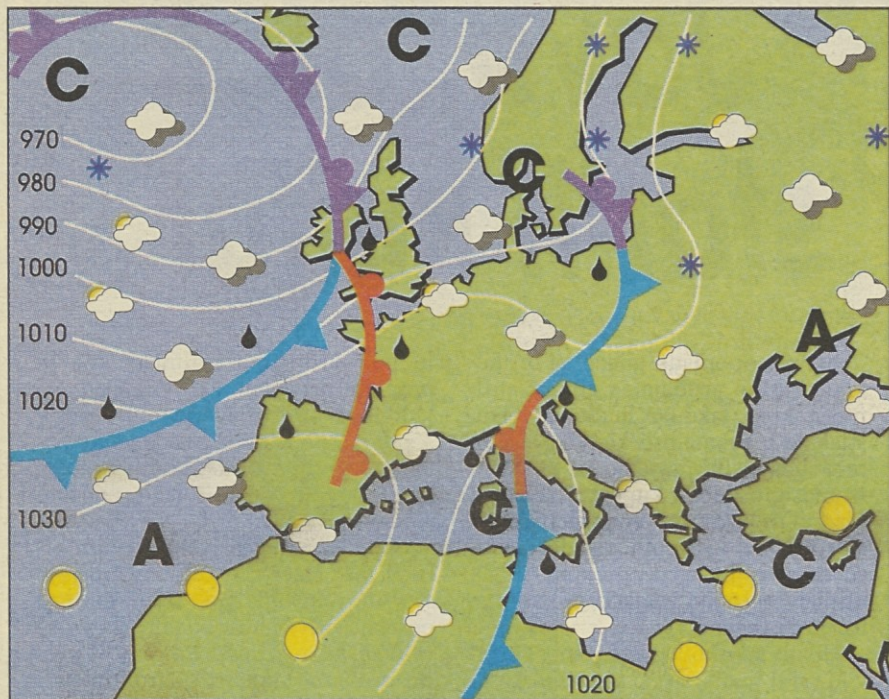
Včeraj si me prizadel, ko si rekel, da Te zaničujem in da ne bom nikoli pristala na poroko z moskim, kakršen si Ti. Zelo dobro ves, da nisem takšna in da te ljubim prav tako, kot Ti ljubiš mene. Prepricana sem, da boš nekega dne se nekdo. Toda, za božjo voljo, nikar me več ne čakaj tako blizu trgovine. Videli so Te, in madame Rosa, ki dela enako, a je starejša, si je že dovolila nekaj pripomb. Odslej me čakaj na postaji metroja. Jutri ne, pome bo prišla mama, ker bova sli k zobozdravniku. In predvsem si ne delaj več skrbi. Poljubljam Te tako močno, kot Te ljubim.

Mathilde

(Se nadaljuje)

EVROPA / SUHO LE NA VZHODU CELINE

Vremenska slika:

Območje visokega zračnega pritiska nad Balkanom je oslabilo. Frontalni val se pomika čez Slovenijo. Za njim bo nad naše kraje začel dotekati bolj suh in nekoliko hladnejši zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod

ALPE JADRAN / DEŽ, VEČ PADAVIN ZAHODNO

OBLAČNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	
	MEGLA

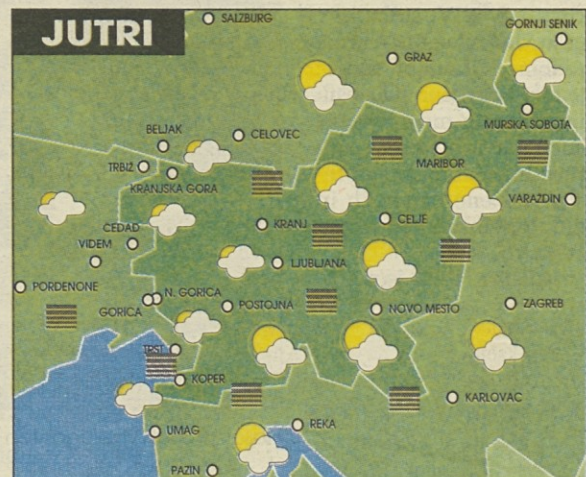

Slovenija:

Oblacno bo in deževno. Več padavin na zahodu dežele. Meja sneženja na okoli 1300 m. Najvišje dnevne temperature od 4 do 9 °C

Sosednje pokrajine:

Povsod se bo pooblačilo, dež se bo razširil tudi nad vzhodno Hrvasko in Madžarsko.

V Sloveniji:

Delno jasno bo. Zjutraj bo hladno, po kotlinah bo del dopoldneva megla.

Obeti:

V četrti se bo zaradi nove fronte vreme spet poslabšalo. Deževalo bo.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA.....	1/6
TRST.....	6/8
CELOVEC.....	-4/4
BRNIK.....	-2/6
MARIBOR.....	2/12
CELJE.....	-1/13
NOVO MESTO.....	-0/12
NOVA GORICA.....	4/8
MUR. SOBOTA.....	-0/12
PORTOROŽ.....	2/8
POSTOJNA.....	3/6
ILIRSKA BISTRICA.....	2/4
KOČEVJE.....	-1/
CRNOMELJ.....	-1/12
SLOV. GRADEC.....	-1/6
RATECE.....	-0/7
VOGEL.....	0/2
KREDARICA.....	-4/-1
VIDEM.....	5/10
GRADEC.....	-3/10
MONOSTER.....	-1/11
ZAGREB.....	1/4
REKA.....	8/9

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI.....	-3/-3
STOCKHOLM.....	-1/3
MOSKVA.....	-4/-1
BERLIN.....	1/11
VARŠAVA.....	2/6
LONDON.....	8/13
AMSTERDAM.....	5/11
BRUSELJ.....	8/12
PARIZ.....	9/13
DUNAJ.....	-1/11
ZÜRICH.....	0/12
ZENEVA.....	5/12
RIM.....	8/15
MILAN.....	7/9
BEOGRAD.....	9/20
BARCELONA.....	7/17
ISTAMBUL.....	6/12
MADRID.....	7/9
LIZBONA.....	13/17
ATENE.....	9/17
BUCAREST.....	5/9
MALTA.....	9/18
PRAGA.....	0/10

BIOPROGNOZA

Veliko ljudi bo imelo težave, kot so slabo počutje, povečan nemir, utrujenost, razdražljivost, potrtnost in motnje v spanju.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.07 in zaslo ob 17.26. Dan bo dolg 10 ur in 19 minut. Luna bo vzšla ob 16.41 in zasla ob 06.03.

SNEŽNE RAZMERE dne 13. 2.

	cm		cm
Rogla	70 do 90	Kanin	40 do 135
Kope	do 40	Kobla	do 40
Krčevac	do 60	Zelenica	do 60
Vogel	110	Golte	do 30
Kranjska Gora	20	Cerkno	40
Mariborsko Pohorje	do 40	Velika planina	20
Soriska planina	50	Rakitna	-

Na omenjenih smučiscih naprave obratujejo. Tekaske proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Rogli, Kopah, Soriski planini. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Roglo, Vogel, Koblo, Veliko Planino, iz Cerknega, med gozd Martuljkom in Zelenici v Podkorenu.

PLIMOVANJE

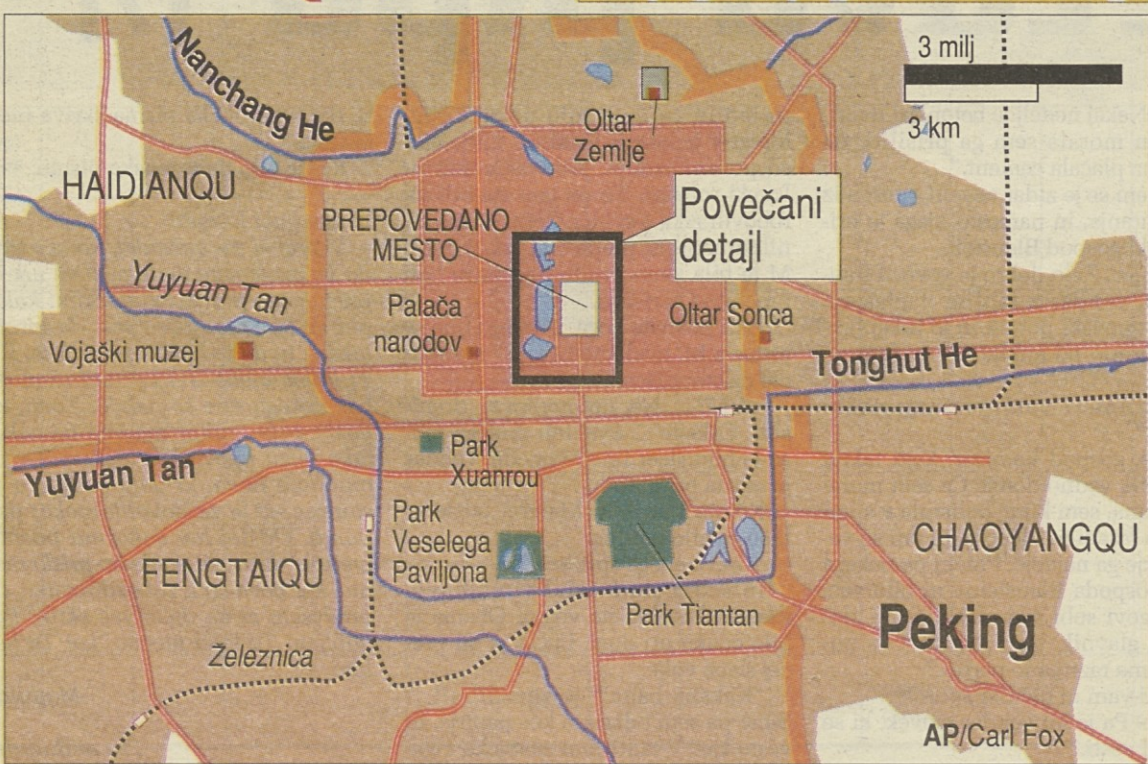
Danes: ob 2.51 najnižje -22 cm, ob 8.35 najvišje 43 cm, ob 15.07 najnižje -59 cm, ob 21.36 najvišje 44 cm.

Jutri: ob 3.22 najnižje -29 cm, ob 9.09 najvišje 45 cm, ob 15.34 najnižje -59 cm, ob 22.01 najvišje 48 cm.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Bodoči kompleks

Načrt, ki predvideva zgraditev ogromnega nakupovalnega središča, uradov in hotelov v bližini Trga Tienamen, je sprožil val kritik s strani tistih, ki menijo, da bi kompleks skalil značaj bližnjega Prepovedanega mesta.

Vračinja Džuna pogojuje življenje Borisa Jelcina

MOSKVA - V Kremlju Borisa Nikolajeviča Jelcina sta nekdanji marksistični materializem zamenjali astrologijo in parapsihologijo, tako da »Beli Vran« ne naredi niti koraka, če ni predhodno preveril, kaj mu svetujejo zvezde in njegova osebna jasnovidka.

Predvčerajšnji Sunday Times je dal do skrajnosti zaskrbljujočo sliko Jelcinovega »čudeznega dvora«, nad katerim pazi budno oko generala Aleksandra Korzakova. Po pisanju britanskega nedeljnika je Jelcin v svoji osamelosti in alkoholni odvisnosti postal do skrajnosti nezaupljiv do vseh predstavnikov političnega in vojaškega aparata. To nezau-

pljivost je se okrepil čečenski neuspeh, tako da je postal lahek plen Jevgenije Davitašvili, znane gruzijske jasnovidke in vračinja, ki trdi, da ozivlja usahle roze in zdravi vse bolezni. Ta ženska, ki jo vsi poznajo le kot Džuno, je postala neke vrste simbol iracionalnosti, ki pretresa ruski svet po neuspehu marksistično-leninistične ideologije. »Mistična vračinja« je v Moskvi ustanovila Akademijo za alternativno medicino in Borisa Jelcina proglasila za predsednika »prastarega asirskega reda«. Marsikdo vidi v tej ženski reinkarnacijo zloglasnega Rásputina, ki je v sahu držal dvor Nikolaja II., zadnjega ruskega carja.

Umrle je najstarejši Iranec

TEHERAN - Kot je sporočila iranska tiskovna agencija Irna, je v vasi Obazit (pokrajina Mazandaran) umrl 140-letni Zolfali Soltanmoradi, ki je bil najstarejši Iranec. Do zadnjega je skrbel za svoje posle, saj je bil telesno in umsko zdrav, pustil pa je 121 potomcev.

Težki časi za ostarele Britance

LONDON - Po pisanju Sunday Timesa so kirurški posegi postali prava redkost za ostarele Britance, ker jih zdravniki britanskega zdravstvenega sistema ne pošiljajo več v bolnišnice. Pri ostarelih so namreč taki posegi dražji, tako da zdravniki zaradi klenjenj v zdravstvu dajejo prednost mladim bolnikom.

Štorkli sta se vrnila iz Afrike v Španijo

Štorkli sta se iz Afrike zaradi zgodnje pomladi že vrnila v svoje gnezdo v Alcali de Henares pri Madridu. (AP)